

sangham.net
Virtual AccessToInsight

-Namo tassa bhagavato arahato sammā-

 ព្រះត្រៃបិដកភាសាខ្មែរ - Tipitaka Khmer language

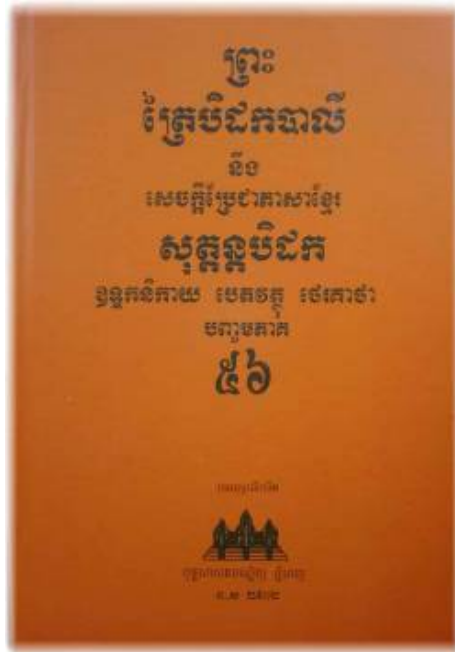
ភាគ ០៥៦ - Book 056

Ven. Members of the Sangha, Ven. Theras Valued Upasaka, valued Upasika This is a Work Edition! 1.Edition 20180414 Do not share it further except for editing and working purposes within the transcription project on sangham.net. Only for personal use. If you find any mistake or like to join the merits please feel invited to join here: [sangham.net \[http://sangham.net/index.php/board,85.0.html\]](http://sangham.net/index.php/board,85.0.html) or Upasika Norum on sangham.net **Anumodana!**

សូមថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះសង្ឃ, ជំរាបសួរឧបាសក និងឧបាសិកាទាំងអស់ នេះគឺជាសេចក្តីព្រាងច្បាប់ការបោះពុម្ពផ្សាយ! 1.Edition 20180414 សូមកុំចែករំលែកបន្ថែមទៀត ប្រសិនបើមិនមែនសម្រាប់ការកែសម្រួលនៅ sangham.net និងកិច្ចការនេះ។ សូមគិតថា លោកអ្នកត្រូវបានអញ្ជើញដើម្បីចូលរួមបុណ្យកុសលនេះ និងសូមប្រាប់ពួកយើងអំពីកំហុស និងប្រើវេទិកានេះ: [sangham.net \[http://sangham.net/index.php/board,85.0.html\]](http://sangham.net/index.php/board,85.0.html) ឬប្រាប់ឧបាសិកា Norum នៅលើ sangham.net **សូមអនុមោទនា!**

A topic about progress and feedback can be found here: [ព្រះត្រៃបិដក ភាគ ០៥៦ - Tipitaka Book 056 \[http://forum.sangham.net/index.php/topic,9201.0.html\]](http://forum.sangham.net/index.php/topic,9201.0.html), for change log on ati.eu see here: [រាយការណ៍ ភាគ ០៥៦](http://ati.eu)

គំរូ ឯកសារ ផ្សេងទៀត ៖
[book_056.pdf](#)

CS សេខសម្គាល់
លេខទំព័រ

ព្រះត្រៃបិដក ភាគ ទី ៥៦

១. 1

សុត្តន្តបិដក

CS [sut](#) | [ភាគទី ៥៤](#)

ខុទ្ទកនិកាយ

CS [sut.kn](#) | [ភាគទី ៥៦](#)

(ខុទ្ទកនិកាយោ)

បញ្ចមភាគ

ភាគទី ៥៦

បេតវគ្គ

ឧរគវគ្គ ទី១ | ឧព្វវគ្គ ទី២ | ចូទ្យវគ្គ ទី៣ | មហាវគ្គ ទី៤

ថេរគាថា

ឯកនិបាត | ទូកនិបាត | តិកនិបាត | ចតុក្កនិបាត | បញ្ចកនិបាត | ឆកនិបាត

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស។

ខ្ញុំសូមនមស្តារ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គនោះ។

បេតវគ្គ

CS [sut.kn.pev](#) | [ភាគទី ៥៦](#)

(បេតវគ្គ)

ឧបសគ្គ ទី១

CS sut.kn.pev.1 | ភាគទី ៥៦

(១. ឧបសគ្គ)

រឿងខេត្តបមាប្រេត ទី១

CS sut.kn.pev.1.01 | ភាគទី ៥៦

(១. ខេត្តបមាប្រេត)

[១] ពួកព្រះអរហន្ត ដូចស្រែ ពួកទាយក ដូចអ្នកក្លរាស់ ទេយ្យធម៌ ដូចពូជ ផល តែងកើតមកអំពីព្រះអរហន្ត និងទាយក និងទេយ្យធម៌នុ៎ះ ឯពូជ និងការក្លរាស់ និងស្រែនុ៎ះ តែងមានដល់ពួកប្រេតទាំងឡាយផង ដល់ទាយកផង ប្រេតទាំងឡាយ តែងបរិភោគនូវផលនៃទាននោះ ទាយកអ្នកឲ្យទាន តែងចំរើនដោយបុណ្យ ក្នុងលោកនេះ បុគ្គលធ្វើកុសលហើយ គួរតែបូជាចំពោះប្រេតទាំងឡាយ ព្រោះថាបុគ្គលធ្វើកុសលកម្មដ៏ ចំរើន រមែងទៅកាន់ឋានសួគ៌។

ចប់ រឿងខេត្តបមាប្រេត ទី១។

រឿងសូករាប្រេត ទី២

CS sut.kn.pev.1.02 | ភាគទី ៥៦

(២. សូករាប្រេត)

[២] (ព្រះនារទត្ថេរស្ករថា) កាយទាំងមូលរបស់អ្នក មានសម្បុរដូចជាមាស មានស្មើភ្លឺស្វាងសព្វទិស តែមាត់របស់អ្នកដូចមាត់ជ្រូក តើ អំពីភពមុន អ្នកបានធ្វើអំពើដូចម្តេច។

(ប្រេតតបថា) បពិត្រព្រះនារទៈ ខ្ញុំជាបុគ្គលបានសង្គ្រមកាយ តែមិនបានសង្គ្រមវាថា ព្រោះហេតុនោះ បានជាខ្ញុំមានសម្បុររបបនោះ ដូចលោក ម្ចាស់បានឃើញស្រាប់ហើយ បពិត្រព្រះនារទៈ ខ្ញុំសូមទូលរឿងនោះដល់លោកម្ចាស់ រឿងនេះលោកម្ចាស់បានឃើញដោយខ្លួនឯងស្រាប់ហើយ លោកកុំធ្វើបាបដោយមាត់ កុំមានមាត់ដូចមាត់ជ្រូកឡើយ។

ចប់ រឿងសូករាប្រេត ទី២។

រឿងបូតិមុខប្រេត ទី៣

CS sut.kn.pev.1.03 | ភាគទី ៥៦

(៣. បូតិមុខប្រេត)

[៣] (ព្រះនារទត្ថេរស្ករថា) អ្នកទ្រទ្រង់នូវវណ្ណធាតុ គឺរាងកាយជាទិព្វដ៏ល្អ បិតនៅព្រះអាកាសវហាស ទាស់តែដង្កូវទាំងឡាយ ទំពាស៊ីនូវ មាត់របស់អ្នក ដែលមានក្លិនស្អុយ តើអំពីភពមុន អ្នកបានធ្វើអំពើដូចម្តេច។

(ប្រេតតបថា) ខ្ញុំជាសមណៈលាមក មានវាចាអាក្រក់ ប្រព្រឹត្តតបធម៌ មិនសង្គ្រមមាត់ ឯវណ្ណធាតុ ខ្ញុំបានហើយដោយតបធម៌

មាត់របស់ខ្ញុំ មានក្លិនស្អុយ ព្រោះតែពោលពាក្យញុះញង់។ បពិត្រព្រះនារទៈ អំពើនោះ លោកម្ចាស់បានឃើញខ្លួនឯងស្រាប់ហើយ អ្នកឈ្លាស ទាំងឡាយ ជាអ្នកអនុគ្រោះ គប្បីពោលថា អ្នកកុំពោលពាក្យញុះញង់ កុំពោលពាក្យកុហក ទើបអ្នកនឹងបានជាទេវបុត្រ មានកាមតាមសេចក្តី ប្រាថ្នា។

ចប់ រឿងបូតិមុខប្រេត ទី៣។

រឿងបិដ្ឋធិតលិកប្រេត ទី៤

CS sut.kn.pev.1.04 | ភាគទី ៥៦

(៤. បិដ្ឋធិតលិកប្រេត)

[៤] (ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធសំដែងថា) បុគ្គលមិនមានសេចក្តីកំណាញ់ គួរធ្វើនូវហេតុណានីមួយ ឲ្យជាអារម្មណ៍ ហើយគប្បីឲ្យទាន គឺប្រារព្ធនូវបុព្វ បុរសទាំងឡាយ មានមាតាបិតាជាដើម ដែលរំលងខន្ធនៅកាន់បរលោកហើយ ឬនូវទេតាទាំងឡាយ ដែលអាស្រ័យនៅក្នុងទីទាំងឡាយ មានទី ផ្ទះជាដើម នូវស្តេចធំទាំង ៤ ដែលរក្សាលោក ជាអ្នកមានយសបរិវារ គឺព្រះបាទកុវេរៈ ធាតុរដ្ឋៈ ១ វិបុក្ខៈ ១ វិរុទ្ធាកៈ ១ ហើយឲ្យនូវទានចុះ ជន ទាំងឡាយ មានស្តេចធំជាដើមនោះ ឈ្មោះថា ជាបុគ្គល គឺទាយកនោះ បានបូជាហើយ ឯអ្នកឲ្យ មិនមែនជាមិនមានផលឡើយ។ ការយំក្តី សោកសៅក្តី ខ្សឹកខ្សួលណាដទៃក្តី បុគ្គលមិនគប្បីធ្វើទេ កិច្ច មានយំសោកជាដើមនោះ មិនជាប្រយោជន៍ដល់អ្នកដែលទៅកាន់បរលោកឡើយ ញាតិទាំងឡាយ (ដែលទៅកាន់បរលោកនោះ) ក៏បិតនៅយ៉ាងនោះដដែល (ឥតបានដឹង បានឮឡើយ)។ ចំណែកទក្ខិណាទាន ដែលបុគ្គលបាន ឲ្យហើយនេះឯង ជាទានដ៏កល់នៅល្អក្នុងព្រះសង្ឃ រមែងសម្រេចផល ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ញាតិ ដែលទៅកាន់លោកខាងនាយនោះ អស់ កាលជាយូរអង្វែងតាមឋានៈ គឺទីដែលគួរសម្រេចបាន។

រឿងតិរោកុដ្ឋប្រត ទី៥

(៥. តិរោកុដ្ឋប្រតវត្ថុ)

[៥] (ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធរង្សីសំដែងថា) ប្រតទាំងឡាយ មកកាន់ផ្ទះរបស់ខ្លួន បិតនៅខាងក្រៅជញ្ជាំងទាំងឡាយខ្លះ នាផ្លូវបែកជា ៤ និងផ្លូវបែកជា ៣ ទាំងឡាយខ្លះ ជិតទ្វារក្រុង និងទ្វារផ្ទះទាំងឡាយខ្លះ។ កាលបើបាយ ទឹក បង្អែម ចំអាបដីច្រើន ដែលពួកញាតិចូលទៅតាំងទុកហើយ ញាតិណាមួយ មិននឹករលឹកដល់ប្រតទាំងឡាយនោះ ព្រោះបង្អែម គឺកម្មរបស់សត្វទាំងឡាយ។ ជនទាំងឡាយណា ជាអ្នកអនុគ្រោះ ជនទាំងនោះ រមែងឲ្យនូវទឹក និងភោជនដ៏ហ្មត់ចត់ ប្រសើរ ជាបស់គួរតាមកាល ដើម្បីញាតិទាំងឡាយយ៉ាងនេះថា ទាននេះ ចូរសំរេចដល់ញាតិទាំងឡាយ សូមឲ្យញាតិទាំងឡាយ ដល់នូវសេចក្តីសុខចុះ។ ឯប្រតជាញាតិទាំងនោះ មកប្រជុំគ្នាក្នុងទីដែលឲ្យទាននោះ ជាអ្នកមកល្អហើយ កាលបើបាយ និងទឹកដីច្រើន (ដែលគេខ្វិសដល់ខ្លួន) គប្បីអនុមានដោយគោរពថា យើងទាំងឡាយ បាន (ទទួលផល) ព្រោះហេតុនៃពួកញាតិណា សូមញាតិទាំងនោះរបស់យើង រស់នៅអស់កាលយូរចុះ កាបូជា ឈ្មោះថាញាតិទាំងឡាយបានធ្វើហើយដល់ពួកយើង ឯអ្នកឲ្យទាន មិនមែនជាមិនមានផលឡើយ។ កសិកម្ម គឺការក្នួររាស់ ក៏មិនមានក្នុងភូមិនៃប្រតនោះ គោរក្សកម្ម គឺការរក្សាគោ ក៏មិនមានក្នុងភូមិនៃប្រតនោះ វណិជ្ជកម្ម គឺការជួញប្រែដែលជាហេតុបាននូវសម្បត្តិដូច្នោះ ក៏មិនមាន ការលក់ចេញទិញចូលដោយប្រាក់ ក៏មិនមាន។ បុគ្គលទាំងឡាយ ធ្វើកាលកិរិយាទៅកើតជាប្រត រមែងញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងប្រតវិស័យនោះ ដោយសារតែផលទានដែលញាតិឲ្យហើយអំពីលោកនេះ។ ទឹកធ្លាក់ចុះក្នុងទីទួល រមែងហូរទៅកាន់ទីទាប ដូចម្តេចមិញ ទានដែលបុគ្គលឲ្យហើយ អំពីលោកនេះ រមែងសម្រេចផលដល់ប្រតទាំងឡាយ ដូច្នោះដែរ។ ផ្លូវទឹកទាំងឡាយ ដីពេញ រមែងញ៉ាំងសាគរឲ្យពេញប្រៀប ដូចម្តេចមិញ ទានដែលបុគ្គលឲ្យហើយ អំពីលោកនេះ រមែងសម្រេចផល ដល់ប្រតទាំងឡាយ ដូច្នោះដែរ។ បុគ្គលកាលរលឹកឃើញនូវឧបការគុណ ដែលញាតិ និងមិត្តជាដើម បានធ្វើដល់ខ្លួនក្នុងកាលមុនថា អ្នកឯណោះបានឲ្យ (របស់នេះ) ដល់អាត្មាអញ អ្នកឯណោះ បានធ្វើ (គុណនេះ) ដល់អាត្មាអញ ជនទាំងនោះ ជាញាតិមិត្ត ជាសំណាញ់របស់អាត្មាអញ ដូច្នោះហើយ គួរឲ្យទុក្ខណាទាន ដល់ប្រតទាំងឡាយ។ ការយំក្តី ការសោកក្តី ឬសេចក្តីខ្សឹមខ្សួលណាដទៃក្តី បុគ្គលមិនគប្បីធ្វើឡើយ ព្រោះកិច្ច មានយំសោកជាដើម មិនជាប្រយោជន៍ដល់អ្នកដែលទៅកាន់បរលោកឡើយ ញាតិទាំងឡាយ (ដែលទៅកាន់បរលោកនោះ) ក៏បិតនៅយ៉ាងនោះដដែល (ឥតបានដឹងឮឡើយ)។ ចំណែកទុក្ខណាទាន ដែលបុគ្គលបានឲ្យហើយនេះឯង ជាទានដ៏កល់ទុកនៅល្អហើយក្នុងព្រះសង្ឃ រមែងសម្រេចផលដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ញាតិនោះ អស់កាលដ៏យូរអង្វែងតាមឋានៈ គឺទីដែលគួរសម្រេចបាន។

ក៏ញាតិផងនោះ មហារាជបានសំដែងជាបែបយ៉ាងហើយ ការបូជាដីថ្លៃថ្លា ចំពោះប្រតទាំងឡាយ មហារាជបានធ្វើហើយ កំឡាំងកាយរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មហារាជបានបំពេញហើយ បុណ្យដីច្រើន មហារាជ ក៏បានសន្សំហើយ។

រឿងបញ្ចបុត្តខាទិកប្រត ទី៦

(៦. បញ្ចបុត្តខាទិកប្រតវត្ថុ)

[៦] (ព្រះថេរៈទាំងឡាយ សួរថា) នាងជាស្ត្រីអាក្រាត មានរូបមានសម្បុរអាក្រក់ មានក្លិនអាក្រក់ ស្អុយ តែងបក់ចេញទៅ នាងមានហ្វូងរុយចោមរោមហើយ តើនាងជាស្ត្រីអ្វី មកបិតនៅក្នុងទីនេះ។

(ប្រតស្រី តបថា) បពិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន ខ្ញុំជាស្ត្រីប្រត ដល់នូវសេចក្តីទុក្ខ ជាយមលោកសត្វ ស្លាប់អំពីមនុស្សលោកនេះហើយ បានទៅកាន់បេតលោក ព្រោះធ្វើអំពើអាក្រក់។ ក្នុងពេលព្រឹក ខ្ញុំសម្រាលកូន ៥ នាក់ ក្នុងពេលល្ងាច សម្រាលកូន ៥ នាក់ទៀត រួចហើយទំពាស៊ីកូនទាំងអស់នោះ ក៏មិនគ្រាន់ដល់ខ្ញុំឡើយ។ ហ្វូងរុយរបស់ខ្ញុំក្រហាយហុយផ្សែង ព្រោះតែសេចក្តីស្រែកឃ្លាន ខ្ញុំផឹកទឹកក៏មិនបាន លោកម្ចាស់ចូរមើលខ្ញុំ ដែលជាអ្នកដល់នូវសេចក្តីវិនាសចុះ។

(ព្រះថេរៈទាំងឡាយ សួរថា) ចុះអំពើអាក្រក់ដែលនាងបានធ្វើហើយដោយកាយ វាចា ចិត្ត តើដូចម្តេច នាងទំពាស៊ីសាច់កូន តើព្រោះវិបាករបស់កម្មដូចម្តេច។

(ប្រតស្រី តបថា) ស្ត្រីរូមប្តីរបស់ខ្ញុំ ជាស្ត្រីមានគភ៌ ខ្ញុំបានគិតនូវអំពើអាក្រក់ដល់ស្ត្រីរូមប្តីនោះ ខ្ញុំនោះ មានចិត្តប្រទូស្ត បានធ្វើនូវការញ៉ាំងគភ៌ឲ្យធ្លាក់ចុះ។ គភ៌របស់ស្ត្រីរូមប្តីនោះ បានតែត្រឹម ២ ខែ ឈាមក៏ហូរចេញមក ឯមាតារបស់ស្ត្រីរូមប្តីនោះ ក៏ក្រវែក្រាឆនឹងខ្ញុំ ហើយបានបបួលញាតិទាំងឡាយញ៉ាំងខ្ញុំឲ្យធ្វើសម្បថផង ឲ្យផ្តាសាខ្លួនឯងផង។ ខ្ញុំនោះ ក៏បានពោលនូវសម្បថដ៏យោរយោវាផង នូវពាក្យមូសាវាទផងថា បើខ្ញុំបានធ្វើអំពើអាក្រក់នេះមែន សូមឲ្យខ្ញុំទំពាស៊ីនូវសាច់នៃកូន។ ដោយផលនៃកម្មនោះផង ដោយផលនៃមូសាវាទផងទាំងពីរនេះ ខ្ញុំទើបបានទំពាស៊ីសាច់កូន ខ្លួនប្រឡាក់ដោយខ្ទះ និងឈាមដូច្នោះ។

រឿងសត្តបុត្តខាទិកប្រត ទី៧

(៧. សត្តបុត្តខាទបេតិវត្ថុ)

[៧] (ព្រះថេរៈទាំងឡាយសួរថា) នាងជាស្រីអាក្រាត មានរូបសម្បុរអាក្រក់ មានក្លិនអាក្រក់ ស្អុយ តែងបក់ចេញទៅ នាងមាន ហ្វូងរុយចោមរោមហើយ តើជាស្រីអ្វី បានជាមកបិតនៅក្នុងទីនេះ។

(ប្រេតស្រី តបថា) បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយដ៏ចម្រើន ខ្ញុំជាស្រីប្រេត ដល់នូវសេចក្តីទុក្ខ ជាយមលោកសត្វ ស្លាប់អំពីមនុស្សលោកនេះ ហើយ បានទៅកាន់បេតលោក ព្រោះធ្វើអំពើអាក្រក់។ ក្នុងពេលព្រឹក ខ្ញុំសម្រាលកូន ៧ នាក់ ក្នុងពេលល្ងាច សម្រាលកូន ៧ នាក់ទៀត ហើយទំពាស៊ី កូនទាំងអស់នោះ ក៏មិនគ្រាន់ដល់ខ្ញុំឡើយ។ ហ្វូងរុយរបស់ខ្ញុំ ក្តៅក្រហាយហុយផ្សែង ព្រោះសេចក្តីស្រែកឃ្លាន ខ្ញុំមិនបានសេចក្តីស្ងប់ទុក្ខ តែងក្តៅ ក្រហាយ ដូចជាបុគ្គលត្រូវភ្លើងនេះ។

(ព្រះថេរៈទាំងឡាយសួរថា) អំពើអាក្រក់ដែលនាងធ្វើហើយ ដោយកាយ វាចា ចិត្ត ដូចម្តេចខ្លះ នាងទំពាស៊ីសាច់កូន ព្រោះផលកម្មអ្វី។

(នាងប្រេត តបថា) ខ្ញុំមានកូន ២ នាក់ កូនទាំង ២ នាក់នោះ ពេញវ័យហើយ ខ្ញុំនោះ អាស្រ័យកំឡាំងកូននោះ ក៏មើលងាយប្តី។ តំអំពីនោះមក ប្តី របស់ខ្ញុំ ក្រេវក្រោធនឹងខ្ញុំ ហើយបាននាំយកស្រីរួមប្តីដទៃទៀត ស្រីរួមប្តី បានតាំងគភ៌ហើយ ខ្ញុំបានគិតនូវអំពើអាក្រក់ដល់ស្រីនោះ ខ្ញុំនោះ មាន ចិត្តប្រទូស បានធ្វើនូវការញ៉ាំងគភ៌ឲ្យធ្លាក់ចុះ គភ៌នៃស្រីរួមប្តី បានតែត្រឹម ៣ ខែ មានខ្ទះ និងឈាមធ្លាក់ចុះ មាតានៃស្រីរួមប្តីនោះ ក្រេវក្រោធនឹង ខ្ញុំ បានបបួលពួកញាតិមកឲ្យខ្ញុំធ្វើសម្បថផង ឲ្យខ្ញុំផ្តាសាខ្លួនឯងផង។ ខ្ញុំនោះ បានពោលនូវសម្បថដ៏ឃោរឃៅផង នូវពាក្យមុសាវាទផងថា បើខ្ញុំ បានធ្វើអំពើអាក្រក់នេះហើយ សូមឲ្យខ្ញុំទំពាស៊ីសាច់កូន ដោយផលកម្មនោះផង ដោយផលមុសាវាទផង ទាំង ២ នេះ ទើបខ្ញុំទំពាស៊ីសាច់កូន ប្រឡាក់ដោយខ្ទះ និងឈាមដូច្នោះ។

ចប់ រឿងសត្តបុត្តខាទិកប្រេត ទី៧។

រឿងគោណប្រេត ទី៨

CS sut.kn.pev.1.08 | ភាគទី ៥៦

(៨. គោណបេតវត្ថុ)

[៨] (បិតាសួរថា) អ្នកមានសភាពជាបុគ្គលឆ្លុតទេដឹង បានជាអ្នកច្រូតស្មៅខ្ចី យកមកនិយាយនឹងគោចាស់ ដែលជាសត្វប្រាសចាកជីវិតថា ចូរស៊ីចុះ ៗ ដូច្នោះ។ ធម្មតា គោដែលស្លាប់ហើយ មិនដែលក្រោកឡើងបាន ដោយស្មៅ និងទឹកទេ អ្នកជាបុគ្គលពាលអប្បបញ្ញា ប្រហែលនឹង បុគ្គលល្ងង់ខ្លៅដទៃដែរ។

(កូនតបថា) នេះជាជើង នេះជាក្បាល នេះជាខ្លួន ព្រមទាំងកន្ទុយ នេះជាភ្នែករបស់គោ បិតនៅក្នុងទីដូចដែល គោនេះគប្បីក្រោកឡើងបាន ដៃជើងខ្លួន និងក្បាលរបស់ជីតា មិនប្រាកដ ក្រែងអ្នកដែលយំលើផ្នូរដីទេដឹង ជាបុគ្គលល្ងង់។

(បិតាពោលថា) អ្នកស្រោចស្រប់យើងដែលភ្លើងនេះហើយ ញ៉ាំងសេចក្តីក្តៅក្រហាយទាំងពួងឲ្យរម្ងាប់ ដូចបុគ្គលយកទឹកស្រោចលត់ភ្លើង ដែលឆេះឆ្នាំងខ្លាញ់ សរ គឺសេចក្តីសោក ដែលអាស្រ័យនៅក្នុងហ្វូងយើង អ្នកបានដកចោលហើយ កាលយើងត្រូវសេចក្តីសោកចំពោះបិតា គ្របសង្កត់ អ្នកដែលចេះបន្ទោបង់សេចក្តីសោកបាន យើងនោះ ឈ្មោះថា មានសរ គឺសេចក្តីសោក ដែលអ្នកដកចោលហើយ មានសេចក្តីត្រជាក់ កើតហើយ មានទុក្ខរលត់ហើយ ម្ចាស់មាណព យើងលែងសោយសោក លែងយំហើយ ព្រោះបានស្តាប់វាចារបស់អ្នក ជនទាំងឡាយណា ប្រកបដោយបញ្ញា ជាអ្នកអនុគ្រោះ ជនទាំងនោះ តែងធ្វើយ៉ាងនេះ ដូចជាសុជាតមាណព បានញ៉ាំងបិតាឲ្យត្រឡប់ចាកសេចក្តីសោកដូច្នោះ។

ចប់ រឿងគោណប្រេត ទី៨។

រឿងមហាបេសការប្រេត ទី៩

CS sut.kn.pev.1.09 | ភាគទី ៥៦

(៩. មហាបេសការបេតិវត្ថុ)

[៩] (ភិក្ខុសួរថា) នារីណា មានខ្ទះ និងឈាមជាអាហារសព្វកាល នារីនេះ តែងបរិភោគលាមកផង មូត្រផង ឈាមផង ខ្ទះផង នេះជាវិបាកនៃ កម្មអ្វី នារីនេះ បានធ្វើអំពើដូចម្តេចហ្ន៎ សំពត់ទាំងឡាយថ្មី ៗ ផង ល្អ ៗ ផង មានសាច់ទន់ផង បរិសុទ្ធផង ប្រកបដោយរោមផង គេបានឲ្យដល់ នារីនេះហើយ ក៏ប្រាកដដូចជាលោហៈទៅវិញ ចុះនារីនេះបានធ្វើអំពើដូចម្តេច។

(ទេវតាប្រាប់ថា) បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន នារីនេះ ជាភរិយារបស់ខ្ញុំ ជាស្រីមិនដែលឲ្យរត្តអ្វី ដល់អ្នកណាមួយឡើយ ជាស្រីកំណាញ់ស្វិតស្វាញ តែងជេរប្រទេចផ្តាសានូវខ្ញុំ ដែលកំពុងឲ្យទានដល់សមណព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយថា អ្នកចូរស៊ីលាមកផង មូត្រផង ឈាមផង ខ្ទះផង ដែលជារបស់ មិនស្អាតសព្វកាលចុះ ផលនេះ ចូរកើតមានដល់អ្នកក្នុងបរលោកចុះ សំពត់មានផែនដូចលោហៈ ចូរមានដល់អ្នកចុះ លុះនារីនោះ ប្រព្រឹត្តអំពើ ទុច្ចរិតប្រាកដដូច្នោះហើយ មកកាន់ទីនេះ ទើបបានទទួលផល (ដីក្រហល់ក្រហាយ) អស់រាត្រីដ៏យូរអង្វែង។

ចប់ រឿងមហាបេសការប្រេត ទី៩។

រឿងខលាតប្រេត ទី១០

CS sut.kn.pev.1.10 | ភាគទី ៥៦

(១០. ខណ្ឌជ័យបេតវត្ត)

[១០] (នាយពាណិជ្ជសួរថា) នាងជាស្រ្តីអ្វីហ្ន៎ បិតនៅខាងក្នុងវិមាន មិនចេញអំពីវិមាន ម្ចាស់នាងដឹងចំរើន ចូរនាងចេញមក យើងនឹងឃើញ នាង ដែលមានបុត្រច្រើន។

(នាងប្រេត តបថា) ខ្ញុំជាស្រ្តីអាគ្រាត មានសេចក្តីអៀនខ្មាស ដល់នូវសេចក្តីទុក្ខលំបាក មិនអាចចេញមកខាងក្រៅបានទេ ខ្ញុំជាស្រ្តីមានសរីរៈបិទ បាំងដោយសក់ទាំងឡាយ (ព្រោះថា) កុសលកម្ម មានប្រមាណតិច ខ្ញុំបានធ្វើមកហើយ។

(នាយពាណិជ្ជសួរថា) បើដូច្នោះ យើងនឹងឲ្យសំពត់សាដកសម្រាប់ដណ្តប់ដល់នាង ចូរនាងស្លៀកសំពត់សាដកនេះចុះ ម្ចាស់នាងមានភក្តីដ៏ល្អ លុះនាងស្លៀកពាក់សំពត់សាដកនេះរួចហើយ ចូរចេញមកខាងក្រៅ ម្ចាស់នាងដឹងចំរើន នាងចូរចេញមក យើងនឹងឃើញនាង ដែលមានបុត្រ ច្រើន។

(នាងប្រេត តបថា) ទានដែលអ្នកឲ្យផ្ទាល់ដៃ មិនបានសម្រេចដល់ខ្ញុំទេ ក្នុងប្រជុំជននេះ មានឧបាសកនុ៎ះ អ្នកមានសទ្ធា ជាសាវ័កនៃព្រះ សម្មាសម្ពុទ្ធ អ្នកចូរញ៉ាំងឧបាសកនេះ ឲ្យស្លៀកពាក់ ហើយចូរឧទ្ទិសទក្ខិណាទានដល់ខ្ញុំ ទើបខ្ញុំនឹងបានសេចក្តីសុខ សម្រេចនូវសេចក្តីប្រាថ្នា ទាំងពួង។

ពួកពាណិជ្ជទាំងនោះ ក៏ឲ្យឧបាសកនោះងូតទឹក ប្រដាប់តាក់តែងដោយគ្រឿងក្រអូប ឲ្យស្លៀកពាក់សំពត់ទាំងឡាយរួចហើយ ទើបឧទ្ទិស ទក្ខិណាទានដល់ប្រេតនោះថា ផលគប្បីកើតឡើងក្នុងលំដាប់ដែលយើងឧទ្ទិសហើយ ភោជនាហារ និងសំពត់ស្លៀកពាក់ និងទឹក ក៏កើតឡើង នេះជាផលនៃទក្ខិណាទាន។

លំដាប់នោះ ស្រីប្រេតនោះ ជាស្រីបរិសុទ្ធ មានសំពត់ស្លៀកស្អាត ជាស្រីទ្រទ្រង់សំពត់ដ៏ឧត្តម ជាងសំពត់ដែលកើតក្នុងដែនកាសី ហើយក៏សើ ចចេញអំពីវិមានមក នេះជាផលនៃទក្ខិណាទាន។

(ពួកពាណិជ្ជសួរថា) ម្ចាស់ទេវធីតា វិមានរបស់នាង វិចិត្រដោយរូបល្អ ស្អាតរុងរឿងភ្លឺ នាងដែលយើងសួរហើយ ចូរប្រាប់ នេះជាផលនៃកម្មអ្វី។

(នាងប្រេត តបថា) ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានប្រគេនម្សៅលូកិសប្រមាណ ១ ទោណៈ ដល់ភិក្ខុដែលកុំពុងត្រាច់ទៅ មានចិត្តត្រង់ ខ្ញុំក៏បានទទួលវិបាក នៃកុសលកម្មនោះក្នុងវិមាន អស់ចន្លោះកាលដ៏យូរ តែឥឡូវនេះ កុសលនោះតិចពេកណាស់។ កាលកិរិយា នឹងមានក្នុងខាងលើអំពី ៤ ខែ ខ្ញុំនឹង ចូលទៅកាន់រកដីខ្លាំងក្លា ខ្លោចផ្សាដោយពិត នរកមានជ្រុង ៤ មានទ្វារ ៤ រាប់ដោយចំណែកដែលចែកហើយ មានដែកព័ទ្ធជុំវិញ គ្របដោយ គម្របដែក។ ផ្ទៃផែនដីនៃមហានរកនោះ សុទ្ធតែដែក មានភ្លើងឆេះច្រាលរន្ទាល ផ្សាយទៅបានមួយរយយោជន៍ ដោយជុំវិញ តាំងនៅសព្វកាល ខ្ញុំនឹងរងទុក្ខវេទនាអស់កាលជាអង្វែងក្នុងនរកនោះ ព្រោះហេតុនោះ ខ្ញុំទើបទទួលផលនៃបាបកម្ម ដែលក្តៅក្រហាយក្រៃពេកណាស់។

ចប់ រឿងខណ្ឌប្រេត ទី១០។

រឿងនាគប្រេត ទី១១

CS sut.kn.pev.1.11 | ភាគទី ៥៦

(១១. នាគបេតវត្ត)

[១១] (សាមណេរសួរថា) អ្នកទៅមុនគេបង្អស់ជិះជំរិស ឯអ្នកទៅកណ្តាលគេ ជិះរថទឹមសេះអស្សុតរ ចំណែកកញ្ញាមកខាងក្រោយគេ ទៅ ដោយរ ភ្លឺស្វាងរុងរឿងសព្វទិសទាំង ១០។ ឯអ្នកទាំងឡាយ (ដែលមកក្រោយគេបង្អស់) មានដៃកាន់ដម្បង មានមុខជោកដោយទឹកភ្នែក មាន ខ្លួនបែកធ្លាយ ហើយផឹកនូវខ្ទុះ និងឈាមនៃគ្នានឹងគ្នាជាអាហារ អ្នកទាំងឡាយ កាលកើតជាមនុស្ស តើបានធ្វើអំពើដូចម្តេចខ្ទុះ។

(នាងប្រេត តបថា) បុគ្គលណា ទៅដោយជំរិសដ៏ប្រសើរ មានជើង ៤ មុនគេ បុគ្គលនោះ ជាបុគ្គលរូបរាងរស់ខ្ញុំ បានថ្វាយទានហើយ ក៏បានជួប សេចក្តីសុខ។ បុគ្គលណា ទៅដោយរថទឹមសេះ ៤ មានដំណើរល្អក្នុងទឹកណ្តាល បុគ្គលនោះ ជាបុគ្គលណាស់រស់ខ្ញុំ ជាអ្នកមិនកំណាញ់ ជាម្ចាស់ ទានជំរុងរឿង។ នារីណា ប្រកបដោយបញ្ញា មានភ្នែកថ្លាដូចម្រឹក ទៅដោយរក្រោយគេ នារីនោះ ជាធីតាពៅបង្អស់រស់ខ្ញុំ ជាអ្នកមានសេចក្តីសុខ តែងរីករាយតាមចំណែកផលទានពាក់កណ្តាល។ អំពីជាតិមុន ជនទាំងនុ៎ះ ជាអ្នកមានចិត្តជ្រះថ្លា បានឲ្យទានដល់ពួកសមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ ចំណែកយើងខ្ញុំទាំងឡាយវិញ ជាអ្នកកំណាញ់ ជេរប្រទេចផ្តាសាសមណព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ ឯជនទាំងនេះ លុះឲ្យហើយ ទើបគេបម្រើ (ដោយកាមគុណ) ចំណែកពួកយើង ទើបក្រៀមស្អិត ដូចដើមបុស ដែលហាលថ្ងៃដូច្នោះ។

(សាមណេរសួរថា) ភោជនាហារ របស់អ្នកទាំងឡាយ ដូចម្តេចទៅ ទីដេករបស់អ្នក ដូចម្តេចទៅ ចុះអ្នកទាំងឡាយ មានបាបធម៌ដ៏ក្រៃលែង ញ៉ាំង អត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ដូចម្តេច ភោជនាហារទាំងឡាយដ៏ច្រើន មិនមែនជារបស់តិចតួចឡើយ ឥឡូវនេះ អ្នកដល់នូវសេចក្តីទុក្ខ ព្រោះប្រាសចាក សេចក្តីសុខ។

(នាងប្រេត តបថា) យើងខ្ញុំទាំងឡាយ សម្លាប់នូវគ្នានឹងគ្នា ហើយក្របផឹកនូវខ្ទុះ និងឈាម ទុកជាផឹកច្រើន ក៏មិនបាត់ស្រេកឃ្លាន យើងខ្ញុំ ទាំងឡាយ ក៏នៅតែស្រេកឃ្លាន ដដែល។

ជនទាំងឡាយណា ជាអ្នកមិនចែកចាយឲ្យទាន ជនទាំងនោះ លុះលះលោកនេះទៅហើយ រមែងទៅកើតក្នុងឋានយមលោក តែងខ្សឹកខ្សួល ដូច យើងខ្ញុំទាំងឡាយ ជនទាំងឡាយណា បាននូវសម្បត្តិទាំងឡាយហើយ តែងជាអ្នកកំណាញ់ មិនបរិភោគផង មិនធ្វើបុណ្យផង។ ជនទាំងនោះ ជា

អ្នកមានសេចក្តីស្រេកប្បវេណីគ្រប់សង្កត់ ក្នុងលោកខាងមុខ ក្នុងកាលជាខាងក្រោយមក ជនទាំងនោះ រមែងឆេះរោលរាល ក្តៅក្រហាយអស់កាល ជាយូរអង្វែង ព្រោះបានធ្វើនូវកម្មមានផលជាទុក្ខ តែងទទួលផលជាទុក្ខ មានផលដ៏ក្តៅក្រហាយ។

ទ្រព្យសម្បត្តិជាប់រឹកមិនទៀង ជីវិតក្នុងលោកនេះ ជាប់រឹកមិនទៀង បណ្ឌិតដឹងនូវរបស់មិនទៀង តាមសភាពជាប់រឹកមិនទៀងហើយ គប្បីធ្វើនូវ ទីពឹង។ ជនទាំងឡាយណា អ្នកឈ្លានស្តាប់ព្រះសង្ឃ ដឹងច្បាស់យ៉ាងនេះ ជនទាំងនោះ ឈ្មោះថាជាអ្នកមិនធ្វេសប្រហែសក្នុងទាន ព្រោះបាន ស្តាប់ពាក្យនៃព្រះអរហន្តទាំងឡាយ។

ចប់ រឿងនាគប្រេត ទី១១។

រឿងឧរគប្រេត ទី១២

CS sut.kn.pev.1.12 | ភាគទី ៥៦

(១២. ឧរគប្រេត)

[១២] (ពោធិសត្វនិយាយថា) ពស់តែងសកសំណកចាស់របស់ខ្លួនចោល ហើយលូនទៅ យ៉ាងណាមិញ (សត្វ) កាលបើសរីរៈប្រើការមិន កើតហើយ ធ្វើនូវមរណកាល ទៅកាន់បរលោក ក៏យ៉ាងនោះ (ឯសរីរៈដែលនៅសល់ខាងអាយនោះ) កាលគេដុត ក៏មិនបានដឹង (ធ្វើម្តេចនឹងដឹង) នូវសេចក្តីខ្សឹកខ្សួលរបស់ញាតិទាំងឡាយបាន ហេតុនោះ ខ្ញុំមិនសោកស្តាយសរីរៈនុះឡើយ ស្រេចតែគតិរបស់គេ។

(មាតានិយាយថា) បុត្ររបស់ខ្ញុំនេះ ខ្ញុំមិនបានហៅគេមកអំពីលោកនោះ ខ្ញុំមិនបានអនុញ្ញាត គេក៏ទៅអំពីមនុស្សលោកនេះ គេមកយ៉ាងណា គេក៏ ទៅយ៉ាងនោះ ការទុក្ខយំធ្វើអ្វី ព្រោះកិរិយាទៅនោះ (ឯសរីរៈដែលនៅសល់ខាងអាយនោះ) គេដុតក៏មិនបានដឹង (ធ្វើម្តេចនឹងដឹង) នូវសេចក្តី ខ្សឹកខ្សួលរបស់ញាតិទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ ខ្ញុំមិនយំទុក្ខនឹងសរីរៈនុះឡើយ ស្រេចតែគតិរបស់គេ។

(ប្អូនស្រីនិយាយថា) បើខ្ញុំយំ ខ្ញុំនឹងទៅជាស្តេចក្នុងការយំនោះ នឹងគប្បីមានផលដូចម្តេចដល់ខ្ញុំ សេចក្តីមិនត្រេកអរដ៏លើសលុប នឹងគប្បីមានដល់ ពួកញាតិមិត្ត និងអ្នកមានចិត្តល្អរបស់យើងទាំងឡាយ (ឯសរីរៈដែលនៅសល់ខាងអាយនោះ) កាលគេដុតក៏មិនបានដឹង (ធ្វើម្តេចនឹងដឹង) នូវ សេចក្តីខ្សឹកខ្សួលរបស់ញាតិទាំងឡាយ ហេតុនោះ ខ្ញុំមិនយំនឹងសរីរៈនុះឡើយ ស្រេចតែគតិរបស់គេ។

(ភរិយានិយាយថា) បុគ្គលណា សោកស្តាយនូវបុគ្គលដែលធ្វើមរណកាលទៅកាន់បរលោកហើយ បុគ្គលនោះ ប្រៀបដូចជាទារកយំទារកនូវព្រះ ចន្ទដែលកំពុងចរទៅ (ឯសរីរៈដែលនៅសល់ខាងអាយនោះ) កាលគេដុត ក៏មិនបានដឹង (ធ្វើម្តេចនឹងដឹង) នូវសេចក្តីខ្សឹកខ្សួលរបស់ញាតិ ទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ ខ្ញុំមិនយំនឹងសរីរៈនុះឡើយ ស្រេចតែគតិរបស់គេ។

(ទាសីនិយាយថា) បពិត្រព្រាហ្មណ៍ ក្នុងទឹកដែលបែកហើយ តភ្ជាប់វិញមិនបានយ៉ាងណា សរីរៈអ្នកស្លាប់នេះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ បុគ្គលណា សោក ស្តាយនូវបុគ្គលដែលទៅកាន់បរលោកហើយ (បុគ្គលនោះ ក៏ដូចជាអ្នកសោកស្តាយនូវក្នុងទឹកដែលបែកហើយ) (ឯសរីរៈដែលនៅសល់ខាងអាយ នោះ) កាលគេដុត ក៏មិនបានដឹង (ធ្វើម្តេចនឹងដឹង) នូវសេចក្តីខ្សឹកខ្សួលរបស់ញាតិទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ ខ្ញុំមិនយំនឹងសរីរៈនុះឡើយ ស្រេចតែគតិរបស់គេ។

ចប់ រឿងឧរគប្រេត ទី១២។

ឧទ្ទាន

រឿងខេត្តបមាប្រេត (ព្រះអរហន្តប្រៀបដូចស្រែ) ១ រឿង (សូករាប្រេត) ប្រេតមានសម្បុរកាយល្អ ១ ជា ២ លើក រឿង (បុតិមុខប្រេត) ១ រឿងបិដ្ឋធី តលិកប្រេត ១ រឿងតិរោកុដ្ឋប្រេត ១ រឿងបុត្តខាទិកប្រេត (ស្រីប្រេតស៊ីកូនឯង) ២ លើក រឿងគោណប្រេត ១ រឿងមហាបេសការប្រេត ស៊ីនុវត្តច ១ រឿងខលាតប្រេតនៅក្នុងវិមាន ១ រឿងនាគប្រេត ១ រឿងឧរគប្រេត ១ ឧទ្ទានក្នុងវគ្គជាបឋម មានរឿង ១២ យ៉ាងនេះឯង។

ចប់ឧរគប្រេត ទី១។

ឧព្វរិវគ្គ ទី២

CS sut.kn.pev.2 | ភាគទី ៥៦

(២. ឧព្វរិវគ្គ)

រឿងសំសារមោចកប្រេត ទី១

CS sut.kn.pev.2.01 | ភាគទី ៥៦

(១. សំសារមោចកប្រេត)

[១៣] (ព្រះសារីបុត្តសួរថា) ម្ចាស់ស្រីស្តេច មានផ្ទាំងជំនីរតាម នាងជាស្រីអាក្រាត មានរូបអាក្រក់ក្រៃពេក មានខ្លួនស្នាំងស្តេច មានខ្លួនរវាម ដោយសរសៃ នាងជាអ្វី មកបិតនៅទីនេះ។

(នាងប្រេត តបថា) បពិត្រលោកម្ចាស់ដីចំរើន ខ្ញុំជាស្រីប្រេត ដល់នូវសេចក្តីទុក្ខ ជាយមលោកសត្វ ស្លាប់អំពីមនុស្សលោកនេះហើយ បានទៅ កាន់បេតលោក ព្រោះធ្វើបាបកម្ម។

ចុះអំពីអាក្រក់ ដែលនាងបានធ្វើដោយកាយ វាចា ចិត្ត តើដូចម្តេច នាងទៅកាន់បេតលោក អំពីមនុស្សលោកនេះ ព្រោះវិបាកនៃកម្មដូចម្តេច។

បពិត្រលោកដីចំរើន បិសាមាតា ឬពួកញាតិ ជាអ្នកអនុគ្រោះដល់ខ្ញុំ គប្បីដឹកនាំខ្ញុំថា នាងចូរមានចិត្តជ្រះថ្លា ឲ្យទានដល់ពួកសមណព្រាហ្មណ៍ (ដូច្នោះ) ពុំមានឡើយ។ ខ្ញុំទើបបានជាស្រីអាក្រាត មានសភាពយ៉ាងនេះ តែងត្រាច់ទៅអស់ ៥០០ ឆ្នាំ ចាប់ដើមអំពីឆ្នាំនេះទៅ ទំពាស៊ីដោយ សេចក្តីស្រេកឃ្លានផង ដោយចំណង់ផង នេះជាផលនៃបាបកម្មរបស់ខ្ញុំ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា សូមថ្វាយបង្គំលោកម្ចាស់ បពិត្រ លោកម្ចាស់ អ្នកមានព្យាយាម មានអនុភាពធំ សូមលោកអនុគ្រោះខ្ញុំ សូមលោកឲ្យទេយ្យធម៌ណានីមួយ ឧទ្ទិសដល់ខ្ញុំផង បពិត្រលោកម្ចាស់ដី ចំរើន សូមលោកម្ចាស់ដោះខ្ញុំឲ្យរួចអំពីទុក្ខតិផងចុះ។

ព្រះសារីបុត្តនោះ ជាអ្នកអនុគ្រោះ ទទួលស្តាប់ពាក្យស្រីប្រេតនោះថា សាធុដូច្នោះ ហើយបានប្រគេននូវពំនូតបាយ នូវសំពត់ប្រមាណប៉ុន បាតដៃផង និងទឹកដែលគួរក្របជីកមួយផ្តិល ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយរួចហើយ ឧទ្ទិសទក្ខិណាទានដល់ស្រីប្រេតនោះ វិបាកក៏កើតឡើងក្នុងលំដាប់ ដែលឧទ្ទិសហើយ ភោជនាហារ និងសំពត់ស្លៀកពាក់ និងទឹកដែលគួរក្របជីក ក៏កើតឡើង នេះជាផលនៃទក្ខិណា លំដាប់នោះ ស្រីប្រេតនោះ ជា ស្រីស្អាត ស្លៀកពាក់សំពត់ស្អាត ទ្រទ្រង់នូវសំពត់ដីឧត្តម ជាងសំពត់ដែលកើតក្នុងដែនកាសី មានគ្រឿងវត្ថុភរណៈដ៏វិចិត្រ ចូលទៅរកព្រះសារី បុត្រ។

(ព្រះសារីបុត្តសួរថា) ម្ចាស់ទេវធីតា នាងមានសម្បុរល្អ ភ្លឺសព្វទិសដូចជាផ្កាយព្រឹក។ សម្បុររបស់នាងប្រាកដដូច្នោះ ដោយហេតុអ្វី ផលនៃ សេចក្តីសុចរិត សម្រេចដល់នាង ក្នុងពេលនេះ ដោយហេតុអ្វី បានជាគោតៈទាំងឡាយណានីមួយ ដែលជាទិពេញចិត្ត កើតឡើងដល់នាង

ម្ចាស់ទេវធីតា ដ៏មានអានុភាពច្រើន យើងសូមសួរនាង នាងកាលកើតជាមនុស្ស បានធ្វើបុណ្យដូចម្តេច នាងមានអានុភាពភ្លឺផ្អែក ទាំងសម្បុរ របស់នាង ក៏ភ្លឺសព្វទិស យ៉ាងនេះ ដោយបុណ្យកម្ម ដូចម្តេច។

(ប្រេត តបថា) ព្រះអគ្គសារីក ជាអ្នកប្រាជ្ញក្នុងលោក ប្រកបដោយសេចក្តីករុណា បានឃើញនូវខ្ញុំជាស្រីស្តម មានសម្បុរលឿង មានសេចក្តីស្រេក ឃ្លាន ជាស្រីអាក្រាត មានសម្បុរស្បែកគ្រោតគ្រោត ដល់នូវសេចក្តីទុក្ខលំបាក ហើយបានប្រគេនពំនូតបាយផង សំពត់ប្រមាណប៉ុនបាតដៃផង ទឹកគួរជីកប្រមាណមួយផ្តិលផង ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយបានឧទ្ទិស (នូវទក្ខិណាទានដល់ខ្ញុំ)។ សូមលោកឃើញផលពំនូតបាយចុះ ខ្ញុំជាស្រី បាននូវកាមតាមចំណង់បរិភោគនូវភត្តអស់មួយពាន់ឆ្នាំ ប្រកបដោយម្ហូបមានរសជាអនេក សូមលោកឃើញនូវវិបាកនៃសំពត់ប្រមាណប៉ុន បាតដៃ ប្រាកដដូចម្តេច បពិត្រលោកម្ចាស់ដីចំរើន សំពត់សម្រាប់ស្លៀកពាក់ ក្នុងដែននៃស្តេចនន្ទៈអម្បាលមាណា សំពត់ស្លៀក និង សំពត់ដណ្តប់ផង សំពត់កោសេយ្យៈ និងសំពត់កម្ពុលផង សំពត់ត្បាញអំពីសម្បុកឈើ និងសំពត់ដែលត្បាញអំពីកប្បាសផង ដ៏ធំទូលាយ មាន ដំឡូចច្រើនរបស់ខ្ញុំ ច្រើនជាងសំពត់ ក្នុងដែននន្ទាជនោះ សំពត់ទាំងអស់នោះ តែងសំយុងចុះមកអំពីអាកាស សំពត់ណា ដែលជាទិពេញចិត្ត ខ្ញុំ ក៏ស្លៀកពាក់នូវសំពត់នោះ សូមលោកឃើញនូវវិបាកនៃទឹកជីកប្រមាណមួយផ្តិល ប្រាកដដូចម្តេច។ ស្រះបោក្ខរណីដ៏ជ្រៅ មានជ្រុង ៤ ដែលបុព្វ កម្មនិម្មិតល្អហើយ មានទឹកថ្លា មានកំពង់រាបស្មើ មានទឹកត្រជាក់ មានក្លិនក្រអូបដេរដាសដោយផ្កាបទុម និងឧប្បល ពេញដោយទឹកដីដេរដាស ដោយកេសរ។ ខ្ញុំនោះ រីករាយ លេងសប្បាយ ឥតមានភ័យពីទិណា។ ឡើយ បពិត្រលោកដីចំរើន ខ្ញុំមកដើម្បីថ្វាយបង្គំលោក ជាអ្នកប្រាជ្ញ ប្រកប ដោយសេចក្តីករុណាក្នុងលោក។

ចប់ រឿងសំសារមោចកប្រេត ទី១។

រឿងប្រេតជាមាតានៃព្រះសារីបុត្ត ទី២

CS sut.kn.pev.2.02 | ភាគទី ៥៦

(២. សារីបុត្តត្ថេរមាតុបេតិវត្ថុ)

[១៤] (ព្រះសារីបុត្តសួរថា) ម្ចាស់ស្រីស្តម មានឆ្អឹងជំនីរគាម នាងជាស្រីអាក្រាត មានរូបមានសម្បុរអាក្រក់ក្រៃពេក មានខ្លួនស្តាំងស្តម មាន ខ្លួនរាមទៅដោយសរសៃ នាងជាអ្វី មកឈរនៅទីនេះ។

(នាងប្រេត តបថា) អំពីមុន ខ្ញុំជាមាតាបង្កើតរបស់លោក ក្នុងជាតិទាំងឡាយដទៃ មកកើតក្នុងកំណើតនៃប្រេត ពេញប្រៀបដោយសេចក្តី ស្រេកឃ្លាត បរិភោគទឹកមាត់ ដែលគេស្មោះចោល ទឹកសម្បុរ ស្បែកខ្លាញ់រាវ (នៃសាកសព) ដែលគេដុត និងឈាមនៃស្រីទាំងឡាយដែល សម្រាលកូន និងឈាមនៃដំបៅ និងច្រមុះ និងក្បាលដាច់ មានសេចក្តីស្រេកឃ្លានគ្របសង្កត់ ខ្ញុំបរិភោគនូវខ្ទះ និងឈាមដែលជាប់នឹងសរីរៈនៃ ស្រី និងបុរស នូវខ្ទះ និងឈាមនៃបសុសត្វ និងមនុស្សទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនមានទីពឹង មិនមានទីលំនៅ ដេកតែលើទីស្មសានដូចគ្រៃ លោកម្ចាស់ជា បុត្ត សូមលោកម្ចាស់ឲ្យទានដើម្បីខ្ញុំ លុះឲ្យហើយ ចូរឧទ្ទិសផលដល់ខ្ញុំ គិតធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ឲ្យខ្ញុំគប្បីបានរួចអំពីការបរិភោគនូវខ្ទះ និងឈាម។

ព្រះអគ្គសារីក មាននាមថា ឧបតិស្សៈ លុះបានស្តាប់ពាក្យនៃនាងប្រេត ជាមាតាហើយ មានចិត្តប្រកបដោយករុណា បានហៅព្រះមោគ្គល្លាន ១ ព្រះអនុរុទ្ធ ១ ព្រះកប្បិន ១ ឲ្យធ្វើនូវកុដិទាំងឡាយ ៤ ខ្នង ហើយវេរកុដិផង ឲ្យបាយ និងទឹកផង ចំពោះសង្ឃដែលមកអំពីទិសទាំង ៤ ហើយ ឧទ្ទិសទក្ខិណាទានដល់មាតា។ វិបាកក៏កើតឡើង ក្នុងលំដាប់ដែលឧទ្ទិសហើយ ភោជនាហារ គឺទឹកជីក និងសំពត់ (ក៏កើតឡើង) នេះជាផលនៃ ទក្ខិណាទាន លំដាប់នោះ (ស្រីនោះ) ស្អាត មានសំពត់ស្លៀកពាក់ស្អាតបាត ទ្រទ្រង់នូវសំពត់ដីឧត្តម ជាងសំពត់ដែលកើតក្នុងដែនកាសី មាន គ្រឿងវត្ថុភរណៈដ៏វិចិត្រ បានចូលទៅរកព្រះកោលិត។

(ព្រះកោលិតសួរថា) ម្ចាស់នាងទេវធីតា នាងមានសម្បុរល្អ មកឈរនៅ (ទីនេះ) ភ្លឺស្វាងទូទៅសព្វទិសទាំងឡាយ ដូចជាផ្កាយព្រឹក ឯសម្បុរ ប្រាកដដូច្នោះ កើតឡើងដល់នាង ដោយហេតុដូចម្តេច ផលនៃសុចរិត សម្រេចដល់នាងក្នុងទីនេះ ដោយហេតុដូចម្តេច បានជាភោគៈណានីមួយ ដែលជាទីពេញចិត្ត កើតឡើងដល់នាង

ម្ចាស់នាងទេវធីតា មានអានុភាពច្រើន យើងសូមសួរនាង នាងកាលកើតជាមនុស្ស តើបានធ្វើបុណ្យដូចម្តេច នាងជាទេវធីតា មានអានុភាពភ្លឺ ផ្អែកយ៉ាងនេះ ទាំងសម្បុរនាង ក៏ភ្លឺសព្វទិស ដោយបុណ្យកម្មដូចម្តេច។

(ប្រេតតបថា) អំពីមុន ខ្ញុំជាមាតារបស់ព្រះសារីបុត្រ ក្នុងជាតិទាំងឡាយដទៃ មកកើតក្នុងកំណើតនៃប្រេត ពេញប្រៀបដោយសេចក្តីស្រេកឃ្លាន បរិភោគតែទឹកមាត់ដែលគេស្មោះចោល ទឹកសម្បុរ ស្នេស្យ និងខ្លាញ់រាវ (នៃសាកសព) ដែលគេដុត និងឈាមនៃស្រីទាំងឡាយដែលសម្រាល កូន និងឈាមនៃដំបៅ និងច្រមុះ និងក្បាលដាច់ ខ្ញុំមានសេចក្តីស្រេកឃ្លានគ្របសង្កត់ បរិភោគនូវខ្លះ និងឈាមដែលជាប់នឹងសរីរៈនៃស្រ្តី និង បុរស នូវខ្លះ និងឈាមនៃបសុសត្វ និងមនុស្សទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនមានទីពឹង មិនមានទីពឹងនាក់អាស្រ័យ ដេកតែលើទីស្មោះដូចគ្រែ។ ខ្ញុំត្រេកអរ ដោយទាននៃព្រះសារីបុត្រ ទើបមិនមានភ័យក្នុងទីណា។ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំមកដើម្បីថ្វាយបង្គំលោកជាអ្នកប្រាជ្ញ ប្រកបដោយសេចក្តីករុណា ក្នុងលោក។

ចប់ រឿងប្រេត ជាមាតានៃព្រះសារីបុត្រ ទី២។

រឿងនាងមត្តាប្រេត ទី៣

CS sut.kn.pev.2.03 | ភាគទី ៥៦

(៣. មត្តាបេតិវត្ថុ)

[១៥] (នាងតិស្សាសួរថា) ម្ចាស់ស្រីស្នម មានឆ្អឹងជំនីរគាម នាងជាស្រីមានកាយអាក្រាត មានរូបអាក្រក់ក្រៃពេក មានខ្លួនស្តាំងស្នម មាន ខ្លួនរាមដោយសរសៃ នាងជាអ្វី បានជាមកឈរនៅក្នុងទីនេះ។

(នាងមត្តាប្រេត ប្រាប់ថា) កាលអំពីមុន នាងឯងឈ្មោះតិស្សា ខ្ញុំឈ្មោះមត្តា ជាស្រីរូបប្តីរបស់នាង បានធ្វើអំពើបាប ទើបបានឃ្លាតអំពីមនុស្ស លោកនេះ ទៅកាន់បេតលោក។

ចុះអំពើអាក្រក់ ដែលនាងបានធ្វើហើយ ដោយកាយ វាចា ចិត្តនោះ តើដូចម្តេច នាងឃ្លាតអំពីមនុស្សលោកនេះ ទៅកាន់បេតលោក ព្រោះវិបាកនៃ កម្មដូចម្តេច។

ខ្ញុំជាស្រីកាច (ឆ្នាស់) បានពោលផុសរាទ ជាស្រីបូស្សា កំណាញ់ អ្នកអាង ខ្ញុំនោះ បានពោលពាក្យអាក្រក់ ទើបបានឃ្លាតអំពីមនុស្សលោកនេះ ទៅកាន់បេតលោក។

ពិតមែនហើយ យើងបានដឹងថា នាងជាស្រីឆ្នាស់ យើងសូមសួរនាង អំពីហេតុដទៃទៀត ចុះនាងមានខ្លួនប្រាណប្រឡាក់ដោយអាចម៍ដី ព្រោះកម្ម ដូចម្តេច។

នាងបានលុបលាងក្បាលរួចហើយ មានសំពត់ដីស្អាតប្រដាប់ហើយ ខ្លួនយើងសោត ក៏ប្រដាប់តាក់តែងដោយគ្រឿងអលង្ការដីក្រៃលែងជាងនាង កាលខ្ញុំនោះ កំពុងសម្លឹងមើល នាងក៏ពោលចរចានឹងស្នាមី ក្នុងលំដាប់នោះ ខ្ញុំមានសេចក្តីបូស្សាពេកណាស់ ខ្ញុំមានសេចក្តីក្រោធកើតឡើង តអំពី នោះ ខ្ញុំក៏ប្រវាយកអាចម៍ដីទៅរោយដាក់នាង ដោយអាចម៍ដី ព្រោះហេតុនោះ ខ្ញុំទើបមានខ្លួនប្រឡាក់ដោយអាចម៍ដី ព្រោះវិបាកនៃកម្មនោះឯង។

ពិតមែនហើយ យើងដឹងថា នាងបានរោយអាចម៍ដីដាក់យើង តែយើងសូមសួរនាងអំពីហេតុដទៃទៀត ចុះនាងត្រូវរោគកមរមាសបៀតបៀន ដោយកម្មអ្វី។

យើងទាំងពីរនាក់ បានចូលទៅកាន់ព្រៃ ដើម្បីរកថ្នាំ ចំណែកនាងបានយកថ្នាំមក ឯខ្ញុំបាននាំយកខ្លែមកវិញ កាលបើនាងមិនដឹង ខ្ញុំក៏រោយខ្លែលើ ដំណែករបស់នាង ព្រោះហេតុនោះ រាងកាយរបស់ខ្ញុំ ទើបត្រូវរោគកមរមាសបៀតបៀន ព្រោះវិបាកនៃកម្មនោះឯង។

ពិតមែនហើយ យើងបានដឹងថា នាងបានរោយ (ខ្លែ) លើដំណែករបស់យើង តែយើងសូមសួរនាងអំពីហេតុដទៃទៀត ចុះនាងមានកាយអាក្រាត ដោយកម្មអ្វី។

មានការប្រជុំមិត្តសំឡាញ់ និងជួបជុំពួកញាតិ គេបានហៅនាង ព្រមទាំងស្នាមី តែខ្ញុំគេមិនហៅ កាលបើនាងមិនបានដឹង ខ្ញុំក៏លួចយកសំពត់នាង ទៅលាក់ ហេតុនោះ ខ្ញុំទើបមានរាងកាយអាក្រាត ព្រោះវិបាកនៃកម្មនោះឯង។

ពិតមែនហើយ យើងដឹងថា នាងបានលួចសំពត់របស់យើងទៅលាក់ យើងសួរនាងអំពីហេតុដទៃទៀត ចុះរាងកាយរបស់នាង មានក្លិនស្អុយដូច ក្លិនលាមក ព្រោះកម្មអ្វី។

ខ្ញុំបានលួចយកនូវគ្រឿងក្រអូប ផ្កាកម្រង និងគ្រឿងលាបដីមានដំឡើងរបស់នាង ទៅចោលក្នុងរណ្តៅលាមក ខ្ញុំបានធ្វើអំពើអាក្រក់នោះ ហេតុនោះ បានជាខ្ញុំមានក្លិនស្អុយ ដូចក្លិនលាមក ព្រោះហេតុវិបាកនៃកម្មនោះឯង។

ពិតមែនហើយ យើងបានដឹងហើយថា នាងបានធ្វើអំពើអាក្រក់នោះ យើងសូមសួរនាងអំពីហេតុដទៃទៀត ចុះនាងជាស្រីទុគ៌ិត ព្រោះវិបាកនៃកម្ម អ្វី។

កាលយើងទាំងពីរនាក់ មានទ្រព្យសម្បត្តិក្នុងផ្ទះស្មើគ្នា កាលទេយ្យធម៌មាន ខ្ញុំក៏មិនបានធ្វើទីពឹងដើម្បីខ្លួន ព្រោះហេតុនោះ បានជាខ្ញុំជាស្រីទុគ៌ិត ដោយវិបាកនៃកម្មនោះឯង។

នាងឯងបានស្តីឲ្យខ្ញុំថា នាងកុំសេពអំពើអាក្រក់ ដ្បិតថា សុគតិ មិនមែនបានដោយងាយ ព្រោះបាបកម្មឡើយ។ នាងបានកំហែងយើងដោយផ្លូវ ខុស ទាំងបានបូស្សាយើង នាងចូរមើលចុះ វិបាកនៃអំពើអាក្រក់ ប្រាកដយ៉ាងណា (អំពីមុន) ខ្ញុំស្រីទាំងឡាយក្នុងផ្ទះនោះ និងគ្រឿងប្រដាប់ប្រដា នោះឯង ជាប់សំខ្ញុំក៏មាន (ឥឡូវនេះ) របស់ទាំងអស់នោះ ក៏បានទៅអ្នកដទៃប្រើប្រាស់ ទ្រព្យទាំងឡាយ ក៏ជាប់សំខ្ញុំមិនទៀង ឥឡូវនេះ (កុដុដ្ឋីក) ជាបិតារបស់ខ្ញុំ ត្រឡប់អំពីផ្សារមកផ្ទះ ធ្វើដូចម្តេច កុដុដ្ឋីក នឹងឲ្យទេយ្យធម៌តិចតួចដល់នាង នាងកុំអាលទៅអំពីទីនេះឡើយ។

ខ្លួនខ្ញុំជាស្រីអាក្រាត មានរូបរាងអាក្រក់ក្រៃពេក ជាស្រីស្គម មានខ្លួនរាមទៅដោយសរសៃ នេះជាភ្នំខ្មាសរបស់ស្រីទាំងឡាយ កុំឲ្យកុដុដ្ឋីក ជា បិតានាង មកឃើញខ្ញុំឡើយ។

បើដូច្នោះ ខ្ញុំគួរឲ្យអ្វីដល់នាង ម្យ៉ាងទៀត ខ្ញុំនឹងធ្វើឧបការៈអ្វីដល់នាង ដីជាហេតុឲ្យនាងសម្រេចដោយសេចក្តីប្រាថ្នាទាំងពួង ដល់នូវសេចក្តីសុខ។

នាងចូរនិមន្តភិក្ខុ ៨ រូប គឺ ភិក្ខុ ៤ រូបអំពីសង្ឃ ភិក្ខុ ៤ រូបទៀត អំពីបុគ្គល ឲ្យឆាន់ ហើយឧទ្ទិសនូវទក្ខិណាទានដល់ខ្ញុំនោះ ជាហេតុឲ្យខ្ញុំសម្រេច សេចក្តីប្រាថ្នាទាំងពួង ដល់នូវសេចក្តីសុខ។

នាងតិស្សា បានទទួលពាក្យនាងមត្តាប្រេតថា សាធុ ហើយទើបនិមន្តភិក្ខុ ៨ រូបឲ្យឆាន់រួចហើយ ឲ្យស្លៀកដណ្តប់ដោយសំពត់ទាំងឡាយ ហើយ ឧទ្ទិសទក្ខិណាទាន ដល់នាងមត្តាប្រេតនោះ។ វិបាកក៏កើតឡើង ក្នុងលំដាប់ដែលឧទ្ទិសហើយ ភោជនាហារ សំពត់ស្លៀកដណ្តប់ និងទឹកផឹក ក៏ កើតឡើង នេះជាផលនៃទក្ខិណាទាន លំដាប់នោះ នាងប្រេតជាស្រីស្អាត មានគ្រឿងស្លៀកពាក់ស្អាត ទ្រទ្រង់នូវសំពត់ដ៏ឧត្តម ជាងសំពត់ដែល កើតក្នុងដែនកាសិ មានគ្រឿងវត្ថុភរណៈដ៏វិចិត្រ ទើបបានចូលទៅរកនាងតិស្សាជាស្រីរួមប្តី។

(នាងតិស្សាសួរថា) ម្ចាស់នាងទេវធីតា នាងមានសម្បុរដ៏រុងរឿងដោយរស្មី មកបិតនៅ ភ្លឺស្វាងទូទៅសព្វទិសទាំងឡាយ ដូចផ្កាយព្រឹក សម្បុរ របស់នាងប្រាកដដូច្នោះ ដោយហេតុដូចម្តេច ផលនៃសុចរិត សំរេចដល់នាងក្នុងទីនេះ ដោយហេតុដូចម្តេច បានជាភោគៈទាំងឡាយណានីមួយ ដែលជាទីពេញចិត្តកើតឡើងដល់នាង

ម្ចាស់នាងទេវធីតា មានអានុភាពច្រើន យើងសូមសួរនាង នាងកើតជាមនុស្ស បានធ្វើបុណ្យកម្មដូចម្តេច នាងជាទេវធីតា មានអានុភាពភ្លឺផ្លែកយ៉ាង នេះ ដោយបុណ្យកម្មដូចម្តេច បានជានាងមានអានុភាពដ៏រុងរឿង ទាំងសម្បុររបស់នាងក៏ភ្លឺសព្វទិស។

(នាងមត្តាប្រេត តបថា) កាលអំពីមុន នាងឈ្មោះតិស្សា ខ្លួនខ្ញុំឈ្មោះមត្តា ជាស្រីរួមប្តីរបស់នាង បានធ្វើនូវអំពើអាក្រក់ ទើបបានឃ្លាតអំពីមនុស្ស លោកនេះ ទៅកាន់បេតលោក ខ្ញុំត្រេកអរដោយទានរបស់នាង ដែលបានឲ្យហើយ ទើបមិនមានភ័យក្នុងទីណាឡើយ។ ម្ចាស់ប្អូន ចូរនាងរស់នៅ អស់កាលយូរ ព្រមដោយពួកញាតិទាំងអស់ចុះ ម្ចាស់នាងល្អ ចូរនាងខំប្រព្រឹត្តធម៌ ខំឲ្យទានក្នុងលោកនេះ នឹង (ចូលទៅកាន់ឋានសួគ៌) ដែលមិន មានសោក មិនមានធូលី ជាទីនៅនៃរសវត្តិទេវរាជទាំងឡាយ។

នាងចូរនាងបន្ទាបនូវមន្ទិល គឺសេចក្តីកំណាញ់ ព្រមទាំងបួសគល់ចេញ ដែលគេនិន្ទាមិនបាន ចូរទៅកាន់ស្ថានសួគ៌។

ចប់ រឿងនាងមត្តាប្រេត ទី៣។

រឿងនន្ទាប្រេត ទី៤

CS sut.kn.pev.2.04 | ភាគទី ៥៦

(៤. នន្ទាបេតិវត្ថុ)

[១៦] (នន្ទសេនជាស្វាមី សួរថា) នាងជាស្រីមានខ្លួនខ្មៅ មានរូបអាក្រក់គ្រោតគ្រាត មើលគួរខ្លាច មានភ្នែកលឿង មានធ្មេញរង្វើល យើងមិន សំគាល់ថា នាងជាស្រីមនុស្សទេ។

(នាងប្រេត តបថា) ម្ចាស់នន្ទសេន ខ្ញុំឈ្មោះនន្ទា ជាភរិយារបស់អ្នកក្នុងកាលមុន បានធ្វើអំពើអាក្រក់ ទើបបានទៅអំពីមនុស្សលោកនេះ កាន់បេតលោក។

ចុះអំពើអាក្រក់ ដែលនាងបានធ្វើដោយកាយ វាចា ចិត្តនោះ តើដូចម្តេចខ្លះ នាងទៅអំពីមនុស្សលោកនេះ កាន់បេតលោកដោយវិបាកនៃកម្មដូច ម្តេចខ្លះ។

ខ្ញុំជាស្រីកំណាចផង មានវាចាអាក្រក់ផង ឥតមានសេចក្តីគោរពចំពោះអ្នកផង ខ្ញុំពោលពាក្យអាក្រក់ចំពោះអ្នក ទើបបានទៅអំពីមនុស្សលោកនេះ កាន់បេតលោក។

បើដូច្នោះ យើងនឹងឲ្យសំពត់បង់ដល់នាង ចូរនាងស្លៀកសំពត់នេះចុះ លុះនាងស្លៀកសំពត់នេះហើយ ចូរចូលមក យើងនឹងនាំនាងទៅផ្ទះ នាង ទៅដល់ផ្ទះហើយ នឹងបានសំពត់ បាយ ទឹក បានឃើញនូវបុគ្គលទាំងឡាយរបស់នាងផង បានឃើញកូនប្រសាស្រី របស់នាងផង។

វត្តដែលអ្នកបានឲ្យផ្ទាល់ដៃដោយដៃ មិនសម្រេចដល់ខ្ញុំទេ អ្នកចូរញ៉ាំងភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលបរិបូណ៌ដោយសីល ជាអ្នកប្រាសចាកភាគៈ ជាពហុស្ស្ត ឲ្យឆ្លែតស្តប់ស្តល់ ដោយបាយ និងទឹក ហើយឧទ្ទិសនូវទក្ខិណាទានដល់ខ្ញុំ ក្នុងវេលានោះ ទើបខ្ញុំនឹងដល់នូវសេចក្តីសុខ សម្រេចនូវសេចក្តីប្រាថ្នាទាំងពួងបាន។

លំដាប់នោះ នន្ទសេន ឧបាសកនោះ ទទួលថា សាធុ ដូច្នោះហើយ បានចាត់ចែងនូវទានដ៏បរិបូណ៌ គឺបាយ ទឹក បង្អែម សំពត់ សេនាសនៈ ឆ័ត្រ គ្រឿងក្រអូប ផ្កាកម្រង ស្បែកជើងផ្សេងៗ។ នន្ទសេនឧបាសក ក៏បានញ៉ាំងភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលបរិបូណ៌ដោយសីល ប្រាសចាកភាគៈ ជាពហុស្ស្ត ឲ្យឆ្លែតស្តប់ស្តល់ដោយបាយ និងទឹក ហើយឧទ្ទិសនូវទក្ខិណាទានដល់នាងនន្ទាប្រេត។

វិបាកក៏កើតឡើងក្នុងលំដាប់ដែលបានឧទ្ទិស ភោជនាហារ សំពត់ស្បែក ទាំងទឹកផឹកក៏កើត នេះជាផលនៃទក្ខិណាទាន លំដាប់នោះ នាងនន្ទាប្រេតនោះ ជាស្រីស្អាត មានសំពត់ស្អាត ទ្រទ្រង់នូវសំពត់ដ៏ឧត្តមជាងសំពត់ដែលកើតក្នុងដែនកាសី មានគ្រឿងវត្ថុភារណៈដ៏វិចិត្រ ចូលទៅរកស្វាមី។

(នន្ទសេនឧបាសកសួរថា) ម្ចាស់នាងទេវធីតា នាងមានសម្បុរជ័រុងរឿង ភ្លឺស្វាងទូទៅសព្វទិសទាំងឡាយ ដូចជាផ្កាយព្រឹក សម្បុររបស់នាងប្រាកដដូច្នោះ ដោយហេតុដូចម្តេច ផលនៃសុចរិត សំរេចដល់នាងក្នុងទីនេះ ដោយហេតុដូចម្តេច ភោគៈទាំងឡាយណានីមួយ ដែលជាទីពេញចិត្ត កើតឡើងដល់នាង

ម្ចាស់នាងទេវធីតា មានអានុភាពច្រើន យើងសូមសួរនាង នាងកាលកើតជាមនុស្ស បានធ្វើបុណ្យកម្មដូចម្តេច នាងជាទេវធីតាមានអានុភាពរុងរឿងយ៉ាងនេះ ដោយបុណ្យកម្មដូចម្តេច ទាំងសម្បុររបស់នាងក៏ភ្លឺសព្វទិស។

(នាងប្រេត តបថា) ម្ចាស់នន្ទសេន ខ្ញុំឈ្មោះនន្ទា ជាភរិយារបស់អ្នកក្នុងកាលមុន បានធ្វើអំពើអាក្រក់ ទើបបានទៅអំពីមនុស្សលោកនេះ កាន់បេតលោក ខ្ញុំត្រេកអរដោយទានរបស់អ្នក ដែលបានឲ្យហើយ ទើបឥតមានភ័យក្នុងទិណៗឡើយ។ ម្ចាស់គហបតី អ្នក ព្រមទាំងពួកញាតិទាំងអស់គ្នា ចូររស់នៅអស់កាលយូរ ម្ចាស់គហបតី អ្នកខំប្រព្រឹត្តធម៌ ខំឲ្យទានក្នុងលោកនេះ នឹងចូលទៅកាន់ទិព្វស្ថានដែលមិនមានសោក មិនមានធូលី ជាទីនៅនៃវសវត្ថុទេវរាជទាំងឡាយ។

អ្នកចូរន្ទោបង់នូវមន្ទិល គឺសេចក្តីកំណាញ់ ព្រមទាំងបួសគល់ចេញ ប្រាសចាកនិន្ទា ចូលទៅកាន់ឋានសួគ៌។

ចប់ រឿងនន្ទាប្រេត ទី៤។

រឿងមដ្ឋកុណ្ណាលីប្រេត ទី៥

CS sut.kn.pev.2.05 | ភាគទី ៥៦

(៥. មដ្ឋកុណ្ណាលីបេតវត្ថុ)

[១៧] អ្នកមានគ្រឿងប្រដាប់ហើយ មានកណ្ណាលដ៏រលីង។ បេ។

(ត្រូវមើលក្នុងរឿងទី ៩ នៃសុនិក្ខិត្តវគ្គទី ៧ ក្នុងវិមានវត្ថុចុះ)

ចប់ រឿងមដ្ឋកុណ្ណាលីប្រេត ទី៥។

រឿងកណ្ណបេតវត្ថុ ទី៦

CS sut.kn.pev.2.06 | ភាគទី ៥៦

(៦. កណ្ណបេតវត្ថុ)

[១៨] (វោហិណេយ្យអាមាត្យ ក្រាបទូលថា) បពិត្រព្រះកណ្ណៈ ព្រះអង្គធ្វើអ្វី រឿងសូមព្រះអង្គក្រោកឡើង ប្រយោជន៍អ្វីដល់ព្រះអង្គដោយការផ្ទុំឥឡូវនេះ ខ្យល់កំពុងតែកំរើក ឡើង ដល់ព្រះរាជកនិដ្ឋដែលដូចជាហ្វូន័យ និងចក្ខុខាងស្តាំរបស់ព្រះអង្គ បពិត្រព្រះអង្គមានព្រះកេសាល្លយដបណ្ឌិតកំពុងតែរងរាយ។

ព្រះបាទកេសវៈ ទ្រង់បានស្តាប់ពាក្យនោះ របស់វោហិណេយ្យអាមាត្យនោះហើយ ក៏ស្តុតក្នុងព្រះហ្វូន័យ ទ្រង់ក្រោកចាកក្រឡាព្រះបន្ទំ ហើយទ្រង់ទង្ហឹះខ្សឹកខ្សួល ព្រោះសេចក្តីសោកចំពោះព្រះកនិដ្ឋ។

អ្នកមានសភាពជាមនុស្សឆ្គួតទេដឹង បានជាត្រាច់ទៅសព្វស្រុកទ្វារកៈនេះ ហើយស្រែកថា ទន្សាយៗ ដូច្នោះ អ្នកចង់បានទន្សាយអ្វី ទន្សាយមាស ទន្សាយកែវណី ទន្សាយទងដែង ឬមួយទន្សាយប្រាក់ ទន្សាយសង្ក័ សិលា កែវប្រពាឡ យើងនឹងប្រើគេឲ្យធ្វើទន្សាយឲ្យអ្នក ពុំនោះសោតទេ ពួកទន្សាយដទៃ ដែលត្រាច់ស៊ីស្មៅក្នុងព្រៃក៏មាន យើងនឹងនាំយកទន្សាយទាំងនោះមកឲ្យអ្នក តើអ្នកចង់បានទន្សាយដូចម្តេច។

ទន្សាយទាំងឡាយណា ដែលអាស្រ័យនៅលើផែនដី ខ្ញុំព្រះអង្គមិនប្រាថ្នាចង់បានទន្សាយទាំងនោះទេ ខ្ញុំព្រះអង្គ ប្រាថ្នាចង់បានតែទន្សាយអំពីដួងព្រះចន្ទ្រ បពិត្រព្រះអង្គមានព្រះកេសាខ្មៅ សូមព្រះអង្គនាំយកទន្សាយនោះមកឲ្យខ្ញុំ។

ម្ចាស់កនិដ្ឋជាញាតិ អ្នកនោះនឹងក្ស័យជីវិតដ៏ថ្លៃថ្លា អ្នកប្រាថ្នារបស់ដែលមិនគួរប្រាថ្នា ព្រោះអ្នកប្រាថ្នាទន្សាយអំពីដួងព្រះចន្ទ្រ។

បពិត្រព្រះអង្គមានព្រះកេសាខ្មៅ បើព្រះអង្គទ្រង់ជ្រាបយ៉ាងនេះហើយ គួរតែព្រះអង្គប្រៀនប្រដៅអ្នកដទៃបាន ចុះក្នុងថ្ងៃនេះ ហេតុដូចម្តេច បានជា ព្រះអង្គ ទ្រង់ព្រះកន្សែង និងបុគ្គលដែលធ្វើមរណកាលក្នុងកាលមុន។ (ពាក្យថា) បុគ្គលរបស់យើងកើតមកហើយ កុំស្លាប់ទៅវិញ ពាក្យនោះ មនុស្ស និងទេវតាមិនដែលបានឮ បានស្តាប់ឡើយ ព្រះអង្គគប្បីបាននូវរបស់ដែលមិនត្រូវបានអំពីទិណា បពិត្រព្រះអង្គមានព្រះកេសាខ្មៅ ព្រះអង្គ ទ្រង់សោយសោកចំពោះបុគ្គលដែលទៅកាន់បរលោកហើយធ្វើអ្វី ព្រះអង្គមិនអាចដើម្បីនឹងនាំយកមកវិញបានដោយមន្ត ដោយមូលភេសជ្ជៈ ដោយឱសថ ឬដោយទ្រព្យឡើយ។ ពួកជនអ្នកមានទ្រព្យច្រើន មានគ្រឿងប្រើប្រាស់ច្រើនក្តី ពួកក្សត្រិយ៍ដែលនៅក្នុងរដ្ឋមណ្ឌល មានទ្រព្យ និង ស្រូវដីច្រើនក្តី ជនទាំងនោះ ក៏គង់មិនរួចអំពីជរា និងមរណៈឡើយ។ ក្សត្រិយ៍ក្តី ព្រាហ្មណ៍ក្តី វេស្សៈក្តី សូទ្រៈក្តី ចណ្ឌាលក្តី បុកុសៈក្តី ជនទាំងនោះ ផ្សេងគ្នាដោយជាតិ ជនទាំងនោះឯង ក៏មិនរួចអំពីជរា និងមរណៈ។ ជនទាំងឡាយណា ប្រព្រឹត្តគឺស្វាធ្យាយមន្ត ប្រកបដោយអង្គ ៦ ដែលព្រាហ្មបានគិតហើយ ជនទាំងនោះ ផ្សេងគ្នាដោយវិជ្ជា ជនទាំងនោះឯង ក៏មិនរួចអំពីមរណៈដែរ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកឥសីណា ជាអ្នករម្ងាប់ ជាអ្នកសង្រួម កាយ និងវាចា មានព្យាយាមដុតកំដៅកិលេស ពួកឥសីដែលមានព្យាយាម ដុតកំដៅកិលេសនោះឯង ក៏រមែងលះបង់សរិះទៅតាមកាល។ ព្រះ អរហន្តទាំងឡាយ អ្នកមានខ្លួនចម្រើនហើយ មានកិច្ចបានធ្វើស្រេចហើយ មានអាសវៈអស់ហើយ រមែងដាក់ចុះនូវរាងកាយនេះ ព្រោះអស់បុណ្យ និងបាប។

បួនញ៉ាំងសេចក្តីក្រវល់ក្រវាយទាំងពួងរបស់យើង ដែលក្តៅដោយភ្លើង គឺសេចក្តីសោកឲ្យរលត់ ដូចបុគ្គលយកទឹកទៅស្រោចស្រប់ភ្លើងដែលឆេះ ឆ្នាំងខ្លាញ់។ សរ គឺសេចក្តីសោកដែលអាស្រ័យនៅក្នុងហ្មឺនរបស់យើង អ្នកក៏បានដកចេញហើយ អ្នកបានបន្ទាបបង្កនូវសេចក្តីសោកព្រោះកូន របស់យើង ដែលមានសេចក្តីសោកគ្របសង្កត់ហើយ យើងនោះ មានសរ គឺសេចក្តីសោកបានដកចេញហើយ ជាអ្នកត្រជាក់ហើយ មានទុក្ខរំលត់ ហើយ។ យើងលែងសោក លែងយំហើយ ព្រោះបានស្តាប់ភាសិតរបស់អ្នក ជនទាំងឡាយណា ប្រកបដោយបញ្ញា ជាអ្នកអនុគ្រោះ ជនទាំងនោះ ធ្វើយ៉ាងនេះ យដបណ្ឌិត បានញ៉ាំងបងច្បងឲ្យត្រឡប់ចាកសេចក្តីសោក អាមាត្យទាំងឡាយ ដែលជាអ្នកបំរើរបស់ព្រះរាជាអង្គណា ក៏រមែង ប្រាកដដូច្នោះ ដូចជាយដបណ្ឌិត បានញ៉ាំងបងច្បងឲ្យប្រព្រឹត្តទៅតាមសុភាសិត។

ចប់ រឿងកណ្តាលប្រត ទី៦។

រឿងធនបាលប្រត ទី៧

CS sut.kn.pev.2.07 | ភាគទី ៥៦

(៧. ធនបាលសេដ្ឋិបេតវត្ថុ)

[១៩] (ពួកពាណិជស្ថរថា) អ្នកជាបុគ្គលអាត្រាត មានរូបមានសម្បុរអាក្រក់ ស្តាំងស្គម រាមដោយសរសៃ មានឆ្អឹងជំនីរតាម ស្គម ម្ចាស់អ្នក និទ្ទក្ខ ចុះអ្នកជាអ្វី។

(ប្រតតបថា) បពិត្រអ្នកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន ខ្ញុំជាប្រត ដល់នូវសេចក្តីទុក្ខ ជាយមលោកសត្វ ព្រោះធ្វើអំពើអាក្រក់ ទើបទៅអំពីមនុស្សលោកនេះ កាន់បេតលោក។

ចុះអំពើអាក្រក់ ដែលអ្នកបានធ្វើដោយកាយ វាចា ចិត្ត ដូចម្តេច អ្នកទៅអំពីមនុស្សលោកនេះ កាន់បេតលោក ព្រោះវិបាកនៃកម្មដូចម្តេច។

មាននគរមួយ ឈ្មោះឯរកច្ឆៈ ក្នុងដែនទសន្តៈ ក្នុងជាតិមុន ខ្ញុំកើតជាសេដ្ឋីក្នុងនគរនោះ គេស្គាល់ខ្ញុំថាធនបាល។ ខ្ញុំមានទ្រព្យ ៨០ រទេះ មានមាស ច្រើន មានកែវមុត្តា និងកែវពិទ្យច្រើន។ ការឲ្យនូវទាន មិនជាទិពេញចិត្តរបស់ខ្ញុំ អ្នកមានទ្រព្យច្រើនដល់ម៉្លោះ ខ្ញុំក៏បិទទ្វារផ្ទះ បរិភោគ មិនឲ្យពួក យាចកឃើញខ្ញុំឡើយ។ ខ្ញុំជាអ្នកមិនមានសទ្ធា កំណាញ់ស្វិតស្វាញ ជេរប្រទេចពួកជនអ្នកឲ្យ អ្នកធ្វើ បានហាមឃាត់នូវជនដីច្រើន។ ផលនៃទាន មិនមាន ផលនៃការសង្គ្រម នឹងមានមកអំពីទិណា ខ្ញុំបានទំលាយស្រះបោក្ខរណី និងអណ្តូងទឹកផង របស់ដែលគេដាក់ក្នុងអាមាមផង រោងទឹកផង នូវស្ពានក្នុងទីទៅបានដោយលំបាកផង។ ខ្ញុំនោះ មិនបានធ្វើល្អ ធ្វើតែអាក្រក់ ច្បាស់អំពីមនុស្សលោកនោះ ទៅកើតក្នុងកំណើតប្រត ពេញប្រៀប ដោយសេចក្តីស្រេកឃ្លាន អស់ ៥៥ឆ្នាំ តាំងអំពីខ្ញុំធ្វើមរណកាលអំពីអត្តភាពនោះ។ ខ្ញុំមិនបានបរិភោគបាយ ឬផឹកទឹកឡើយ សេចក្តីសំចៃ (មិនឲ្យ ទាន) ណា នោះជាសេចក្តីវិនាស សេចក្តីវិនាសណា នោះជាសេចក្តីសំចៃ បានឮថា ប្រតទាំងឡាយ រមែងដឹងថា សេចក្តីសំចៃណា នោះជា សេចក្តីវិនាស។ អំពីជាតិមុន ខ្ញុំបានសំចៃ គឺមិនបានឲ្យទ្រព្យទាំងឡាយដីច្រើន កាលទេយ្យធម៌ទាំងឡាយមាននៅ ខ្ញុំមិនបានធ្វើទីពឹងដល់ខ្លួន ឡើយ។ ខ្ញុំនោះ ក្តៅក្រហាយក្នុងកាលខាងក្រោយ អន្ទោលទៅតាមផលកម្មរបស់ខ្លួន កាលកិរិយា ក៏មានដោយការកន្លងទៅខាងលើ ៤ ខែ។ ខ្ញុំ ធ្លាក់ទៅរងទុក្ខក្នុងនរកដ៏ខ្លាំងក្លា ខ្លោចផ្សា ជានរកមានជ្រុង ៤ មានទ្វារ ៤ វាស់ដោយចំណែកដែលគេចែកស្មើគ្នា មានរបងដែកព័ទ្ធជុំវិញ គ្រប់ ដោយដែក។ ផ្ទៃផែនដីខាងក្រោមនៃមហានរកនោះ សុទ្ធតែដែក មានភ្លើងឆេះរន្ទាលច្រាលឆ្ពោះ ផ្សាយទៅបានមួយរយយោជន៍ជុំវិញ តាំងនៅសព្វ កាល។ ខ្ញុំបានរងទុក្ខវេទនា អស់កាលយូរអង្វែង ក្នុងនរកនោះ ដោយផលនៃបាបកម្ម ព្រោះហេតុនោះ ខ្ញុំទើបសោកស្តាយក្រៃពេកណាស់។ ខ្ញុំ ប្រាប់សេចក្តីនោះ ដល់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ មកកាន់ទីប្រជុំនេះ មានប្រមាណប៉ុន្មាន សេចក្តីចម្រើន ចូរមានដល់អ្នកទាំងឡាយ អ្នក ទាំងឡាយ កុំធ្វើកម្មលាមក ទោះក្នុងទីវាល ឬក្នុងទីស្ងាត់ឡើយ។ បើអ្នកទាំងឡាយ នឹងធ្វើ ឬធ្វើឥឡូវនេះ នូវកម្មលាមកនោះ ទោះបីអ្នក ទាំងឡាយ ហោះរត់ទៅលើអាកាស ក៏មិនផុតអំពីសេចក្តីទុក្ខ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីប្រតិបត្តិមាតាបិតា កោតក្រែងដល់បុគ្គលជាធំក្នុងត្រកូល គប្បី ធ្វើការបូរជា ដល់សមណព្រាហ្មណ៍ អ្នកទាំងឡាយ នឹងទៅឋានសួគ៌ ដោយបុញ្ញកម្មយ៉ាងនេះ។

ហោះទៅក្នុងអាកាស ក៏មិនរួច (អំពីបាបកម្ម) ចូលទៅក្នុងកណ្តាលសមុទ្រ ក៏មិនរួច ចូលទៅក្នុងចន្លោះភ្នំ ក៏មិនរួច បុគ្គលបិតនៅក្នុងប្រទេសនៃ ផែនដីណា ហើយរួចចាកបាបកម្មបាន ប្រទេសនៃផែនដីនោះ មិនមានឡើយ។

ចប់ រឿងធនបាលប្រត ទី៧។

(៨. ចូឡសេដ្ឋីបេតវត្ថុ)

[២០] (ព្រះបាទអជាតសត្រូវ ទ្រង់សួរថា) បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកជាបព្វជិត^១) មានកាយអាក្រាត ស្លាំងស្លុម ហេតុអ្វីបានជាលោកទៅ កាន់ទីណាតែក្នុងវេលារាត្រី សូមលោកប្រាប់ហេតុនោះដល់ខ្ញុំ ខ្ញុំនឹងអាចចាត់ចែងទ្រព្យទាំងពួងតាមអធ្យាស្រ័យនៃលោក។

(ប្រេតតបថា) ក្រុងពារាណសី មានកិត្តិសព្ទល្បីទៅក្នុងទីឆ្ងាយ ខ្ញុំជាគហបតី មានទ្រព្យច្រើនក្នុងក្រុងពារាណសីនោះ ជាអ្នកកំណាញ់ មិនឲ្យទាន មានចិត្តជាប់នៅក្នុងអាមិសៈ ដល់នូវយមវិស័យ (បេតលោក) ដោយភារៈទ្រុស្តសីល។ ខ្ញុំជាបុគ្គលលំបាកដោយសេចក្តីស្រែកឃ្លាន ប្រាកដដូចជា មូលចាក់នៅជានិច្ច ព្រោះអំពើអាក្រក់នោះ ទើបទៅរកញាតិ ជាហេតុនឹងបានអាមិសៈតិចតួច (ពួកមនុស្សណា) មិនឲ្យទាន មិនជឿថា ផលទាន មានក្នុងលោក (មនុស្សទាំងនោះ តែងតែកើតជាប្រេត រងទុក្ខធ្ងន់ដូចជាខ្លួនខ្ញុំ)។ ចំណែកធីតារបស់ខ្ញុំ ពោលរឿយៗ ថា អាត្មាអញនឹងឲ្យទានដល់ បិតា ដល់ជីតា ក៏បានឲ្យព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយបរិភោគភោជនដែលខ្លួនតាក់តែង ខ្ញុំទៅកាន់អន្តកវិន្ទនគរ ដើម្បីបរិភោគនូវផលទាននោះ។

ព្រះបាទអជាតសត្រូវ បានត្រាស់សួរទៅប្រេតនោះថា អ្នកបានទទួលផលទាន (ដែលធីតារបស់អ្នកបានតាក់តែងឲ្យហើយ) នោះ គប្បីត្រឡប់វិល វិញនាប់ យើងនឹងធ្វើការបូជា (ដល់អ្នក) បើមានហេតុ អ្នកចូរប្រាប់ហេតុនោះដល់យើង យើងនឹងស្តាប់ពាក្យប្រកបដោយហេតុ ដែលគួរជឿ។

ប្រេតនោះពោលដូច្នោះហើយ បានទៅកាន់អន្តកវិន្ទនគរនោះ ពួកព្រាហ្មណ៍បរិភោគភត្ត តែជាអ្នកមិនគួរដល់បទក្ខិណា (ព្រោះជា ព្រាហ្មណ៍ទ្រុស្តសីល) ខាងក្រោយមក ប្រេតនោះ ក៏ទៅនគររាជគ្រឹះវិញ ក៏ប្រាកដចំពោះព្រះភក្ត្រព្រះបាទអជាតសត្រូវ ជាធំជាងជន។

ព្រះរាជាបានទតឃើញប្រេតមកហើយ ត្រាស់សួរថា យើងនឹងឲ្យនូវអ្វី អ្នកជាបុគ្គលឆ្អែតអស់កាលយូរ ដោយហេតុណា បើហេតុនោះមាន អ្នកចូរ ប្រាប់ដល់យើង។ បពិត្រមហារាជ សូមព្រះអង្គអង្គាសព្រះពុទ្ធផង ព្រះសង្ឃផង ដោយបាយ ទឹក និងថ្ងីវ ហើយសូមឧទ្ទិសនូវទក្ខិណាទាននោះ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្ញុំ ខ្ញុំគប្បីជាបុគ្គលឆ្អែតអស់កាលយូរ ដោយប្រការយ៉ាងនេះ។

ក្នុងកាលនោះ ព្រះរាជាស្តេចចុះចាកប្រាសាទនោះ ហើយថ្វាយនូវទាន មានឱជារស រកប្រមាណមិនបាន ដោយព្រះហស្តព្រះអង្គឯង ដល់ព្រះ សង្ឃ ហើយក្រាបទូលអំពីទាន ដែលបានធ្វើចំពោះព្រះតថាគត ហើយឧទ្ទិសនូវទក្ខិណាទានដល់ប្រេត។

ប្រេតនោះ ដែលព្រះរាជាបូជាហើយ ក៏រុងរឿងក្រៃពេក ប្រាកដក្នុងទីចំពោះព្រះភក្ត្រនៃព្រះរាជាជាធំជាងជន ពោលថា ខ្ញុំព្រះអង្គជាយក្ស សម្រេច នូវបូទិដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ រកមនុស្សមានបូទិប្រាកដស្មើនឹងខ្ញុំគ្មាន។ សូមព្រះអង្គទ្រង់ទតមើល នូវអានុភាពរបស់ខ្ញុំ រកប្រមាណមិនបាននេះ ទានដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ដែលព្រះអង្គឧទ្ទិសហើយឲ្យចំពោះសង្ឃ បពិត្រមនុស្សទេព ខ្ញុំព្រះអង្គ ជាបុគ្គលឆ្អែតអស់កាលយូរដោយវត្ថុទាំងឡាយច្រើនរឿយៗ សព្វកាល ក៏បាន នូវសេចក្តីសុខ ឥឡូវសូមលាទៅ។

ចប់ រឿងចូឡសេដ្ឋីប្រេត ទី៨។

រឿងអង្ករប្រេត ទី៩

(៩. អង្ករបេតវត្ថុ)

[២១] (ព្រាហ្មណ៍និយាយថា) យើងទាំងឡាយ ជាអ្នកស្វែងរកទ្រព្យ ទៅកាន់ដែនកម្ពុជៈ ព្រោះហេតុនៃទ្រព្យណា យក្សនេះ ជាអ្នកឲ្យទ្រព្យ នោះតាមប្រាថ្នា យើងនឹងនាំយកយក្សនេះទៅ ឬថា យើងចាប់យកយក្សនេះ ទាំងអំណាចឲ្យបានដោយងាយ លើកឡើងកាន់យាន យើងទៅ កាន់ទ្វាររនគរ ដោយនាប់រហ័ស។

(អង្ករៈតបថា) បុគ្គលគប្បីអង្កុយ ឬដេកនៅក្រោមម្លប់ឈើណា មិនគួរកាច់មែកឈើនោះឡើយ ព្រោះអ្នកប្រទូស្តមិត្ត ជាបុគ្គលលាមក។

បុគ្គលគប្បីអង្កុយ ឬដេកនៅក្រោមម្លប់ឈើណា គប្បីកាត់ឈើនោះបានខ្លះ បើមានប្រយោជន៍ប្រាកដដោយការកាត់នោះ។

បុគ្គលគប្បីអង្កុយ ឬដេកនៅក្រោមម្លប់ឈើណា មិនគប្បីក្តិតស្លឹកឈើនោះឡើយ ព្រោះអ្នកប្រទូស្តមិត្ត ជាបុគ្គលលាមក។

បុគ្គលគប្បីអង្កុយ ឬដេកនៅក្រោមម្លប់ឈើណា គប្បីដកឈើនោះ ព្រមទាំងបូសបានខ្លះ បើមានប្រយោជន៍ប្រាកដ ដោយការដកនោះ។

បុរសគប្បីនៅក្នុងផ្ទះនៃបុគ្គលណា សូម្បីអស់មួយរាត្រី បុរសគប្បីបានបាយទឹក ក្នុងសំណាក់នៃបុគ្គលណា មិនគប្បីគិតនូវអំពើអាក្រក់ ដល់ បុគ្គលនោះ សូម្បីដោយចិត្តឡើយ ពួកសប្បុរស តែងសរសើរនូវភាពនៃបុគ្គលកតញ្ញា។

បុរសគប្បីនៅក្នុងផ្ទះនៃបុគ្គលណា សូម្បីអស់មួយរាត្រី ដែលគេទំនុកបំរុងដោយបាយ និងទឹក មិនគប្បីគិតអំពើអាក្រក់ដល់បុគ្គលនោះ សូម្បី ដោយចិត្តឡើយ បុគ្គលមានដៃមិនប្រទូស្ត តែងដុតកំដៅនូវបុគ្គលដែលប្រទូស្តមិត្ត។

សត្វណាបៀតបៀន នូវបុគ្គលដែលធ្វើឧបការៈមុន ដោយអំពើអាក្រក់ ក្នុងកាលជាខាងក្រោយ សត្វនោះ ជាអ្នកបៀតបៀននូវបុគ្គលជាអ្នកមាន បាតដៃទឹក^២ រមែងមិនឃើញនូវសេចក្តីចម្រើនទេ។

បុគ្គលណា ប្រទូស្តដល់នរណា ដែលមិនបានប្រទូស្ត ជាបុគ្គលស្អាត មិនមានទិដ្ឋភាព គឺកិលេស បាបរមែងត្រឡប់ទៅរកបុគ្គលពាលនោះវិញ ដូចជាធូលីដីល្អិត ដែលបុគ្គលបាចទៅកាន់ទីច្រាសខ្យល់។ ខ្ញុំ ទោះបីទេវតាក្តី មនុស្សក្តី កំចាត់កំចាយដោយឥស្សរិយយស មិនបានឡើយ ខ្លួនខ្ញុំ ជាយក្ស សម្រេចនូវប្រវត្តិដ៏ឧត្តម ទៅក្នុងទីឆ្ងាយបាន ប្រកបដោយរូបសម្បត្តិ និងកំឡាំង។

ដៃទាំងអស់របស់អ្នក មានសម្បុរដូចជាមាស ទ្រទ្រង់នូវវត្ថុជាទីប្រាថ្នា ដោយអង្គុលី ទាំង ៥ បញ្ចេញនូវរសផ្អែម រសទាំងឡាយផ្សេងៗ រមែងហូរ ចេញ ខ្ញុំសំគាល់ថាជាសក្កទេវរាជ ឈ្មោះបុរិន្ទៈ។

ខ្ញុំមិនមែនជាទេវតា មិនមែនជាគន្ធីញ្ច មិនមែនជាព្រះឥន្ទ្រឈ្មោះបុរិន្ទៈទេ ម្ចាស់អង្គុរ អ្នកចូរដឹងនូវខ្លួនខ្ញុំថាជាប្រេត³⁾ ច្បាស់អំពីរោវនគរ (ម កំកើត) ក្នុងទីនេះទេតើ។

អំពីជាតិមុន កាលអ្នកនៅក្នុងរោវនគរ មានសីលដូចម្តេច មានសមាចារដូចម្តេច ផលបុណ្យសម្រេចក្នុងដៃរបស់អ្នក ដោយការប្រព្រឹត្តិទុក្ខធម៌ដ៏ ប្រសើរ ដូចម្តេច។

អំពីជាតិមុន កាលនោះខ្លួនខ្ញុំជាអ្នកតម្បាញ នៅក្នុងរោវនគរ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តិចិញ្ចឹមជីវិតដោយលំបាក ជាមនុស្សកំព្រា វត្ថុដែលគួរឲ្យទាន មិនមាន ដល់ខ្ញុំទេ តែទីលំនៅរបស់ខ្ញុំ នៅជិត (ផ្ទះ) នៃអសយ្ហមហាសេដ្ឋី ដែលជាអ្នកប្រកបដោយសទ្ធា ជាម្ចាស់នៃទាន បានធ្វើបុណ្យ ជាអ្នកខ្មាសបាប។ ពួកយ៉ាចក និងពួកវណិព្វកៈ មានគោត្រផ្សេងៗគ្នា តែងទៅក្នុងទីនោះ ជនទាំងនោះ តែងសួររកទីលំនៅនៃអសយ្ហមហាសេដ្ឋីនឹងខ្ញុំ ក្នុងទីនោះ។ សេចក្តីចម្រើនចូរមានដល់អ្នកចុះ ពួកយើងទៅក្នុងទីណា អសយ្ហមហាសេដ្ឋី តែងឲ្យទានក្នុងទីណា ខ្ញុំកាលដែលជនទាំងនោះសួរហើយ បានប្រាប់ នូវលំនៅនៃអសយ្ហមហាសេដ្ឋី ដល់ជនទាំងនោះ។ ខ្ញុំបានលើកដើមដៃខាងស្តាំ (បង្ហាញលំនៅនៃអសយ្ហមហាសេដ្ឋី ដល់ជនទាំងនោះ) ថា សេចក្តីចម្រើន ចូរមានដល់អ្នកទាំងឡាយចុះ អ្នកទាំងឡាយ ចូរនាំគ្នាទៅក្នុងទីនេះចុះ អសយ្ហមហាសេដ្ឋី តែងឲ្យទានក្នុងទីនេះ ដៃរបស់ខ្ញុំ អាចឲ្យ សម្រេចសេចក្តីប្រាថ្នាបានដោយហេតុនោះ ដៃរបស់ខ្ញុំ ទើបបញ្ចេញនូវរសផ្អែមបាន ដោយហេតុនោះ បុណ្យ ក៏សម្រេចក្នុងដៃរបស់ខ្ញុំ ដោយការ ប្រព្រឹត្តិដ៏ប្រសើរនោះ។

បានឮថា អ្នកមិនដែលឲ្យទាន ដល់ជនណាមួយដោយដៃទាំងឡាយរបស់ខ្លួនទេ គ្រាន់តែអនុមោទនាទានរបស់បុគ្គលដទៃ ហើយលើកដៃចង្អុល ប្រាប់ផ្លូវប៉ុណ្ណោះ។

ដៃរបស់ខ្ញុំ អាចឲ្យសម្រេចសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយហេតុនោះ ដៃរបស់ខ្ញុំ ទើបបញ្ចេញនូវរសផ្អែមបាន ដោយហេតុនោះ បុណ្យក៏សម្រេចក្នុងដៃរបស់ ខ្ញុំ ដោយការប្រព្រឹត្តិដ៏ប្រសើរនោះ។

បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន អសយ្ហមហាសេដ្ឋីនោះ ជាអ្នកមានចិត្តជ្រះថ្លា ហើយបានឲ្យនូវទាន ដោយដៃខ្លួនឯង លុះសេដ្ឋីនោះ លះបង់នូវអត្តភាពជា មនុស្ស ហើយទៅទិសណា។

ខ្ញុំក៏មិនដឹងនូវដំណើរទៅ ឬមក នៃអសយ្ហមហាសេដ្ឋី ជាអ្នកអត់ធន់ ដែលមានរស្មីផ្សាយចេញអំពីកាយឡើយ តែខ្ញុំឮថា អសយ្ហមហាសេដ្ឋី ទៅ កើតជាមួយនឹងព្រះឥន្ទ្រក្នុងសំណាក់នៃស្តេចវេស្សរណ។

បុគ្គលគួរធ្វើកុសល គួរឲ្យទានតាមសមគួរ បុគ្គលណា ឃើញដៃដែលឲ្យតាមចំណង់ហើយ នឹងមិនធ្វើបុណ្យកើត។ ខ្ញុំទៅអំពីទីនេះ ដល់ទៅ ទ្វារកនគរ នឹងតម្កល់ទុកនូវទាន ជាទីនាំមកនូវសេចក្តីសុខដល់ខ្ញុំដោយពិត។ ខ្ញុំនឹងឲ្យបាយ ទឹក សំពត់ គ្រឿងសេនាសនៈ អណ្តូងទឹក ពាងទឹក សម្រាប់ផឹក និងស្ពាន ក្នុងផ្លូវដែលលំបាកទៅ។

ម្រាមដៃម្រាមជើងរបស់អ្នកក្លែងក្លង់ មុខរបស់អ្នកក្រញែកក្រញូរ ភ្នែករបស់អ្នក ចេះតែហូរចេញនូវទឹកភ្នែក ព្រោះហេតុអ្វី បាបកម្មដូចម្តេច ដែល អ្នកបានធ្វើហើយ។

កាលអសយ្ហគហបតី ដែលមានរស្មីចេញអំពីកាយ មានសទ្ធាគ្រប់គ្រងផ្ទះ ខ្ញុំជាអ្នកចាត់ចែកនូវទានទាំងឡាយ ក្នុងរោងទានរបស់គហបតីនោះ។ ខ្ញុំបានឃើញពួកស្នម ដែលត្រូវការភោជន មកក្នុងទីនោះ ចៀសចេញទៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ហើយបានធ្វើមុខក្រញែកក្រញូរ។ ព្រោះហេតុនោះ បាន ជាម្រាមដៃម្រាមជើងរបស់ខ្ញុំក្លែងក្លង់ មុខរបស់ខ្ញុំ ក្រញែកក្រញូរ ភ្នែកទាំងឡាយរបស់ខ្ញុំ ចេះតែហូរចេញនូវទឹកភ្នែក មានក្លិនស្អុយ បាបកម្មនោះ ខ្ញុំ បានធ្វើហើយ។

ម្ចាស់បុរសលាមក មុខរបស់អ្នកក្រញែកក្រញូរផង ភ្នែករបស់អ្នក ចេះតែហូរចេញនូវ (ទឹកភ្នែកមានក្លិនស្អុយ) ផង (សមគួរ) តាមហេតុ ព្រោះអ្នក បានធ្វើមុខក្រញែកក្រញូរចំពោះទានបុគ្គលដទៃ។

បុរសកាលឲ្យទាន បាយ ទឹក ខាននីយៈ សំពត់ និងសេនាសនៈ តើគប្បីធ្វើ (ទាននោះ) ឲ្យសម្រេចដល់បុគ្គលដទៃ ដូចម្តេច។

ខ្ញុំទៅអំពីទីនេះ ដល់ទៅទ្វារកនគរហើយ នឹងដំកល់នូវទាន ជាទីនាំមកនូវសេចក្តីសុខដល់ខ្ញុំដោយពិត។ ខ្ញុំនឹងឲ្យបាយ ទឹក សំពត់ គ្រឿង សេនាសនៈ អណ្តូងទឹក ទឹកសំរាប់ផឹក និងសង់ស្ពានក្នុងផ្លូវលំបាកទៅ។

មែនពិត លុះអង្គុរនោះ ត្រឡប់អំពីទីនោះ មកដល់ទ្វារកនគរហើយ ក៏បានដំកល់នូវទាននោះ ជាទីនាំមកនូវសេចក្តីសុខ។ បានឲ្យបាយ ទឹក សំពត់ គ្រឿងសេនាសនៈ អណ្តូងទឹក និងពាងទឹកសំរាប់ផឹក ដោយចិត្តជ្រះថ្លា។ អ្នកណាឃ្លាន អ្នកណាស្រេក អ្នកណានឹងស្លៀកដណ្តប់សំពត់ អ្នកណាលំបាកដោយឃាន ចូរទឹមពាហនៈ បរអំពីទីនេះទៅចុះ។ អ្នកណាចង់បានឥត្រ ចង់បានគ្រឿងក្រអូប ចង់បានកម្រងផ្កា ចង់បាន

ស្បែកជើង ចូរយកទៅចុះ ពួកជាងកាត់សក់ ពួកអ្នកធ្វើបាយ និងពួកអ្នកក្រែងផ្កា តែងស្រែកឃោសនាក្នុងលំនៅនៃអង្គរៈ ទាំងពេលព្រឹក ទាំងពេលល្ងាចសព្វ ៗ កាល ក្នុងទីនោះដូច្នោះ។

ជនតែងដឹងនូវខ្ញុំថា អង្គរៈដេកជាសុខ ម្ចាស់សិទ្ធិកម្ពុជា តែខ្ញុំដេកជាទុក្ខ ព្រោះមិនឃើញពួកយាចក។ ជនតែងដឹងនូវខ្ញុំថា អង្គរៈតែងដេកលក់ជាសុខ ម្ចាស់សិទ្ធិកម្ពុជា តែខ្ញុំដេកជាទុក្ខ ព្រោះឃើញនូវពួកវណិព្វកជនតិច។ ប្រសិនបើព្រះឥន្ទ្រ ជាធំជាងទេវតាក្នុងជាន់តារាង្ស គប្បីឲ្យពរដល់អ្នក តើអ្នកគប្បីប្រាថ្នានូវពរដល់លោកទាំងពួងដូចម្តេច។

បើព្រះឥន្ទ្រជាធំជាងទេវតាក្នុងជាន់តារាង្ស គប្បីឲ្យនូវពរដល់ខ្ញុំ កាលខ្ញុំក្រោកឡើងអំពីព្រឹក ក្នុងវេលាជាទីរះឡើងនៃព្រះអាទិត្យ ភិក្ខុទាំងឡាយដីជាទិព្វ គប្បីកើតប្រាកដ ពួកអ្នកមានសីល និងយាចក គប្បីមានប្រាកដ កាលខ្ញុំឲ្យនូវទាន កុំគប្បីអស់ទៅឡើយ លុះខ្ញុំឲ្យរួចហើយ កុំគប្បីក្តៅក្រហាយ កាលខ្ញុំកំពុងឲ្យ គប្បីញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លា បពិត្រសក្កៈ ខ្ញុំចង់បាននូវពរយ៉ាងនេះ។

បុគ្គលកុំគប្បីឲ្យនូវទ្រព្យគាប់ចិត្តទាំងអស់ ដល់បុគ្គលដទៃឡើយ បុគ្គលគប្បីឲ្យនូវទានផង គប្បីរក្សានូវទ្រព្យផង ព្រោះថា ទ្រព្យនោះឯង ប្រសើរជាងទាន ត្រកូលទាំងឡាយមិនចំរើន ព្រោះឲ្យទានខ្លាំងពេកទេ។ អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ រមែងមិនសរសើរនូវការមិនឲ្យទានផង នូវការឲ្យទានច្រើនពេកផង ព្រោះថា ទ្រព្យនោះឯង ប្រសើរជាងទាន បុគ្គលគួរប្រព្រឹត្តឲ្យស្មើ នោះជាធម៌របស់អ្នកប្រាជ្ញ។

ឱហ្ន៎ អាត្មាអញគប្បីឲ្យនូវទាន ព្រោះថា សប្បុរសទាំងឡាយអ្នកមានចិត្តស្ងប់រម្ងាប់ហើយ គប្បីគប់រកនូវអាត្មាអញ អាត្មាអញ ញ៉ាំងពួកវណិព្វកៈ ទាំងពួង ឲ្យឆ្កែតស្តប់ស្តល់ ដូចមហាមេឃ ញ៉ាំងទីទាបឲ្យពេញដូច្នោះ។

សម្បុរមុខរបស់បុគ្គលណាជ្រះថ្លា ព្រោះឃើញនូវយាចកទាំងឡាយ បុគ្គលនោះ លុះឲ្យហើយ រមែងមានចិត្តត្រេកអរ នោះជាសុខរបស់បុគ្គលអ្នកគ្រប់គ្រងផ្ទះ។ សម្បុរមុខរបស់បុគ្គលណា ជ្រះថ្លា ព្រោះឃើញនូវយាចកទាំងឡាយ បុគ្គលនោះ លុះឲ្យរួចហើយ រមែងមានចិត្តត្រេកអរ នេះជាការបរិបូរនៃយំញា។ បុគ្គលមុននឹងឲ្យទាន ក៏មានចិត្តស្អាត កំពុងឲ្យ ក៏ញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លា លុះឲ្យរួចហើយ មានចិត្តត្រេកអរ នេះជាការបរិបូរនៃយំញា។ បុគ្គលតែងឲ្យភោជនជានិច្ចដល់ជន អ្នកប្រាថ្នាបុណ្យ ក្នុងលំនៅនៃអង្គរៈ អស់ ៦ ហ្នឹងដឹក។ ពួកអ្នកធ្វើបាយចំនួនបីពាន់ (៣០០០) នាក់ ប្រដាប់នូវកណ្តាលដីវិចិត្រ ដោយកែវមណី ជាអ្នកខ្ជល់ខ្ជាយនូវបុណ្យក្នុងការឲ្យទាន តែងអាស្រ័យចិញ្ចឹមជីវិតនឹងអង្គរៈ។ ពួកបុរសចំនួនប្រាំមួយហ្នឹង (៦០,០០០) នាក់ ប្រដាប់នូវកណ្តាលដីវិចិត្រដោយកែវមណី ជាមាណាត តែងពុះឧសក្នុងមហាទាននៃអង្គរៈ។ ពួកស្រ្តីចំនួនមួយហ្នឹងប្រាំមួយពាន់ (១៦០០០) នាក់ ប្រដាប់នូវគ្រឿងអលង្ការទាំងពួង ជានារីអ្នកចាត់ចែងប្រមូលនូវកណ្តាល ក្នុងមហាទាននៃអង្គរៈ ពួកស្រ្តីចំនួនមួយហ្នឹងប្រាំមួយពាន់ (១៦០០០) នាក់ ប្រដាប់នូវគ្រឿងអលង្ការទាំងពួង ជាអ្នកកាន់នូវវែក ហើយចូលទៅឈរនៅ (នាបរិវេណ) ក្នុងមហាទាននៃអង្គរៈ។ អ្នកចូរឲ្យទានច្រើន ដល់ជនច្រើន ម្ចាស់នាងក្សត្រី នាងចូរឲ្យទានអស់កាលដ៏យូរចុះ ធ្វើនូវសេចក្តីកោតក្រែងដោយគោរពផង ដោយដៃផង ឲ្យរៀយៗ ចុះ។ អង្គរៈបានញ៉ាំងមហាទានឲ្យប្រព្រឹត្តទៅអស់ខែទាំងឡាយជាច្រើនផង អស់ប្តីទាំងឡាយជាច្រើនផង អស់រដូវ និងឆ្នាំទាំងឡាយជាច្រើនផង ក្នុងចន្លោះនៃកាលដ៏វែងឆ្ងាយ។ អង្គរៈ បានឲ្យទានយ៉ាងនេះផង បូជាយ៉ាងនេះផង អស់ចន្លោះនៃកាលដ៏វែង អង្គរៈនោះ លុះលះបង់រាងកាយជាមនុស្សនេះទៅ ក៏បានទៅកើតជាទេវតាក្នុងជាន់តារាង្ស។ ឥន្ទ្រកៈ បានឲ្យនូវចង្កាន់មួយវែកដល់ព្រះអនុរុទ្ធ ឥន្ទ្រកៈនោះ លុះលះបង់រាងកាយជាមនុស្សនេះទៅ ក៏បានទៅកើតជាទេវតាក្នុងជាន់តារាង្សដែរ។ ឥន្ទ្រកៈ ជាអ្នករុងរឿងជាងអង្គរៈដោយឋានៈ ១០ យ៉ាង គឺរូប ១ សំឡេង ១ រស ១ ក្លិន ១ ផោដ្ឋព្វដ៏ជាទីតម្រេកនៃចិត្ត ១ អាយុ ១ យស ១ សម្បុរ ១ សេចក្តីសុខ ១ ភាវៈជាធំ ១ ឥន្ទ្រកៈទេវបុត្រ រុងរឿងជាងអង្គរៈទេវបុត្រ ដោយភាពជាធំ (យ៉ាងនេះ)។

(ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា) ម្ចាស់អង្គរៈ មហាទានដែលអ្នកបានឲ្យហើយ ក្នុងចន្លោះនៃកាលដ៏វែង ឥឡូវអ្នកទៅអង្គុយនៅក្នុងទីឆ្ងាយ ចូរអ្នកមកក្នុងទីជិតនៃតថាគត។

កាលណាព្រះពុទ្ធ ឧត្តមជាងបុរស គង់នៅលើថ្មបណ្តែកម្តង ជិតគល់នៃបារិច្ឆត្តកព្រឹក្ស ក្នុងជាន់ត្រៃត្រីង្ស។ ទេវតាទាំងឡាយ ក្នុងលោកធាតុទាំង ១០ បានប្រជុំគ្នា ចូលទៅអង្គុយជិតព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ដែលគង់នៅលើកំពូលភ្នំ (សុមេរុ)។ ទេវតាណាមួយ រុងរឿងជាងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដោយវណ្ណៈ មិនមានឡើយ មានតែព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធមួយព្រះអង្គឯងប៉ុណ្ណោះ រុងរឿងកន្លងនូវទេវតាទាំងអស់។ ក្នុងកាលនោះ អង្គរៈទេវបុត្រនៅក្នុងទីប្រមាណ ១២ យោជន៍ ឥន្ទ្រកៈទេវបុត្ររុងរឿងក្រៃពេក ក្នុងទីជិតនៃព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធរង់រមិលមើលនូវអង្គរៈទេវបុត្រ និងឥន្ទ្រកៈទេវបុត្រ កាលទ្រង់សរសើរនូវទុក្ខិណយ្យបុគ្គល បានត្រាស់សំដែងនូវពាក្យនេះថា ម្ចាស់អង្គរៈ មហាទានដែលអ្នកឲ្យហើយ អស់ចន្លោះនៃកាលដ៏វែង អ្នកអង្គុយក្នុងទីឆ្ងាយ ពេកណាស់ ចូរមកជិតតថាគតមក។

អង្គរៈទេវបុត្រដែលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធមានព្រះអង្គអប់រំហើយ ទ្រង់ដាស់តឿនហើយ ក៏បានក្រាបបង្គំទូលដូច្នោះថា ប្រយោជន៍អ្វី ដោយទាននោះរបស់ខ្ញុំ ព្រះអង្គ ព្រោះ (ទាននោះ) សូន្យចាកទុក្ខិណយ្យបុគ្គល។ ឥន្ទ្រកៈយក្សនេះឯង ឲ្យទានតិចតួចទេ រុងរឿងជាងពួកខ្ញុំព្រះអង្គ ដូចជាព្រះចន្ទ្រក្នុងពួកផ្កាយ។

(ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធត្រាស់ថា) ពូជដែលបុគ្គលព្រោះហើយ សូម្បីមានប្រមាណច្រើន ក្នុងស្រែច្រូល ផលរមែងមិនបរិបូណ៌ ទាំងមិនញ៉ាំងអ្នកស្រែឲ្យត្រេកអរ បាន ដូចម្តេចមិញ ទានដែលបុគ្គលដឹកល់ទុកហើយមានប្រមាណច្រើន ក្នុងបុគ្គលទ្រុស្តសីលទាំងឡាយ ផលរមែងមិនបរិបូណ៌ ទាំងមិនបានញ៉ាំងទាយកឲ្យត្រេកអរបាន ក៏ដូច្នោះឯង។ ពូជដែលបុគ្គលព្រោះហើយ សូម្បីតិច ក្នុងស្រែដីល្អ កាលភ្លៀងធ្លាក់ស្រួល ផលរមែងញ៉ាំងអ្នកស្រែឲ្យត្រេកអរបាន ដូចម្តេចមិញ សក្ការៈដែលបុគ្គលធ្វើហើយ សូម្បីតិចតួច ក្នុងតារិបុគ្គលទាំងឡាយ មានសីល មានគុណ បុណ្យរមែងមានផលច្រើន ក៏ដូច្នោះឯង។ ទានដែលបុគ្គលឲ្យហើយដល់បុគ្គលណា រមែងមានផលច្រើន បុគ្គលគួរពិចារណាហើយ សិមឲ្យទាន ទាយកទាំងឡាយ ពិចារណាហើយ ឲ្យនូវទាន តែងទៅកាន់ឋានសួគ៌

ទានដែលបុគ្គលពិចារណា ហើយទើបឲ្យ ព្រះសុគតទ្រង់សរសើរហើយ ទក្ខិណោយបុគ្គលណា ដែលមាននៅក្នុងជីវលោកនេះ ទានដែលបុគ្គល ឲ្យហើយដល់ទក្ខិណោយបុគ្គលទាំងនោះ រមែងមានផលច្រើន ដូចពូជដែលបុគ្គលព្រោះហើយក្នុងស្រែល្អ។

ចប់ រឿងអង្ករព្រេត ទី៩។

រឿងនាងឧត្តរមាតុប្រេត ទី១០

CS sut.kn.pev.2.10 | ភាគទី ៥៦

(១០. ឧត្តរមាតុបេតវត្ថុ)

[២២] ស្រីប្រេតដែលមានសម្បុរអាក្រក់ ឃើញគួរខ្លាច បានចូលទៅរកភិក្ខុនោះ^៤ ដែលកំពុងសម្រាកនៅក្នុងវេលាថ្ងៃ អង្គុយនៅទៀបឆ្នេរទន្លេ គង្គា សក់ទាំងឡាយនៃស្រីប្រេតនោះ វែងសំយុងចុះដរាបដល់ដី ស្រីប្រេតនោះ បិទបាំងខ្លួនប្រាណដោយសក់ទាំងឡាយ ហើយនិយាយទៅនឹង សមណៈដូច្នោះថា ចាប់ដើមតាំងអំពីខ្ញុំធ្វើមរណកាលមកបាន ៥៥ ឆ្នាំហើយ មិនដែលបានបរិភោគ ឬក្រេបជីកនូវទឹកឡើយ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកឲ្យនូវទឹកដល់ខ្ញុំ ដើម្បីបានក្រេបជីក ព្រោះសេចក្តីស្រែក។

(ព្រះកង្ខារវត្ថុតបថា) ទន្លេគង្គានេះ មានទឹកត្រជាក់ហូរមកពីភ្នំហិមវន្ត នាងចូរកាន់យកនូវទឹកអំពីទន្លេគង្គានេះ ហើយក្រេបជីកចុះ ហេតុអ្វី បានជានាងសូមទឹកនឹងយើងដូច្នោះ។

បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន បើខ្ញុំកាន់យកទឹកអំពីទន្លេគង្គាដោយខ្លួនឯង ទឹកនោះ ក៏ប្រែទៅជាឈាមដល់ខ្ញុំវិញ ព្រោះហេតុនោះ បានជាខ្ញុំសូមទឹកអំពី លោកម្ចាស់វិញ។

ចុះអំពីអាក្រក់ដែលនាងបានធ្វើហើយដោយកាយ វាចា ចិត្ត ដូចម្តេចខ្លះ បានជាទឹកទន្លេគង្គា ប្រែទៅជាឈាមដល់នាង ព្រោះវិបាកនៃកម្មដូច ម្តេច។

បុត្ររបស់ខ្ញុំឈ្មោះឧត្តរៈ ជាឧបាសកអ្នកមានសទ្ធា កាលខ្ញុំមិនប្រាថ្នា (នឹងឲ្យទាន) បុត្ររបស់ខ្ញុំនោះ ឲ្យនូវចីវរ បិណ្ឌបាត គិលានប្បថ្ម័យ និង សេនាសនប្បថ្ម័យ ដល់សមណៈទាំងឡាយ។ ខ្ញុំនោះ ត្រូវសេចក្តីកំណាញ់បៀតបៀន ក៏ជេរប្រទេចកូននោះថា កាលអញមិនប្រាថ្នានឹងឲ្យ ឯង បានឲ្យនូវចីវរ បិណ្ឌបាត គិលានប្បថ្ម័យ និងសេនាសនប្បថ្ម័យណា ដល់សមណៈទាំងឡាយ។ ម្ចាស់ឧត្តរៈ ប្តីធម៌ មានចីវរជាដើមនុះ ចូរកើតទៅ ជាឈាម ដល់អ្នកឯង ក្នុងបរលោកចុះ ព្រោះវិបាកនៃកម្មនោះ បានជាទឹកក្នុងទន្លេគង្គាក្លាយទៅជាឈាមដល់ខ្ញុំ។

ចប់ រឿងនាងឧត្តរមាតុប្រេត ទី១០។

រឿងសុត្តប្រេត ទី១១

CS sut.kn.pev.2.11 | ភាគទី ៥៦

(១១. សុត្តបេតវត្ថុ)

[២៣] (ស្រីដែលនៅជាមួយនឹងវិមានប្រេត មានសេចក្តីអផ្សុក បានពោលថា) ក្នុងកាលមុន បព្វជិតភិក្ខុ គឺព្រះបច្ចេកពុទ្ធ បាន ចូលមកសុំអម្បោះ ខ្ញុំក៏បានប្រគេន (ឥឡូវនេះ) ខ្ញុំបានផលនៃការប្រគេនអម្បោះនោះ ជាផលចម្រើនលើសលុប ទាំងសំពត់ច្រើនកោដិ ក៏កើតឡើង ដល់ខ្ញុំ។ ខ្ញុំនោះ បានប្រើប្រាស់នូវវិមានជាទីត្រេកអរដ៏ដេរដាសដោយផ្កា វិចិត្តដោយកែវច្រើនយ៉ាង ដែលជនប្រុសស្រីសេពហើយផង បាន ស្លៀកដណ្តប់ (សំពត់តាមចំណង់) ផង ទាំងទ្រព្យដ៏ច្រើន ក៏មិនចេះអស់ផង។ ខ្ញុំបានសេចក្តីសុខ និងសេចក្តីស្រួល ក្នុងវិមាននេះ ព្រោះ អាស្រ័យផលនៃកម្មនោះឯង ខ្ញុំនោះ នឹងទៅកាន់មនុស្សលោកវិញហើយ ធ្វើបុណ្យទាំងឡាយ បពិត្រព្រះអយ្យបុត្រ សូមអ្នកនាំខ្ញុំទៅ (ឯមនុស្ស លោកចុះ)។

(វិមានប្រេត និយាយថា) នាងមកក្នុងវិមាននេះ បាន ៧០០ ឆ្នាំហើយ (បើនាងទៅអំពីទីនេះវិញ ទៅនៅ) ក្នុងមនុស្សលោកនោះ នឹងគ្រាំគ្រាចាស់ ពួកញាតិរបស់នាងទាំងអស់ ស្លាប់អស់ហើយ (ព្រោះហេតុនោះ) នាងនឹងទៅអំពីទេវលោកនេះធ្វើអ្វី ក្នុងមនុស្សលោកនោះ។

(ស្រីនោះនិយាយថា) ខ្ញុំបានមកក្នុងវិមាននេះ ជាស្រីបរិបូណ៌ដោយវត្ថុទិព្វ និងសេចក្តីសុខ អស់ត្រឹម ៧ ឆ្នាំ ខ្ញុំនោះនឹងទៅកាន់មនុស្សលោកវិញ ហើយធ្វើបុណ្យទាំងឡាយ បពិត្រព្រះអយ្យបុត្រ សូមអ្នកនាំខ្ញុំទៅចុះ។

វិមានប្រេតនោះ ក៏កំហែងចាប់ស្រីនោះ ត្រង់ដើមដៃនាំមក (កាន់ស្រុកផៅពង្ស) វិញ ហើយនិយាយនឹងស្រីចាស់មានកំឡាំងទន់ខ្សោយនោះថា នាងត្រូវប្រាប់ដល់ជនដទៃទៀត ដែលមកក្នុងទីនេះថា អ្នកទាំងឡាយ ចូរធ្វើបុណ្យទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ នឹងបានសេចក្តីសុខ។

ស្រីនោះ ឲ្យឱវាទដល់ពួកជនដែលមកកាន់សំណាក់ខ្លួនថា ពួកប្រេតដែលខ្ញុំបានឃើញហើយ ជាអ្នកមានអំពើល្អមិនបានធ្វើ តែងលំបាក យ៉ាងណាមិញ ពួកមនុស្ស ក៏យ៉ាងនោះដែរ ពួកសត្វ គឺទេវតា និងមនុស្ស ដែលបានធ្វើកម្ម មានសេចក្តីសុខជាកម្រហើយ តែងតាំងនៅក្នុង សេចក្តីសុខ។

ចប់ រឿងសុត្តប្រេត ទី១១។

រឿងកណ្តមុណ្ណប្រេត ទី១២

(១២. កណ្តមុណ្ណបេតិវត្ថុ)

[២៤] (ព្រះរាជាស្នេហាស្រីប្រេតថា) ស្រះបោក្ខរណី មានកាំជណ្តើរជារិកាវៈនៃមាសក្រាលខ្សាច់ជារិកាវៈនៃមាស (ដោយជុំវិញ) ពួកផ្កាចក្កលណី ក្នុងស្រះបោក្ខរណីនោះល្អ មានក្លិនក្រអូប ជាទីរីករាយនៃចិត្ត (ស្រះបោក្ខរណីនោះ) ដេរដាសដោយឈើផ្សេងៗ ផ្សាយទៅដោយក្លិនផ្សេងៗ ដេរដាសដោយឈូកក្រហមផ្សេងៗ ឆ្លុកឆ្លាស់ដោយឈូកសផ្សេងៗ។ (ស្រះបោក្ខរណីទាំងឡាយនោះ) ទ្រហឹងអឹងកង ដោយហង្ស និងក្រៀល មានសត្វចាកព្រាកស្រែកក្រលួច កុះករដោយហ្លួងសត្វស្លាបផ្សេងៗ ប្រកបដោយពួកបក្សី មានសំឡេងផ្សេងៗ ផង ឈើទាំងឡាយ ទ្រទ្រង់នូវផ្លែផ្សេងៗ ផង ព្រៃទាំងឡាយ ទ្រទ្រង់នូវកម្រងផ្កាផ្សេងៗ ផង មានក្លិនក្រអូបជាទីគាប់ចិត្ត ដែលខ្យល់បក់មកត្រូវ ក៏ផ្សាយទៅ។ នគរ (របស់នាង) នេះ ប្រាកដយ៉ាងណា នគរប្រាកដយ៉ាងនេះ មិនមានក្នុងពួកមនុស្សទេ ទាំងប្រាសាទរបស់នាង ក៏ច្រើន សុទ្ធសឹងតែមាស និងប្រាក់ រុងរឿង ញ៉ាំងទិសទាំង ៤ ឲ្យភ្លឺជុំវិញ។ ទាសី ៥០០ ណា ជាស្រីបម្រើរបស់នាង ពួកទាសីទាំងនោះ ក៏ទ្រទ្រង់នូវស្បែក និងកងក និងកន្ត្រៃ ស្លឹកស្លាងដោយ សំពត់មាស។ បល្ល័ង្ករបស់នាងដ៏ច្រើន សុទ្ធសឹងតែមាស និងប្រាក់ ក្រាលកម្រាលស្បែកឈ្នួស ដែលបុញ្ញកម្មតាក់តែងហើយ ក្រាល សំពត់គោណកៈ ជាទីចូលទៅនៅអាស្រ័យរបស់នាងអ្នកសម្រេចសេចក្តីប្រាថ្នាគ្រប់យ៉ាង។ លុះដល់ពាក់កណ្តាលអធ្រាត្រ នាងតែងក្រោកអំពី បល្ល័ង្កនោះ ទៅកាន់ឱឡានភូមិ ដើរជុំវិញស្រះបោក្ខរណី។ (ម្ចាស់នាងដ៏ចម្រើន នាងទៅ) ឈរក្បែរឆ្នេរស្រះបោក្ខរណីនោះ ជាទីមានស្មៅដុះខៀវខ្ចីដ៏ ស្អាត លំដាប់នោះ ស្រាប់តែមានផ្លែកំបុតត្រចៀក មកខាំអរយវៈ តូច ធំ របស់នាង។ នាងក្នុងកាលដែលឆ្កែខាំស៊ី ធ្វើឲ្យនៅសល់តែរាងឆ្អឹង ហើយ នាងចុះទៅកាន់ស្រះបោក្ខរណី កាយ (របស់នាង) ក៏តាំងនៅដូចក្នុងកាលមុន។ លំដាប់នោះ នាងមានអរយវៈតូច ធំពេញលេញល្អល្អះ គួរឲ្យ រមិលមើល ស្លៀកដណ្តប់សំពត់ ហើយមកកាន់សំណាក់នៃអញ។ អំពើអាក្រក់ដូចម្តេច ដែលនាងបានធ្វើដោយកាយ វាចា ចិត្ត ដោយផលនៃកម្ម ដូចម្តេច បានជាផ្លែកំបុតត្រចៀក ខាំស៊ីនូវអរយវៈតូច ធំ។

(ស្រីប្រេតនោះ ក្រាបទូលថា) ក្នុងនគរកិម្ពិលា មានគហបតី ជាឧបាសកអ្នកមានសទ្ធា ខ្ញុំជាប្រពន្ធរបស់គាត់ ជាស្រីទ្រុស្តសីល បានប្រព្រឹត្តកន្លង ចិត្តប្តី។ កាលខ្ញុំប្រព្រឹត្តកន្លងចិត្តប្តីយ៉ាងនេះហើយ ប្តីបាននិយាយយ៉ាងនេះថា អំពើនេះ មិនប្រពៃ មិនសមគួរទេ ព្រោះនាងប្រព្រឹត្តកន្លងអញ។ ខ្ញុំ នោះ បាននិយាយស្បែកយ៉ាងអាក្រក់ផង និយាយពាក្យកុហកផងថា ខ្ញុំមិនប្រព្រឹត្តកន្លងអ្នកដោយកាយ ឬដោយចិត្តទេ ប្រសិនបើខ្ញុំប្រព្រឹត្តកន្លង អ្នកដោយកាយ ឬដោយចិត្ត សូមឲ្យផ្លែកំបុតត្រចៀកនេះ ខាំស៊ីអរយវៈតូច-ធំចុះ។ ផ្លែកំបុតត្រចៀក ខាំស៊ីអរយវៈតូចធំរបស់ខ្ញុំ ព្រោះបាបកម្មណា ខ្ញុំបានទទួលរងផលនៃបាបកម្មនោះទាំងពីរយ៉ាងគឺ ទុស្សិលកម្ម ១ មុសាវាទកម្ម ១ អស់ ៧០០ឆ្នាំ។

(ស្រីប្រេតនោះពោលថា) បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ព្រះអង្គជាព្រះសម្មតិទេព បានយាងមកក្នុងទីនេះ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្ញុំ ឯខ្ញុំក៏បានរួច ស្រឡះចាកផ្លែកំបុតត្រចៀក ជាស្រីលែងមានសោក លែងមានភ័យ អំពើអារម្មណ៍ណាមួយ បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ខ្ញុំសូមធ្វើអញ្ជូល ថ្វាយបង្គំអង្វរ ព្រះអង្គ សូមព្រះអង្គសោយកាមទាំងឡាយ ដែលមិនមែនជារបស់មនុស្ស បពិត្រព្រះសម្មតិទេព សូមព្រះអង្គត្រេកអរជាមួយនឹងខ្ញុំ។

(ស្តេចពោលថា) កាមទាំងឡាយ មិនមែនជារបស់មនុស្ស អញបានបរិភោគហើយ អញជាអ្នកត្រេកអរជាមួយនឹងនាងហើយ ម្ចាស់នាងមានជោគ ល្អ អញសូមអង្វរនាង នាងចូរនាំអញទៅ (នគរ) វិញឲ្យឆាប់។

ចប់ រឿងកណ្តមុណ្ណប្រេត ទី១២។

រឿងឧព្វរិប្រេត ទី១៣

(១៣. ឧព្វរិបេតវត្ថុ)

[២៥] (ព្រះសង្ឃតិកត្តេរទាំងឡាយពោលថា) ស្តេចរបស់ពួកជនអ្នកនៅក្នុងដែនបញ្ចាល ទ្រង់ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ព្រះអង្គប្រសើរក្នុងរាជសម្បត្តិ លុះដល់ថ្ងៃ និងយប់កន្លងទៅ ស្តេចក៏ទ្រង់សោយទិវង្គត។ អគ្គមហេសីរបស់ស្តេចនោះ ឈ្មោះនាងឧព្វរិ បានទៅកាន់ទីសួសាន ហើយទ្រង់ព្រះ កន្សែង កាលមិនឃើញស្តេចព្រហ្មទត្ត ក៏ទ្រង់ព្រះកន្សែងថា ឱ ព្រះបាទព្រហ្មទត្ត។ ឥសី ជាអ្នកប្រាជ បរិបូណ៌ដោយចរណៈ បានមកក្នុងទីដែល នាងឧព្វរិឈរនោះ ឥសីនោះ បានសួរពួកជនដែលមកជួបជុំក្នុងទីនោះថា ចុះទីសួសាននេះ ដែលផ្សាយទៅដោយក្លិនក្រអូបផ្សេងៗ តើរបស់ នរណា ស្រីនេះ ជាភរិយារបស់នរណា កំពុងកន្ទក់កន្ទេញរកប្តី ដែលទៅឆ្ងាយអំពីមនុស្សលោកនេះ កាលមិនឃើញព្រះបាទព្រហ្មទត្ត ក៏ កន្ទក់កន្ទេញថា ឱព្រះបាទព្រហ្មទត្ត។

ពួកជនដែលមកជួបជុំគ្នាក្នុងទីនោះ ក៏បានឆ្លើយថា បពិត្រមហាឥសីដ៏ចម្រើន (ទីសួសាននេះ) របស់ព្រះបាទព្រហ្មទត្ត បពិត្រមហាឥសី អ្នកនិរទុក្ខ (ស្រីនេះ ជាភរិយា) របស់ព្រះបាទព្រហ្មទត្ត ទីសួសាននេះ របស់ព្រះបាទព្រហ្មទត្តនោះ ដែលផ្សាយទៅដោយ ក្លិនក្រអូបផ្សេងៗ ស្រីនេះ ជាភរិយា របស់ព្រះបាទព្រហ្មទត្តនោះ កន្ទក់កន្ទេញរកប្តីដែលទៅឆ្ងាយ អំពីមនុស្សលោកនេះហើយ កាលមិនឃើញព្រះបាទព្រហ្មទត្ត ក៏កន្ទក់កន្ទេញថា ឱ ព្រះបាទព្រហ្មទត្ត។

(តាបសសួរនាងឧព្វរិថា) ស្តេចទាំងឡាយ ៨៦.០០០ ព្រះអង្គ សុទ្ធតែឈ្មោះព្រះបាទព្រហ្មទត្ត ត្រូវគេដុតក្នុងទីសួសាននេះដែរ បណ្តាស្តេច ព្រហ្មទត្តទាំងនោះ តើនាងសោកស្តាយរកស្តេចព្រហ្មទត្តអង្គណា។

(នាងឧព្វរិឆ្លើយថា) បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ស្តេចអង្គណារបស់ពួកជនអ្នកនៅក្នុងដែនបញ្ចាល ជាបុត្រនៃព្រះបាទចូឡនី ព្រះអង្គប្រសើរក្នុងរាជ សម្បត្តិ ខ្ញុំសោកស្តាយរកស្តេចអង្គនោះ ជាភស្តា (របស់ខ្ញុំ) ជាអ្នកឲ្យនូវសេចក្តីប្រាថ្នាគ្រប់យ៉ាង។

(តាបសសួរថា) ពួកស្តេចទាំងអស់ សុទ្ធតែឈ្មោះព្រហ្មទត្ត ពួកស្តេចទាំងអស់របស់ពួកជនអ្នកនៅក្នុងដែនបញ្ចាល សុទ្ធតែជាអាជ្ញាប្រតិបត្តិ នៃព្រះ បាទចូឡនី ព្រះអង្គប្រសើរក្នុងរាជសម្បត្តិ នាងបានជាមហេសីរបស់ពួកស្តេចទាំងអស់តាមលំដាប់មក ហេតុអ្វីបានជានាងលះចោលពួកស្តេច ជាន់មុន ហើយមកសោកស្តាយតែស្តេចជាន់ក្រោយវិញ។

(នាងឧត្តរីតបថា) បពិត្រលោកអ្នកនិរទុក្ខ លោកពោលជាច្រើនដងហើយថា នាងឯងជាមហេសីនៃស្តេច (ទាំងពួង) ក្នុងសង្សារ ចំពោះខ្ញុំ ដែល កើតជាស្រីណា ខ្លួនរបស់ខ្ញុំ ដែលកើតជាស្រីនោះ (ធ្លាប់កើតជាស្រី) អស់កាលដ៏យូរ (ឬក៏ធ្លាប់កើតជាប្រុសដែរ)។

(តាបសពោលថា) នាងឯង ជួនកាលកើតជាស្រី ជួនកាលកើតជាប្រុស មិនតែប៉ុណ្ណោះ ជួនកាលបានទៅកាន់កំណើតបសុសត្វ កាលបើយ៉ាង នេះ ទីបំផុត (នៃអត្តភាពទាំងឡាយ) ដែលកន្លងនូវឥតភាព និងបុរិសភាពនោះ រមែងមិនប្រាកដឡើយ។

(នាងឧត្តរីពោលថា) លោកបានស្រោចស្រប់ខ្ញុំ ដែលភ្លើង គឺសេចក្តីសោកកំពុងនេះសព្វ ឲ្យស្ងប់រម្ងាប់បាន ហើយញ៉ាំងសេចក្តីក្រវល់ក្រវាយ ទាំងពួងឲ្យរលត់ ដូចបុគ្គលយកទឹកស្រោចលត់ភ្លើងកំពុងនេះនូវឆ្នាំងខ្លាញ់ លោកណា បានបន្ទោបង់នូវសេចក្តីសោកព្រោះប្តី ចំពោះខ្ញុំ ដែលមាន សេចក្តីសោកកំពុងគ្របសង្កត់ លោកនោះ ឈ្មោះថាបានដកនូវសរ គឺសេចក្តីសោក ដែលអាស្រ័យនូវហ្វូន្យរបស់ខ្ញុំ។ ខ្ញុំនោះ ជាអ្នកមានសរ គឺ សេចក្តីសោកដកចោលហើយ ជាអ្នកមានចិត្តត្រជាក់កើតហើយ មានទុក្ខរលត់ហើយ បពិត្រព្រះមហាមុនី ខ្ញុំលែងសោកស្តាយ លែងយំទួញ ហើយ ព្រោះស្តាប់ពាក្យរបស់លោក។

នាងឧត្តរីបានស្តាប់ពាក្យសុភាសិតនោះ របស់តាបសជាសមណៈនោះហើយ ក៏ប្រដាប់បាត្រ និងចីវរ ចូលកាន់ផ្នួស លុះនាងឧត្តរីនោះ ចេញចាក ផ្ទះ ចូលកាន់ផ្នួសហើយ ក៏ចេញអំពីស្រុក ដើរទៅកាន់ស្រុក កាន់និគម និងរាជធានីទាំងឡាយ បានចំរើនមេត្តាចិត្ត ដើម្បីកើតក្នុងព្រហ្មលោក។ នាងឧត្តរី បានធ្វើមរណកាល ក្នុងស្រុកឈ្មោះឧរុវេលៈ នាងឧត្តរីនោះ បានចំរើនមេត្តាចិត្ត ដើម្បីកើតក្នុងព្រហ្មលោក ហើយញ៉ាំងចិត្តឲ្យ ឆ្លើយណាយ ក្នុងឥត្តិភាព ក៏បានទៅកើតក្នុងព្រហ្មលោក។

ចប់ រឿងឧត្តរីប្រេត ទី១៣។
ឧទ្ទាន

រឿងសំសារមោចកប្រេត (ប្រេតស្តមកើតរោគលៀង) ១ រឿងស្រីប្រេតជាមាតានៃព្រះសារីបុត្តត្ថេរ ១ រឿងនាងមត្តាប្រេត (ដែលនៅរួមប្តីនៃ នាងតិស្សា) ១ រឿងនន្ទាប្រេត ១ រឿងមដ្ឋកុណាលីប្រេត ១ រឿងកណ្តាប្រេត ១ រឿងធនបាលប្រេត ១ រឿងចូឡសេដ្ឋីប្រេត ១ រឿងអង្ករៈប្រេត ១ រឿង នាងឧត្តរមាតុប្រេត ១ រឿងសុត្តប្រេត ១ រឿងកណ្តាមណ្ឌប្រេត ១ រឿងឧត្តរីប្រេត ១។

ចប់ ឧត្តរីគ្គ ទី២។

ចូឡវគ្គ ទី៣

[CS sut.kn.pev.3](#) | ភាគទី ៥៦

(៣. ចូឡវគ្គ)

រឿងអភិជ្ជមានប្រេត ទី១

[CS sut.kn.pev.3.01](#) | ភាគទី ៥៦

(១. អភិជ្ជមានបេតវគ្គ)

[២៦] (កោលិយមហាមាត្យ ពោលថា) អ្នកឯងជាប្រេតអាគ្រាត តែពាក់កណ្តាលកាយខាងលើ ជាអ្នកទ្រទ្រង់នូវកម្រងផ្កាតាក់តែងក្បាល ដើរ លើទឹកទន្លេគង្គា មិនបែកខ្ញែក ក្នុងទីនេះ ម្ចាស់ប្រេត តើអ្នកនឹងទៅក្នុងស្រុកណា ទីនៅរបស់អ្នក នឹងមានក្នុងទីណា។

ប្រេតនោះបាននិយាយថា ខ្ញុំនឹងទៅស្រុកចុន្ទដ្ឋិលៈ ត្រង់ចន្លោះជិតស្រុកវាសភៈ និងក្រុងពារាណសី។

ឯមហាមាត្យ ដែលឈ្លីឈ្មោះថា កោលិយៈ បានឃើញប្រេតនោះហើយ ក៏ឲ្យសង្វរ និងបាយផង ឲ្យសំពត់លៀងមួយគូផង ដល់ប្រេត។ កាល ដែលទូកឈប់ (កោលិយមហាមាត្យ) បានប្រើខ្នាន់ព្រះកេស ឲ្យឲ្យ (សំពត់មួយគូដល់សូម) កាលដែលសំពត់មួយគូ ដែលខ្នាន់ព្រះកេសឲ្យ ហើយ សំពត់នោះ ក៏ប្រាកដដល់ប្រេតមួយរំពេច។ លំដាប់នោះ ប្រេតក៏ស្លៀកពាក់សំពត់ដ៏ល្អ ទ្រទ្រង់កម្រងផ្កា ស្អិតស្អាងខ្លួន ទក្ខិណាទានក៏ សម្រេចដល់ប្រេតដែលបិតនៅក្នុងទីគួរសំរេច ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលគួរឲ្យទក្ខិណាទានរឿយៗ ដើម្បីអនុគ្រោះដល់ប្រេតទាំងឡាយ។

(ព្រះសង្កឹតិកាចារ្យទាំងឡាយ ពោលថា) ពួកប្រេតខ្លះ ស្លៀកពាក់កំណត់សំពត់ចាស់ ដាច់ដាច់ធ្លុះធ្លាយ ពួកប្រេតដទៃ បិទបាំង (ក្រវីខ្មាស) ដោយសក់ ពួកប្រេតរមែងទៅដើម្បីបាយ រៀសចេញទៅអំពីទិសទៅកាន់ទិស។ ពួកប្រេតខ្លះ ក៏ទៅក្នុងទីឆ្ងាយ (ដើម្បីនឹងស៊ី) លុះមិនបាន ក៏ ត្រឡប់មកវិញ ស្រែកឃ្លាន ដើរទៅជ្រុលជ្រក ដួលស្រសលើផែនដី ពួកសត្វមិនបានធ្វើអំពើល្អក្នុងភពមុន (រមែងក្តៅក្រហាយ) ដូចជាត្រូវ ភ្លើងនេះ ក្នុងទីដីក្តៅថា ក្នុងកាលពីដើម ពួកយើងមានធម៌ដ៏លាមក ជាម្ចាស់ផ្ទះ ជាមាតានៃទារកក្នុងត្រកូល ទេយ្យធម៌ទាំងឡាយ មានគ្រប់គ្រាន់ តែពួកយើងមិនបានធ្វើទីពឹងដល់ខ្លួន។ ព្រោះថា ពួកយើងចាក់ចោលគ្រឿងស៊ី និងគ្រឿងផឹកដ៏ច្រើន កាលដែលមានបព្វជិត ប្រតិបត្តិត្រឹមត្រូវ ពួកយើងមិនបានប្រគេនវត្ថុបន្តិចបន្តួចសោះឡើយ។ ពួកយើងស្រឡាញ់តែអកុសលកម្ម ជាអ្នកខ្ជិលច្រអូស ចំណូលតែវត្ថុឆ្ងាញ់ ជាអ្នកស៊ីច្រើន ឲ្យដុំរោជនត្រឹមតែមួយពន្លត់ តែងតិះដៀលចំពោះពួកជនអ្នកទទួល។ ផ្ទះទាំងនោះ ទាសីទាំងនោះ គ្រឿងអាភរណៈទាំងនោះ ជាប់លាប់យើង

(ឥឡូវនេះ) បានទៅពួកអ្នកដទៃប្រើប្រាស់របស់នោះ ឯពួកយើង បានតែចំណែកនៃសេចក្តីទុក្ខម្យ៉ាង ពួកជនដែលត្រូវគេមើលងាយរឿយ ។ គឺជាងផែង ១ ជាងរថ ១ អ្នកទ្រុស្តមិត្ត ១ ចណ្ណាល ១ ជនកំព្រា ១ អ្នកកាត់កោរ ១។ ត្រកូលទាំងឡាយណា ។ ថោកទាបផង កំព្រាផង (ពួកសត្វមិនបានធ្វើបុណ្យ) តែងទៅកើតក្នុងត្រកូលទាំងឡាយនោះ ។ នេះជាគតិវិជនអ្នកកំណាញ់។ ពួកជន បានធ្វើអំពើល្អក្នុងកាលមុន ជាទាយកអ្នកប្រោសចាកសេចក្តីកំណាញ់ ពួកជននោះ ឈ្មោះថា ញ៉ាំងឋានសួគ៌ឲ្យពេញលេញផង ឈ្មោះថា ញ៉ាំងព្រៃនន្ទៈឲ្យរុងរឿងផង។ ពួកជនទាំងនោះ ជាអ្នកបរិភោគកាមតាមប្រាថ្នា ត្រេកអរក្នុងប្រាសាទឈ្មោះវេជយន្ត លុះច្បាតចាកទេវលោកនោះហើយ ក៏បានមកកើតក្នុងត្រកូលខ្ពង់ខ្ពស់ទាំងឡាយ ដែលមានភោគៈ។ ពួកជនទាំងនោះ បានកើតក្នុងត្រកូលមានយស មានខ្លួនគេបក់ដោយឆ្លិតស្លាបភ្លោកទាំងឡាយ លើបល្ល័ង្កដែលគេក្រាលដោយសំពត់គោណៈ ក្នុងផ្ទះមានកំពូល និងប្រាសាទ។ ជាអ្នកទ្រទ្រង់នូវកម្រងផ្កា មានខ្លួនប្រដាប់ហើយ ទៅអំពីខ្លួនមួយទៅកាន់ខ្លួនមួយ^៥ (នៃញាតិ និងភីលៀងទាំងឡាយ) ភីលៀងទាំងឡាយ ជាអ្នកស្វែងរកសេចក្តីសុខឲ្យ តែងបម្រើទាំងល្ងាចទាំងព្រឹក។ នន្ទៈមហានិរម្ភរបស់ពួកទេវតានៅក្នុងឋានត្រៃត្រឹង្ស មិនមានសោក ជាទីត្រេកអរ នេះមិនមែនរបស់ពួកជនមិនបានធ្វើបុណ្យឡើយ នេះជារបស់ពួកជនដែលបានធ្វើបុណ្យ ពួកជនដែលមិនបានធ្វើបុណ្យ មិនមានសេចក្តីសុខក្នុងលោកនេះ និងលោកខាងមុខឡើយ ឯពួកជនដែលបានធ្វើបុណ្យ រមែងមានសេចក្តីសុខក្នុងលោកនេះ និងលោកខាងមុខពិតប្រាកដ។ ពួកជនដែលចង់កើតជាមួយនឹងពួកទេវតានោះ ត្រូវធ្វើបុណ្យឲ្យច្រើន ព្រោះពួកជនដែលបានធ្វើបុណ្យហើយ តែងបរិបូណ៌ដោយភោគៈ រមែងរីករាយក្នុងឋានសួគ៌។

ចប់ រឿងអភិជ្ជមានប្រេត ទី១។

រឿងសានុវាសិប្រេត ទី២

CS sut.kn.pev.3.02 | ភាគទី ៥៦

(២. សាលាវាសិថេរបេតវត្ថុ)

[២៧] (ព្រះធម្មសង្គាហកត្តេរទាំងឡាយ ពោលថា) ព្រះថេរៈឈ្មោះបោដ្ឋបាទ អ្នកកើតក្នុងក្រុងកុណ្ឌិ បាននៅអាស្រ័យលើភ្នំឈ្មោះសានុវាសី ជាអ្នករម្ងាប់បាប មានឥន្ទ្រិយចំរើនហើយ (ដោយអរិយមគ្គភារនា)។ មាតា បិតា និងបងប្រុសរបស់ព្រះថេរៈនោះ ជាអ្នកដល់នូវសេចក្តីលំបាក បានកើតក្នុងយមលោក (នរក) លុះច្បាតអំពីមនុស្សលោកនេះហើយ ក៏ទៅកាន់បេតលោក ព្រោះធ្វើបាបកម្ម ពួកប្រេតទាំងនោះ ជាអ្នកដល់នូវសេចក្តីលំបាក មានទ្វារមាត់ប៉ុនរន្ធមូល ត្រដាបត្រដួស មានកាយអាក្រាត ស្គមកំព្រឹង ស្អុតរន្ធត់ ភ័យឡើងឡង់ ជាអ្នកមានផលកម្មអាក្រក់ មិនហ៊ានបង្ហាញខ្លួនឲ្យគេឃើញឡើយ។ បងប្រុសរបស់ព្រះថេរៈនោះ ជាអ្នកអាក្រាត តែម្នាក់ឯងក្នុងផ្លូវចុះតែជើងមួយ ញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅដោយអវយវៈបួន គឺវារប្រញាប់ប្រញាល់ទៅបង្ហាញខ្លួនដល់ព្រះថេរៈ។ ព្រះថេរៈមិនបានធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា អ្នកនោះឈ្មោះនេះ ហើយក៏នៅស្ងៀមដើរហូរទៅ ឯប្រេតនោះ បានទូលព្រះថេរៈឲ្យដឹងច្បាស់ថា បពិត្រព្រះថេរៈ ខ្ញុំព្រះករុណាត្រូវជាបង បានទៅកាន់បេតលោកហើយ។ បពិត្រលោកដ៏ចំរើន មាតា និងបិតារបស់លោក ដល់នូវសេចក្តីលំបាក កើតក្នុងយមលោក លុះច្បាតអំពីមនុស្សលោកនេះហើយ ក៏ទៅកាន់បេតលោក ព្រោះធ្វើកម្មដ៏លាមក មាតា និងបិតាទាំងនោះ ជាអ្នកដល់នូវសេចក្តីលំបាក មានទ្វារមាត់ប៉ុនរន្ធមូល ត្រដាបត្រដួស មានកាយអាក្រាត ស្គមកំព្រឹង ស្អុតរន្ធត់ ភ័យឡើងឡង់ ជាអ្នកមានផលកម្មអាក្រក់ មិនហ៊ានបង្ហាញខ្លួនឲ្យគេឃើញឡើយ។ លោកជាអ្នកមានសេចក្តីអាណិតអាសូរ សូមអនុគ្រោះឲ្យទាន ឧទ្ទិសទៅឲ្យយើងទាំងឡាយផង មាតា និងបិតាទាំងនោះ ដែលមានកម្មអាក្រក់ នឹងញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ដោយទានដែលលោកម្ចាស់ឲ្យហើយ។

ព្រះថេរៈផង ភិក្ខុទាំងឡាយដទៃ ១២ អង្គផង ដើរទៅបិណ្ឌបាត ហើយប្រជុំក្នុងទីជាមួយគ្នា ព្រោះហេតុនៃភត្តកិច្ច ព្រះថេរៈបាននិយាយនឹងពួកភិក្ខុទាំងអស់នោះថា លោកទាំងឡាយ សូមឲ្យនូវភត្តិដែលលោកទាំងឡាយបានហើយយ៉ាងណាដល់ខ្ញុំ ខ្ញុំនឹងធ្វើសង្ឃភត្តិដើម្បីអនុគ្រោះដល់ពួកញាតិ។

ភិក្ខុទាំងនោះ បានប្រគេន (ភត្តិទាំងនោះ) ដល់ព្រះថេរៈ ព្រះថេរៈបាននិមន្តសង្ឃ លុះព្រះថេរៈ បានឲ្យទានហើយ ក៏ឧទ្ទិសចំពោះបិតា មាតា និងបងថា (ឥទំ មេ ញាតិនំ ហោតុ សុខិតា ហោនុ ញាតយោ។) សូមឲ្យទាននេះ សម្រេចដល់ពួកញាតិរបស់ខ្ញុំ សូមឲ្យពួកញាតិ បានដល់នូវសេចក្តីសុខ។

ភោជនក៏សម្រេច (ដល់ប្រេតទាំងនោះ) ក្នុងលំដាប់ដែលឧទ្ទិស (ភោជននោះ) ជាភោជនដ៏ស្អាត ថ្លៃថ្នា ឆ្ងាញ់ ជាម្ហូបមានឱជារសច្រើន ក្នុងកាលខាងក្រោយ អំពីកាលជាទីបាននូវភោជននោះមក ប្រេតជាបង មានសម្បុរល្អ មានកំឡាំង មានសេចក្តីសុខ បានបង្ហាញខ្លួន (ដល់ព្រះថេរៈ ហើយពោលថា) បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោករមិលមើលនូវភោជនដ៏ច្រើន (ដែលពួកយើងបានហើយ ដោយអានុភាពនៃទានរបស់លោក) ប៉ុន្តែពួកយើងអាក្រាតនៅឡើយ បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ពួកយើងគួរបាននូវសំពត់ដោយប្រការណា សូមលោកព្យាយាមដោយប្រការនោះចុះ។

ព្រះថេរៈ បានរើសកំណាត់សំពត់ដោយទាំងឡាយ អំពីគំនរនៃសំរាម ហើយធ្វើកំណាត់សំពត់ឲ្យជាផ្ទាំង គឺធ្វើជាចីវរ បានប្រគេនដល់ព្រះសង្ឃដែលមកអំពីទិសទាំង ៤។ ព្រះថេរៈបានឲ្យទានហើយ ឧទ្ទិសដល់បិតា មាតា និងបងថា ទាននេះចូរសម្រេចដល់ពួកញាតិរបស់ខ្ញុំ សូមពួកញាតិ បានដល់នូវសេចក្តីសុខ។

សំពត់ទាំងឡាយ ក៏សម្រេច (ដល់ប្រេតទាំងនោះ) ក្នុងលំដាប់ដែលឧទ្ទិស លំដាប់នោះ (ប្រេតជាបង) ក៏ស្លៀកដណ្តប់សំពត់ដ៏ល្អ បានបង្ហាញខ្លួនដល់ព្រះថេរៈ។ (ប្រេតនោះ) មានសម្បុរល្អ មានកំឡាំង មានសេចក្តីសុខ (បាននិយាយថា) បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សំពត់ជាគ្រឿងបិទបាំងកាយក្នុងដែនរបស់ព្រះបាទនន្ទៈទាំងប៉ុន្មាន (សំពត់ជាគ្រឿងបិទបាំងរបស់ពួកយើង) ច្រើនលើសជាងសំពត់ជាគ្រឿងបិទបាំងកាយទាំងនោះ។

សំពត់ទាំងឡាយ ជាគ្រឿងស្លៀកពាក់របស់ពួកយើង គឺកោសេយ្យពស្ត្រ កម្ពុលីយពស្ត្រ ខោមពស្ត្រ កប្បាសិកពស្ត្រ ជាសំពត់ធំទូលាយ មានថ្លៃច្រើន ឯសំពត់ទាំងនោះ ក៏សំយុងចុះព្វដ៏អាកាស ពួកយើងនឹងស្លៀកពាក់សំពត់ទាំងនោះ តាមចិត្តស្រឡាញ់ បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ពួកយើង គួរ

បានផ្ទះដោយប្រការណា សូមលោកព្យាយាមដោយប្រការនោះចុះ។

ព្រះថេរៈបានធ្វើកុដ្ឋប្រក់ដោយស្លឹក ហើយប្រគេនដល់ព្រះសង្ឃ ដែលមកអំពីទិសទាំងបួន លុះព្រះថេរៈបានប្រគេនហើយ ឧទ្ទិសដល់បិតា មាតា និងបងប្អូន សូមទាននេះសម្រេចដល់ពួកញាតិរបស់ខ្ញុំ សូមពួកញាតិ បានដល់នូវសេចក្តីសុខចុះ។

ផ្ទះទាំងឡាយ ផ្ទះកំពូលទាំងឡាយ ជាទីនៅ ដែលព្រែកចែក ដែលចែកដោយប្រមាណស្មើគ្នា ក៏សម្រេច (ដល់ពួកប្រេតទាំងនោះ) ក្នុងលំដាប់ ដែលឧទ្ទិស។ (ប្រេតទាំងនោះពោលថា) ផ្ទះទាំងឡាយរបស់ពួកយើង ក្នុងបេតលោកនេះ យ៉ាងណា ផ្ទះទាំងឡាយ ក្នុងមនុស្សលោក មិនដូច្នោះ ទេ តែផ្ទះទាំងឡាយក្នុងឋានទិព្វទាំងឡាយយ៉ាងណា ផ្ទះទាំងឡាយរបស់ពួកយើង ក្នុងបេតលោកនេះ យ៉ាងនោះដែរ ជាផ្ទះដ៏រុងរឿង អាចញ៉ាំង ទិសទាំង ៤ ឲ្យភ្លឺជុំវិញបាន។ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ពួកយើងគួរបានទឹកផឹកដោយប្រការណា សូមលោកព្យាយាមដោយប្រការនោះចុះ។

ព្រះថេរៈបានចាក់ទឹកបំពេញធម្មក្រក ហើយប្រគេនដល់ព្រះសង្ឃ ដែលមកអំពីទិសទាំង ៤។ លុះព្រះថេរៈបានប្រគេនហើយ ក៏ឧទ្ទិសចំពោះបិតា មាតា និងបងប្អូន សូមទាននេះ សម្រេចដល់ពួកញាតិរបស់ខ្ញុំ សូមពួកញាតិ បានដល់នូវសេចក្តីសុខ។

ទឹកក៏សម្រេច (ដល់ប្រេតទាំងនោះ) ក្នុងលំដាប់ដែលឧទ្ទិស ស្រះបោក្ខរណ៍ទាំងឡាយ ដែលបុញ្ញកម្មនិម្មិតល្អហើយ ជ្រៅ មានជ្រុងបួន មានទឹកដ៏ ត្រជាក់ មានកំពង់ល្អ ជាស្រះត្រជាក់ មានក្លិនក្រអូប ប្រៀបមិនបាន ដេរដាសដោយផ្កាឈូក និងផ្កាឧប្បល ពេញដោយលំអងលើទឹក។ ប្រេត ទាំងនោះ ងូតផឹកក្នុងស្រះបោក្ខរណ៍នោះ ហើយបង្ហាញខ្លួនដល់ព្រះថេរៈថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន (ពួកយើងបាន) ទឹកច្រើនហើយ តែជើង ទាំងឡាយរបស់ពួកយើង ឈឺ ពុរពង ពួកយើងកាលដើរដានលើក្រសររាន លើស្បូវភ្លាំង និងបន្លា រមែងខ្ទើចៗ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ពួកយើង គួរ បាននូវយានដោយប្រការណា សូមលោកខំព្យាយាម ដោយប្រការនោះចុះ។

ព្រះថេរៈ បានស្បែកជើងមានជាន់មួយ ហើយបានប្រគេនដល់ព្រះសង្ឃ ដែលមកអំពីទិសទាំង ៤។ លុះព្រះថេរៈបានប្រគេនហើយ ក៏ឧទ្ទិស ចំពោះបិតាមាតា និងបងប្អូន សូមទាននេះ សម្រេចដល់ពួកញាតិរបស់ខ្ញុំ សូមពួកញាតិ បានដល់នូវសេចក្តីសុខ។ ពួកប្រេត បានមកដោយរថ ក្នុងលំដាប់ដែលឧទ្ទិសហើយ (និយាយថា) បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ពួកយើង លោកបានអនុគ្រោះហើយ ដោយបាយផង ដោយគ្រឿងបិទបាំងផង ដោយផ្ទះផង ដោយទានទាំងពីរ គឺបាសិយទាន និងយានទានផង បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ពួកយើងមក ដើម្បីថ្វាយបង្គំលោក ជាអ្នកប្រាជ្ញ ប្រកប ដោយសេចក្តីករុណាក្នុងលោក។

ចប់ រឿងសានុភាសិប្រេត ទី២។

រឿងរថការីប្រេត ទី៣

CS sut.kn.pev.3.03 | ភាគទី ៥៦

(៣. រថការីបេតិវត្ត)

[២៨] (មាណពនិយាយនឹងស្រីប្រេតថា) បពិត្រនាងទេវីមានអានុភាពច្រើន នាងឡើងកាន់វិមាន មានសសរកែវពែន្យ ដ៏រុងរឿងភ្លឺផ្អែក។ វិចិត្រដោយរតនៈច្រើនយ៉ាង ហើយនៅក្នុងវិមាននោះ ដូចព្រះចន្ទក្នុងថ្ងៃ ១៥ កើត នៅក្នុងផ្នូរជាកន្លង (របស់ខ្លួន) ទាំងសម្បុររបស់នាងសោត ប្រាកដស្មើដោយមាស មានសភាពខ្ពង់ខ្ពស់ គួរឲ្យរមិលមើលក្រៃពេក បពិត្រនាងមិនមានគេផ្ទឹមបាន នាងគង់លើបល្ល័ង្កដ៏ប្រសើរបំផុត នាង នៅតែម្នាក់ឯង នាងមិនមានប្តីសោះ។ ឯស្រះបោក្ខរណ៍ទាំងឡាយរបស់នាងនេះ មានកម្រងផ្កាច្រើនយ៉ាង មានផ្កាឈូកសច្រើនដោយជុំវិញ រោយរាយជុំវិញដោយកំទេចនៃមាសទាំងឡាយ ភក់ និងចក ក៏មិនមានក្នុងស្រះបោក្ខរណ៍ទាំងនោះ។ សូម្បីហង្សទាំងនេះ គួរមិលមើល គួរ រីករាយនៃចិត្ត ក៏ហែលក្រឡឹងលើទឹកសព្វ ៗ កាល ហង្សទាំងអស់ មានសំឡេងមូល ដូចជាសំឡេងគីកកងនៃសូរទាំងឡាយប្រជុំគ្នាបន្តិចឡើងនូវ សំឡេងដ៏ពីរោះ។ នាងជាអ្នកមានយស រុងរឿងដោយយស ឈរផ្អែកលើទឹក បពិត្រនាងមានរោមភ្លែកខ្មៅ វែង ៥ នាងសើច នាងពោលនូវពាក្យ ជាទីស្រឡាញ់ មានលំអសព្វអរយរៈ រុងរឿងក្រៃពេក។ វិមាននេះ ប្រាសចាកធូលី តាំងនៅលើផែនដីរាប ជាឱទ្ធានញ៉ាំងតម្រេក និងសេចក្តី រីករាយឲ្យច្រើន បពិត្រនារីគួរមិលមើល មិនថោកទាប ខ្ញុំប្រាថ្នាដើម្បីរីករាយក្នុងវិមានជាទីរីករាយនេះរបស់នាង ជាមួយនឹងនាង។

(នាងវិមានប្រេតពោលថា) អ្នកចូលធ្វើនូវកម្មដែលឲ្យផលក្នុងឋានទិព្វនេះ ទាំងចិត្តរបស់អ្នកសោត ក៏ចូរឱនទៅក្នុងឋានទិព្វនេះ លុះអ្នកធ្វើនូវកម្ម ដែលគួររីករាយក្នុងឋានទិព្វនេះហើយ ទើបអ្នកបាននូវខ្ញុំជាស្រីមានកាមតាមប្រាថ្នា ដោយប្រការយ៉ាងនេះ។

មាណពនោះ បានទទួលស្តាប់ពាក្យនាងវិមានប្រេតនោះថា អើនាង ស្រួលហើយ ហើយក៏បានធ្វើកម្មដែលឲ្យផលក្នុងឋានទិព្វនោះ លុះមាណព នោះ បានធ្វើកម្មដែលឲ្យផលក្នុងឋានទិព្វនោះហើយ ក៏បានទៅកើតជាមួយនឹងនាងវិមានប្រេតនោះ។

ចប់ រឿងរថការីប្រេត ទី៣។

ចប់ ភាណវៈ ទី២។

រឿងភុសប្រេត ទី៤

CS sut.kn.pev.3.04 | ភាគទី ៥៦

(៤. ភុសបេតវត្ត)

[២៩] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) ប្រេតម្នាក់ (រោយរាយ) អង្គារនៃស្រូវសាលី (លើក្បាលខ្លួន) ប្រេតម្នាក់ទៀត (សំពង់បំបែកក្បាលរបស់ខ្លួន ដោយដំបងដែក) ឯស្រីនេះ (ស៊ីតែ) សាច់ និងឈាមរបស់ខ្លួន ទាំងអ្នកសោត ក៏ស៊ីអាចម៍ មិនស្អាត មិនគួរឲ្យប្រាថ្នា នេះតើជាផលនៃកម្មដូចម្តេច?

(ភរិយារបស់ពាណិជ បានទូលថា) ក្នុងកាលមុន ប្រេតម្នាក់នេះ បានប្រហារមាតា (ដោយព្រនង់) ឯប្រេតម្នាក់នេះ ជាពាណិជបោកប្រាស់ ប្រេតនេះ រមែងស៊ីសាច់ទាំងឡាយ ហើយបញ្ឆោតដោយពាក្យមុសាវាទ។

ខ្ញុំបានកើតជាមនុស្ស ក្នុងពួកមនុស្ស ជាអ្នកគ្រប់គ្រងផ្ទះ ជាតស្សៈនៃត្រកូលទាំងពួង។

កាលដែលគ្រឿងឧបករណ៍មានគ្រប់គ្រាន់ ខ្ញុំក៏បានលាក់លៀមទុក មិនបានឲ្យវត្ថុតិចតួច អំពីគ្រឿងឧបករណ៍នេះ (ដល់អ្នកដទៃ) ខ្ញុំបិទបាំងដោយពាក្យមុសាវាទថា វត្ថុនេះ ក្នុងផ្ទះខ្ញុំ មិនមានទេ ប្រសិនបើខ្ញុំលាក់វត្ថុដែលមាន សូមឲ្យអាចម៍មកជាគោរពរបស់ខ្ញុំចុះ។ បាយនៃស្រូវសាលី មានក្លិនក្រអូបឈ្ងុយ ក៏ក្លាយទៅជាអាចម៍ដើម្បីខ្ញុំ ដោយវិបាកនៃកម្មទាំងពីរ គឺ (ការលាក់លៀមទុកវត្ថុដែលមាន ១) និងមុសាវាទ ១។ ឯកម្មទាំងឡាយ មិនមែនសោះសូន្យឡើយ ព្រោះថា កម្មមិនចេះវិនាសទៅ ខ្ញុំស៊ីផឹកនូវអាចម៍មានក្លិនអាក្រក់ (ជាលំនៅ) នៃពួកដង្កូវ។

ចប់ រឿងភុសប្រេត ទី៤។

រឿងកុមារប្រេត ទី៥។

CS sut.kn.pev.3.05 | ភាគទី ៥៦

(៥. កុមារបេតវត្ថុ)

[៣០] (ព្រះសង្ឃតិកាចារ្យទាំងឡាយ ពោលថា) ញាណរបស់ព្រះសុគត មានសភាពអស្ចារ្យ ដូចព្រះសាស្ត្រា ទ្រង់ព្យាករណ៍នូវបុគ្គលថា បុគ្គលពួកខ្លះ ជាអ្នកមានបុណ្យក្រាស់ បុគ្គលពួកខ្លះ ជាអ្នកមានបុណ្យស្តើង។ កុមារនេះ ដែលគេបោះចោលក្នុងព្រៃស្មសាន បានញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ដោយទឹកដោះដែលហូរចេញពីមេដៃ (នៃទេវតា) អស់មួយរាត្រី។ យក្ស និងភូតទាំងឡាយក្តី ពស់ទាំងឡាយក្តី មិនបៀតបៀនកុមារអ្នកមានបុណ្យធ្វើហើយទេ សូម្បីតែពួកឆ្កែ ក៏មកលិទ្ធជើងទាំងគួរ របស់កុមារនេះដែរ ពួកបក្សីក្តែក ពួកចចក ក៏មកចោមជុំវិញ (កុមារនោះ)។ ហ្វូងសត្វស្លាបទាំងឡាយ ក៏នាំយកមន្ទិលគភ៌ចេញ ឯក្អែកទាំងឡាយ ក៏នាំយកអាចម៍ភ្នែកចេញ មនុស្ស និងអមនុស្សពួកខ្លះ មិនបានចាត់ចែងការរក្សានូវកុមារនេះទេ មិនបានចាត់ចែងនូវឱសថ និងការអប់រំដោយគ្រាប់ស្នែ (ដល់កុមារនេះទេ)។ សូម្បីតែពួកមនុស្ស ក៏មិនរៀននូវការប្រកបនូវនក្ខត្តបក្ស ទាំងមិនបានរោយរាយ នូវធម្មជាតិគ្រប់មុខ លើកុមារដែលមានសភាពដូច្នោះ ដែលដល់នូវសេចក្តីលំបាកយ៉ាងក្រៃលែង គេនាំមកក្នុងពេលយប់ ហើយបោះចោលក្នុងព្រៃស្មសាន ព្រះពុទ្ធដែលទេវតា និងមនុស្សបូជា បានឃើញកុមារនោះ ដូចជាដុំនៃទឹកដោះខាប់ កំពុងតែញាប់ញ័រប្រកបដោយសេចក្តីសង្ឃឹម នៅសល់តែជីវិត លុះព្រះពុទ្ធមានប្រាជ្ញាស្នើដោយផែនដី បានឃើញហើយ ទើបទ្រង់ព្យាករថា កុមារនេះ នឹងបានជាអ្នកមានត្រកូលដ៏ប្រសើរផង និងមានភោគផង ក្នុងនគរនេះ។

(ពួកឧបាសកបានសួរថា) វ័តដូចម្តេច ព្រហ្មចរិយៈដូចម្តេច នេះជាផលនៃវ័ត ឬព្រហ្មចរិយៈដូចម្តេច ដែលកុមារនេះបានសន្សំល្អហើយ បានជាកុមារនេះដល់នូវសេចក្តីវិនាសដល់ម៉្លោះហើយ ត្រឡប់បាននូវប្ញទ្ធិ គឺទិព្វសម្បត្តិដល់ម៉្លោះនោះវិញ។

(ព្រះសង្ឃតិកាចារ្យទាំងឡាយ ពោលថា) ពួកជនបានធ្វើនូវការបូជា ដ៏ឱឡារិកចំពោះព្រះសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ទារកនោះ មានចិត្តរវើរវាយ ក្នុងការបូជានោះ ទារកនោះ បានពោលវាចាអាក្រក់ ជាវាចាមិនគួរចង់ឮ ក្នុងទីប្រជុំនៃសប្បុរស ទារកនោះ បន្ទាបបង់សេចក្តីត្រិះរិះនោះចេញហើយ ក៏ត្រឡប់បាននូវសេចក្តីត្រេកអរនឹងសេចក្តីជ្រះថ្លា ក្នុងកាលជាខាងក្រោយ ទារកនោះ បានបម្រើព្រះតថាគត ព្រះអង្គគង់នៅក្នុងវត្តជេតពន ដោយយាគូអស់ ៧ ថ្ងៃ។ នោះជារ័ត នោះជាព្រហ្មចរិយៈរបស់កុមារនោះ នេះជាផលនៃវ័ត ឬព្រហ្មចរិយៈនោះ ដែលកុមារនេះសន្សំល្អហើយ បានជាកុមារនេះ ដល់នូវសេចក្តីវិនាសដល់ម៉្លោះ ហើយត្រឡប់បាននូវប្ញទ្ធិ គឺទិព្វសម្បត្តិដល់ម៉្លោះនោះវិញ។ លុះកុមារនោះ បិតានៅក្នុងមនុស្សលោកនេះ អស់មួយរយឆ្នាំ ជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយកាមទាំងពួង ដល់បែកឆ្ងាយរាងកាយទៅកាន់ភពថ្មី ក៏បានជាកូននៃសក្តុទេវរាជ។

ចប់ រឿងកុមារប្រេត ទី៥។

រឿងសេរីនីប្រេត ទី៦

CS sut.kn.pev.3.06 | ភាគទី ៥៦

(៦. សេរីណីបេតវត្ថុ)

[៣១] (ឧបាសកបានសួរស្រីប្រេតថា) ម្ចាស់នាងស្គម មានផ្ទឹងជំនីរគាម នាងជាស្រីអាក្រាត មានរូបមានសម្បុរអាក្រក់ ជាស្រីស្គម រវីមរាម ដោយសរសៃ នាងជាអ្វី មកឈរក្នុងទីនេះ។

(ស្រីប្រេតឆ្លើយថា) បពិត្រអ្នកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំជាស្រីប្រេត ដល់នូវសេចក្តីលំបាក កើតក្នុងយមលោក បានធ្វើនូវកម្មដ៏លាមក (លុះច្បុត) អំពីមនុស្សលោកនេះហើយ បានទៅកាន់បេតលោក។

(ឧបាសកសួរថា) អំពីអាក្រក់ដូចម្តេច ដែលនាងបានធ្វើហើយ ដោយកាយ វាចា ចិត្ត នាង (ច្បុត) អំពីមនុស្សលោកនេះ បានទៅកាន់បេតលោក ដោយផលនៃកម្មដូចម្តេច?

(ស្រីប្រេតឆ្លើយថា) ខ្ញុំបានរើសទ្រព្យគេកន្លះមាសក ត្រង់កំពង់ទាំងឡាយដែលមិនមានទោស គឺមិនមានអ្នកណាមួយយាត់ខាំ កាលដែល ទេយ្យធម៌ទាំងឡាយ កំពុងមានគ្រប់គ្រាន់ ខ្ញុំមិនបានធ្វើនូវទិព្វិចំពោះខ្លួនសោះ។ ខ្ញុំស្រែកទឹក ចូលទៅរកស្ទឹង ស្ទឹងក៏បែរទៅជាទេ ខ្ញុំចូលទៅ ជ្រកម្លប់ ក្នុងកាលកំពុងក្តៅ ស្រមោលក៏បែរទៅជាក្តៅ។ ឯខ្យល់ដែលដូចភ្លើងសោត ក៏ក្តៅភាយមកដល់ខ្ញុំ បពិត្រអ្នកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំគួរ (រង) ទុក្ខ មាន សម្រេកជាដើមនេះ និងបាបកម្មដទៃដ៏លាមកលើសលុបជាងសេចក្តីទុក្ខ មានសម្រេកជាដើមនោះ។ អ្នកគួរទៅកាន់ហត្ថិនីបុរី ហើយជំរាបមាតា របស់ខ្ញុំថា ខ្ញុំបានឃើញកូនស្រីរបស់នាង ដល់នូវសេចក្តីលំបាក កើតក្នុងយមលោក បានធ្វើនូវកម្មដ៏លាមក (ច្បុត) អំពីមនុស្សលោកនេះ បាន ទៅកាន់បេតលោក។ ទ្រព្យដែលខ្ញុំទុកក្នុងទីនេះមាន តែខ្ញុំមិនបានប្រាប់ទ្រព្យនោះ (ឯទ្រព្យទាំងនោះ) ចំនួន ៤ សែនកហាបណៈ ក្រោមបល្ល័ង្ក (របស់ខ្ញុំ)។ មាតារបស់ខ្ញុំនោះ ចូរឲ្យទានដើម្បីខ្ញុំផង ចូរចិញ្ចឹមជីវិតផង ដោយទ្រព្យនោះចុះ មាតារបស់ខ្ញុំ លុះឲ្យទានហើយ ចូរឧទ្ទិសទុក្ខណាទាន ដល់ខ្ញុំផង ខ្ញុំនឹងជាអ្នកដល់នូវសេចក្តីសុខ បានសម្រេចសេចក្តីប្រាថ្នាគ្រប់យ៉ាង ក្នុងកាលនោះ។

ឧបាសកនោះ ទទួលស្តាប់ពាក្យប្រេតនោះថា ប្រពៃហើយ រួចក៏ទៅកាន់ហត្ថិនីបុរី បានប្រាប់ដល់មាតារបស់ស្រីប្រេតនោះថា ខ្ញុំបានឃើញកូនស្រី របស់នាង ដល់នូវសេចក្តីលំបាក កើតក្នុងយមលោក បានធ្វើនូវកម្មដ៏លាមក (ច្បុត) អំពីមនុស្សលោកនេះ ទៅកាន់បេតលោក កូនស្រីរបស់នាង នោះ បានផ្តាំនឹងខ្ញុំក្នុងបេតលោកនោះថា អ្នកអញ្ជើញទៅកាន់ហត្ថិនីបុរី ហើយជម្រាបដល់មាតារបស់ខ្ញុំថា ខ្ញុំបានឃើញកូនស្រីរបស់នាង ដល់នូវ សេចក្តីលំបាក កើតក្នុងយមលោក បានធ្វើកម្មដ៏លាមក (ច្បុត) អំពីមនុស្សលោកនេះ ទៅកាន់បេតលោក។ ទ្រព្យដែលខ្ញុំទុកក្នុងទីនេះមាន តែខ្ញុំ មិនបានប្រាប់នូវទ្រព្យនោះ (ឯទ្រព្យទាំងនោះ) ចំនួន ៤ សែនកហាបណៈ នៅខាងក្រោមបល្ល័ង្ក (របស់ខ្ញុំ)។ សូមមាតាឲ្យទានដើម្បីខ្ញុំផង ចូរចិញ្ចឹមជីវិតផង ដោយទ្រព្យនោះចុះ មាតារបស់ខ្ញុំ លុះឲ្យទានហើយ សូមឧទ្ទិសនូវទុក្ខណាទានដល់ខ្ញុំផង ខ្ញុំនឹងជាអ្នកដល់នូវសេចក្តីសុខ បាន សម្រេចសេចក្តីប្រាថ្នាគ្រប់យ៉ាង ក្នុងកាលនោះ។

ក៏ក្នុងលំដាប់នោះ មាតានោះបានឲ្យទាន លុះឲ្យហើយ បានឧទ្ទិសនូវទុក្ខណាទាន ដល់ស្រីប្រេតនោះ ស្រីប្រេតក៏បានដល់នូវសេចក្តីសុខផង មាតានោះ ចិញ្ចឹមជីវិតដោយងាយផង។

ចប់ រឿងសេរីនីប្រេត ទី៦។

រឿងមិតលុទ្ធប្រេត ទី៧

CS sut.kn.pev.3.07 | ភាគទី ៥៦

(៧. មិតលុទ្ធប្រេត)

[៣២] (ព្រះនារទត្ថេរស្សវេមាទិកប្រេតថា) អ្នកនៅក្មេង មាននរៈនារីចោមរោម រុងរឿងដោយកាមគុណទាំងឡាយ គួរឲ្យត្រេកត្រអាល (ក្នុង ពេលយប់ រងទុក្ខ) ក្នុងពេលថ្ងៃ អ្នកបានធ្វើនូវកម្មអ្វី ក្នុងជាតិមុន។

(ប្រេតបានឆ្លើយថា) កាលពីដើម ខ្ញុំជាព្រានម្រឹក មានដៃប្រឡាក់ដោយឈាម ជាអ្នកអាក្រក់ នៅក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ មានភ្នំដូចជាក្រាល ជាទីគួរ ត្រេកអររីករាយ។ ខ្ញុំមានចិត្តប្រទូស្តចំពោះពួកសត្វច្រើន ជាសត្វមិនធ្វើកំហុស (នឹងនរណាមួយ) អាក្រក់ក្រៃពេក ត្រេកអរតែក្នុងការបៀតបៀន ចំពោះសត្វដទៃ មិនសង្រួមគ្រប់កាលទាំងពួង។ សំឡាញ់របស់ខ្ញុំនោះ អ្នកមានហ្វូនីយល្អ ជាឧបាសកមានសទ្ធា គាត់អនុគ្រោះ បានយាត់ខ្ញុំ រឿយៗ ថា អ្នកកុំធ្វើអំពើអាក្រក់ឡើយ នៃអ្នក អ្នកកុំទៅកាន់ទុគ្គតិឡើយ បើអ្នកប្រាថ្នាសេចក្តីសុខក្នុងបរលោក អ្នកចូររៀបរយនូវការមិនសង្រួម គឺ ការសម្លាប់សត្វ។ ខ្ញុំបានស្តាប់ពាក្យសំឡាញ់នោះ ជាអ្នកប្រាថ្នានូវសេចក្តីសុខ អ្នកអនុគ្រោះដោយប្រយោជន៍ តែខ្ញុំជាអ្នកត្រេកអរក្នុងបាបយុវយាម មិនមានប្រាជ្ញា មិនបានធ្វើតាមពាក្យប្រៀនប្រដៅ (របស់គាត់) ទាំងអស់។ សំឡាញ់នោះ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញាល្អ ស្មើដោយផែនដី បានដក់ខ្ញុំក្នុង សេចក្តីសង្រួមម្តងទៀត ដោយសេចក្តីអនុគ្រោះថា បើអ្នកសំឡាប់ពួកសត្វក្នុងវេលាថ្ងៃ ត្រូវអ្នកសង្រួមក្នុងវេលាយប់ចុះ។ ខ្ញុំនោះ សំឡាប់ពួក សត្វតែក្នុងវេលាថ្ងៃ ជាអ្នកសង្រួម រៀបចាកការសំឡាប់សត្វក្នុងវេលាយប់ ខ្ញុំរក្សាខ្លួនបានតែក្នុងវេលាយប់ វេលាថ្ងៃទៅកាន់ទុគ្គតិ (ឆ្កែទាំងឡាយ) ខាំស៊ី។ ខ្ញុំបានសោយសម្បត្តិ មិនមែនជារបស់មនុស្សក្នុងវេលាយប់ (ដោយអំណាច) កុសលកម្មនោះ វេលាថ្ងៃ ពួកឆ្កែមានចិត្តខ្លាញ់ ស្ទុះមកចោមខាំដោយជុំវិញ ពួកសត្វណា មានការប្រកបរឿយៗ ប្រកបជានិច្ច ក្នុងសាសនារបស់ព្រះសុគត ខ្ញុំសំគាល់ថា ពួកសត្វនោះ តែងបាន នូវព្រះនិព្វាន ឈ្មោះអមតៈ ជាធម្មជាតិសុទ្ធ គឺមិនលាយឡំដោយលោកិយសុខ ជាបទមិនមានបច្ច័យ ប្រជុំតាក់តែងបានឡើយ។

ចប់ រឿងមិតលុទ្ធប្រេត ទី៧។

រឿងទុតិយមិតលុទ្ធប្រេត ទី៨

CS sut.kn.pev.3.08 | ភាគទី ៥៦

(៨. ទុតិយមិតលុទ្ធប្រេត)

[៣៣] (ព្រះនារទត្ថេរ ស្សប្រេតថា) អ្នកត្រេកអរលើបល្ល័ង្កដែលក្រាលដោយសំពត់គោណកៈ ក្នុងប្រាសាទ ដែលជាផ្ទះកំពូល គេប្រគំហើយ ដោយតូរ្យតន្ត្រីប្រកបដោយអង្គ ៥។ កាលជិតព្រះអាទិត្យរះឡើង ក្នុងទីបំផុតនៃរាត្រីនោះ អ្នកត្រូវគេបោះបង់ចោលក្នុងព្រៃស្នូសាន ដល់នូវសេចក្តី ទុក្ខច្រើន។ អំពើអាក្រក់ដូចម្តេច ដែលអ្នកបានធ្វើហើយ ដោយកាយ វាចា ចិត្ត អ្នកដល់នូវសេចក្តីទុក្ខនេះ តើដោយផលនៃកម្មដូចម្តេច។

(ប្រេតនោះឆ្លើយថា) កាលពីដើម ខ្ញុំជាព្រានម្រឹក ជាអ្នកអាក្រក់ មិនសង្រួមនៅក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ មានភ្នំដូចជាក្រាល គួរត្រេកអររីករាយ។ សំឡាញ់របស់ខ្ញុំនោះ អ្នកមានហ្វូនីយល្អ ជាឧបាសកមានសទ្ធា មានភិក្ខុមួយអង្គ ជាជិតុនរបស់សំឡាញ់ខ្ញុំនោះ ជាសាវ័ករបស់ព្រះគោតម។ ភិក្ខុ នោះ អនុគ្រោះ បានយាត់ខ្ញុំរឿយៗ ថា អ្នកកុំធ្វើអំពើអាក្រក់ឡើយ នៃអ្នក អ្នកកុំទៅកាន់ទុគ្គតិឡើយ បើអ្នកប្រាថ្នាសេចក្តីសុខក្នុងបរលោក អ្នកចូររៀបរយនូវការមិនសង្រួម គឺការសម្លាប់សត្វ។ ខ្ញុំបានស្តាប់ពាក្យរបស់ភិក្ខុនោះ លោកប្រាថ្នាសេចក្តីសុខ អនុគ្រោះដោយប្រយោជន៍ តែខ្ញុំជា

អ្នកត្រេកអរក្នុងបាយប្រយោជន៍ មិនមានប្រាជ្ញា មិនបានធ្វើតាមពាក្យប្រៀនប្រដៅ (របស់លោក) ទាំងអស់។ ភិក្ខុនោះ លោកមានប្រាជ្ញាល្អ ស្មើ ដោយផែនដី បានដឹកលំខ្ញុំក្នុងសេចក្តីសង្គ្រាមម្តងទៀត ដោយសេចក្តីអនុគ្រោះថា បើអ្នកសម្លាប់ពួកសត្វក្នុងវេលាថ្ងៃ ត្រូវអ្នកសង្គ្រាមក្នុងវេលាយប់ ចុះ។ ខ្ញុំនោះ សម្លាប់ពួកសត្វតែក្នុងវេលាថ្ងៃ ជាអ្នកសង្គ្រាម រៀនចាកការសម្លាប់សត្វក្នុងវេលាយប់ ខ្ញុំរក្សាខ្លួនបានតែក្នុងវេលាយប់ វេលាថ្ងៃ ទៅ កាន់ទុក្ខតិ (ឆ្កែទាំងឡាយ) ខាំស៊ី។ ខ្ញុំសោយសម្បត្តិទិព្វ (ដោយអំណាច) នៃកុសលកម្មនោះ ក្នុងវេលាយប់ វេលាថ្ងៃ ពួកឆ្កែមានចិត្តខ្លាញ់ ស្ទុះមកចោមខាំដោយជុំវិញ ពួកសត្វណា មានការប្រកបរឿយៗ ប្រកបជានិច្ច ក្នុងសាសនារបស់ព្រះសុគត ខ្ញុំសំគាល់ថា ពួកសត្វនោះ តែងបាន នូវព្រះនិព្វានឈ្មោះអមតៈ ជាធម្មជាតិសុទ្ធ គឺមិនលាយឡំដោយលោកិយសុខ ជាបទមិនមានបច្ច័យប្រជុំគ្នាតែងបានឡើយ។

ចប់ រឿងទុតិយមិតលុទ្ធប្រេត ទី៨។

រឿងកូដរិនិច្ឆយកប្រេត ទី៩

CS sut.kn.pev.3.09 | ភាគទី ៥៦

(៩. កូដរិនិច្ឆយិកបេតវត្ថុ)

[៣៤] (ព្រះនារទត្តេរស្សប្រេតថា) អ្នកពាក់នូវកម្រងផ្កា ជួតក្បាល ពាក់សង្ហារ ខ្លួនរបស់អ្នកប្រសព្វដោយខ្លឹមចន្ទ អ្នកមានសម្បុរមុខថ្លា ល្អ ដូចជាសម្បុរនៃព្រះអាទិត្យ។ បរិវារទាំងឡាយរបស់អ្នក ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងបរិសទ៍ មិនមែនជាមនុស្ស គឺនាងកញ្ញាមួយម៉ឺន ជាស្រីបំរើរបស់អ្នក។ នាងកញ្ញាទាំងនោះ ទ្រទ្រង់នូវសង្ហារមាស ស្អិតស្អាងដោយសំពត់មាស អ្នកជាបុគ្គលមានអានុភាពច្រើន មានរូបអាចញ៉ាំងពួកជនអ្នកមើល ឲ្យ ព្រើររោម។ អ្នកខ្វារសាច់ខ្លងរបស់ខ្លួនស៊ីដោយខ្លួនឯង តើអំពើអាក្រក់ដូចម្តេច ដែលអ្នកបានធ្វើដោយកាយ វាចា ចិត្ត អ្នកខ្វារសាច់ខ្លងរបស់ខ្លួនស៊ី ដោយខ្លួនឯង តើដោយផលនៃកម្មដូចម្តេច។

(ប្រេតនោះបានឆ្លើយថា) ខ្ញុំបានប្រព្រឹត្ត ដើម្បីសេចក្តីវិនាសខ្លួន ដោយការញុះញង់ និងមូសាវាទផង ដោយការបន្ត និងបោកប្រាស់ផង ក្នុងដីរ លោក។ ខ្ញុំបានទៅកាន់បរិសទ៍ មិនធ្វើនូវហេតុមានប្រយោជន៍ ក្នុងកាលពិតដែលតាំងឡើងប្រាកដ បែរជាប្រព្រឹត្តតាមនូវហេតុ ដែលមិនមាន ប្រយោជន៍វិញ ក្នុងដីរលោកនោះ។ ប្រេតណា ស៊ីសាច់ខ្លង ប្រេតនោះឈ្មោះថា ស៊ីខ្លួនឯង ដូចជាខ្ញុំស៊ីសាច់ខ្លងរបស់ខ្លួន ក្នុងថ្ងៃនេះដែរ។

បពិត្រព្រះនារទៈ រឿងនេះ លោកម្ចាស់បានឃើញដោយព្រះអង្គឯងស្រាប់ហើយ ជនទាំងឡាយណា ជាអ្នកអនុគ្រោះ ជនទាំងនោះ ជាអ្នក ឈ្លានវៃ គប្បីពោលថា អ្នកកុំនិយាយពាក្យញុះញង់ផង កុំនិយាយពាក្យកុហកផង អ្នកកុំស៊ីនូវសាច់ខ្លងឡើយ។

ចប់ រឿងកូដរិនិច្ឆយកប្រេត ទី៩។

រឿងធាតុវិវណ្ណប្រេត ទី១០

CS sut.kn.pev.3.10 | ភាគទី ៥៦

(១០. ធាតុវិវណ្ណបេតវត្ថុ)

[៣៥] (ព្រះមហាកស្សប សួរធាតុវិវណ្ណប្រេតថា) អ្នកចិតនៅព្រំដីអាកាស មានក្លិនអាក្រក់ ស្អុយផ្សាយទៅផង ពួកដង្កូវរុកស៊ីមាត់របស់អ្នក ដែលមានក្លិនស្អុយផង តើអ្នកបានធ្វើអំពើដូចម្តេច ក្នុងកាលមុន។ ព្រោះតែផ្សាយក្លិនអាក្រក់ និងមាត់ដែលដង្កូវរុកស៊ីនោះ (បានជាពួកសត្វដែល កម្មដាស់តឿន) កាន់គ្រឿងសត្រូវមករះ (មាត់អ្នក) រឿយៗ ហើយស្រោចដោយទឹកខារ (ទឹកក្រត) រួចរះញុះញុះថែមទៀត។ អំពើអាក្រក់ដូចម្តេច ដែលអ្នកបានធ្វើដោយកាយ វាចា ចិត្ត អ្នករងទុក្ខនេះ តើដោយផលនៃកម្មដូចម្តេច។

(ធាតុវិវណ្ណប្រេតនោះឆ្លើយថា) បពិត្រលោក អ្នកនិរទុក្ខ ខ្ញុំជាតិស្សៈលើទ្រព្យ និងធនជាតិដីច្រើនក្រៃលែង (នៅ) ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ មានភ្នំដូចជា ក្រោល គួរត្រេកអររីករាយ។ (កាលពីជាតិមុន) ស្រីនេះ ជាប្រពន្ធរបស់ខ្ញុំផង ស្រីនេះ ជាធីតារបស់ខ្ញុំផង ស្រីនេះ ជាកូនប្រសាររបស់ខ្ញុំផង ខ្ញុំបាន យាត់ (ស្រីនោះ) ដែលនាំផ្កាពុំសែន ផ្កាខ្យល់ និងគ្រឿងលាបមានតម្លៃ ទៅកាន់ព្រះស្នូប បាបនោះឯង ដែលខ្ញុំបានធ្វើហើយ។ ពួកយើងចំនួន ៨៦.០០០ នាក់ រងទុក្ខវេទនាចំពោះខ្លួនៗ ឆេះនៅក្នុងនរកយ៉ាងខ្លាំង ព្រោះតិះដៀលនូវការបូជាចំពោះព្រះស្នូប ពួកជនណា ប្រកាសនូវទោសក្នុង ការបូជា ចំពោះព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ដែលប្រព្រឹត្តទៅដោយការបូជានូវព្រះស្នូប (ដូចជាខ្ញុំ) សូមលោកម្ចាស់ញ៉ាំងពួកជននោះ កុំឲ្យងាកចេញ ចាកបុណ្យនោះឡើយ សូមលោកម្ចាស់មើលពួកស្រីទាំងនេះ ដែលទ្រទ្រង់កម្រងផ្កា មានខ្លួនប្រដាប់ហើយ កំពុងមកតាមអាកាសផង។ ពួកស្រី ទាំងនោះ បានសម្រេច (សម្បត្តិទិព្វ) មានយសបរិវារ កំពុងសោយផលនៃការបូជាដោយកម្រងផ្កា សេចក្តីព្រើររោមក៏កើតឡើង ព្រោះឃើញហេតុ ជាអស្ចារ្យចំឡែកនោះ។ ពួកអ្នកមានប្រាជ្ញា តែងធ្វើមស្សារថ្វាយបង្គំ សរសើរព្រះមហាមុនិនោះ ខ្ញុំនោះ លុះទៅអំពីបេតលោកនេះ ហើយបាននូវ កំណើតជាមនុស្ស ជាអ្នកលែងធ្វេសប្រហែស និងធ្វើការបូជាចំពោះព្រះស្នូបរឿយៗ ដោយពិត។

ចប់ រឿងធាតុវិវណ្ណប្រេត ទី១០។

ខទ្ទាន

និយាយអំពីរឿងអភិជ្ជមានប្រេត ១ រឿងសានុវាសិប្រេត ១ រឿងវេចការិប្រេត ១ រឿងភុសប្រេត ១ រឿងកុមារប្រេត ១ រឿងសេរីនីប្រេត ១ រឿងមិតលុទ្ធប្រេត ២ លើក រឿងកូដរិនិច្ឆយកប្រេតដែលស៊ីសាច់ខ្លងរបស់ខ្លួន ១ រឿងធាតុវិវណ្ណប្រេតយាត់ការបូជា១ ព្រោះហេតុនោះ ទើបចាត់ ជារត្ត។

ចប់ ចូឡវគ្គ ទី៣។

(៤. មហាវគ្គ)

រឿងអម្ពសក្ករប្រេត ទី១

(១. អម្ពសក្ករប្រេតវត្ថុ)

[៣៦] (ព្រះសង្ឃតិកាចារ្យពោលថា) មាននគរ ១ ឈ្មោះវេសាលី របស់អ្នកដែនវដ្តិ ក្នុងក្រុងវេសាលីនោះ មានស្តេចលិច្ឆរី ព្រះនាមអម្ពសក្ករៈ បានទតឃើញប្រេតនៅខាងក្រៅក្រុង ស្តេចមានព្រះហ្មឺនយចង់ដឹងហេតុ បានត្រាស់សួររប្រេតនោះ ក្នុងទីនោះឯងថាបុគ្គល (ដែលគេចាក់ស្នូល ឡើងលើដៃកណ្តាល) នេះ ដេក ឬអង្គុយ ក៏មិនបាន ការឈានទៅមុខ និងការឈានថយក្រោយ ក៏មិនបាន ការស៊ីផឹក លិទ្ធក្ប រំពត់ គោគៈ ទាំងស្រីជាអ្នកបំរើរបស់បុគ្គលនេះ ក៏មិនមានទៀត។ ពួកជនណា ដែលជាញាតិសំឡាញ់ ដែលឃើញហើយ ឮហើយ ជាអ្នកមានចិត្តល្អ អនុគ្រោះ នៃបុគ្គលណា ដែលមានក្នុងកាលពីដើម ឥឡូវនេះ ពួកញាតិជាដើមនោះ ក៏មិនបានឃើញបុគ្គលនោះដែរ ព្រោះខ្លួនឃ្លាតឆ្ងាយពីបុគ្គលនោះ បុគ្គលទុក្ខគឺ រមែងមិនមានពួកមិត្ត ពួកមិត្តតែងលះបង់ចោល ព្រោះដឹងថាខ្លះខាត ពួកមិត្តរមែងចោមរោម ព្រោះឃើញប្រយោជន៍ ឯបុគ្គល ខ្ពង់ខ្ពស់ (ដោយភោគសម្បត្តិ) តែងមានមិត្តច្រើន។ បុគ្គលសាបសូន្យចាកប្រយោជន៍ លំបាកដោយភោគៈទាំងអស់ មានខ្លួនប្រឡាក់ដោយឈាម មានខ្លួនឆ្កួនឆ្កាយ រលត់ជីវិតទៅក្នុងថ្ងៃនេះ ឬថ្ងៃស្អែក ដូចដំណក់ទឹកសន្លឹម (ដែលជាប់នៅលើចុងស្មៅ)។ សរិះប្រាកដដូច្នោះ ដល់នូវសេចក្តី លំបាកដ៏ក្រៃលែង គេដោតស្នូលឡើងលើឈើកណ្តាល ដែលគេធ្វើដោយមែកស្មៅ កាលបើយ៉ាងហ្នឹងហើយ ម្ចាស់យក្ស ចុះហេតុអ្វីបានជាអ្នក ពោលថា នៃអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកច្នៃរស់នៅចុះ (ព្រោះ) ការរស់នៅជាការប្រសើរ។

(ប្រេតឆ្លើយថា) បុរសនុះ (កាលពីជាតិមុន) ជាសាលាហិតរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំរលឹកឃើញជាតិក្នុងភពមុន បពិត្រព្រះរាជា លុះខ្ញុំឃើញហើយ ក៏មាន សេចក្តីករុណាដូច្នោះថា បុរសមានធម៌ដ៏លាមកនេះ កុំធ្លាក់ចុះក្នុងនរកឡើយ។ បពិត្រលិច្ឆរីរាជ បុរសនោះ ជាអ្នកធ្វើអំពើអាក្រក់ កាលច្បាតចាក អត្តភាពនេះហើយ នឹងកើតក្នុងនរក ដែលសម្បូរដោយសត្វ មានសភាពគួរឲ្យស្លើប មានកំដៅភ្លើងដ៏ខ្លាំង មានទុក្ខក្តៅផ្សា ជាគ្រឿងធ្វើភ័យឲ្យ កើត។ ដៃកណ្តាលនេះឯង ប្រសើរជាងនរកនោះ ដោយគុណមានចំណែកដ៏ច្រើន បុរសនេះ កុំធ្លាក់ក្នុងនរកមានទុក្ខតែម្យ៉ាង មានទុក្ខដ៏ក្តៅផ្សា ជាគ្រឿងធ្វើភ័យឲ្យកើត មានទុក្ខដ៏ក្តៅផ្សាតែម្យ៉ាង បុរសអ្នកដល់នូវសេចក្តីទុក្ខនោះ ស្តាប់ពាក្យខ្ញុំនេះបានហើយ គប្បីរៀបរយនូវអំពើលាមកចេញ ហេតុដូច្នោះ បានជាខ្ញុំមិននិយាយក្នុងសំណាក់នៃ (បុគ្គលនេះ) ថា ការរលត់ទៅនៃជីវិតនេះ ចូរកុំមានដល់ខ្ញុំ ក្នុងទីជាមួយគ្នាឡើយ។

(ព្រះបាទលិច្ឆរីសួរថា) ប្រយោជន៍របស់បុរសនេះ ខ្ញុំដឹងហើយ យើងចង់សួរប្រយោជន៍ដទៃទៀតចំពោះអ្នក បើអ្នកមិនបើកឱកាសឲ្យយើងទេ យើងក៏មិនហ៊ានសួរអ្នកដែរ អ្នកកុំគប្បីខឹងនឹងយើង។

(ប្រេតតបថា) សេចក្តីប្តេជ្ញារបស់យើង មានហើយក្នុងកាលនោះដោយពិតថា មិនប្រាប់ដល់បុគ្គលដែលមិនជ្រះថ្លា (នឹងគ្នា) អ្នកចូរធ្វើទុកក្នុង ចិត្តថា យើងមិនចង់ប្រាប់ទេ តែជាមនុស្សមានពាក្យគួរជឿបានដូច្នោះហើយសួរខ្ញុំចុះ តាមសេចក្តីពិតដែលអាច (នឹងប្រាប់បាន)។

(ស្តេចលិច្ឆរីត្រាស់ថា) យើងឃើញនូវហេតុណាមួយដោយចក្ខុ យើងត្រូវជឿហេតុនោះទាំងអស់ ប្រសិនបើយើងឃើញហើយ យើងមិនជឿហេតុ នោះទេ ម្ចាស់យក្ខ អ្នកត្រូវធ្វើនិយស្សកម្ម (ការបន្ថយយស) ដល់យើងចុះ។

(ប្រេតតបថា) ពាក្យប្តេជ្ញានុះ ជាពាក្យប្តេជ្ញាដ៏ពិតរបស់ព្រះអង្គចុះ បើព្រះអង្គត្រូវការចង់ដឹង មានហ្មឺនយមិនប្រទូស្ត ស្តាប់ធម៌ណា ជាធម៌ដែលព្រះ អង្គធ្លាប់ស្តាប់ហើយក្តី មិនធ្លាប់ស្តាប់ហើយក្តី លុះព្រះអង្គស្តាប់ធម៌នោះហើយ ចូរបាននូវសេចក្តីជ្រះថ្លា កាលបើខ្ញុំដឹងយ៉ាងណា នឹងក្រាបទូលនូវ ហេតុនោះទាំងអស់។

(ស្តេចលិច្ឆរីសួរថា) អ្នកមានសេសប្រដាប់ហើយ ហើយចូលទៅក្នុងទីជិតនៃបុរស ដែលគេដោតដោយឈើកណ្តាល ឯឃានជំនិះនេះ ជាប់របស់ អស្ចារ្យ គួរមិលមើល នេះជាផលនៃកម្មអ្វី។

(ប្រេតតបថា) មានដង្កក ១ ត្រង់ផ្លូវអិលនៅកណ្តាលក្រុងវេសាលីនោះ ថ្ងៃមួយ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានយកក្បាលគោធ្វើជាស្ពាន ដាក់ត្រង់ដង្កក នោះ។ យើងក្តី ពួកមនុស្សឯទៀត។ ក្តី បានដាក់ជើងលើស្ពាននោះហើយ ទើបដើរទៅបាន ឃានជំនិះនេះដ៏អស្ចារ្យ គួរមិលមើល នេះជាផលនៃ កម្មនោះឯង។

(ស្តេចលិច្ឆរីសួរថា) ចុះអ្នកមានសម្បុរភ្នំទៅសព្វទិស អ្នកមានក្លិនផ្សព្វផ្សាយទៅសព្វទិសបាន អ្នកបាននូវប្រដាប់យក្ស មានអនុភាពច្រើន តែជា អ្នកអាក្រាត នេះជាវិបាកនៃកម្មអ្វី។

(ប្រេតឆ្លើយថា) ខ្ញុំជាមនុស្សមិនក្រោធ មានចិត្តជ្រះថ្លាជានិច្ច និយាយទៅនឹងជនដោយពាក្យពិរោះផ្អែមល្ហែម នេះជាផលនៃកម្មនោះឯង បានជា សម្បុររបស់ខ្ញុំ ភ្នំជានិច្ច ដូចជាទិព្វ។ ខ្ញុំបានឃើញយសស័ក្តិ និងកេរ្តិ៍ឈ្មោះរបស់ពួកជនអ្នកតាំងនៅក្នុងធម៌ ក៏មានចិត្តជ្រះថ្លា ហើយប្រឹក្សា នេះ ជាផលនៃកម្មនោះឯង បានជាខ្ញុំមានក្លិនដូចជាទិព្វ ផ្សព្វផ្សាយទៅជានិច្ចបាន។ ខ្ញុំបានយកសំពត់ពួកសំឡាញ់ កំពុងដូតទឹកក្នុងកំពង់ លាក់ លើគោក ខ្ញុំត្រូវការនឹងសើចលេង មិនមានចិត្តប្រទូស្តទេ ព្រោះតែកម្មនោះ បានជាខ្ញុំអាក្រាត ទាំងការចិញ្ចឹមជីវិតក៏លំបាកពន់ពេក។

(ស្តេចលិច្ឆរីត្រាស់សួរថា) បើបុគ្គលណា លែងធ្វើបាប អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយបានសំដែង នូវផលនៃកម្មរបស់បុគ្គលនោះប្រាកដដូច្នោះ ចុះបើ បុគ្គលណា មិនលែងធ្វើបាបទេ អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ បានសំដែងនូវផលនៃកម្មនោះដូចម្តេច។

(ប្រេតតបថា) បើពួកមនុស្សណា មានតម្រិះក្នុងចិត្តប្រទូស្សហើយ សៅហ្មងដោយកាយ និងវាចា មនុស្សទាំងនោះ លុះបែកឆ្កាយរាងកាយស្លាប់ ទៅ ក្នុងបរលោក រមែងទៅកើតក្នុងនរកឥតមានសង្ស័យឡើយ។ ចំណែកពួកមនុស្សដទៃ ប្រាថ្នានូវសុគតិ ត្រេកអរក្នុងទាន មានអត្តភាពជាអ្នក សង្គ្រោះ មនុស្សទាំងនោះ លុះបែកឆ្កាយរាងកាយស្លាប់ទៅ ក្នុងបរលោក រមែងទៅកើតក្នុងសុគតិ ឥតមានសង្ស័យឡើយ។

(ស្តេចលិច្ឆរិត្រាស់ថា) យើងបានពិចារណាហើយ គប្បីដឹងពាក្យនោះដូចម្តេច នេះជាផលនៃកល្យាណកម្ម និងបាបកម្មទេតើ យើងឃើញដូចម្តេច គប្បីជឿនរណា គប្បីធ្វើខ្ញុំឲ្យជឿពាក្យនោះបាន។

(ប្រេតតបថា) ព្រះអង្គទតឃើញហើយ ឮហើយ សូមជឿទៅចុះ នេះជាផលនៃកល្យាណកម្ម និងបាបកម្ម កាលបើកល្យាណកម្ម និងបាបកម្មទាំង ពីរ មិនមានទេ ពួកសត្វ គប្បីមានសុគតិ ឬទុគ្គតិដូចម្តេចបាន។ ប្រសិនបើពួកសត្វមិនគប្បីធ្វើកល្យាណកម្ម និងបាបកម្ម ក្នុងមនុស្សលោកនេះទេ ពួកសត្វ ក៏មិនបានសុគតិ ឬទុគ្គតិ ទាំងមិនបានថោកទាប ឬខ្ពង់ខ្ពស់ក្នុងមនុស្សលោកឡើយ។ ពួកសត្វធ្វើកល្យាណកម្ម និងបាបកម្ម ក្នុងមនុស្ស លោកនេះ ព្រោះហេតុណា ហេតុនោះ បានជាពួកសត្វទៅសុគតិខ្លះ ទុគ្គតិខ្លះ ថោកទាបខ្លះ ខ្ពង់ខ្ពស់ខ្លះ ក្នុងមនុស្សលោក។ ពួកអ្នកប្រាជ្ញ បាន សំដែងនូវផលទាំងពីរនៃកម្មទាំងឡាយ ដែលជាគ្រឿងសោយនូវសុខ និងទុក្ខ ពួកទេវតាតែងចោមរោមដោយពិត ពួកពាលជាអ្នកមិនបានឃើញ នូវផលទាំងពីរហើយ រមែងឆេះនៅ (ក្នុងអបាយទាំងឡាយ មាននរកជាដើម)។ បុព្វកម្មដែលធ្វើដោយខ្លួនឯង មិនមានអ្នកឲ្យគ្រឿងស្លៀកពាក់ ទី ដេក ទីអង្គុយ បាយ និងទឹក ហើយខ្ញុំសង្ខេបពោះខ្ញុំ ក៏មិនមានដែរ ហេតុនោះ បានជាខ្ញុំមានកាយអាត្រាតិ ទាំងការប្រព្រឹត្តិចិញ្ចឹមជីវិតក៏លំបាក។

(ព្រះបាទលិច្ឆរិត្រាស់សួរថា) ម្ចាស់យក្ស ហេតុតិចតួចដែលអ្នកគួរបាននូវគ្រឿងស្លៀកពាក់ មានដែរឬ អ្នកចូរច្រាប់ដល់យើង ហេតុណាដែលនាំ ឲ្យយើងជឿបាន យើងនឹងស្តាប់នូវពាក្យតាមហេតុនោះ។

(ប្រេតតបថា) ក្នុងក្រុងវេសាលីនេះ មានភិក្ខុ ១ រូប ឈ្មោះកប្បិតកៈ មានឈាន មានសីលធម៌ល្អ ជាព្រះអរហន្ត មានចិត្តផុតស្រឡះចាកអកុសល មានតន្ត្រីយស្រគគ្រគំ សង្គមក្នុងបាតិមោក្ខ ត្រជាក់ត្រជុំ សម្រេចនូវការយល់ដឹងខ្ពង់ខ្ពស់ មានសំដីទន់ភ្លន់ ដឹងនូវពាក្យពោល មានសំដីផ្អែម ល្អម មានព្រះភក្ត្រផ្លូវផង ចេះចាំធម៌អាថ៌ដោយប្រពៃ ផុតស្រឡះហើយដោយល្អ ជាបុព្វក្ខត្ត ស្ងប់ស្ងាត់ចាកកិលេស ជាទក្ខិណោយ្យបុគ្គលរបស់ ទេវតា និងមនុស្សទាំងឡាយ ជាសប្បុរស ប្រាសចាកផ្សែង គឺវិភក្តៈ វិចារៈ មិនមានទុក្ខ មិនមានសេចក្តីប្រាថ្នា ផុតស្រឡះចាកភពទាំងពួង មានសរ គឺភាគៈទៅប្រាសហើយ មិនមានសេចក្តីសំគាល់ថាអញ មិនរៀបចំ មិនមានឧបធិកិលេស អស់ធម៌ជាគ្រឿងយឺតយូរគ្រប់យ៉ាង បាន សម្រេចវិជ្ជា ៣ មានសេចក្តីរុងរឿង។ លោកនោះ មិនល្បីនាមប្រាកដទេ ទុកជាឃើញ ក៏មិនងាយនឹងស្គាល់ ពួកមនុស្សអ្នកនៅក្នុងដែនរដ្ឋ តែងនាំ គ្នាហៅថា មុនីដូច្នោះ ទាំងដឹងថា លោកជាបុគ្គលគួរបូជា មិនមានសេចក្តីញាប់ញ័រ គឺកិលេស មានកល្យាណធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងលោក។ បើ ព្រះអង្គ ឲ្យសំពត់ ១ គូក្តី ២គូក្តី ដល់ព្រះថេរៈនោះ ឧទ្ទិសដល់ខ្ញុំ ខ្ញុំនឹងគប្បីបានសំពត់ ដែលលោកទទួលហើយនោះផង ព្រះអង្គ នឹងទតឃើញខ្ញុំ ដែលស្លៀកសំពត់ហើយផង។

(ព្រះបាទលិច្ឆរិត្រាស់សួរថា) ឥឡូវនេះ យើងនឹងទៅជួបព្រះសមណៈនៅក្នុងប្រទេសណា សមណៈនោះ គប្បីបន្ទោបង់នូវសេចក្តីសង្ស័យផង នូវ សេចក្តីងឿងឆ្ងល់ផង នូវសេចក្តីយល់ខុស ដែលជាសត្រូវរបស់យើងផង ក្នុងថ្ងៃនេះបានឬទេ។

ប្រេតតបថា សមណៈនុ៎ះ គង់នៅឯប្រទេសឈ្មោះកបិនច្ឆនា មានពួកទេវតាច្រើន ចោមរោម លោកមាននាមថាសច្ចៈ ជាអ្នកមិនប្រមានក្នុងធម៌ជា គ្រឿងអស្ចារ្យរបស់ខ្លួន សំដែងធម៌កថា។

(ព្រះបាទលិច្ឆរិត្រាស់សួរថា) បើដូច្នោះ ឥឡូវនេះ យើងនឹងទៅធ្វើឲ្យសមណៈ ស្លៀកដណ្តប់ដោយគូសំពត់ អ្នកចូរមើលសំពត់ទាំងនោះ ដែល លោកបានទទួលហើយ ឯយើង គប្បីមើលនូវអ្នកស្លៀកសំពត់។

(ប្រេតតបថា) ព្រះអង្គកុំចូលទៅរកបព្វជិត ក្នុងកាលមិនគួរឡើយ ខ្ញុំសូមអង្វរ ធម៌នោះ មិនមែនជាធម៌របស់ព្រះអង្គជាស្តេចលិច្ឆរិត្រាស់ទេ ខ្ញុំចូលទៅ ក្នុងកាលគួរនោះ ទើបឃើញលោកគង់នៅក្នុងទីស្ងាត់នោះឯង។

ស្តេចលិច្ឆរិត្រាស់នោះ ពោលពាក្យដូច្នោះហើយ ក៏មានពួកទាសៈចោមរោម យាងចូលទៅក្នុងទីនោះ លុះចូលទៅក្រុងនោះហើយ ទ្រង់យាងចូលទៅក្នុង ព្រះរាជនិវេសន៍របស់ព្រះអង្គវិញ។ លំដាប់នោះ ស្តេចលិច្ឆរិត្រាស់ ធ្វើនូវកិច្ចទាំងឡាយជារបស់គ្រហស្ថ ក្នុងវេលាព្រឹកហើយ ក៏ស្រង់ផង សោយនូវសុ គន្ធសផង រួចបាននូវឱកាស ក៏ជ្រើសរើសនូវសំពត់បាន ៨ គូ អំពីហិប ហើយក៏ឲ្យពួកទាសៈ កាន់យកតាមទៅ។ ស្តេចលិច្ឆរិត្រាស់នោះ ចូលទៅឯ ប្រទេសនោះ បានឃើញសមណៈនោះ អ្នកមានចិត្តស្ងប់រម្ងាប់ កំពុងវិលត្រឡប់ពីគោតរ ជាបុគ្គលត្រជាក់ត្រជុំ គង់នៅក្រោមម្លប់ឈើ។ លុះ ស្តេចលិច្ឆរិត្រាស់ចូលទៅដល់ហើយ ក៏ពោលទៅនឹងសមណៈនោះ រួចហើយក៏សួរនូវការមិនមានអាពាធ និងការនៅជាសុខសប្បាយ (ហើយចូល) ថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំជាស្តេចលិច្ឆរិត្រាស់ក្នុងក្រុងវេសាលី អ្នកផងតែងស្គាល់ខ្ញុំ ថាជាស្តេចលិច្ឆរិត្រាស់ ឈ្មោះអម្ពសក្ខៈ។ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោក ទទួលសំពត់ទាំង ៨ គូ របស់ខ្ញុំនេះចុះ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមប្រគេនដល់លោក ខ្ញុំមកក្នុងទីនេះ ព្រោះប្រយោជន៍នោះឯង គួរឲ្យខ្ញុំមានចិត្ត ត្រេកអរ។

(ព្រះថេរៈតបថា) ពួកសមណៈព្រាហ្មណ៍ ដែលមកអំពីទីឆ្ងាយ តែងតែចៀសវាងនូវនិវេសន៍របស់ព្រះអង្គ បាត្រទាំងឡាយ តែងធ្លាក់បែក សង្ស័យ ទាំងឡាយ តែងតែរហែកដាច់ដាច់ ក្នុងនិវេសន៍របស់ព្រះអង្គ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកសមណៈដទៃ មានក្បាលសំយុងចុះ រមែងធ្លាក់ចុះដោយជើង ទាំងឡាយ ពោលគឺជើង (របស់ព្រះអង្គ) កាលបើព្រះអង្គ បៀតបៀននូវបព្វជិតប្រាកដដូច្នោះហើយ ពួកសមណៈរមែងដល់នូវអំពើដែលព្រះ អង្គធ្វើ។ ព្រះអង្គមិនដែលឲ្យប្រេងសូម្បីដោយចុងស្បូវផង មិនប្រាប់ផ្លូវ ដល់អ្នករង្វេងផ្លូវផង ព្រះអង្គសមាទាន កាន់យកតែអាជ្ញា របស់មនុស្ស អន្តពាលដោយព្រះអង្គឯង បុគ្គលបែបហ្នឹងឈ្មោះថា កំណាញ់ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកមិនសង្គ្រោះ។ កាលបើយ៉ាងហ្នឹង តើព្រះអង្គ ឃើញនូវហេតុអ្វី តាមដោយហេតុអ្វី បានជាព្រះអង្គធ្វើនូវការចែករំលែកជាមួយនឹងអាត្មាភាព។

(ស្តេចត្រាស់ថា) បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកពោលពាក្យណា ខ្ញុំក៏ទទួលស្តាប់នូវពាក្យនោះ។

(ព្រះចៅរតបថា) ព្រះអង្គធ្វើពួកសមណព្រាហ្មណ៍ឲ្យរង្វេងហើយ។

(ស្តេចត្រាស់ថា) បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំជាបុគ្គលត្រូវការនឹងលេង មិនមានចិត្តប្រទូស្តឡើយ ខ្ញុំធ្វើអំពើអាក្រក់នេះមែនហើយ បុគ្គលក្មេងក្តី កំឡោះក្តី ដែលមានទ្រព្យតិច តែងទទួលទុក្ខ ព្រោះតែសន្សំបាបដោយការលេង ជាបុគ្គលមានចំណែកនៃភាពជាអ្នកអាក្រាត អ្វីដែលដល់នូវទុក្ខ យ៉ាងធ្ងន់ ជាងភាពអាក្រាតនោះ របស់ប្រេតនោះ។ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំឃើញប្រេតនោះ គួរឲ្យកើតសង្វេគ ទើបឲ្យទាន ព្រោះសង្វេគនោះជា បច្ច័យ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទទួលសំពត់ទាំង ៨ គូចុះ ទក្ខិណាទាន (ដែលខ្ញុំប្រគេនហើយ) នេះ សូមឲ្យបានសម្រេចដល់យក្សចុះ។

(ព្រះចៅរតបថា) ការមិនចេះអស់ ចូរមានដល់ព្រះអង្គ កាលឲ្យទាន ដែលអ្នកប្រាជ្ញមានព្រះពុទ្ធជាដើម ទ្រង់សរសើរហើយ ដោយប្រការដ៏ច្រើន ដោយពិត ឯអាត្មានឹងទទួលសំពត់របស់ព្រះអង្គទាំង ៨ គូ សូមទក្ខិណាទានសម្រេចដល់យក្សចុះ។

លំដាប់នោះឯង ស្តេចលិច្ឆរីនោះ ក៏ជំរះសំអាត ហើយប្រគេនសំពត់ ៨ គូដល់ព្រះចៅ ព្រះចៅបានទទួលសំពត់ ៨ គូនោះហើយ ស្តេចលិច្ឆរី បាន ឃើញនូវយក្សស្លៀកដណ្តប់សំពត់។ ស្តេចលិច្ឆរី បានទតឃើញប្រេតនោះ មានខ្លួនប្រសព្រដោយខ្លឹមច័ន្ទន៍ ហើយឡើងជិះសេះអាជានេយ្យ មាន រូបដ៏ប្រសើរ មានគ្រឿងប្រដាប់គ្រប់គ្រាន់ មានសំពត់ស្លៀកដណ្តប់ដ៏ស្អាត មានបរិស័ទចោមរោម ដល់នូវប្រទ្វីជាយក្សយ៉ាងធំ។ លុះស្តេចលិច្ឆរី នោះ ទតឃើញប្រេតនោះហើយ ក៏មានព្រះហឫទ័យសោមនស្ស ខ្ពស់អណ្តែតឡើង មានព្រះហឫទ័យត្រេកអរ មានសភាពដ៏ប្រសើរល្អ មានចក្ខុ ព្រោះបានឃើញនូវរក្ស មានផលដ៏ធំផង ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវប្រេតដែលខ្លួនបានឃើញដោយខ្លួនឯង។ ស្តេចលិច្ឆរី បានចូលទៅរកប្រេតនោះ ហើយមានព្រះបន្ទូលថា យើងនឹងឲ្យទាន ដល់ពួកសមណព្រាហ្មណ៍ ឯវត្ថុបន្តិចបន្តួច ដែលយើងមិនត្រូវឲ្យ មិនមានទេ ម្ចាស់យក្ស អ្នកមាន ឧបការៈដល់យើងច្រើនណាស់។

(ប្រេតតបថា) បពិត្រស្តេចលិច្ឆរី ព្រះអង្គបានឲ្យទានទាំងឡាយចំពោះតែបច្ច័យ ១ ការឲ្យទាននេះ មិនមែនសោះសូន្យឡើយ ខ្ញុំជាអមនុស្ស ធ្វើជា សាក្សីជាមួយព្រះអង្គជាមនុស្ស។

(ស្តេចលិច្ឆរីតបថា) អ្នកជាគតិ ជាដៅពង្ស ជាការនាំមុខ និងជាមិត្រសំឡាញ់ និងជាទេវតារបស់យើង យើងសូមប្រណាមអញ្ជូលិចំពោះអ្នក ម្ចាស់ យក្ស យើងចង់ឃើញអ្នកម្តងទៀត។

(ប្រេតតបថា) បើព្រះអង្គជាអ្នកមិនមានសទ្ធា ជាបុគ្គលកំណាញ់ មានចិត្តរិបត្តិហើយ ព្រះអង្គបានឃើញខ្ញុំដោយហេតុនោះឯង ទុកជាខ្ញុំឃើញ ក៏ មិននិយាយរកចំពោះព្រះអង្គដែរ។ បើព្រះអង្គជាអ្នកគោរពក្នុងធម៌ ត្រេកអរក្នុងទាន មានអត្ថភាពជាអ្នកសង្គ្រោះ ជាអណ្តូងរបស់ ពួកសមណព្រាហ្មណ៍យ៉ាងនេះ ទើបព្រះអង្គអាចឃើញខ្ញុំបាន។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំឃើញហើយនិយាយចំពោះព្រះអង្គថា ព្រះអង្គ ចូរដោះ បុរសនេះ អំពីឈើអណ្តែតឲ្យឆាប់ទៅ យើងបានធ្វើជាសាក្សី ព្រោះហេតុតែបុរសណា យើងរមែងដឹង ព្រោះហេតុតែបុរស ដែលគេដោតដោយ ឈើអណ្តែត យើងទាំងនោះ បានធ្វើជាសាក្សីដល់គ្នានឹងគ្នា។ បើបុរសដែលដោតលើឈើអណ្តែតនេះ បានរួចឆាប់ គប្បីប្រព្រឹត្តធម៌ដោយគោរព ទើបបុរសនោះ រួចអំពីនរកនោះបាន កម្មនោះ នឹងទៅជាកម្មដែលបុរសនោះគប្បីទទួលក្នុងភពដទៃ។ សូមព្រះអង្គ ស្តេចចូលទៅរកកប្បិតភិក្ខុ ហើយចាត់ចែងភោជនាហារក្នុងកាលដ៏គួរ ជាមួយនឹងលោក ហើយអង្គុយចំពោះមុខលោក ដោយព្រះអង្គឯង ហើយចូរសួរលោកចុះ លោកគង់ នឹងប្រាប់សេចក្តីនោះដល់ព្រះអង្គ។ សូមព្រះអង្គចូលទៅរកភិក្ខុនោះ ហើយសួរចុះ ព្រោះភិក្ខុនោះ ត្រូវការបុណ្យ មិនមានចិត្តប្រទូស្តទេ ភិក្ខុនោះ ដឹងយ៉ាងណា ក៏នឹងប្រាប់នូវធម៌ទាំងអស់យ៉ាងនោះ ដែលព្រះអង្គស្តាប់ហើយក្តី មិនដែលស្តាប់ហើយក្តី កាលបើព្រះអង្គស្តាប់ លោកនឹងសំដែង ប្រាប់នូវធម៌ផង នូវសុគតិផង។

ស្តេចលិច្ឆរីនោះ ចរចានឹងគ្នាក្នុងទិស្វាត់ ក្នុងទីនោះ ហើយធ្វើឲ្យជាសាក្សីជាមួយនឹងអមនុស្ស ហើយជៀសចេញទៅកាន់សំណាក់នៃស្តេចលិច្ឆរី ទាំងឡាយ លំដាប់នោះ ស្តេចបានពោលចំពោះបរិស័ទដែលមកប្រជុំគ្នា។

(ស្តេចលិច្ឆរីត្រាស់ថា) អ្នកដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ ចូរស្តាប់ពាក្យយើងមួយម៉ាត់ យើងនឹងបាននូវពរ យើងនឹងបាននូវប្រយោជន៍ បុរសដែលត្រូវ គេដោតដោយឈើអណ្តែត ជាអ្នកមានកម្មអាក្រក់ មានអាជ្ញាតាំងទុកហើយ មានសភាពជាមនុស្សជាប់ដោយអាជ្ញា។ បុរសដែលត្រូវ ឈើអណ្តែតដោតហើយ មិនរស់ មិនស្លាប់ អស់ ២០ រាត្រីប៉ុណ្ណោះ ឥឡូវនេះ យើងនឹងដោះបុរសនោះ សូមសង្ឃ^(៦) យល់តាមសេចក្តីគាប់ចិត្ត (របស់យើង) ចុះ។

(ប្រេតតបថា) សូមព្រះអង្គ ដោះលែងបុរសដែលជាប់ដោយឈើអណ្តែតនោះផង បុរសដទៃផង ឲ្យឆាប់ទៅ នរណាពោលនឹងព្រះអង្គដែលកំពុង ធ្វើដូច្នោះ ព្រះអង្គយល់យ៉ាងណា ចូរធ្វើយ៉ាងនោះចុះ ឥឡូវសង្ឃយល់តាមសព្វព្រះទ័យហើយ។

ស្តេចនោះបានចូលទៅប្រទេសនោះ ហើយបានដោះលែងបុរសដែលគេដោត ដោយឈើអណ្តែតមួយរំពេច ហើយប្រាប់ទៅបុរសនោះថា នៃ សំឡាញ់មានធុរៈស្មើ ចូរអ្នកកុំភ័យឡើយ ហើយក៏ប្រគល់ឲ្យទៅពួកពេទ្យអ្នកថែរក្សា។ ទើបស្តេចលិច្ឆរី យាងចូលទៅរកកប្បិតភិក្ខុ ហើយ ចាត់ចែងភោជនាហារ ក្នុងកាលដ៏គួរ មួយអន្លើនឹងកប្បិតភិក្ខុនោះ ស្តេចលិច្ឆរីអ្នកត្រូវការដោយហេតុ ទើបចូលទៅគង់ជិត ហើយសួរកប្បិតភិ ក្ខុនោះ ដែលអង្គុយនៅទីនោះ ដោយព្រះឱស្ឋព្រះអង្គឯងថា បុរសដែលគេដោតដោយឈើអណ្តែត (ហ្នឹង) ជាអ្នកធ្វើកម្មអាក្រក់ ត្រូវគេដាក់ អាជ្ញាហើយ មានសភាពជាអ្នកជាប់ដោយអាជ្ញា បុរសដែលត្រូវឈើអណ្តែតដោតហើយ មិនរស់ មិនស្លាប់ អស់ ២០ រាត្រី ប៉ុណ្ណោះ។ បពិត្រ លោកដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ បុរសនោះ ខ្ញុំបានដោះលែងតាមពាក្យយក្សនេះហើយ ហេតុតិចតួចដែលបុរសនោះ មិនគប្បីទៅនរក មានដែរឬ។ បពិត្រ លោកដ៏ចម្រើន បើមានហេតុ គឺហេតុដែលគួរជឿបាន សូមលោកប្រាប់ដល់យើង យើងស្តាប់ហើយ យើង(នឹងជឿ)តាមពាក្យរបស់លោក) ការ វិនាសនៃកម្មទាំងនោះ ក៏មិនមាន សេចក្តីវិនាសរបស់បុរសនោះ ក៏មិនមាន ក្នុងទីនេះ ព្រោះមិនបានទទួលនូវផល។ បើបុរសនោះ គប្បីប្រព្រឹត្តនូវ

ធម៌ទាំងឡាយ មិនប្រមាទ ទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ ដោយគោរព ទើបបុរសនោះ គប្បីរួចចាកនរកនោះបាន កម្មនោះ នឹងជាកម្មដែលត្រូវទទួលក្នុងភព ដទៃ។ ប្រយោជន៍របស់បុរសនោះ ខ្ញុំបានដឹងហើយ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់អនុគ្រោះខ្ញុំ ក្នុងកាលឥឡូវនេះ បពិត្រលោកម្ចាស់ ប្រាជ្ញាដ៏ក្រាស់ សូមលោកម្ចាស់ ទូន្មានប្រៀនប្រដៅខ្ញុំ គួរកុំឲ្យខ្ញុំទៅនរកបាន។

(ព្រះចេវៈតបថា) ព្រះអង្គមានព្រះហឫទ័យជ្រះថ្លា ចូរដល់នូវព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃ ជាសរណៈ ក្នុងថ្ងៃនេះឯង មួយទៀត ព្រះអង្គចូរសមាទាន នូវសិក្ខាបទទាំង ៥ កុំឲ្យដាច់ផ្ទះឆ្កាយឡើយ។ ចូរព្រះអង្គ រៀនចាកបាណាតិបាតឲ្យឆាប់ ចូររៀនចាកទ្រព្យដែលគេមិនឲ្យក្នុងលោកចេញ កុំសោយ នូវទឹកស្រវឹងផង កុំកុហកផង ចូរត្រេកអរតែនឹងមហេសីរបស់ព្រះអង្គផង។ សូមព្រះអង្គ សមាទាននូវឧបោសថសីលដ៏ប្រសើរ ប្រកបដោយអង្គ ៨ នេះ ជាកុសលឲ្យផលជាសុខចុះ។

សូមព្រះអង្គប្រទាននូវចីរវប្បថ្មីយ បិណ្ឌបាតប្បថ្មីយ សយនាសនប្បថ្មីយ បាយ និងទឹក បង្អែម សំពត់ សេនាសនៈទាំងឡាយ ចំពោះពួកបុគ្គល អ្នកមានចិត្តត្រង់ បុណ្យរមែងចម្រើនសព្វៗកាល មួយទៀត សូមព្រះអង្គ ញ៉ាំងពួកភិក្ខុអ្នកបរិបូណ៌ដោយសីល ប្រាសចាកភាគៈ ជាពហុស្សុត ឲ្យ ឆ្អែតដោយបាយ និងទឹក បុណ្យរមែងចម្រើនសព្វៗកាល។ កាលបើបុរសនោះ ប្រព្រឹត្តនូវធម៌ទាំងឡាយ មិនប្រមាទទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ ដោយគោរព យ៉ាងនេះហើយ ទើបរួចចាកនរកបាន កម្មនោះ នឹងទៅជាកម្មដែលត្រូវទទួលក្នុងភពដទៃ។

(ស្តេចលិច្ឆរី មានព្រះឱង្ការថា) ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លាដល់នូវព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃ ជាសរណៈ ក្នុងថ្ងៃនេះឯង មួយទៀត ខ្ញុំសមាទាននូវសិក្ខាបទ ទាំង ៥ មិនឲ្យដាច់ផ្ទះឆ្កាយ ខ្ញុំរៀនចាកបាណាតិបាតយ៉ាងឆាប់ ខ្ញុំរៀនចាកអទិន្នាទានក្នុងលោក ខ្ញុំមិនផឹកទឹកស្រវឹង មិននិយាយពាក្យមុសា ខ្ញុំ ត្រេកអរចំពោះតែប្រពន្ធរបស់ខ្លួន។ ខ្ញុំសមាទាននូវឧបោសថសីលដ៏ឧត្តម ប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការ ដ៏ប្រសើរនេះ ជាកុសល ឲ្យផលជាសុខ។

ខ្ញុំឲ្យនូវចីរវប្បថ្មីយ បិណ្ឌបាតប្បថ្មីយ ទីដេក ទីអង្គុយ បាយទឹក បង្អែម សំពត់ សេនាសនៈទាំងឡាយ ចំពោះពួកភិក្ខុអ្នកបរិបូណ៌ដោយសីល ប្រាស ចាកភាគៈ ជាពហុស្សុត ខ្ញុំជាអ្នកត្រេកអរក្នុងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ មិនកម្រើកឡើយ។

(បណ្ឌិតពួកឧបាសក) ក្នុងក្រុងវេសាលី ស្តេចលិច្ឆរី ព្រះនាមអម្ពសក្ខរៈ ជាឧបាសកម្នាក់ ប្រាកដដូច្នោះ ក្នុងក្រុងវេសាលី ជាអ្នកមានសទ្ធាផង មានចិត្តទន់ភ្លន់ផង ជាអ្នកធ្វើនូវឧបការៈ ទំនុកបម្រុងភិក្ខុសង្ឃដោយគោរព ក្នុងកាលនោះផង។ បុរសដែលត្រូវគេដោតដោយឈើអណ្តោត ឥតមានរោគ មានតែសិរី និងសុខ បានចូលទៅកាន់ផ្នួស ជនទាំងពីរនាក់ ក៏បានសម្រេចនូវសាមញ្ញផលទាំងឡាយ (តាមសមគួរ) ព្រោះអាស្រ័យ នឹងព្រះចេវៈឈ្មោះកប្បិតកៈដ៏ឧត្តម។ ការសេពគប់នឹងពួកសប្បុរស អ្នកស្ងប់ អ្នកដឹងដូច្នោះ រមែងមានផលច្រើន បុរសដែលដេកលើឈើអណ្តោត បានសម្រេចនូវផលដ៏ប្រសើរ ឯស្តេចលិច្ឆរី អម្ពសក្ខរៈ បានសម្រេចផលតូច (សោតាបត្តិផល)។

ចប់ រឿងអម្ពសក្ខរៈប្រេត ទី១។

រឿងសេរីស្សកប្រេត ទី២

CS sut.kn.pev.4.02 | ភាគទី ៥៦

(២. សេរីសកបេតវត្ថុ)

[៣៧] ការប្រជុំនៃយក្ខ និងពាណិជទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរស្តាប់។ បេ។

(អ្នកប្រាជ្ញគប្បីមើលក្នុងរឿងទី ១០ នៃ សុនិក្ខិតវគ្គ ទី៧ ក្នុង វិមានវត្ថុ ចុះ)។

ចប់ រឿងសេរីស្សកប្រេត ទី២។

រឿងនន្ទិកាប្រេត ទី៣

CS sut.kn.pev.4.03 | ភាគទី ៥៦

(៣. នន្ទិកបេតវត្ថុ)

[៣៨] ព្រះរាជាព្រះនាមបិដ្ឋលកៈ ជាធំក្នុងសុរដ្ឋប្រទេស ស្តេចទៅកាន់គំនាល់នៃព្រះបាទមោរិយៈ (ព្រះបាទធម្មាសោក) ហើយស្តេច ត្រឡប់មកសុរដ្ឋប្រទេសវិញ។ ព្រះរាជាស្តេចយាងកាត់ភក់ ក្នុងវេលាថ្ងៃត្រង់ដ៏ក្តៅ ក៏បានទតឃើញផ្លូវគួរជាទីត្រេកអរ ជាផ្លូវដែលប្រេតទាំងឡាយ និម្មិតហើយ ទើបព្រះរាជាទ្រង់ត្រាស់នឹងនាយសារថីថា ផ្លូវនេះគួរជាទីត្រេកអរ ជាផ្លូវដ៏ក្សេមក្សាន្ត ប្រកបដោយស្នូស្នី ជាផ្លូវមិនមានឧបទ្រពឡើយ ម្ចាស់សារថី ចូរអ្នកទៅតាមផ្លូវនេះវិញ (ព្រោះយើង) ទៅតាមផ្លូវនេះ ជិតដល់សុរដ្ឋប្រទេសហើយដូច្នោះ រួចព្រះបាទបិដ្ឋលកៈក្នុងសុរដ្ឋប្រទេស ក៏បានទៅតាមផ្លូវនោះជាមួយនឹងសេនាប្រកបដោយអង្គ ៤។ បុរសមានសភាពតក់ស្លុត បានក្រាបទូលស្តេចក្នុងសុរដ្ឋប្រទេសដូច្នោះថា យើង ដើរទៅតាមផ្លូវមិនស្រួល ជាទីស្ងប់ស្ងែង ព្រឹព្រួចរោម។ ផ្លូវខាងមុខប្រាកដ ផ្លូវខាងក្រោយមិនប្រាកដទេ យើងដើរទៅតាមផ្លូវមិនស្រួល ក្នុងទីជិត នៃពួកយមបុរសប្រេត ឯក្លិនអមនុស្ស បក់មក ទាំងមានសំឡេងគីកកដ៏ខ្លាំង ដ៏អាក្រក់ ក៏ពួមក។

ព្រះរាជាក្នុងសុរដ្ឋប្រទេស ទ្រង់មានសេចក្តីតក់ស្លុត ទើបត្រាស់ទៅនឹងនាយសារថី ដូច្នោះថា យើងដើរទៅពារផ្លូវមិនស្រួល នាំឲ្យស្ងប់ស្ងែង នាំឲ្យ ព្រឹព្រួចរោម ផ្លូវខាងមុខប្រាកដ ផ្លូវខាងក្រោយមិនប្រាកដទេ។ យើងដើរទៅពារផ្លូវមិនស្រួល ក្នុងទីជិតនៃពួកយមបុរសហើយ ឯក្លិនសរិះ អមនុស្ស ក៏បក់មក ទាំងសំឡេងគីកកដ៏រំពងអាក្រក់ ក៏ពួមក។ (ទ្រង់ត្រាស់ដូច្នោះហើយ) ក៏ឡើងគង់លើដំរី ហើយទតមើលទៅទិសទាំង ៤ បាន ឃើញដើមជ្រៃមួយដើម ជារុក្ខជាតិធំកន្លះទឹកដោយជើង បរិបូណ៌ដោយម្លប់ប្រហែលមេឃមានពណ៌ខៀវ ជាលើមានសម្បុរដូចផ្ទៃមេឃ ព្រះរាជា ត្រាស់ទៅនឹងនាយសារថីថា ដើមឈើធំប្រហែលមេឃមានពណ៌ខៀវ ជាលើមានសម្បុរដូចផ្ទៃមេឃនោះ ជាលើអ្វី។

សារីក្រាបទូលថា បពិត្រមហារាជ នោះជាដើមជ្រៃ ជារុក្ខជាតធីកនូវទឹកដោយដឹង បរិបូណ៌ដោយម្លប់ប្រហែលមេឃមានពណ៌ខៀវ ជាលើមានសម្បុរដូចផ្ទៃមេឃ។ ព្រះរាជាក្នុងសុរដ្ឋប្រទេស ស្តេចទៅត្រង់ដើមឈើធំប្រហែលមេឃមានពណ៌ខៀវ ជាលើមានសម្បុរដូចផ្ទៃមេឃ។ ព្រះរាជាស្តេចចុះពីកំដរី ហើយចូលសំដៅទៅរកដើមឈើ ទ្រង់គង់ក្រោមម្លប់ឈើជាមួយនឹងអាមាត្យ និងជនជាបរិស័ទ ក៏បានទតឃើញបំពង់ទឹកដីពេញ និងនំទាំងឡាយដីរិចិត្រ។

(ប្រេតនោះ) ក្លែងខ្លួនជាបុរស មានភេទដូចជាទេវតា ស្លឹកស្លាងគ្រឿងអាករណៈទាំងពួង ហើយចូលទៅនិយាយនឹងព្រះរាជា ជាធំក្នុងសុរដ្ឋប្រទេស ដូច្នោះថា បពិត្រមហារាជ ព្រះអង្គស្តេចមកល្អហើយ មួយទៀត ដំណើរព្រះអង្គស្តេចមក ឈ្មោះថា មិនស្តេចមកដោយអាក្រក់ទេ បពិត្រព្រះអរិស្តមរាជ សូមព្រះសម្មតិទេព ទ្រង់សោយនូវវិសុទ្ធិវស ទ្រង់សោយនូវនំទាំងឡាយ។

ព្រះរាជាក្នុងសុរដ្ឋប្រទេស ព្រមទាំងអាមាត្យ និងជនជាបរិស័ទ បានសោយនូវព្រះវិសុទ្ធិវសផង សោយនូវនំទាំងឡាយផង លុះសោយរួចហើយ ទ្រង់ត្រាស់សួរដូច្នោះថា អ្នកជាទេវតា ឬជាគន្ធា ឬមួយជាសក្កបុរិស្តៈ យើងមិនស្គាល់ បានជាសួរអ្នក យើងស្គាល់អ្នកដូចម្តេចបាន។

(ប្រេតតបថា) ខ្ញុំមិនមែនជាទេវតា មិនមែនជាគន្ធា មិនមែនជាសក្កបុរិស្តៈទេ បពិត្រមហារាជ ជាស្តេចក្នុងសុរដ្ឋប្រទេស ខ្ញុំជាប្រេតទេតើ មកនៅក្នុងទីនេះ។

ព្រះរាជាក្រាស់ថា ចុះអ្នកឯងមានសីលធម៌ដូចម្តេច មានសមាចារដូចម្តេច ក្នុងសុរដ្ឋបុរី អ្នកឯងនេះ មានអានុភាពច្រើន ព្រោះអ្នកប្រព្រឹត្តនូវធម៌ប្រសើរដូចម្តេចខ្លះ។

(ប្រេតតបថា) បពិត្រព្រះអរិស្តមរាជ ជាស្តេចចម្រើនក្នុងដែន សូមព្រះអង្គ ព្រមទាំងពួកអាមាត្យ និងព្រាហ្មណ៍បុរាណិត ទ្រង់ព្រះសណ្តាប់ពាក្យខ្ញុំនោះ។ បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ខ្ញុំនៅក្នុងសុរដ្ឋប្រទេស ជាបុរសមានចិត្តអាក្រក់ មានសេចក្តីយល់ខុស ទ្រុស្តសីល កំណាញ់ ជេរប្រទេច ផ្តាសាពួកជនដែលកំពុងឲ្យ កំពុងធ្វើ ហាមឃាត់ពួកជនច្រើន ធ្វើអន្តរាយដល់ពួកជនដទៃ ដែលកំពុងឲ្យ (ខ្ញុំរមែងនិយាយរឿយៗថា) ផលរបស់ទានមិនមានទេ តើផលនៃការសង្គ្រោះ គឺសីល និងមានមកពីណា អាចារ្យមិនមាន អ្នកណានឹងទូន្មានបុគ្គល ដែលគេមិនទាន់ទូន្មាននោះបាន។ ពួកសត្វសឹងតែស្ទើរគ្នាទេ ចាំបាច់មានបុគ្គលជាអ្នកគោរពកោតក្រែងត្រកូលរៀបច្បង (ធ្វើអ្វីទៀត) កំឡាំងក្តី សេចក្តីព្យាយាម មិនមានហើយ តើការប្រឹងប្រែងរបស់បុរស មានមកអំពីទីណា។ ផលរបស់ទានមិនមានទេ បុគ្គលមិនអាចធ្វើសត្វដែលមានពៀរឲ្យស្អាតបាន សត្វបានសេចក្តីសុខទុក្ខដែលត្រូវបានកើតពីសេចក្តីប្រែប្រួល តែងដឹកនាំទៅ (មិនមែនព្រោះកម្ម ដែលខ្លួនធ្វើទេ)។ មាតា បិតា បងប្អូន មិនមាន លោកដទៃក្រៅពីលោកនេះ មិនមាន ការឲ្យទាន មិនមាន ការបូជា មិនមាន ការដម្កល់ទាន (ចំពោះសមណព្រាហ្មណ៍) ក៏មិនមាន។ អ្នកណាកាត់ក្បាលបុរស មិនឈ្មោះថា សម្លាប់បុរសទេ (ព្រោះ) គ្មានអ្នកណាសម្លាប់ (អ្នកណា) តិចតួចទេ ទុកដូចជាបៀតបៀនក្នុងចន្លោះនៃកាយទាំង ៧ (មានផែនដីជាដើម) ដែរ។ ដីរៈ ជាសភាវៈផ្តាច់មិនបាន ទំលាយមិនបាន (ព្រោះ) ច្នួនកាលមានជ្រុង ៨ ច្នួនកាលមូលជាដុំ (មានកំពស់) ៥០០ យោជន៍ អ្នកណា ក៏មិនអាចនឹងផ្តាច់បងដីរៈបានឡើយ។ កាលបើអម្បោះហុង គេបោះចោលទៅ អម្បោះហុងនោះ រមែងរលាយ យ៉ាងណាមិញ ដីរៈនោះ ក៏រលាយយ៉ាងនោះដែរ។ បុរសបុគ្គល ចេញពីស្រុក ចូលទៅកាន់ស្រុកដទៃទៀត យ៉ាងណាមិញ ដីរៈនោះ (ចេញពីកាយនេះ) ចូលទៅកាន់កាយដទៃយ៉ាងនោះដែរ។ បុរសបុគ្គល ចេញពីផ្ទះ ចូលទៅកាន់ផ្ទះដទៃ យ៉ាងណាមិញ ដីរៈនោះ ចូលទៅកាន់កាយដទៃទៀត ក៏យ៉ាងនោះដែរ។ ពួកពាលពួកបណ្ឌិត នឹងធ្វើសង្សារដ្ឋឲ្យអស់ទៅ ធ្វើទុក្ខធុតបាន ទាល់តែអស់មហាកប្បទាំងឡាយ ៨ លាន ៤ លាន។ សុខ និងទុក្ខទាំងឡាយ វាល់បានដោយទោណៈទាំងឡាយផង ដោយកញ្ជើទាំងឡាយផង ជិនបុរស រមែងជ្រាបសព្វ ពួកសត្វក្រៅនេះ ប្រកបដោយសេចក្តីរង្វេង។ កាលមុន ខ្ញុំជាអ្នកយល់យ៉ាងនេះ ជាអ្នកប្រកបដោយសេចក្តីរង្វេង មានសេចក្តីរង្វេងគ្របសង្កត់ មានសេចក្តីយល់ខុស ទ្រុស្តសីល កំណាញ់ ប្រទេច ផ្តាសា (សមណៈ និងព្រាហ្មណ៍)។ ខាងអាយ ៦ ខែទៀត ខ្ញុំនឹងធ្វើកាលកិរិយា។ ខ្ញុំមុខជានឹងធ្លាក់នរក មានការក្តៅក្រហាយដីពន្លឹកដោយពិត ជានរកមានជ្រុង ៤ មានទ្វារ ៤ ដូចជាវាស់ដោយចំណែកដែលចែកស្មើគ្នា ជានរកមានកំពែងដែកព័ទ្ធជុំវិញ គ្របដោយដែក។ ភូមិនៃនរកនោះ ជារិក្ខាវៈនៃដែក រន្ធគោលច្រាលឆ្នៅ ប្រកបដោយភ្លើងផ្សព្វផ្សាយទៅ ១០០ យោជន៍ជុំវិញសព្វកាល។ កន្លងទៅ ១ លានឆ្នាំ ៧ សុរសំឡេងកងរំពងក្នុងកាលនោះ។ បពិត្រមហារាជ ចំណែកមួយសែនកោដិឆ្នាំ ជាគ្រឿងកំណត់ (អាយុរបស់សត្វដែលឆេះនៅក្នុងនរកនោះ ពួកជនដែលជាមិច្ឆាទិដ្ឋិ ទ្រុស្តសីល តិះដៀលព្រះអរិយៈ តែងឆេះនៅក្នុងនរក អស់ ១ លានកោដិឆ្នាំ។ ខ្ញុំនឹងរងទុក្ខវេទនាក្នុងនរកនោះ អស់កាលជាយូររង្វេង (ព្រោះ) ផលនៃបាបកម្ម ហេតុនោះ បានជាខ្ញុំសោកសៅដីក្រៃលែង។ បពិត្រអរិស្តមរាជ អ្នកចម្រើនក្នុងដែន ព្រះអង្គចូរស្តាប់ដំណើរនោះ បពិត្រមហារាជ ធីតារបស់ខ្ញុំ ឈ្មោះនាងឧត្តរា សេចក្តីចម្រើន ចូរមានដល់ព្រះអង្គ។ នាងឧត្តរា តែងធ្វើនូវកម្មដ៏ចម្រើន ជាអ្នកត្រេកអរក្នុងនិច្ចសីល និងឧបោសថសីល ត្រេកអរក្នុងទាន ជាអ្នកចែករំលែកទាន ជាអ្នកដឹងនូវពាក្យ (នៃសូម) មិនមានកំណាញ់ ធ្វើមិនឲ្យដាច់ក្នុងសិក្ខាបទ ជាកូនប្រសារក្នុងត្រកូលដទៃ ជាឧបាសិកានៃព្រះសក្យមុនីសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានសិរី។ ភិក្ខុបរិបូណ៌ដោយសីល ចូលទៅកាន់ស្រុកដើម្បីបិណ្ឌបាត ជាអ្នកសង្គ្រោះចក្ខុ មានស្មារតី គ្រប់គ្រងទ្វារ បិទបាំងកាយដោយប្រពៃ ត្រាច់ទៅតាមលំដាប់ច្រក បានទៅកាន់លំនៅរបស់នាងនោះ។ បពិត្រមហារាជ សេចក្តីចម្រើន ចូរមានដល់ព្រះអង្គ នាងឧត្តរា បានឃើញភិក្ខុនោះហើយ បានប្រគេននូវបាសិយករក (តម្រងទឹក) ដីពេញផង នូវនំទាំងឡាយដីរិចិត្រផង (ហើយឧទ្ទិសផលមកឲ្យខ្ញុំយ៉ាងនេះថា) បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន បិតារបស់ខ្ញុំ ចែកឋានទៅហើយ ទាននេះ សូមសម្រេចដល់បិតារបស់ខ្ញុំនោះ។ ផលក៏សម្រេច ក្នុងពេលជាលំដាប់ដែលឧទ្ទិសហើយ ខ្ញុំជាអ្នកបានកាមតាមប្រាថ្នា បរិភោគដូចជាស្តេចវេស្សរណ៍។ បពិត្រអរិស្តមរាជ ព្រះអង្គអ្នកចម្រើនក្នុងដែន សូមព្រះអង្គស្តាប់នូវដំណើរនោះ ព្រះពុទ្ធ គេហៅថា បុគ្គលប្រសើរជាងសត្វលោក ព្រមទាំងទេវលោក បពិត្រព្រះបាទអរិស្តមៈ សូមព្រះអង្គ ព្រមទាំងព្រះរាជបុត្រាបុត្រី ព្រះអគ្គជាយា ដល់នូវព្រះពុទ្ធនោះ ជាសរណៈចុះ។ ពួកបុរសបុគ្គល បានដល់ព្រះនិព្វាន ដោយសារតែមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការ បពិត្រព្រះបាទអរិស្តមៈ សូមព្រះអង្គ ព្រមទាំងព្រះរាជបុត្រាបុត្រី ព្រះអគ្គជាយា ដល់នូវធម៌ (អដ្ឋង្គិកមគ្គ) នោះ ជាសរណៈចុះ។ ព្រះអរិយបុគ្គល ៤ ពួក ប្រតិបត្តិក្នុងមគ្គ ព្រះអរិយបុគ្គល ៤ ពួក បិតនៅក្នុងផល ព្រះសង្ឃទាំងនោះ លោកជាអ្នកស្ងួតត្រង់ តាំងនៅមាំក្នុងបញ្ញា និងសីល បពិត្រព្រះបាទអរិស្តមៈ សូមព្រះអង្គ ព្រមទាំងព្រះរាជបុត្រាបុត្រី ព្រះអគ្គជាយា ដល់នូវព្រះសង្ឃនោះ ជាសរណៈចុះ។

សូមព្រះអង្គ រៀបចាកបាណាតិបាតឲ្យឆាប់ៗ សូមព្រះអង្គរៀបចាកការកាន់យកទ្រព្យ ដែលគេមិនបានឲ្យក្នុងលោក សូមព្រះអង្គ កុំសោយនូវទឹកស្រវឹង កុំមានព្រះឱង្ការកុហក សូមព្រះអង្គ ត្រេកអរតែនឹងព្រះអគ្គមហេសីរបស់ព្រះអង្គ។

(ព្រះរាជាត្រាស់ថា) ម្ចាស់យក្ស អ្នកជាអ្នកប្រាថ្នាសេចក្តីចម្រើនដល់យើង ម្ចាស់ទេវតា អ្នកជាអ្នកប្រាថ្នាប្រយោជន៍ដល់យើង យើងធ្វើតាមពាក្យរបស់អ្នកហើយ អ្នកជាអាចារ្យរបស់យើង។ យើងសូមដល់ព្រះពុទ្ធជាសរណៈផង ដល់ព្រះធម៌ ជាសរណៈផង ដល់ព្រះសង្ឃដ៏ប្រសើរជាងមនុស្ស និងទេវតា ជាសរណៈផង។

យើងរៀនចាកបាណាតិបាត យ៉ាងឆាប់រហ័ស យើងលះបង់ការកាន់យកទ្រព្យ ដែលគេមិនបានឲ្យក្នុងលោក យើងលែងផឹកទឹកស្រវឹង លែងនិយាយកុហក យើងជាអ្នកត្រេកអរតែនឹងប្រពន្ធរបស់ខ្លួន។

ម្ចាស់ប្រេត យើងត្រេកអរក្នុងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ បាច (នូវទិដ្ឋិដ៏អាក្រក់ចោលដូចជាអង្កាម) ក្នុងទីមានខ្យល់ធំផង បន្ទាត់ចោលនូវទិដ្ឋិអាក្រក់ (ដូចជាសម្រាម) ក្នុងទន្លេមានខ្សែទឹករហ័សផង។ លុះព្រះបាទបិដ្ឋលៈ ជាស្តេចក្នុងដែនសុរដ្ឋ មានព្រះឱង្ការដូច្នោះហើយ ក៏បានរៀនចាកការយល់ដឹងលាមកចោលចេញ ធ្វើនូវកិរិយាថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចក៏បែរព្រះភក្ត្រចំទៅទិសខាងកើត ឡើងគង់លើរថទៅ។

ចប់ រឿងនន្ទិការប្រេត ទី៣។

រឿងវេរតីប្រេត ទី៤

CS sut.kn.pev.4.04 | ភាគទី ៥៦

(៤. វេរតីបេតវត្ថុ)

[៣៩] ម្ចាស់វេរតី ជាស្រីមានធម៌ដ៏លាមកក្រៃលែង នាងចូរក្រោកឡើង។ បើ រឿងវេរតីប្រេត ទី៤នេះ គប្បីមើលក្នុងរឿងទី២ នៃមហាវចន្ត ទី៥ ក្នុងវិមានវត្ថុចុះ។

ចប់ រឿងវេរតីប្រេត ទី៤។

រឿងឧច្ចុប្រេត ទី៥

CS sut.kn.pev.4.05 | ភាគទី ៥៦

(៥. ឧច្ចុបេតវត្ថុ)

[៤០] (ប្រេតទូលសួរព្រះមោគ្គល្លានថា) ព្រៃអំពៅធំនេះ កើតឡើងដល់ខ្ញុំ (ហាក់ដូច) ជាផលបុណ្យច្រើនណាស់ដែរ តែឥឡូវនេះ ខ្ញុំមិនបានបរិភោគអំពៅនោះសោះ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកប្រាប់ខ្ញុំ តើផលនេះជាផលកម្មអ្វី មួយទៀត ខ្ញុំដល់នូវសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ ចង់បរិភោគ (ក៏បរិភោគមិនកើត) ខ្ញុំខំប្រឹងខ្លះខ្លាំងដើម្បីបរិភោគនូវវសនៃអំពៅតិចតួច ខ្ញុំនោះមានអត្ថភាពដាច់ហើយ ជាបុគ្គលកំសត់ ប្រកបដោយទុក្ខនេះ ជាផលកម្មអ្វី មួយទៀត ខ្ញុំជាបុគ្គលចង្អៀតចង្អល់ ដួលដេកបម្រះនេនៀលើផែនដី ដូចត្រីនៅលើគោកដីក្តៅ ទឹកភ្នែកទាំងឡាយរបស់ខ្ញុំ ហូរចេញអំពីចម្ងាយ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកមេត្តាប្រាប់ នេះជាផលនៃកម្មអ្វី ខ្ញុំឃ្លានផង លំបាកផង ស្រេកផង តក់ស្លុតផង មិនបានសេចក្តីសុខស្រួលទេ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមសួរសេចក្តីនេះ ចំពោះនឹងលោកម្ចាស់ ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ខ្ញុំគប្បីបានបរិភោគអំពៅ (នេះ)។

(ព្រះមោគ្គល្លាន មានថេរវាចាថា) កាលពីដើម អ្នកកើតជាមនុស្ស បានធ្វើបាបកម្មដោយខ្លួនឯង ក្នុងកាលមុន អាត្មារៀបរាប់សេចក្តីនោះប្រាប់អ្នក អ្នកស្តាប់ហើយ ត្រូវដឹងសេចក្តីនោះចុះ។ (កាលនោះ) អ្នកកំពុងដើរស៊ីអំពៅ មានបុរសម្នាក់ដើរពីក្រោយខ្នងអ្នក បុរសនោះ ប្រាថ្នាចង់បានអំពៅនោះ ហើយនិយាយសូម អ្នកមិនបាននិយាយពាក្យតិចតួច និងបុរសនោះទេ។ ឯបុរសនោះ បាននិយាយសូមចំពោះអ្នក ដែលមិននិយាយរក បាននិយាយនឹងអ្នកថា អ្នកចូរឲ្យអំពៅដល់ខ្ញុំ អ្នកក៏បានឲ្យអំពៅមួយដើម តាមក្រោយខ្នង ដល់បុរសនោះ នេះជាផលរបស់បាបកម្មនោះឯង។ ហ៎ បើដូច្នោះ អ្នកគប្បីទៅចាប់អំពៅពីក្រោយខ្នងចុះ លុះចាប់បានហើយ ចូរស៊ីឲ្យឆ្អែតចុះ អ្នកគង់មានចិត្តត្រេកអរ រីករាយ អណ្តែតឡើង ស្រោះស្រាយ ព្រោះតែបានបរិភោគអំពៅនោះ។ បុរសនោះ ទៅចាប់យកអំពៅពីក្រោយខ្នងរបស់ខ្លួន លុះចាប់យកបានហើយ ក៏ស៊ីអំពៅនោះទាល់តែឆ្អែតឆ្អន់ រួចបុរសនោះ មានចិត្តត្រេកអរ រីករាយ អណ្តែតឡើង ស្រោះស្រាយ។

ចប់ រឿងឧច្ចុប្រេត ទី៥។

រឿងកុមារប្រេត ទី៦

CS sut.kn.pev.4.06 | ភាគទី ៥៦

(៦. កុមារបេតវត្ថុ)

[៤១] (ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា) តថាគតព្រាហ្មណ៍ ក្រុងឈ្មោះសារត្ថី នៅក្បែរព្រៃហិមពាន្ត ក្នុងក្រុងនោះ មានកុមារពីរនាក់ ជាព្រះរាជបុត្រ របស់ (ព្រះបាទបសេនទិកោសល)។ ព្រះរាជបុត្រទាំងពីរអង្គនោះ ជាអ្នកប្រមាទ ជាអ្នកមានសេចក្តីត្រេកអរ ក្នុងកាមគុណទាំងឡាយ ជាទីត្រេកអរ ជាប់ចំពាក់នឹងសេចក្តីសុខជាបច្ចុប្បន្ន ព្រះរាជបុត្រទាំងនោះ មិនបានឃើញសេចក្តីសុខទៅក្នុងអនាគតកាលឡើយ។ ព្រះរាជបុត្រទាំងនោះ ទៅកាន់លោកខាងមុខ ចាកអត្ថភាពជាមនុស្ស ព្រះរាជបុត្រទាំងពីរនោះ មិនប្រាកដរូប ស្រែកប្រកាសតែអំពីអាក្រក់របស់ខ្លួនក្នុងកាលមុន។ កាលទុក្ខណាយ្យបុគ្គលទាំងឡាយ មានច្រើន កាលទេយ្យធម៌មាន ពួកយើងមិនអាចដើម្បីធ្វើខ្លួនឲ្យមានស្នូស្នីតិចតួច ជាទីនាំមកនូវសេចក្តីសុខសោះ។ អំពីអាក្រក់អ្វី ជាអំពីអាក្រក់ជាងអំពីរបស់យើងនោះ ពួកយើងច្បាតចាករាជត្រកូល មកកើតក្នុងប្រេតវិស័យ (ក្នុងទីនេះ) ប្រកបដោយសេចក្តីស្រេក និងការឃ្លាន។ ពួកមនុស្សជាម្ចាស់គេក្នុងលោកនេះ ពុំមែនជាម្ចាស់ក្នុងលោកឯណោះទៀតទេ បានខ្ពស់ហើយ ត្រឡប់ទាប

វិញ (ព្រោះតណ្ហា) តែងស្លាប់ ដោយសេចក្តីស្រែកឃ្លាន។ នរជនដឹងទោស ដែលកើតអំពីសេចក្តីប្រកាន់ថាធំ យ៉ាងនេះហើយ គប្បីលះនូវសេចក្តីស្រវឹងថាធំ ចោលចេញ ទើបទៅឋានសួគ៌ នរជននោះ ជាអ្នកប្រកបដោយប្រាជ្ញា ដល់បែកឆ្កាយរាងកាយ រមែងកើតក្នុងឋានសួគ៌។

ចប់ រឿងកុមារប្រេត ទី៦។

រឿងរាជបុត្រប្រេត ទី៧

CS sut.kn.pev.4.07 | ភាគទី ៥៦

(៧. រាជបុត្របេតវត្ថុ)

[៤២] (ព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់សំដែងរឿងរាជបុត្រប្រេតនេះថា) ផលរបស់បាបកម្មទាំងឡាយ ដែលរាជបុត្រធ្វើហើយ ក្នុងកាលពីដើម គប្បីញ៉ាំងញីនូវចិត្ត ព្រោះរូប សំឡេង ក្លិន រស ផ្សព្វ និងធម្មារម្មណ៍។ រាជបុត្រចូលចិត្តនឹងការរាំ ការច្រៀង ការត្រេកអរ និងការសើចចំអកឡកឡើយ ដ៏ច្រើន ដើរលេងក្នុងឧទ្យាន រួចចូលទៅក្រុងរាជគ្រឹះវិញ។ រាជបុត្រនោះ បានឃើញតសី (ព្រះបច្ចេកពុទ្ធ) ឈ្មោះសុនេត្ត លោកមានចិត្តទូន្មាន ហើយ មានចិត្តតម្កល់មាំ ប្រាថ្នាតិច ប្រកបដោយហិរិ ត្រេកអរតែនឹងចង្ហាន់ក្នុងបាត ដោយការស្វែងរក។

ក្សត្រិយ៍ចុះពីកង្វះហើយសួរថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន បានចង្ហាន់ដែរឬទេ ហើយទទួលយកបាតរបស់លោក លើកឡើងឲ្យខ្ពស់ បោកបំបែកបាត លោកលើដីរដិបរដុប ហើយសើចលេង ដើរចេញទៅ (និយាយថា) ខ្ញុំជាកូនរបស់ព្រះបាទកិតវៈ នៃភិក្ខុ លោកនឹងធ្វើអ្វីដល់ខ្ញុំ។ ផលដ៏ក្តៅ ក្រហាយរបស់បាបកម្មដ៏អាក្រក់នោះឯង នាំរាជបុត្រ ឲ្យរងទុក្ខពេញពោរក្នុងនរក។ រាជបុត្រ បានធ្វើអំពើអាក្រក់ ក៏ដល់នូវសេចក្តីទុក្ខក្រៃលែង ក្នុងនរក ប្រាំបួនសែន (៩០០,០០០) ឆ្នាំ។ ជនពាល ទុកជាដេកផ្លាស់ក្តី ផ្លាស់ក្តី ផ្លៀងទៅខាងឆ្វេងក្តី ខាងស្តាំក្តី ជើងឡើងលើក្តី ឈរក្តី រមែងនេះ អស់កាលដ៏យូរ។ ជនពាល បានធ្វើអំពើអាក្រក់ ក៏ទទួលទុក្ខដ៏ក្រៃលែងក្នុងនរកច្រើនពាន់ឆ្នាំផង ច្រើនហ្នឹងឆ្នាំផង។ បុគ្គលអ្នកមានបាបកម្ម តែង ទទួលនូវសេចក្តីទុក្ខដ៏ក្រៃលែង ជាទុក្ខក្តៅផ្សាប្រាកដដូច្នោះ ព្រោះតែប្រទូស្តនឹងតសីអ្នកមិនបានប្រទូស្ត មានវត្តល្អ។ រាជបុត្រនោះ ទទួលនូវ សេចក្តីទុក្ខដ៏ច្រើន ក្នុងនរកនោះ អស់ឆ្នាំទាំងឡាយដ៏ច្រើន ច្បាតចាកនរកនោះមក មកកើតជាប្រេត មានសេចក្តីស្រែកឃ្លានបៀតបៀនហើយ។ បុរសបុគ្គល ដឹងទោសជាដែនកើតនៃសេចក្តីស្រវឹង ព្រោះតស្សរិយយសយ៉ាងនេះហើយ គប្បីលះបង់នូវសេចក្តីស្រវឹង ព្រោះតែតស្សរិយយស ហើយប្រព្រឹត្តបន្ទាបបន្ថយកាយ។ ជនណា ជាបុគ្គលដែលគេសរសើរក្នុងបច្ចុប្បន្ន ជាអ្នកគោរពក្នុងព្រះពុទ្ធ ជននោះ ជាអ្នកប្រកបដោយប្រាជ្ញា លុះបែកឆ្កាយរាងកាយទៅ រមែងកើតក្នុងឋានសួគ៌។

ចប់ រឿងរាជបុត្រប្រេត ទី៧។

រឿងគូថខាទកប្រេត ទី៨

CS sut.kn.pev.4.08 | ភាគទី ៥៦

(៨. គូថខាទកបេតវត្ថុ)

[៤៣] (ព្រះមោគ្គល្លាន ឃើញប្រេតនោះហើយ សួរថា) អ្នកដែលអាត្មាឃើញហើយ តើជាអ្វី ងើបអំពីរណ្តៅអាចម៍ ហើយបិទនៅ អ្នកឯងជា បុគ្គលមានបាបកម្មឥតសង្ស័យ ហេតុអ្វីក៏ស្រែក។

(ប្រេតតបថា) បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំជាប្រេតទុគ៌ិត កើតក្នុងយមលោក បានធ្វើបាបកម្ម ទៅពីមនុស្សលោកនេះ ទៅកាន់បេតលោក។

(ព្រះមោគ្គល្លាន សួរថា) អំពើអាក្រក់ដូចម្តេច ដែលប្រេតឯងធ្វើហើយ ដោយកាយ វាចា ចិត្ត អ្នកឯងបានទទួលទុក្ខលំបាកនេះ ព្រោះផលបាបកម្ម ដូចម្តេច។

(ប្រេតតបថា) លោកជាចៅអាវាសរបស់ខ្ញុំ ជាអ្នកបូស្សា ជាអ្នកកំណាញ់ត្រកូល ស្វិតស្វាញ ជេរប្រទេច នៅអាស្រ័យក្នុងផ្ទះរបស់ខ្ញុំ។ លុះខ្ញុំលឺ ពាក្យលោកចៅអាវាសនោះហើយ ក៏ជេរប្រទេចភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុតែផលកម្មនៃការជេរនោះ បានជាខ្ញុំស្លាប់ពីលោកនេះទៅ ទៅកើតជា ប្រេត។

(ព្រះមោគ្គល្លាន សួរថា) ភិក្ខុដែលមិនមែនជាមិត្ត ចូលទៅរកត្រកូលរបស់អ្នក ដោយតាំងភេទខ្លួនថាជាមិត្ត ភិក្ខុអ្នកអំប្បឥតប្រាជ្ញា លុះបែក ឆ្កាយរាងកាយស្លាប់ទៅ តើទៅកាន់គតិដូចម្តេច ក្នុងលោកខាងមុខ។

(ប្រេតតបថា) ខ្ញុំបិទនៅលើទីបំផុតនៃក្បាលនៃភិក្ខុអ្នកមានបាបកម្មនោះ ឯភិក្ខុអ្នកមានបាបកម្មនោះ ទៅកើតជាប្រេត ជាបរិវាររបស់ខ្ញុំ (នេះឯង)។ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ពួកជនឯទៀត បន្ទាបបង់នូវឧច្ចារៈណា ឧច្ចារៈនោះឯង ទៅជាភោជនរបស់ខ្ញុំ (រាល់ៗថ្ងៃ) ខ្ញុំបន្ទាបបង់នូវឧច្ចារៈណា ភិក្ខុចៅ អាវាសនោះ ចិញ្ចឹមជីវិតនឹងឧច្ចារៈនោះ (រាល់ៗថ្ងៃ)។

ចប់ រឿងគូថខាទកប្រេត ទី៨។

រឿងគូថខាទកប្រេត ទី៩

CS sut.kn.pev.4.09 | ភាគទី ៥៦

(៩. គូថខាទកបេតវត្ថុ)

[៤៤] (ព្រះមោគ្គល្លាន បានឃើញស្រីប្រេត ហើយសួរថា) នាងឯងដែលអាត្មាឃើញហើយ តើជាអ្វី ងើបអំពីរណ្តៅអាចម៍ ហើយបិទនៅ នាងឯងមានបាបកម្មឥតមានសង្ស័យ ហេតុអ្វីចេះតែស្រែក។

(នាងប្រេតនោះតបថា) បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំជាស្រីប្រេត ជាអ្នកទុគ៌ត កើតក្នុងយមលោក បានធ្វើបាបកម្ម ហើយច្យុតចាកមនុស្សលោកនេះ ទៅកាន់បេតលោក។

(ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) អំពើអាក្រក់ដូចម្តេច ដែលនាងធ្វើហើយដោយកាយ វាចា ចិត្ត បានជានាងរងទុក្ខនេះ ព្រោះផលកម្មអ្វី។

(ស្រីប្រេតតបថា) លោកចៅអាវាសរបស់ខ្ញុំ ជាអ្នកបូស្សា កំណាញ់ត្រកូល ស្វិតស្វាញ ជេរប្រទេច អាស្រ័យនៅក្នុងផ្ទះរបស់ខ្ញុំ។ លុះខ្ញុំឮពាក្យ លោកចៅអាវាសនោះហើយ ក៏ជេរប្រទេចភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុតែផលកម្មនៃការជេរនោះ បានជាខ្ញុំស្លាប់ពីលោកនេះទៅកាន់បេតលោក។

(ព្រះមោគ្គល្លាន សួរថា) ចុះភិក្ខុដែលមិនមែនជាមិត្តអ្នកចូលទៅកាន់ត្រកូលរបស់នាង ដោយភេទថាដូចជាមិត្ត ភិក្ខុអ្នកអំប្បឥតប្រាជ្ញានោះ លុះ បែកឆ្កាយរាងកាយ ស្លាប់ទៅ តើទៅកាន់គតិដូចម្តេច ក្នុងបរលោក។

(ស្រីប្រេតតបថា) ខ្ញុំបិតនៅលើទីបំផុតនៃក្បាលរបស់ភិក្ខុអ្នកមានបាបកម្មនោះ ទៅកើតជាប្រេត ហើយជាបរិវាររបស់ខ្ញុំ។ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ពួកជនឯទៀត ៗ បន្ទាប់បន្សំនូវឧច្ចារៈណា ឧច្ចារៈនោះឯង ទៅជាភោជនរបស់ខ្ញុំ (រាល់ៗថ្ងៃ) ខ្ញុំបន្ទាប់បន្សំនូវឧច្ចារៈណា ភិក្ខុចៅអាវាសនោះ ចិញ្ចឹម ជីវិតនឹងឧច្ចារៈនោះ (រាល់ៗថ្ងៃ)។

ចប់ រឿងគូថខាទកប្រេត ទី៩។

រឿងគណប្រេត ទី១០

CS sut.kn.pev.4.10 | ភាគទី ៥៦

(១០. គណបេតវត្ថុ)

[៤៥] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) នៃអ្នករាល់គ្នា អ្នកទាំងឡាយ មានកាយអាក្រាត មានសរិះមានសម្បុរមិនស្អាត ស្តមរាមដោយសរសៃ មាន ឆ្អឹងជម្ងឺរតាមម្ល៉េះ តើអ្នកទាំងឡាយ ជាអ្វី។

(ពួកប្រេតតបថា) បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំជាប្រេតទុគ៌ត កើតក្នុងយមលោក លះបង់លោកនេះ ទៅកាន់បេតលោក ព្រោះតែធ្វើបាបកម្ម។

(ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) ចុះអ្នករាល់គ្នា បានធ្វើអំពើអាក្រក់ដូចម្តេច ដោយកាយ វាចា ចិត្ត លះលោកនេះ ទៅកាន់បេតលោក ព្រោះផលកម្មអ្វី។

(ពួកប្រេតទូលថា) ពួកយើងបានរើសទ្រព្យកន្លះមាសក នៅនាកំពង់ទឹកដែលឥតទោស (គ្មានម្ចាស់ថែរក្សា) នាកាលទេយ្យធម៌ទាំងឡាយមាន ពួកយើងមិនបានធ្វើទីពឹងដល់ខ្លួន។ ពួកយើងជាបុគ្គលស្រែកទឹក នាំគ្នាចូលទៅរកស្ទឹង ទើបឯស្ទឹងនោះ ក៏ខ្ញែប្រែទៅជាស្ទឹងទទេ ក្នុងកាលក្តៅ ពួកយើងនាំគ្នាចូលទៅរកម្លប់ ម្លប់នោះ ក៏ខ្ញែប្រែទៅជាកំដៅដីក្តៅវិញ។ ខ្យល់មានសណ្ឋានដូចជាភ្លើងដីក្តៅ បក់មករកពួកយើង បពិត្រលោកដ៏ ចម្រើន ពួកយើងទទួលនូវបាបកម្មនោះផង ទទួលនូវបាបកម្មដទៃពីនោះផង។

ទុកជាពួកយើងដើរទៅកាន់យោជន៍ទាំងឡាយ ជាបុគ្គលឃ្លាន ចង់ស៊ីអាហារ ក៏រកទទួលទានមិនបាន ហើយក៏ត្រឡប់វិលវិញ ដោយគិតថា ឱហ្ន៎ ពួកយើងជាបុគ្គលឥតបុណ្យទេតើ។ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ពួកយើងជាបុគ្គលឃ្លានជ្រុលជ្រប់ ដួលដេកលើផែនដី បម្រះននៀល ធ្លាវធ្លាប់លើ ផែនដី។ លុះពួកយើង ដួលនៅក្នុងទីនោះហើយ ក៏ក្រោកឡើង ដួលប្រួលទៅលើផែនដីនោះវិញ ទើបទង្គិចដើមទ្រូងផង ទង្គិចក្បាលផង ឱហ្ន៎ ពួក យើងជាបុគ្គលឥតបុណ្យទេតើ។ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ពួកយើងគួរទទួលនូវបាបកម្មនោះផង ទទួលនូវបាបកម្មដទៃពីនោះផង នាកាល ទេយ្យធម៌ទាំងឡាយមាន ពួកយើងមិនបានធ្វើនូវទីពឹងដល់ខ្លួនសោះ។ បើដូច្នោះ ពួកយើង លុះរំដោះចាកប្រេតនេះទៅ សូមបានកើតជាមនុស្ស ជាអ្នកបរិបូរដោយសីល ធ្វើកុសលឲ្យបានច្រើន អំពីដឹងក្តីទៅ។

ចប់ រឿងគណប្រេត ទី១០

រឿងបាដលិបុត្តប្រេត ទី១១

CS sut.kn.pev.4.11 | ភាគទី ៥៦

(១១. បាដលិបុត្តបេតវត្ថុ)

[៤៦] (វេមានិកប្រេតពោលថា) ពួកសត្វនរកក្តី ពួកកំណើតតិរច្ឆានក្តី ពួកប្រេតក្តី ពួកអសុរក្តី ពួកមនុស្ស និងទេពក្តី នាងបានឃើញឬទេ នាងបានឃើញផលកម្មដែលខ្លួនបានធ្វើហើយដោយខ្លួនឯងដែរឬទេ ខ្ញុំនឹងនាំនាងទៅបាដលិបុត្ត មិនមានអ្នកចោមពិទ្ធាន បើនាងទៅ ដល់បាដលិបុត្តនោះហើយ ចូរធ្វើកុសលកម្មចុះ។

នាងនោះតបថា បពិត្រយក្ស អ្នកជាបុគ្គលប្រាថ្នាប្រយោជន៍ឲ្យខ្ញុំ បពិត្រទេវតា អ្នកជាបុគ្គលប្រាថ្នាសេចក្តីចម្រើនឲ្យខ្ញុំ ខ្ញុំនឹងធ្វើតាមសំដីរបស់អ្នក អ្នកជាអាចារ្យរបស់ខ្ញុំ។

ពួកសត្វនរកក្តី ពួកកំណើតតិរច្ឆានក្តី ពួកប្រេតក្តី ពួកអសុរក្តី ពួកមនុស្ស និងទេពក្តី ខ្ញុំបានឃើញហើយ ខ្ញុំបានឃើញផលកម្មរបស់ខ្លួនដោយខ្លួនឯង ខ្ញុំនឹងធ្វើបុណ្យទាំងឡាយឲ្យច្រើន។

ចប់ រឿងបាដលិបុត្តប្រេត ទី១១។

រឿងអម្ពរនប្រេត ទី១២

CS sut.kn.pev.4.12 | ភាគទី ៥៦

(១២. អម្ពរនប្រេតវត្ថុ)

[៤៧] (ពួកពាណិជស្តរថា) ស្រះបោក្ករណីរបស់នាងនេះ ជាទីត្រេកអរដោយប្រពៃផង មានផ្ទៃដីស្មើផង មានកំពង់ល្អផង មានទឹកច្រើនផង មានផ្ការីកល្អផង មានហ្លួងកន្លង់ហើរធ្លៀលឆ្ងាត់ផង ស្រះបោក្ករណី ជាទីពេញចិត្តនេះ នាងបានដោយហេតុដូចម្តេច? មួយទៀត អម្ពរនរបស់នាងនេះ ជាទីត្រេកអរដោយប្រពៃផង កាន់ផ្លែគ្រប់រដូវផង មានផ្ការីកជាទីច្នៃ មានហ្លួងកន្លង់ច្រើនចោមរោមផង តើវិមាននេះ នាងបានមកដោយហេតុអ្វី?

(វេមានិកប្រេត តបថា) ខ្ញុំបានស្រះបោក្ករណី ជាទីត្រេកអរ និងអម្ពរនវិមាន ជាទីត្រេកអរនេះ ព្រោះតែធីតារបស់ខ្ញុំ បានប្រគេនទឹកស្វាយខ្ញុំ និងបបរ និងម្ហូបដ៏ត្រជាក់ ជាទីត្រេកអរក្នុងទីនេះ។

(ធីតាពោលថា) ចូរអ្នកសំឡឹងមើលផលរបស់ទាន និងការទូន្មាននូវឥន្ទ្រិយ និងការសង្គ្រមដែលឃើញច្បាស់ដោយខ្លួនឯង ខ្ញុំ (ពីដើម) ជាទាសី ឥឡូវបានជាគូសប្រសាស្រីក្នុងត្រកូលរបស់លោក និងជាធំគ្រួសារផ្ទះរបស់លោក។

(ថ្ងៃនោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ប្រមើលមើលឃើញឧបនិស្ស័យនៃស្រីនោះ ហើយត្រាស់ថា) របស់ដែលមិនត្រេកអរ រមែងប្រព្រឹត្តកន្លងបុគ្គលអ្នកប្រមាទ ដោយសភាពនៃរបស់ជាទីត្រេកអរ របស់ដែលមិនស្រឡាញ់ រមែងប្រព្រឹត្តកន្លងបុគ្គលអ្នកប្រមាទដោយសភាពនៃរបស់ជាទីស្រឡាញ់ ទុក្ខតែងប្រព្រឹត្តកន្លងបុគ្គលអ្នកប្រមាទដោយសភាពនៃសេចក្តីសុខ។

ចប់ រឿងអម្ពរនប្រេត ទី១២។

រឿងអក្ខរក្ខប្រេត ទី១៣

CS sut.kn.pev.4.13 | ភាគទី ៥៦

(១៣. អក្ខរក្ខប្រេតវត្ថុ)

[៤៨] (ភូមិទេវតានិយាយថា) បុរសបុគ្គលឲ្យរបស់ណា របស់នោះ មិនមាន (ផលត្រឹមតែប៉ុណ្ណោះ) ទេ បុគ្គលគប្បីឲ្យទាន លុះឲ្យទានហើយ រមែងឆ្លងទុក្ខទាំងពីរយ៉ាង (ទុក្ខក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងបរលោក) រមែងបានប្រទះសុខទាំងពីរ ព្រោះតែទាននោះ ចូរអ្នកភ្ញាក់រឭក ចូរអ្នកកុំធ្វេសប្រហែស (ក្នុងទាន) ឡើយ។

ចប់ រឿងអក្ខរក្ខប្រេត ទី១៣។

រឿងភោគសំហារប្រេត ទី១៤

CS sut.kn.pev.4.14 | ភាគទី ៥៦

(១៤. ភោគសំហារប្រេតវត្ថុ)

[៤៩] (ពួកស្រីប្រេតស្រែកថា) ពួកយើងបានប្រមូលភោគៈទាំងឡាយ ដោយសមខ្លះ ដោយមិនសមខ្លះ ពួកជនឯទៀត តែងបរិភោគភោគៈទាំងនោះ ឯពួកយើង គ្រាន់តែបានចំណែកនៃសេចក្តីទុក្ខ។

ចប់ រឿងភោគសំហារប្រេត ទី១៤។

រឿងសេដ្ឋិបុត្តប្រេត ទី១៥

CS sut.kn.pev.4.15 | ភាគទី ៥៦

(១៥. សេដ្ឋិបុត្តប្រេតវត្ថុ)

[៥០] (ពួកសត្វនរកស្រែកថា) ពួកយើងនេះ នៅក្នុងនរកពេញប្រាំមួយម៉ឺន (៦០.០០០) ឆ្នាំគ្រប់គ្រាន់ តើទីបំផុតនឹងមានក្នុងវេលាណា? ពួកយើងមិនមានទីបំផុតទេ ពួកយើងនឹងមានទីបំផុតមកពីណា ទីបំផុតនឹងមិនប្រាកដដល់យើងឡើយ ម្ចាស់អ្នក ព្រោះតែខ្ញុំក្តី អ្នកក្តី បានធ្វើបាប។ ពួកយើងរស់នៅដោយលំបាក ព្រោះទេយ្យធម៌មាន យើងមិនបានឲ្យ កាលទេយ្យធម៌មាន យើងមិនបានធ្វើទីពឹងដល់ខ្លួនសោះ។ ប្រសិនបើខ្ញុំបានដោះរួចចាកនរកនេះទៅ បានកើតជាមនុស្ស សូមជាអ្នកបរិបូរដោយសីល ធ្វើកុសលឲ្យច្រើនអំពីកាលដឹងក្តីទៅ។

ចប់ រឿងសេដ្ឋិបុត្តប្រេត ទី១៥។

(១៦. សង្កេតសហស្សប្រត)

[៥១] (ថ្ងៃមួយព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) ហេតុអ្វីអ្នកដូចមនុស្សឆ្គង សុះចុះសុះឡើង ដូចម្រឹកភ្នាក់ផ្អែល អ្នកមានបាបកម្មមិនមានសង្ស័យ ហេតុអ្វីក៏អ្នកស្រែក។

(ប្រតតបថា) បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំជាប្រតទុគ៌ិត កើតក្នុងយមលោក ទៅពីមនុស្សលោកនេះ ទៅកាន់បេតលោក ព្រោះតែធ្វើបាបកម្ម។ មានញញួរដែកពេញចំនួនប្រាំមួយហ្នឹង (៦០.០០០) ដីគ្រប់គ្រាន់ តែឆ្ការលើក្បាលរបស់ខ្ញុំ ញញួរដែកទាំងនោះ ទំលាយនូវក្បាលរបស់ខ្ញុំ។

(ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) ចុះអ្នកបានធ្វើអំពើអាក្រក់ដោយកាយ វាចា ចិត្ត ដូចម្តេច បានជាអ្នកលះលោកនេះ ទៅកើតក្នុងបេតលោក ព្រោះផលកម្មអ្វី។ ញញួរដែកពេញប្រាំមួយហ្នឹង (៦០.០០០) ដីគ្រប់គ្រាន់ ឆ្ការមកលើក្បាលរបស់អ្នក ញញួរដែកទាំងនោះ វាយទំលាយក្បាល។

(ប្រតតបថា) កាលណោះ ខ្ញុំបានឃើញព្រះបច្ចេកពុទ្ធ ព្រះនាមសុនេត្ត លោកមានតន្ត្រីយចំរើនដោយអរិយមគ្គ គង់ក្រោមម្លប់ឈើ លោកមានឈាន ឥតមានភ័យភិតមកពីទីណាទេ។ ខ្ញុំបាញ់ទំលាយព្រះកេសលោក ដោយការប្រហារដោយក្រួស សេចក្តីទុក្ខនេះ សម្រេចដល់ខ្ញុំ ព្រោះតែផលកម្មនៃការប្រហារនោះ។ (ព្រះហេតុនោះ) បានជាញញួរដែកពេញប្រាំមួយហ្នឹង (៦០.០០០) ដីគ្រប់គ្រាន់ ឆ្ការមកលើក្បាលរបស់ខ្ញុំ ញញួរដែកទាំងនោះ វាយទំលាយក្បាលរបស់ខ្ញុំ។

(ព្រះមោគ្គល្លានតបថា) ម្ចាស់បុរសអាក្រក់ សមតាមសេចក្តីប្រព្រឹត្តរបស់អ្នកហើយ ត្រង់ដែលញញួរដែក ពេញប្រាំមួយហ្នឹង (៦០.០០០) ដីគ្រប់គ្រាន់ ឆ្ការមកលើក្បាលរបស់អ្នក ញញួរដែកទាំងនោះ ក៏វាយទំលាយក្បាលរបស់អ្នក។

ចប់ រឿងសង្កេតសហស្សប្រត ទី១៦។

ឧទាន

នៃមហាវគ្គ ទី៤ នោះគឺ

និយាយអំពីរឿងអម្ពសក្ខីប្រត ១ សេរីស្សកប្រត ១ នន្ទិកាប្រត ១ វេរីប្រត ១ ឧច្ឆុខាទកប្រត ១ កុមារប្រត ១ រាជបុត្រប្រត ១ គូថខាទកប្រត ១ លើក គណប្រត ១ បាដលិបុត្រប្រត ១ អម្ពរនប្រត ១ អក្ខរក្ខប្រត ១ ភោគសំហារប្រត ១ សេដ្ឋិបុត្រប្រត ១ សង្កេតសហស្សប្រត ១ ហេតុនោះ បានជាលោកហៅថា វគ្គ។

ចប់ មហាវគ្គ ទី៤។

ចប់ បេតវគ្គ។

ថេរគាថា

(ថេរគាថា)

សូមនមស្ការ ព្រះមានព្រះភាគ អរហន្ត សម្មាសម្ពុទ្ធ អង្គនោះ។

(និទានគាថា)

(និទានគាថា)

[១] អ្នកទាំងឡាយ ចូរស្តាប់នូវគាថាទាំងឡាយ ប្រកបដោយប្រយោជន៍ របស់ព្រះថេរៈទាំងឡាយ អ្នកមានចិត្តចម្រើនហើយ កាលបន្តិចឡើង ដូចជាសីហៈ ជាសត្វមានចង្កូមដែលបន្តិចឡើងប្រកបនៃភ្នំ ព្រះថេរៈទាំងឡាយតាមនាម តាមគោត្រ តាមវិហារធម៌ តាមអធ្យាស្រ័យ ប្រកបដោយប្រាជ្ញា ជាបុគ្គលមិនខ្ជិលច្រអូស ចំរើនវិបស្សនា ក្នុងទីនោះ។ បានពាល់ត្រូវអច្ចុតបទ គឺព្រះនិព្វាន ពិចារណានូវគុណសម្បត្តិ ដែលលោកបានធ្វើស្រេចហើយ បានសំដែងហើយនូវសេចក្តីដូចតទៅនេះ។

ឯកនិបាត

(១. ឯកនិបាត)

បឋមវគ្គ

CS sut.kn.tha.01.v01 | ភាគទី ៥៦

(១. បឋមវគ្គ)

សុភូតិភ្នែកគាថា

CS sut.kn.tha.01.001 | ភាគទី ៥៦

(១. សុភូតិភ្នែកគាថា)

[២] នៃភ្នែក ខ្លួនរបស់អាក្ខ បានបិទបាំងហើយ ជាសុខ មិនមានខ្យល់ អ្នកចូរបង្ហោរតាមសប្បាយចុះ ចិត្តរបស់អាក្ខ ដម្កល់ទុកល្អហើយ ជា ចិត្តរួចស្រឡះ (ចាកអាសវៈ) អាក្ខមានព្យាយាមដុតកំដៅកិលេសជាប្រក្រតី ម្ចាស់ភ្នែក អ្នកចូរបង្ហោរមកចុះ។

ឮថា ព្រះសុភូតិភ្នែកមានអាយុ បានពោលគាថាដោយប្រការដូច្នោះ។

មហាកោដ្ឋិតភ្នែកគាថា

CS sut.kn.tha.01.002 | ភាគទី ៥៦

(២. មហាកោដ្ឋិតភ្នែកគាថា)

[៣] បុគ្គលអ្នកស្ងប់រម្ងាប់ រៀនចាកបាប ពោលពាក្យដោយឧបាយប្រាជ្ញា ជាអ្នកមិនរើរវាយ តែងកំចាត់បង់នូវបាបធម៌ (ចាកខន្ធសន្តាន) ដូចខ្យល់បក់ផ្កាចំស្លឹកឈើ។

ឮថា មហាកោដ្ឋិតភ្នែកមានអាយុ បានពោលគាថា ដោយប្រការដូច្នោះ។

កង្វារវេតភ្នែកគាថា

CS sut.kn.tha.01.003 | ភាគទី ៥៦

(៣. កង្វារវេតភ្នែកគាថា)

[៤] អ្នកចូរមើលបញ្ហានេះ របស់ព្រះតថាគតទាំងឡាយ ដូចជាភ្លើងដែលរុងរឿងក្នុងរាត្រី ព្រះតថាគតទាំងឡាយ ជាអ្នកប្រទានពន្លឺចក្ខុ តែងកំ ចាត់បង់សេចក្តីសង្ឃឹមរបស់វេនយ្យជន ដែលមកហើយ។

ឮថា កង្វារវេតភ្នែកមានអាយុ បានពោលគាថាដោយប្រការដូច្នោះ។

បុណ្ណភ្នែកគាថា

CS sut.kn.tha.01.004 | ភាគទី ៥៦

(៤. បុណ្ណភ្នែកគាថា)

[៥] បុគ្គលគប្បីនៅរួមជាមួយនឹងពួកសប្បុរសជាបណ្ឌិត អ្នកឃើញប្រយោជន៍ ព្រោះអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ អ្នកមានប្រាជ្ញាល្អស្រស់ មិនប្រមាទ តែងបានប្រយោជន៍ច្រើន ជ្រៅ ល្អិតម៉ត់ចត់ ដែលឃើញបានដោយក្រ។

ឮថា បុណ្ណភ្នែកមានអាយុ ជាបុត្រនាងមន្តានី បានពោលគាថាដោយប្រការដូច្នោះ។

ទព្វភ្នែកគាថា

CS sut.kn.tha.01.005 | ភាគទី ៥៦

(៥. ទព្វភ្នែកគាថា)

[៦] ភិក្ខុណា ឈ្មោះទព្វ ដែលគេទូន្មានបានដោយក្រ បានទូន្មានដោយការទូន្មាន (ឥន្ទ្រិយ) ជាព្រះថេរៈមានចិត្តសន្តោស ឆ្លងសេចក្តីសង្ឃឹម មានជ័យជំនះ ប្រាសចាកសេចក្តីតក់ស្លុត ភិក្ខុទព្វមល្លបុគ្គលនោះ មានចិត្តខ្ជាប់ខ្ជួន បរិនិព្វានហើយ។

ឮថា ទព្វភ្នែកមានអាយុ បានពោលគាថាដោយប្រការដូច្នោះ។

សីតវនិយភ្នែកគាថា

CS sut.kn.tha.01.006 | ភាគទី ៥៦

(៦. សីតវនិយភ្នែកគាថា)

[៧] ភិក្ខុណា ជាបុគ្គលម្នាក់ឯង ចូលទៅកាន់ព្រៃត្រជាក់ ជាអ្នកសន្តោស មានចិត្តខ្ជាប់ខ្ជួន មានជ័យជំនះ ប្រាសចាកសេចក្តីព្រឺរោម (ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា) មានប្រាជ្ញា រក្សាកាយគតាសតិ។

ឮថា សីតវិនិយត្តេរមានអាយុ (បានពេល) ដោយប្រការដូច្នោះ។

ភណ្ឌិយត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.01.007 | ភាគទី ៥៦

(៧. ភណ្ឌិយត្ថេរគាថា)

[៨] បុគ្គលណា កំចាត់បង្កនូវសេនាណៃមច្ចុរាជ ដូចជាជំនំដំឡើង កំចាត់បង្កនូវស្មារតីបុស ដែលមានកំឡាំងថយ ជាអ្នកមានជ័យជំនះ ប្រាសចាកសេចក្តីតក់ស្លុត បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាមានឥន្ទ្រិយទុន្ទានហើយ មានចិត្តខ្ជាប់ខ្ជួន រំលត់ទុក្ខហើយ។

ឮថា ភណ្ឌិយត្ថេរមានអាយុ (បានពេល) ដោយប្រការដូច្នោះ។

វិរត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.01.008 | ភាគទី ៥៦

(៨. វិរត្ថេរគាថា)

[៩] ភិក្ខុណា ដែលគេទុន្ទានបានដោយក្រ តែបានទុន្ទានខ្លួនឯង ដោយការទុន្ទាន (ឥន្ទ្រិយ) ជាអ្នកប្រាជ្ញ មានចិត្តសន្តោស ឆ្លងផុតសេចក្តីសង្ស័យ មានជ័យជំនះ ប្រាសចាកសេចក្តីព្រើរោម ភិក្ខុនោះ ប្រាសចាកភាគៈ មានចិត្តខ្ជាប់ខ្ជួន រំលត់ទុក្ខហើយ

វិរត្ថេរ។

បិណ្ឌិន្ទវច្ឆត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.01.009 | ភាគទី ៥៦

(៩. បិណ្ឌិន្ទវច្ឆត្ថេរគាថា)

[១០] ដំណើរនៃអាត្មាអញមកល្អហើយ មិនមែនប្រាសចាក (បញ្ញា) ទេ សេចក្តីគិតរបស់អាត្មាអញនោះ មិនមែនជាការគិតខុសទេ ព្រោះអាត្មាអញ បានសំរេចគុណដ៏ប្រសើរនោះ ក្នុងធម៌ទាំងឡាយ ដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ចែកទុកហើយ។

បិណ្ឌិន្ទវច្ឆត្ថេរ។

បុណ្ណមាសត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.01.010 | ភាគទី ៥៦

(១០. បុណ្ណមាសត្ថេរគាថា)

[១១] បុគ្គលដែលបានដល់នូវវេទ ជាអ្នកសន្តោស មានខ្លួនសង្រួមហើយ មិនជាប់ចំពាក់ក្នុងធម៌ទាំងពួង គឺតណ្ហា ទិដ្ឋិទេ រមែងកំចាត់ចេញនូវសេចក្តីអាល័យក្នុងលោកនេះ និងលោកខាងមុខបាន ព្រោះដឹងច្បាស់នូវទីកើត និងទីរលត់នៃលោក។

បុណ្ណមាសត្ថេរ។

ឧទាន

និយាយអំពីសុភូតិត្ថេរ ១ មហាកោដ្ឋិតត្ថេរ ១ កង្ហារេតត្ថេរ ១ បុណ្ណមន្តានីបុត្ត ១ ទព្វមល្លបុត្ត ១ សីតវិនិយត្ថេរ ១ ភណ្ឌិយត្ថេរ ១ វិរត្ថេរ ១ បិណ្ឌិន្ទវច្ឆត្ថេរ ១ បុណ្ណមាសត្ថេរ អ្នកកំចាត់បង្កងងឹត ១។

ចប់ បឋមវគ្គ។

ទុតិយវគ្គ

CS sut.kn.tha.01.v02 | ភាគទី ៥៦

(២. ទុតិយវគ្គ)

ចូឡវច្ឆត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.01.011 | ភាគទី ៥៦

(១. ចូឡវច្ឆត្ថេរគាថា)

[១២] ភិក្ខុអ្នកច្រើនដោយសេចក្តីរីករាយក្នុងធម៌ ដែលព្រះពុទ្ធទ្រង់ប្រកាសហើយ រមែងបានសន្តិបទ គឺព្រះនិព្វាន ជាទីរម្ងាប់នូវសង្ខារ ជាគុណធម៌នាំមកនូវសេចក្តីសុខ។

មហាវច្ឆេនគាថា

CS [sut.kn.tha.01.012](#) | ភាគទី ៥៦

(២. មហាវច្ឆេនគាថា)

[១៣] ភិក្ខុមានប្រាជ្ញាជាក់លាក់ បរិបូណ៌ដោយសីល និងវ័ត មានចិត្តខ្ជាប់ខ្ជួន ត្រេកអរក្នុងឈាន មានស្មារតី បរិភោគភោជនតាមមាន ជាអ្នកប្រាសចាកភាគៈ ក្នុងលោកនេះ តែងរង់ចាំកាលកិរិយាប៉ុណ្ណោះ។

មហាវច្ឆេន។

វនវច្ឆេនគាថា

CS [sut.kn.tha.01.013](#) | ភាគទី ៥៦

(៣. វនវច្ឆេនគាថា)

[១៤] ភ្នំជារិក្ខុនៃច្រាំងឡាយនោះ មានពណ៌ខៀវដូចពពក ជាភ្នំដ៏រុងរឿង មានទឹកត្រជាក់ ទ្រទ្រង់នូវវត្ថុដ៏បរិសុទ្ធ ដ៏ដេរដាស ដោយសត្វអណ្តើកមាស តែងញាំងយើងឲ្យរីករាយ។

វនវច្ឆេន។

សាមណេររបស់វនវច្ឆេនគាថា

CS [sut.kn.tha.01.014](#) | ភាគទី ៥៦

(៤. សិវកសាមណេរគាថា)

[១៥] ឧបជ្ឈាយ៍ និយាយនឹងខ្ញុំថា នៃសិវកៈ យើងចេញទៅអំពីស្រុកនេះ កាយរបស់យើងនៅក្នុងស្រុក តែចិត្តរបស់យើងទៅកាន់ព្រៃ យើងសូម្បីដេក ក៏ឈ្មោះថាដើរ ការជាប់ចំពាក់របស់ជនអ្នកចេះដឹង មិនមានទេ។

សាមណេររបស់វនវច្ឆេន។

កុណ្ណធានគាថា

CS [sut.kn.tha.01.015](#) | ភាគទី ៥៦

(៥. កុណ្ណធានគាថា)

[១៦] ភិក្ខុគប្បីកាត់បង់សំយោជនៈខាងក្រោម ៥ គប្បីលះបង់សំយោជនៈខាងលើ ៥ គប្បីចំរើនឥន្ទ្រិយ ៥ តទៅ ជាអ្នកកន្លងនូវគ្រឿងជាប់ចំពាក់ ៥^៧ ទើបលោកហៅថា ឆ្លងឱយៈបាន។

កុណ្ណធានគាថា។

ពេលដួសីសគាថា

CS [sut.kn.tha.01.016](#) | ភាគទី ៥៦

(៦. ពេលដួសីសគាថា)

[១៧] អាជានេយ្យ^៨ ដ៏ចំរើន មាននង្គ័លជាទីប្រព្រឹត្តទៅមក ជាសត្វមានបូក តែងទៅបានដោយឥតលំបាក យ៉ាងណាមិញ កាលបើនិរាមិសសុខ ដែលខ្ញុំបានហើយ វេលាយប់ និងថ្ងៃទាំងឡាយរបស់ខ្ញុំ តែងប្រព្រឹត្តកន្លងទៅ ដោយឥតលំបាក ក៏យ៉ាងនោះដែរ

ពេលដួសីសគាថា។

ទាសកគាថា

CS [sut.kn.tha.01.017](#) | ភាគទី ៥៦

(៧. ទាសកគាថា)

[១៨] បុគ្គលណា មានចំរើនច្រើន ជាអ្នកបរិភោគច្រើនផង ល្មោភដេកផង ដេកប្រែប្រួល ៗ ផង ដូចជ្រូកស្រុកធំ ដែលគេចិញ្ចឹមដោយចំណីក្នុងកាលណា បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា ល្ងង់ខ្លៅ តែងចូលទៅកាន់គភ៌រឿយ ៗ ក្នុងកាលនោះ។

ទាសកគាថា។

សិដ្ឋានបិដកត្ថេរកថា

CS sut.kn.tha.01.018 | ភាគទី ៥៦

(៨. សិដ្ឋានបិដកត្ថេរកថា)

[១៩] ភិក្ខុជាអ្នកទទួលមរតករបស់ព្រះពុទ្ធ បានពិចារណានូវផែនដី គឺអត្តភាពនេះ ដោយសំគាល់ថាជាអាងឆ្អឹងទាំងអស់ ក្នុងភេសកឡានរឹន ភិក្ខុនោះ តែងលះបង់កាមរាគបាន ដោយឆាប់រហ័ស ទំនងដូចជាអាត្មាអញ (នេះ)។

សិដ្ឋានបិដកត្ថេរ។

កុឡត្ថេរកថា

CS sut.kn.tha.01.019 | ភាគទី ៥៦

(៩. កុលត្ថេរកថា)

[២០] ពួកជនអ្នកបង្ហូរទឹក តែងបង្ហូរទឹក ពួកអ្នកធ្វើប្រាណ រមែងពត់ប្រាណ ពួកជាងចាំង រមែងចាំងឈើ (យ៉ាងណាមិញ) ពួកជនអ្នកមានវត្ថុ រមែងទូន្មានខ្លួនឲ្យត្រង់ (ក៏យ៉ាងនោះដែរ)។

កុឡត្ថេរ។

អជិតត្ថេរកថា

CS sut.kn.tha.01.020 | ភាគទី ៥៦

(១០. អជិតត្ថេរកថា)

[២១] ខ្ញុំមិនមានមរណភ័យទេ សេចក្តីអាល័យក្នុងជីវិតក៏មិនមាន ខ្ញុំជាអ្នកនឹករពកខ្លាប ដឹងខ្លួនសព្វគ្រប់ នឹងដាក់ចោលរាងកាយបាន។

អជិតត្ថេរ។

ឧទាន

និយាយអំពីចូឡវច្ឆត្ថេរ ១ មហាវច្ឆត្ថេរ ១ វនវច្ឆត្ថេរ ១ សីវកសាមណេរ ១ កុណ្ណធានត្ថេរ ១ ពេលដួសសីសត្ថេរ ១ ទាសកត្ថេរ ១ លំដាប់អំពីនោះ ទៅមុខទៀត គឺសិដ្ឋានបិដកត្ថេរ ១ កុឡត្ថេរ ១ អជិតត្ថេរ ១ រួមជា ១០។

ចប់ ទុតិយវគ្គ។

តតិយវគ្គ

CS sut.kn.tha.01.v03 | ភាគទី ៥៦

(៣. តតិយវគ្គ)

និក្រោធត្ថេរកថា

CS sut.kn.tha.01.021 | ភាគទី ៥៦

(១. និក្រោធត្ថេរកថា)

[២២] ខ្ញុំមិនខ្លាចមរណៈភ័យទេ ព្រះសាស្តាចារ្យរបស់យើងទាំងឡាយ ទ្រង់ឈ្លាសវៃ ក្នុងព្រះនិព្វាន ឈ្មោះអមតៈ ភ័យមិនបិតនៅក្នុងព្រះ និព្វានណា ភិក្ខុទាំងឡាយ តែងដល់ (នូវព្រះនិព្វាននោះ) ដោយមគ្គនោះ។

និក្រោធត្ថេរ។

ចិត្តកត្ថេរកថា

CS sut.kn.tha.01.022 | ភាគទី ៥៦

(២. ចិត្តកត្ថេរកថា)

[២៣] ពួកសត្វភ្ញាក់ ជាសត្វមានសម្បុរខៀវ មានកល្យ មានសិរ្ស តែងយំក្នុងព្រៃ ឈ្មោះការវី ភ្ញាក់ទាំងនោះ លុះត្រូវខ្យល់ត្រជាក់បក់មក តែងញាំងបុគ្គលដែលដេកលក់ និងបុគ្គលអ្នកមានឈាន ឲ្យភ្ញាក់ឡើង។

ចិត្តកត្ថេរ។

គោសាលត្ថេរកថា

(៣. គោសាលត្ថេរគាថា)

[២៤] ខ្ញុំបរិភោគមធ្យាយាស ជិតគុម្ភបុស្សី ហើយពិចារណានូវការកើតឡើង និងការសូន្យទៅនៃខន្ធទាំងឡាយ (ដោយការទទួល) យកឱវាទ ខាងស្តាំ ខ្ញុំនឹងត្រឡប់ទៅកាន់ច្រកភ្នំ ហើយចំរើនវិវេកធម៌វិញ។

គោសាលត្ថេរ។

សុគន្ធត្ថេរគាថា

(៤. សុគន្ធត្ថេរគាថា)

[២៥] អ្នកជាបញ្ចជិតនៅខ្លឹមស្សា ចូរពិចារណាភាពនៃធម៌ ជាធម៌ល្អ វិជ្ជាទាំង ៣ អ្នកបានសម្រេចហើយ ពុទ្ធសាសនា អ្នកក៏បានធ្វើហើយ។

សុគន្ធត្ថេរ។

នន្ទិយត្ថេរគាថា

(៥. នន្ទិយត្ថេរគាថា)

[២៦] ផលចិត្តដ៏ប្រសើរ ដែលកើតដោយពន្លឺ (នៃវិញ្ញាណ) របស់ខីណាសវភិក្ខុណា អ្នកជាមារ មានចិត្តអាក្រក់^៩) តែងជ្រែកនូវខីណាសវភិក្ខុ នោះ ហើយដល់នូវសេចក្តីទុក្ខរឿយៗ។

នន្ទិយត្ថេរ។

អភយត្ថេរគាថា

(៦. អភយត្ថេរគាថា)

[២៧] ខ្ញុំបានស្តាប់ព្រះវាចា ជាសុភាសិតរបស់ព្រះពុទ្ធ ជាអាទិច្ចពន្ធដោយ បានត្រាស់ដឹងនូវអរិយសច្ចធម៌ដ៏ល្អិត (ដូចខ្មាន់ផ្លូ ជាអ្នកឈ្លាស) បាញ់ចុងរោមកន្ទុយ (នៃចៀម) ដោយព្រួញបាន។

អភយត្ថេរ។

លោមសកង្កិយត្ថេរគាថា

(៧. លោមសកង្កិយត្ថេរគាថា)

[២៨] កាលខ្ញុំចំរើនវិវេកធម៌ ក៏កំចាត់បង់ស្មៅចិញ្ចៀន ស្បូវ គុម្ភឈើមានបន្លា ស្បូវរណ្តាស ស្មៅដំណេកទន្សាយ និងស្មៅយ៉ាប្លង គឺកិលេស គ្រោតគ្រាត កណ្តាល ល្អិត ដោយទ្រូង គឺសេចក្តីព្យាយាមបាន។

លោមសកង្កិយត្ថេរ។

ជម្ពុគាមិកបុត្តត្ថេរគាថា

(៨. ជម្ពុគាមិកបុត្តត្ថេរគាថា)

[២៩] អ្នកមិនខ្វល់ខ្វាយចំពោះសំពត់ទេឬ មិនត្រេកអរចំពោះការស្លឹតស្លាងទេឬ អ្នកផ្សាយភ្លិនសម្រេចអំពីសីលធម៌ឬ ដ្បិតពួកសត្វក្រៅអំពី នេះ មិនផ្សាយ (ភ្លិនដូច្នោះទេ)។

ជម្ពុគាមិកបុត្តត្ថេរ។

ហារិតត្ថេរគាថា

(៩. ហារិតត្ថេរគាថា)

[៣០] បុគ្គលកាលពត៌ខ្លួន (ឲ្យត្រង់) ដូចជាងអ្នកធ្វើព្រៀញ ពត៌ព្រៀញ លុះធ្វើចិត្តឲ្យត្រង់ហើយ ទើបទំលាយ នាំចេញនូវអវិជ្ជាបាន។

ហារិតត្ថេរ។

ឧត្តិយត្ថេរកថា

CS [sut.kn.tha.01.030](#) | ភាគទី ៥៦

(១០. ឧត្តិយត្ថេរកថា)

[៣១] កាលបើអាពាធកើតឡើងដល់ខ្ញុំ ស្មារតីកើតឡើងដល់ខ្ញុំថា អាពាធកើតឡើងដល់អញហើយ នេះជាកាលដែលអញមិនគួរប្រមាទ។

ឧត្តិយត្ថេរ។

ឧទាន

និយាយអំពីនិគ្រោធត្ថេរ ១ ចិត្តកត្ថេរ ១ គោសាលត្ថេរ ១ សុគន្ធត្ថេរ ១ នន្ទិយត្ថេរ ១ អភយត្ថេរ ១ លោមសកង្កិយត្ថេរ ១ ជម្ពុគាមិកបុត្តត្ថេរ ១ ហារិតត្ថេរ ១ ឧត្តិយត្ថេរ ជាតសី ១។

ចប់ តតិយវគ្គ។

ចតុត្ថវគ្គ

CS [sut.kn.tha.01.v04](#) | ភាគទី ៥៦

(៤. ចតុត្ថវគ្គ)

គហុរតិរិយត្ថេរកថា

CS [sut.kn.tha.01.031](#) | ភាគទី ៥៦

(១. គហុរតិរិយត្ថេរកថា)

[៣២] បុគ្គលដែលត្រូវរំលោភ និងមូសខាំក្នុងព្រៃធំ គប្បីជាអ្នកមានសតិ អត់ធ្មត់ក្នុងព្រៃនោះ ដូចជីវីដែលនៅក្នុងចំណោមនៃសង្គ្រាម។

គហុរតិរិយត្ថេរ។

សុប្បិយត្ថេរកថា

CS [sut.kn.tha.01.032](#) | ភាគទី ៥៦

(២. សុប្បិយត្ថេរកថា)

[៣៣] បុគ្គលអ្នកចាស់គ្រាំគ្រា បានដល់ព្រះនិព្វាន ជាគុណជាតមិនចាស់គ្រាំគ្រា អ្នកក្តៅក្រហាយ បានដល់ព្រះនិព្វានជាគុណជាតដីត្រជាក់ ជានិរាមិសសុខ ជាគុណជាតស្ងប់រម្ងាប់ដីក្រៃលែង ជាគុណដីប្រសើរ ជាទីក្សេមចាកយោគៈ។

សុប្បិយត្ថេរ។

សោបាកត្ថេរកថា

CS [sut.kn.tha.01.033](#) | ភាគទី ៥៦

(៣. សោបាកត្ថេរកថា)

[៣៤] បុគ្គលមានសេចក្តីល្អចំពោះបុត្រតែមួយ ជាទីស្រឡាញ់យ៉ាងណា បុគ្គលត្រូវមានសេចក្តីក្សេមក្សាន្ត មានសោត្តិភាពចំពោះសព្វសត្វ ក្នុងទិសទាំងពួង ក៏ដូច្នោះដែរ។

សោបាកត្ថេរ។

បោសិយត្ថេរកថា

CS [sut.kn.tha.01.034](#) | ភាគទី ៥៦

(៤. បោសិយត្ថេរកថា)

[៣៥] កាលខ្ញុំដឹងច្បាស់អស់កាលជានិច្ច ស្រីទាំងនេះ ដែលមិននៅជិត ប្រសើរ ខ្ញុំចេញអំពីស្រុក ទៅកាន់ព្រៃ ចេញអំពីព្រៃនោះមកកាន់ផ្ទះ ក្រោកចេញចាកផ្ទះនោះ ហើយចៀសចេញទៅ ម្ចាស់បោសិយៈ អ្នកកុំហៅរក (ស្រីទាំងនោះទៀតឡើយ)។

សាមញ្ញកាមិត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.01.035 | ភាគទី ៥៦

(៥. សាមញ្ញកាមិត្ថេរគាថា)

[៣៦] បុគ្គលអ្នកត្រូវការដោយសេចក្តីសុខ¹⁰ កាលបើប្រតិបត្តិដើម្បីសេចក្តីសុខនោះ រមែងបានសេចក្តីសុខ (មិនត្រឹមតែប៉ុណ្ណោះ) បុគ្គលណា ចំរើនអរិយមគ្គ ប្រកបដោយអង្គ ៨ ជាមគ្គដ៏ត្រង់ ដើម្បីដល់ព្រះនិព្វានឈ្មោះអមតៈ បុគ្គលនោះ រមែងបានកិត្តិគុណផង យសក៏ចំរើន ដល់បុគ្គលនោះផង។

សាមញ្ញកាមិត្ថេរ។

កុមាបុត្តត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.01.036 | ភាគទី ៥៦

(៦. កុមាបុត្តត្ថេរគាថា)

[៣៧] ការស្តាប់ជាការល្អ ការប្រព្រឹត្តិជាការល្អ ការនៅដោយឥតអាល័យ (ក្នុងកាមគុណ) ជាការល្អគ្រប់កាល ការសួរអំពីប្រយោជន៍¹¹ អំពើ ខាងស្តាំ (ជាការល្អ) អំពើទាំងនោះ ឈ្មោះថាជាសាមញ្ញផលរបស់បុគ្គលអ្នកមិនមានកង្វល់។

កុមាបុត្តត្ថេរ។

ព្រះថេរៈជាសំឡាញ់របស់កុមាបុត្តត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.01.037 | ភាគទី ៥៦

(៧. កុមាបុត្តសហាយកត្ថេរគាថា)

[៣៨] ពួកភិក្ខុ កាលត្រាច់ចរ ដេរដាស ទៅកាន់ជនបទផ្សេងៗ ឈ្មោះថា ជាអ្នកមិនសង្រួមផង រមែងញ៉ាំងសមាធិឲ្យភ្លាត់ផង ការត្រាច់ទៅ ក្នុងដែន នឹងធ្វើប្រយោជន៍អ្វីកើត។ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលគប្បីបន្ទាបនូវសារម្បិកិលេស គប្បីរំពឹង (ក្នុងកម្មដ្ឋាន) ធ្វើកុំឲ្យខបកិលេសតាំងនៅ ជាប្រធានបានឡើយ។

ព្រះថេរៈជាសំឡាញ់របស់កុមាបុត្តត្ថេរ។

គរម្បតិត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.01.038 | ភាគទី ៥៦

(៨. គរម្បតិត្ថេរគាថា)

[៣៩] ភិក្ខុណា បង្វិលទន្លេសរភូដោយប្រដិបទ ភិក្ខុនោះ គឺគរម្បតិ ជាអ្នកមិនអាស្រ័យ មិនញាប់ញ័រ (ដោយតណ្ហា និងទិដ្ឋិ) ទេវតា ទាំងឡាយ តែងនមស្ការនូវព្រះថេរៈនោះ ថាជាមហាមុនី ជាអ្នកកន្លងនូវសង្គមទាំងពួង ជាអ្នកដល់នូវត្រើយនៃភព។

គរម្បតិត្ថេរ។

តិស្សត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.01.039 | ភាគទី ៥៦

(៩. តិស្សត្ថេរគាថា)

[៤០] ភិក្ខុអ្នកមានស្មារតី កាលបើក្តៅក្រហាយ (ដោយភ្លើងទុក្ខ ភ្លើងកិលេស) ដូចបុគ្គលដែលគេចាក់ដោយលំពែងត្រង់ក្បាល គប្បីរៀន ស្រឡះ ដើម្បីលះបង់កាមភាគៈចេញ។

តិស្សត្ថេរ។

វឌ្ឍមានត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.01.040 | ភាគទី ៥៦

(១០. វឌ្ឍមានត្ថេរគាថា)

[៤១] ភិក្ខុអ្នកមានស្មារតី កាលបើក្តៅក្រហាយ (ដោយភ្លើងទុក្ខ ភ្លើងកិលេស) ដូចបុគ្គលដែលគេចាក់ដោយលំពែងត្រង់ក្បាល គប្បីរៀន ស្រឡះ ដើម្បីលះបង់ភវភាគៈចេញ។

ឧទាន

និយាយអំពីគហុរតិវិយត្ថេរ ១ សុប្បិយត្ថេរ ១ សោបាកត្ថេរ ១ បោសិយត្ថេរ ១ សាមញ្ញកាមិត្ថេរ ១ កុមាបុត្តត្ថេរ ១ កុមាបុត្តសហាយកត្ថេរ ១ គរម្មតិត្ថេរ ១ តិស្សត្ថេរ ១ វដ្តមានត្ថេរ ជាអ្នកមានយសច្រើន ១។

ចប់ ចតុត្ថវគ្គ។

បញ្ចមវគ្គ

CS sut.kn.tha.01.v05 | ភាគទី ៥៦

(៥. បញ្ចមវគ្គ)

សិរីវដ្តត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.01.041 | ភាគទី ៥៦

(១. សិរីវដ្តត្ថេរគាថា)

[៤២] ផ្អែកបន្ទោរ តែងដាលច្រវាត់ទៅកាន់ចន្លោះភ្នំវិការៈផង ភ្នំបណ្ណវៈផង ចំណែកខាងភិក្ខុជាបុត្តរបស់ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះអង្គជាបុគ្គល នឹងឆឹង ឥតមានគូប្រៀប ក៏តែងចូលទៅកាន់ចន្លោះភ្នំ ចំរើនឈាន។

សិរីវដ្តត្ថេរ។

ខទិរវនិយត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.01.042 | ភាគទី ៥៦

(២. ខទិរវនិយត្ថេរគាថា)

[៤៣] ម្ចាស់នាងហលា ម្ចាស់នាងឧបហលា ម្ចាស់នាងសីសុបហលា នាងទាំងឡាយ¹² ឈ្មោះហលា ឈ្មោះឧបហលា ឈ្មោះសីសុបហលា ចូរជាអ្នកមានសតិខ្លាំងខ្លួនចុះ (ដ្បិតព្រះសារីបុត្តជាបង) របស់នាងទាំងឡាយ បានមកត្រង់ហើយ ដូចអ្នកបាញ់រោមកន្ទុយទ្រាយ។

ខទិរវនិយត្ថេរ។

សុមង្គលត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.01.043 | ភាគទី ៥៦

(៣. សុមង្គលត្ថេរគាថា)

[៤៤] អញ្ជូចស្រឡះហើយ ផុតស្រឡះហើយដោយប្រពៃ អញ្ជូបុត្តស្រឡះហើយ ចាកអាការគម¹³ ៣យ៉ាង គឺ កាលអញ្ជូកាន់កណ្តៀវ ១ កាលអញ្ជូកាន់នង្គ័ល ១ កាលអញ្ជូកាន់ចបតូច ១ ទោះការងារ (មានកាន់កណ្តៀវជាដើមនោះ) ក្នុងទីនេះ ៗ ក៏ដោយ ឬក៏ការងារ (មានកាន់ កណ្តៀវជាដើម) ល្មមហើយ គួរហើយ នៃសុមង្គល អ្នកចូររំពឹង (ដល់សមាបត្តិចុះ) នៃសុមង្គល អ្នកចូររំពឹងចុះ នៃសុមង្គល អ្នកចូរជាអ្នកកុំ ប្រមាទ។

សុមង្គលត្ថេរ។

សានុត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.01.044 | ភាគទី ៥៦

(៤. សានុត្ថេរគាថា)

[៤៥] បពិត្រមាតា ពួកញាតិតែងយំរកបុគ្គលដែលស្លាប់ហើយ ឬបុគ្គលដែលរស់នៅ តែមិនបានជួបប្រទះ បពិត្រមាតា ពួកញាតិឃើញអាត្មា កំពុងរស់នៅ បពិត្រមាតា ព្រោះហេតុអ្វី ទើបអ្នកមាតាយំរកអាត្មា។

សានុត្ថេរ។

រមណីយវិហារិត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.01.045 | ភាគទី ៥៦

(៥. រមណីយវិហារិត្ថេរគាថា)

[៤៦] គោ អាជានេយ្យដ៏ប្រសើរ ទោះបីភ្នាក់ រមែងឈរសំបុកវិញបានយ៉ាងណា (អ្នកទាំងឡាយ ចូរចំណាំខ្ញុំ) ថាជាសារីករបស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ដែលបរិបូណ៌ដោយទស្សនសម្បត្តិ (គ្រប់គ្រាន់ដោយការឃើញ) ក៏យ៉ាងនោះដែរ។

រមណីយវិហារិត្ថេរ។

សមិទ្ធិត្ថេរគាថា

CS [sut.kn.tha.01.046](#) | ភាគទី ៥៦

(៦. សមិទ្ធិត្ថេរគាថា)

[៤៧] អាត្មាចេញចាកផ្ទះ ចូលកាន់ផ្នួស ឬសដោយសទ្ធា សតិ និងបញ្ញារបស់ខ្ញុំចំរើនហើយ ទាំងចិត្ត ក៏ខ្ញុំតម្កល់ទុកប្រពៃហើយ (នៃមា រចិត្តបាប) អ្នកចូរធ្វើអំពើដ៏គួរតាមប្រាថ្នាចុះ អ្នកនឹងបៀតបៀនអាត្មាមិនបានទេ។

សមិទ្ធិត្ថេរ។

ឧជ្ឈយត្ថេរគាថា

CS [sut.kn.tha.01.047](#) | ភាគទី ៥៦

(៧. ឧជ្ឈយត្ថេរគាថា)

[៤៨] បពិត្រព្រះពុទ្ធ ជាវិបុល ខ្ញុំព្រះអង្គ សូមនមស្ការព្រះអង្គ ព្រះអង្គជាអ្នករួចស្រឡះចាកកិលេសទាំងពួង ខ្ញុំព្រះអង្គ ជាអ្នកមិនមាន អាសវៈ តែងប្រព្រឹត្តទៅក្នុងស្នាមឱវាទនៃព្រះអង្គ។

ឧជ្ឈយត្ថេរ។

សញ្ញយត្ថេរគាថា

CS [sut.kn.tha.01.048](#) | ភាគទី ៥៦

(៨. សញ្ញយត្ថេរគាថា)

[៤៩] ក្នុងកាលដែលខ្ញុំចេញចាកផ្ទះ ចូលកាន់ផ្នួស ខ្ញុំមិនធ្លាប់ដឹងនូវសេចក្តីត្រិះរិះប្រកបដោយទោស ដែលមិនមែនជាអរិយធម៌ទេ។

សញ្ញយត្ថេរ។

រាមណេយ្យកត្ថេរគាថា

CS [sut.kn.tha.01.049](#) | ភាគទី ៥៦

(៩. រាមណេយ្យកត្ថេរគាថា)

[៥០] ចិត្តរបស់ខ្ញុំនោះ មិនញាប់ញ័រ ព្រោះសម្រែកនៃសត្វនៃ ឬព្រោះសត្វព្រៃដែលគួរខ្លាចទេ ព្រោះថា ចិត្តរបស់ខ្ញុំ មានអារម្មណ៍មូលតែមួយ ត្រេកអរមិនដាច់ (ក្នុងព្រះនិព្វាន)។

រាមណេយ្យកត្ថេរ។

វិមលត្ថេរគាថា

CS [sut.kn.tha.01.050](#) | ភាគទី ៥៦

(១០. វិមលត្ថេរគាថា)

[៥១] ផែនដីតែងសើមជ្រាប (ដោយអាបោធាតុ) ខ្យល់ក៏រមែងបក់ ផ្លេកបន្ទោរ ក៏ដាលច្រវាត់ក្នុងអាកាស ឯវិតក្តៈទាំងឡាយ (មានកាមវិតក្តៈ ជាដើម) របស់ខ្ញុំ រមែងរម្ងាប់ ចិត្តរបស់ខ្ញុំក៏តម្កល់ទុកល្អហើយ។

វិមលត្ថេរ។

ឧទ្ទាន

និយាយអំពីសិរីវិដ្ឋត្ថេរ ១ ឧទិរនិយវេរតត្ថេរ ១ សុមង្គលត្ថេរ ១ សានុត្ថេរ ១ រមណីយវិហារិត្ថេរ ១ សមិទ្ធិត្ថេរ ១ ឧជ្ឈយត្ថេរ ១ សញ្ញយត្ថេរ ១ រាមណេយ្យកត្ថេរ ១ វិមលត្ថេរអ្នកលះបង់កិលេស ១។

ចប់ បញ្ចមវគ្គ។

ឆដ្ឋវគ្គ

CS sut.kn.tha.01.v06 | ភាគទី ៥៦

(៦. ឆដ្ឋវគ្គ)

គោធិកត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.01.051 | ភាគទី ៥៦

(១. គោធិកត្ថេរគាថា)

[៥២] ភ្លៀង (មានផ្ការ) ដូចចម្រៀងដីពីរោះ រមែងបង្ហោរចុះ ខ្ទម គឺអត្តភាពខ្ញុំ ខ្ញុំបានបិទបាំងហើយ ឥតខ្យល់ចូលបានទេ តែងនាំមកនូវសេចក្តីសុខ ទាំងចិត្តរបស់ខ្ញុំ ក៏តម្កល់ទុកល្អហើយ ម្ចាស់ភ្លៀង បើអ្នកចង់ (បង្ហោរទឹក) អ្នកចូរបង្ហោរមកចុះ។

គោធិកត្ថេរ។

សុពហុត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.01.052 | ភាគទី ៥៦

(២. សុពហុត្ថេរគាថា)

[៥៣] ភ្លៀង (មានផ្ការ) ដូចចម្រៀងដីពីរោះ រមែងបង្ហោរចុះ ខ្ទម គឺអត្តភាពខ្ញុំ ខ្ញុំបានបិទបាំងហើយ ឥតខ្យល់ចូលបានទេ តែងនាំមកនូវសេចក្តីសុខ ទាំងចិត្តរបស់ខ្ញុំ ក៏តម្កល់ទុកល្អហើយ ម្ចាស់ភ្លៀង បើអ្នកចង់ (បង្ហោរទឹក) ចូរបង្ហោរមកចុះ។

សុពហុត្ថេរ។

វល្លិយត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.01.053 | ភាគទី ៥៦

(៣. វល្លិយត្ថេរគាថា)

[៥៤] ភ្លៀង (មានផ្ការ) ដូចចម្រៀងដីពីរោះ រមែងបង្ហោរចុះ ខ្ទម គឺអត្តភាពខ្ញុំ ខ្ញុំបានបិទបាំងហើយ ឥតមានខ្យល់ចូលបានទេ តែងនាំមកនូវសេចក្តីសុខ ខ្ញុំជាអ្នកមិនប្រមាទនៅក្នុងខ្ទមនោះ ម្ចាស់ភ្លៀង បើអ្នកចង់ (បង្ហោរទឹក) ចូរបង្ហោរមកចុះ។

វល្លិយត្ថេរ។

ឧត្តិយត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.01.054 | ភាគទី ៥៦

(៤. ឧត្តិយត្ថេរគាថា)

[៥៥] ភ្លៀង (មានផ្ការ) ដូចចម្រៀងដីពីរោះ រមែងបង្ហោរចុះ ខ្ទម គឺអត្តភាពខ្ញុំ ខ្ញុំបានបិទបាំងហើយ ខ្ញុំឥតមានបុគ្គលគំរប់ពីរនៅក្នុងខ្ទមនោះទេ ម្ចាស់ភ្លៀង បើអ្នកចង់ (បង្ហោរទឹក) ចូរបង្ហោរមកចុះ។

ឧត្តិយត្ថេរ។

អញ្ជនាវនិយត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.01.055 | ភាគទី ៥៦

(៥. អញ្ជនាវនិយត្ថេរគាថា)

[៥៦] ខ្ញុំបានចូលទៅកាន់ព្រៃអញ្ជន ហើយធ្វើខ្ទមប៉ុនគ្រៃអាសន្ន¹⁴ (ហើយអង្គុយ) ខ្ញុំបានដល់ត្រៃវិជ្ជា ពុទ្ធសាសនា ខ្ញុំក៏បានធ្វើហើយ។

អញ្ជនាវនិយត្ថេរ។

កុដិវិហារិត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.01.056 | ភាគទី ៥៦

(៦. កុដិវិហារិត្ថេរគាថា)

[៥៧] (ខេត្តបាល សួរថា) នរណា (អង្គុយនៅ) ក្នុងខ្ទម (ព្រះថេរៈតបថា) ភិក្ខុអ្នកប្រាសចាកភាគៈ មានចិត្តតម្កល់ទុកល្អហើយ (អង្គុយនៅ) ក្នុងខ្ទម ម្ចាស់អារុសោ អ្នកចូរដឹងយ៉ាងនេះថា ខ្ទមដែលអ្នកធ្វើហើយ មិនឥតប្រយោជន៍ទេ។

កុដិវិហារិភ្នែរគាថា

CS [sut.kn.tha.01.057](#) | ភាគទី ៥៦

(៧. ទុតិយកុដិវិហារិភ្នែរគាថា)

[៥៨] ខ្ញុំនេះជាបស់ចាស់ កាលបើអ្នកប្រាថ្នាខ្ញុំមឺងទៀត អ្នកចូរណែនាំសេចក្តីប្រាថ្នាចំពោះខ្ញុំចាស់ចេញ ម្ចាស់ភិក្ខុ ខ្ញុំមឺងទៀត តែងនាំមកនូវទុក្ខ។

កុដិវិហារិភ្នែរ។

រមណីយកុដិវិហារិភ្នែរគាថា

CS [sut.kn.tha.01.058](#) | ភាគទី ៥៦

(៨. រមណីយកុដិវិហារិភ្នែរគាថា)

[៥៩] ខ្ញុំនេះបស់ខ្ញុំដែលគេឲ្យដោយសទ្ធា ជាខ្ញុំមគ្គុរិករាយ ជាទីត្រេកអរនៃចិត្ត ខ្ញុំមិនមានសេចក្តីត្រូវការដោយកុមារីទាំងឡាយទេ ពួកជនណាមានសេចក្តីត្រូវការ ចូរនាំទាំងឡាយ ទៅក្នុងទីនោះ (របស់ពួកជននោះ) ចុះ។

រមណីយកុដិវិហារិភ្នែរ។

កោសល្យវិហារិភ្នែរគាថា

CS [sut.kn.tha.01.059](#) | ភាគទី ៥៦

(៩. កោសល្យវិហារិភ្នែរគាថា)

[៦០] ខ្ញុំបួសដោយសទ្ធា ខ្ញុំមត្តច ខ្ញុំបានធ្វើទុកក្នុងព្រៃហើយ ខ្ញុំមិនប្រមាទ មានព្យាយាមដឹងតឹងរឹង មានសតិខ្ជាប់ខ្ជួន មានការដឹងខ្ជួនជាក់លាក់។

កោសល្យវិហារិភ្នែរ។

សីវលីភ្នែរគាថា

CS [sut.kn.tha.01.060](#) | ភាគទី ៥៦

(១០. សីវលីភ្នែរគាថា)

[៦១] សង្គហ្មធម៌ទាំងនោះ (មាននេក្ខម្មសង្គហ្មៈជាដើម) សម្រេចហើយដល់ខ្ញុំ ខ្ញុំមានសេចក្តីត្រូវការនឹងចូលទៅកាន់ខ្ញុំ ដែលជាខ្ញុំនាំឲ្យខ្ញុំបានដល់នូវវិជ្ជា និងវិមុត្តិ លះបង់នូវមាណស័យ។

សីវលីភ្នែរ។

ឧទាន

និយាយអំពីគោតិកភ្នែរ ១ សុពហុភ្នែរ ១ វល្លិយភ្នែរ ១ ឧត្តិយភ្នែរជាតសី ១ អញ្ញនារនិយភ្នែរ ១ កុដិវិហារិភ្នែរ ២ លើក រមណីយកុដិវិហារិភ្នែរ ១ កោសល្យវិហារិភ្នែរ ១ សីវលីភ្នែរ ១។

ចប់ ធម្មវគ្គ។

ថេរគាថា ឯកនិបាត

សត្តមវគ្គ

CS [sut.kn.tha.01.v07](#) | ភាគទី ៥៦

(៧. សត្តមវគ្គ)

វប្បភ្នែរគាថា

CS [sut.kn.tha.01.061](#) | ភាគទី ៥៦

(១. វប្បភ្នែរគាថា)

[៦២] បណ្ឌិតអ្នកឃើញ រមែងឃើញនូវបណ្ឌិតអ្នកឃើញ (ផងគ្នា) ផង ឃើញពាល អ្នកមិនឃើញផង ឯពាលអ្នកមិនឃើញ រមែងមិនឃើញពាល ដែលមិនឃើញ (ផងគ្នា) ផង នូវបណ្ឌិតអ្នកឃើញផង។

វប្បត្ថេវ។

វជ្ជិបុត្តកត្ថេវគាថា

CS sut.kn.tha.01.062 | ភាគទី ៥៦

(២. វជ្ជិបុត្តកត្ថេវគាថា)

[៦៣] យើងម្នាក់ឯងនៅក្នុងព្រៃ ដូចកំណត់ឈើដែលគេចោលក្នុងព្រៃ ពួកកុលបុត្តជាច្រើនរូប រមែងស្រឡាញ់យើងដូចពួកសត្វនរក ស្រឡាញ់អ្នកដែលទៅកាន់ឋានសួគ៌។

វជ្ជិបុត្តកត្ថេវ។

បក្ខត្ថេវគាថា

CS sut.kn.tha.01.063 | ភាគទី ៥៦

(៣. បក្ខត្ថេវគាថា)

[៦៤] ពួកសត្វ (ឃ្មោតចាកកុសលធម៌) ធ្លាក់ចុះហើយ រមែងធ្លាក់ចុះ ឯពួកសត្វដែលជាប់ចំពាក់ (ក្នុងកាម) តែងមកវិញ សោឡសកិច្ច ដែលអាត្មាអញ្ជើងហើយ ជាតម្រេកដែលគួរត្រេកអរ ព្រះនិព្វានជាសុខដែលមូលមិត្តដោយសេចក្តីសុខ។

បក្ខត្ថេវ។

វិមលកោណ្ឌញ្ញត្ថេវគាថា

CS sut.kn.tha.01.064 | ភាគទី ៥៦

(៤. វិមលកោណ្ឌញ្ញត្ថេវគាថា)

[៦៥] វិមលកោណ្ឌញ្ញៈ កើតអំពីស្រី មានដើមឈើជាឈ្មោះ (អម្ពបាលី) កើតដោយស្តេច ដូចជាទង់ពណ៌ស (ព្រះបាទពិម្ពិសារ) លះបង់នូវទង់ គឺមានៈ កំចាត់បង់នូវទង់ធំ គឺមានៈ ដោយប្រាជ្ញាដូចជាទង់។

វិមលកោណ្ឌញ្ញត្ថេវ។

ឧក្ខេបកដវច្ឆត្ថេវគាថា

CS sut.kn.tha.01.065 | ភាគទី ៥៦

(៥. ឧក្ខេបកដវច្ឆត្ថេវគាថា)

[៦៦] ពុទ្ធវចនៈ ដែលបុគ្គលរៀនក្នុងសំណាក់នៃឧក្ខេបកដវច្ឆត្ថេវ ព្រះចេះនោះ រមែងសំដែងនូវពុទ្ធវចនៈនោះ ដល់គ្រហស្ថទាំងឡាយបានអស់ឆ្នាំជាច្រើន លោកជាអ្នកមានសេចក្តីរីករាយដ៏លើសលុប អង្គុយនៅដ៏ស្ងប់ស្ងៀម។

ឧក្ខេបកដវច្ឆត្ថេវ។

មេឃិយត្ថេវគាថា

CS sut.kn.tha.01.066 | ភាគទី ៥៦

(៦. មេឃិយត្ថេវគាថា)

[៦៧] ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ជាមហាវិបុលស ព្រះអង្គដល់នូវត្រើយនៃធម៌ទាំងពួង ទ្រង់ប្រដៅហើយ ខ្ញុំបានស្តាប់ធម៌របស់ព្រះអង្គ ជាអ្នកត្រេកអរនៅក្នុងសំណាក់ (ព្រះអង្គ) ត្រូវវិជ្ជា ខ្ញុំបានដល់ហើយ ពុទ្ធសាសនា ខ្ញុំក៏បានធ្វើហើយ។

មេឃិយត្ថេវ។

ឯកធម្មសវនីយត្ថេវគាថា

CS sut.kn.tha.01.067 | ភាគទី ៥៦

(៧. ឯកធម្មសវនីយត្ថេវគាថា)

[៦៨] កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ ខ្ញុំបានដកចោលហើយ ជាតិសំសារ ក៏អស់ហើយ ភពថ្មីទៀត មិនមានក្នុងកាលឥឡូវនេះទេ។

ឯកុទានិយត្តេរគាថា

CS [sut.kn.tha.01.068](#) | ភាគទី ៥៦

(៨. ឯកុទានិយត្តេរគាថា)

[៦៩] សេចក្តីសោក រមែងមិនមានដល់អ្នកប្រាជ្ញ មានចិត្តដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ជាអ្នកមិនប្រមាទ សិក្សាក្នុងធម៌ ជាគន្លងនៃការចេះដឹង មានតាទិគុណ ជាអ្នកស្ងប់រម្ងាប់ មានសតិគ្រប់កាល។

ឯកុទានិយត្តេរ។

ឆន្ទត្ថេរគាថា

CS [sut.kn.tha.01.069](#) | ភាគទី ៥៦

(៩. ឆន្ទត្ថេរគាថា)

[៧០] ខ្ញុំបានស្តាប់សច្ចធម៌ មានសដីប្រសើរ របស់ព្រះមានព្រះភាគ ជាបុគ្គលប្រសើរ ដែលព្រះពុទ្ធមានសព្វញ្ញតញ្ញាណប្រសើរ សំដែង ហើយ ប្រតិបត្តិចំពោះអដ្ឋង្គិកមគ្គ ដើម្បីដល់ព្រះនិព្វាន ឈ្មោះអមតៈ ព្រះមានព្រះភាគនោះ ព្រះអង្គជាបុគ្គលឈ្លាស់វៃក្នុងគន្លងនៃព្រះនិព្វានដ៏ ក្សេមចាកយោគៈ។

ឆន្ទត្ថេរ។

បុណ្ណត្ថេរគាថា

CS [sut.kn.tha.01.070](#) | ភាគទី ៥៦

(១០. បុណ្ណត្ថេរគាថា)

[៧១] សីលហ្នឹងឯង ជាកំពូលក្នុងសាសនានេះ ចំណែកបុគ្គលមានប្រាជ្ញា ជាបុគ្គលប្រសើរ ជ័យជំនះក្នុងមនុស្ស និងទេវតាទាំងឡាយ រមែង មាន ព្រោះសីល និងប្រាជ្ញា។

បុណ្ណត្ថេរ។

ឧទ្ទាន

និយាយអំពីវប្បត្ថេរ ១ វដ្តិបុត្តកត្ថេរ ១ បក្ខត្ថេរ ១ វិមលកោណ្ឌញ្ញត្ថេរ ១ ឧក្ខេបកដវច្ឆត្ថេរ ១ មេឃិយត្ថេរ ១ ឯកធម្មសុវនិយត្ថេរ ១ ឯកុទានត្ថេរ ១ ឆន្ទត្ថេរ ១ បុណ្ណត្ថេរ ជាអ្នកមានកំឡាំងច្រើន ១។

ចប់ សត្តមវគ្គ។

អដ្ឋមវគ្គ

CS [sut.kn.tha.01.v08](#) | ភាគទី ៥៦

(៨. អដ្ឋមវគ្គ)

វច្ឆបាលត្ថេរគាថា

CS [sut.kn.tha.01.071](#) | ភាគទី ៥៦

(១. វច្ឆបាលត្ថេរគាថា)

[៧២] បុគ្គលអ្នកយល់ឃើញប្រយោជន៍ដ៏ល្អិតសុខុមក្រៃលែង ជាអ្នកឈ្លាស់វៃដោយប្រាជ្ញា មានកិរិយាប្រព្រឹត្តិឱនលំទោន ជាអ្នកសេពល្អ ហើយនូវសីលនៃព្រះពុទ្ធនោះ មិនមែនបានព្រះនិព្វានដោយក្រទេ។

វច្ឆបាលត្ថេរ។

អាតុមត្ថេរគាថា

CS [sut.kn.tha.01.072](#) | ភាគទី ៥៦

(២. អាតុមត្ថេរគាថា)

[៧៣] ទំពាំងឬស៊ីនៅខ្លី មានចុងលូតលាស់ បែកដៃចេញហើយ បុគ្គលបោចរោចចេញបានដោយក្រ យ៉ាងណាមិញ អាតុ កាលបើមាតានាំ ភរិយាមកឲ្យ ក៏យ៉ាងនោះដែរ សូមញោចយល់តាមអាតុចុះ ព្រោះឥឡូវនេះ អាតុបួសហើយ។

មាណវត្ថេរគាថា

CS [sut.kn.tha.01.073](#) | ភាគទី ៥៦

(៣. មាណវត្ថេរគាថា)

[៧៤] ខ្ញុំឃើញមនុស្សចាស់ណា ឈឺចាប់ ប្រកបដោយទុក្ខ ទាំងឃើញមនុស្សដល់នូវការអស់ទៅនៃអាយុ ស្លាប់ហើយ ហេតុនោះ ខ្ញុំ លះបង់កាមជាទីត្រេកអរនៃចិត្ត ហើយចេញបួស។

មាណវត្ថេរ។

សុយាមនត្ថេរគាថា

CS [sut.kn.tha.01.074](#) | ភាគទី ៥៦

(៤. សុយាមនត្ថេរគាថា)

[៧៥] កាមច្នន្តៈ ព្យាបាទៈ ចឺនមិទ្ធៈ ឧទ្ធច្នកុក្កុច្នៈ វិចិកិច្ឆា រមែងមិនមានដល់ភិក្ខុដោយ សព្វគ្រប់។

សុយាមនត្ថេរ។

សុសារទត្ថេរគាថា

CS [sut.kn.tha.01.075](#) | ភាគទី ៥៦

(៥. សុសារទត្ថេរគាថា)

[៧៦] ការឃើញនូវព្រះអរិយទាំងឡាយ មានអត្តភាពរៀបចំល្អហើយ ជាការប្រពៃ (ព្រោះថា) សេចក្តីសង្ស័យ រមែងដាច់ បញ្ញារមែងចំរើន ឡើង ព្រះអរិយៈទាំងនោះ រមែងធ្វើសូម្បីនូវជនពាល ឲ្យជាបណ្ឌិតបាន ព្រោះហេតុនោះ ការសមាគមនៃសប្បុរសទាំងឡាយ ជាការប្រពៃ។

សុសារទត្ថេរ។

បិយញ្ចហត្ថេរគាថា

CS [sut.kn.tha.01.076](#) | ភាគទី ៥៦

(៦. បិយញ្ចហត្ថេរគាថា)

[៧៧] កាលពួកសត្វកំពុងបោងឡើង បណ្ឌិតតែងឱនលំទោន កាលពួកសត្វធ្លាក់ចុះ (ដោយអំណាចកោសជ្ជៈ) បណ្ឌិតតែងប្រឹងឡើង កាល ពួកសត្វមិនបានអប់រំ (ព្រហ្មចរិយធម៌) បណ្ឌិតតែងអប់រំ កាលពួកសត្វត្រេកអរ (ក្នុងកាមគុណ) បណ្ឌិតមិនត្រេកអរទេ។

បិយញ្ចហត្ថេរ។

ហត្ថារោហបុត្តត្ថេរគាថា

CS [sut.kn.tha.01.077](#) | ភាគទី ៥៦

(៧. ហត្ថារោហបុត្តត្ថេរគាថា)

[៧៨] ចិត្តនេះ ក្នុងកាលមុន បានគ្រាច់ទៅកាន់ចារិក តាមសេចក្តីប្រាថ្នា តាមចំណង់ តាមសេចក្តីស្រួល ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំនឹងផ្ទេរផ្ទាល់ចិត្តនោះ ដោយឧបាយ ដូចជាហ្មដំរីអ្នកកាន់កង្វែរ សង្កត់សង្កិនដំរីដែលចុះប្រេង។

ហត្ថារោហបុត្តត្ថេរ។

មេណ្ឌសិរត្ថេរគាថា

CS [sut.kn.tha.01.078](#) | ភាគទី ៥៦

(៨. មេណ្ឌសិរត្ថេរគាថា)

[៧៩] កាលខ្ញុំមិនទាន់បាន (ញាណ) តែងអន្ទោលទៅកាន់សំសារអស់ជាតិមិនតែមួយទេ គំនរនៃសេចក្តីទុក្ខរបស់ខ្ញុំ ដែលទទួលរងហើយ នោះ ជាគំនរទុក្ខប្រាសចេញទៅហើយ។

មេណ្ឌសិរត្ថេរ។

រក្ខិតត្ថេរគាថា

CS [sut.kn.tha.01.079](#) | ភាគទី ៥៦

(៩. រក្ខិតត្ថេរកាថា)

[៨០] រាគៈទាំងពួង ខ្ញុំលះចោលហើយ ទោសៈទាំងពួង ខ្ញុំក៏ដកចោលហើយ មោហៈទាំងពួងរបស់ខ្ញុំ ក៏ប្រាសចេញហើយ ខ្ញុំជាបុគ្គលត្រជាក់ រលត់ទុក្ខហើយ។

រក្ខិតត្ថេរ។

ឧត្តត្ថេរកាថា

CS [sut.kn.tha.01.080](#) | ភាគទី ៥៦

(១០. ឧត្តត្ថេរកាថា)

[៨១] អំពើណា ទោះបីតិច ឬច្រើន ដែលខ្ញុំធ្វើហើយ អំពើទាំងអស់នុ៎ះ ក៏អស់រលីងហើយ ឥឡូវនេះ ភពថ្មីទៀត មិនមានឡើយ។

ឧត្តត្ថេរ។

ឧទ្ទាន

និយាយអំពីវច្ឆបាលត្ថេរ ១ អាតុមត្ថេរ ១ មាណវត្ថេរជាតសី ១ សុយាមនត្ថេរ ១ សុសារទត្ថេរ ១ បិយញ្ញហត្ថេរ ១ ហត្ថាណហបុត្តត្ថេរ ១ មេណ្ឌសិរត្ថេរ ១ រក្ខិតត្ថេរ ១ ព្រះថេរឈ្មោះឧត្តៈ ១។

ចប់ អដ្ឋមវគ្គ។

នវមវគ្គ

CS [sut.kn.tha.01.v09](#) | ភាគទី ៥៦

(៩. នវមវគ្គ)

សមិទិត្តត្ថេរកាថា

CS [sut.kn.tha.01.081](#) | ភាគទី ៥៦

(១. សមិទិត្តត្ថេរកាថា)

[៨២] អំពើលាមកណា ដែលខ្ញុំបានធ្វើហើយ ក្នុងជាតិទាំងឡាយដទៃ ក្នុងភពមុន អំពើលាមកនោះ ខ្ញុំគប្បីទទួលតែក្នុងជាតិនេះទេ រត្ថុដទៃ មិនមានឡើយ។

សមិទិត្តត្ថេរ។

កស្សបត្ថេរកាថា

CS [sut.kn.tha.01.082](#) | ភាគទី ៥៦

(២. កស្សបត្ថេរកាថា)

[៨៣] ទីមានភិក្ខុហារដ៏សម្បូណ៍ផង ទីដីក្សេមក្សាន្ត មិនមានភ័យផង មានក្នុងទិសណាៗ ម្ចាស់កូន អ្នកចូរទៅក្នុងទិសនោះ ៗ ចុះ សូមកុំឲ្យ អ្នកមានសេចក្តីសោកបៀតបៀនបានឡើយ។

កស្សបត្ថេរ។

សីហត្ថេរកាថា

CS [sut.kn.tha.01.083](#) | ភាគទី ៥៦

(៣. សីហត្ថេរកាថា)

[៨៤] ម្ចាស់ភិក្ខុឈ្មោះសីហៈ ចូរអ្នកកុំប្រមាទ កុំខ្ជិលច្រអូសអស់យប់ និងថ្ងៃ ចូរអ្នកចម្រើនកុសលធម៌ចុះ ចូរអ្នកលះបង់នូវគ្រោងកាយ គឺអត្ត ភាពដោយឆាប់ចុះ។

សីហត្ថេរ។

នីតត្ថេរកាថា

CS [sut.kn.tha.01.084](#) | ភាគទី ៥៦

(៤. នីតត្ថេរកាថា)

[៨៥] បុគ្គលដែលកំរិតរហូតត្រូវទាំងអស់ ត្រេកអរក្នុងពួកគណៈក្នុងវេលាថ្ងៃ ជាអ្នកអំបូរបញ្ញា កាលណានឹងធ្វើនូវទីបំផុតនៃទុក្ខបាន។

និតត្ថេរ។

សុនាគត្ថេរគាថា

CS [sut.kn.tha.01.085](#) | ភាគទី ៥៦

(៥. សុនាគត្ថេរគាថា)

[៨៦] បុគ្គលណាដែល ក្នុងនិមិត្តរបស់ចិត្ត ដឹងច្បាស់នូវរសនៃវិវេក ដុតកំដៅកិលេស ជាអ្នកមានប្រាជ្ញារក្សាខ្លួន មានស្មារតីតំកល់មាំ គប្បី បាននូវនិរាមិសសុខ គឺព្រះនិព្វាន។

សុនាគត្ថេរ។

នាគិតត្ថេរគាថា

CS [sut.kn.tha.01.086](#) | ភាគទី ៥៦

(៦. នាគិតត្ថេរគាថា)

[៨៧] ព្រះមានព្រះភាគ ជាសាស្តាចារ្យ កាលសំដែងដោយព្រះអង្គឯង (ដូចផ្នែកន្ទតព្រៃ) ក្នុងបាតដៃ តែងប្រៀនប្រដៅសង្ឃយ៉ាងនេះថា ផ្លូវ ដ៏ប្រសើរនេះ ជាផ្លូវទៅកាន់ព្រះនិព្វាន មិនមែនដូចផ្លូវរបស់គិរិយអ្នកពោលផ្សេងៗ ខាងក្រៅសាសនានេះទេ។

នាគិតត្ថេរ។

បរិដ្ឋត្ថេរគាថា

CS [sut.kn.tha.01.087](#) | ភាគទី ៥៦

(៧. បរិដ្ឋត្ថេរគាថា)

[៨៨] ខន្ធទាំងឡាយ ខ្ញុំឃើញច្បាស់ហើយ តាមសេចក្តីពិត ភពទាំងពួង ខ្ញុំទំលាយហើយ ជាតិសង្សារអស់ហើយ ឥឡូវនេះ ភពថ្មីមិនមាន ទេ។

បរិដ្ឋត្ថេរ។

អជ្ជនត្ថេរគាថា

CS [sut.kn.tha.01.088](#) | ភាគទី ៥៦

(៨. អជ្ជនត្ថេរគាថា)

[៨៩] ខ្ញុំកាលយល់ច្បាស់នូវសច្ចធម៌ទាំងឡាយ ទើបអាចនឹងឃើញខ្លួនឡើងចាកទឹក គឺសំសារ ឡើងកាន់ទីគោក គឺព្រះនិព្វាន ដូចជាជំនន់ធំកាល បន្លាត់ទៅ។

អជ្ជនត្ថេរ។

ទេវសភត្ថេរគាថា

CS [sut.kn.tha.01.089](#) | ភាគទី ៥៦

(៩. (បឋម)-ទេវសភត្ថេរគាថា)

[៩០] ខ្ញុំឆ្លងឡើងផុត ចាកភក់ ចាកល្បាប់ គឺកិលេសហើយ រៀនសូត្រហើយចាកបាតាល (ទំនាប) គឺយោគៈ រួចផុតហើយចាកឱយៈផង គន្លុះផង មានទាំងពួង ខ្ញុំកំចាត់បង់ហើយ។

ទេវសភត្ថេរ។

សាមិទត្ថេរគាថា

CS [sut.kn.tha.01.090](#) | ភាគទី ៥៦

(១០. សាមិទត្ថេរគាថា)

[៩១] ខន្ធ ៥ ខ្ញុំកំណត់ដឹងហើយ ខន្ធ៥ មានប្រសគល់ដាច់ហើយ ជាតិសំសារអស់ហើយ ភពថ្មីទៀត (របស់ខ្ញុំ) មិនមានក្នុងកាលឥឡូវនេះ។

សាមិទត្ថេរ។

ឧទ្ទាន

និយាយអំពីសមិទ្ធិត្ថត្ថេរ ១ កស្សបត្ថេរ ១ សីហត្ថេរ ១ នីតត្ថេរ ១ សុនាគត្ថេរ ១ នាគិតត្ថេរ ១ បរិដ្ឋត្ថេរ ១ អជ្ជនៈជាតសី ១ ទេវសភត្ថេរ ១ សាមិទត្ថត្ថេរ មានកំឡាំងច្រើន ១។

ចប់ នវមវគ្គ។

ទសមវគ្គ

CS [sut.kn.tha.01.v10](#) | ភាគទី ៥៦

(១០. ទសមវគ្គ)

បរិបុណ្ណកត្តត្ថេរ

CS [sut.kn.tha.01.091](#) | ភាគទី ៥៦

(១. បរិបុណ្ណកត្តត្ថេរ)

[៩២] សុធាភោជន មានសទ្ធាវាយ អាត្មាអញ មិនសរសើរដូចភោជន គឺនិព្វានសុខ ដែលអាត្មាអញបរិភោគហើយក្នុងថ្ងៃនេះទេ ធម៌ដែល ព្រះពុទ្ធតោតម ព្រះអង្គឃើញដោយបញ្ញាវិញមិនបាន ទ្រង់សំដែងហើយ (ទើបជាធម៌មានសច្ច័យ)។

បរិបុណ្ណកត្តត្ថេរ។

វិជយត្ថេរ

CS [sut.kn.tha.01.092](#) | ភាគទី ៥៦

(២. វិជយត្ថេរ)

[៩៣] ភិក្ខុណា មានអាសវៈអស់ហើយ មិនជ្រប់ក្នុងអាហារ ភិក្ខុណា មានសុញ្ញតវិមោក្ខ អនិមិត្តវិមោក្ខ (អប្បណិហិតវិមោក្ខ) ជាអារម្មណ៍ ស្នាមជើងរបស់ភិក្ខុនោះ។ បុគ្គលតាមរកឃើញបានដោយក្រ ដូចស្នាមជើងនៃសត្វស្លាប់ក្នុងអាកាស។

វិជយត្ថេរ។

ឯរកត្ថេរ

CS [sut.kn.tha.01.093](#) | ភាគទី ៥៦

(៣. ឯរកត្ថេរ)

[៩៤] ម្ចាស់ឯរកៈ កាមទាំងឡាយ ជាទុក្ខ ម្ចាស់ឯរកៈ កាមទាំងឡាយ មិនមែនជាសុខទេ ម្ចាស់ឯរកៈ បុគ្គលណា ប្រាថ្នារកកាម បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាប្រាថ្នាទុក្ខ ម្ចាស់ឯរកៈ បុគ្គលណា មិនប្រាថ្នារកកាម បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាមិនប្រាថ្នាទុក្ខទេ។

ឯរកត្ថេរ។

មេត្តជិត្តត្ថេរ

CS [sut.kn.tha.01.094](#) | ភាគទី ៥៦

(៤. មេត្តជិត្តត្ថេរ)

[៩៥] សូមនមស្ការ ព្រះមានព្រះភាគអង្គនោះ ព្រះអង្គជាសក្យបុត្តមានសិរី ព្រះធម៌ដ៏ប្រសើរនេះ ព្រះពុទ្ធដល់នូវធម៌ដ៏ប្រសើរនោះ ទ្រង់សំដែង ទុកល្អហើយ។

មេត្តជិត្តត្ថេរ។

ចក្ខុបាលត្ថេរ

CS [sut.kn.tha.01.095](#) | ភាគទី ៥៦

(៥. ចក្ខុបាលត្ថេរ)

[៩៦] ខ្ញុំជាមនុស្សខ្លាក៏ មានភ្នែកដែលទោសកំចាត់បង់ហើយ ទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយដាច់ស្រយាល ទោះបីកាលដេក ក៏ខ្ញុំមិនទៅជាមួយនឹង សំឡាញ់ជាបាបមិត្តទេ។

ចក្ខុបាលត្ថេរ។

ខណ្ឌសុមនគ្រូរកាថា

CS sut.kn.tha.01.096 | ភាគទី ៥៦

(៦. ខណ្ឌសុមនគ្រូរកាថា)

[៩៧] ខ្ញុំបានបូជាផ្កាមួយ រួចក៏បានឲ្យគេបំភ្លើងឋានសួគ៌អស់ ៨០ កោដិឆ្នាំ (រាប់ដោយឆ្នាំមនុស្ស) ខ្ញុំរលត់ទុក្ខដោយផលនៃកម្មដ៏សេសសល់។

ខណ្ឌសុមនគ្រូរកាថា។

តិស្សត្រូវកាថា

CS sut.kn.tha.01.097 | ភាគទី ៥៦

(៧. តិស្សត្រូវកាថា)

[៩៨] ខ្ញុំលះភាជន៍សំរិទ្ធិដែលមានក្បាច់ ១០០ស្រទាប់ និងភាជន៍មាស មានចម្លាក់ ១០០ ជាន់ ហើយត្រឡប់មកកាន់យកបាត្រដីវិញ ការចូលកាន់ផ្លូវរបស់ខ្ញុំនេះ ឈ្មោះថាជាការអភិសេកទីពីរ។

តិស្សត្រូវកាថា។

អភយត្រូវកាថា

CS sut.kn.tha.01.098 | ភាគទី ៥៦

(៨. អភយត្រូវកាថា)

[៩៩] បុគ្គលកាលឃើញរូប ហើយធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវនិមិត្តជាទីស្រឡាញ់ សតិរមែងភ្ញាំងភ្ញាត់ បុគ្គលនោះ មានចិត្តត្រេកអរ ទទួលយកលេបយកនូវអារម្មណ៍នោះ អាសវៈទាំងឡាយ ដែលជាគ្រឿងនាំចូលទៅកាន់បួសគល់នៃភព រមែងចំរើនដល់បុគ្គលនោះ។

អភយត្រូវកាថា។

ឧត្តិយត្រូវកាថា

CS sut.kn.tha.01.099 | ភាគទី ៥៦

(៩. ឧត្តិយត្រូវកាថា)

[១០០] បុគ្គលកាលស្តាប់សំឡេង ហើយធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវនិមិត្តជាទីស្រឡាញ់ សតិរមែងភ្ញាំងភ្ញាត់ បុគ្គលនោះ មានចិត្តត្រេកអរ ទទួលយកលេបយកនូវអារម្មណ៍នោះ អាសវៈទាំងឡាយ ដែលជាគ្រឿងនាំចូលទៅកាន់សង្សារ រមែងចំរើនដល់បុគ្គលនោះ។

ឧត្តិយត្រូវកាថា។

ទេវសភត្រូវកាថា

CS sut.kn.tha.01.100 | ភាគទី ៥៦

(១០. (ទុតិយ)-ទេវសភត្រូវកាថា)

[១០១] បុគ្គលប្រកបដោយសម្បជាន មានសតិប្បដ្ឋានជាអារម្មណ៍ដ៏ដេរដាសដោយផ្កា គឺវិមុត្តិ ជាអ្នកមិនមានអាសវៈ នឹងបរិនិព្វាន។

ទេវសភត្រូវកាថា។

ឧទ្ទាន

និយាយអំពីបរិបុណ្ណត្រូវ ១ វិជយត្រូវ ១ ឯរកត្រូវ ១ មេត្តជិត្រូវ ជាអ្នកប្រាជ្ញ ១ ចក្ខុបាលត្រូវ ១ ខណ្ឌសុមនត្រូវ ១ តិស្សត្រូវ ១ អភយត្រូវ ១ ឧត្តិយត្រូវមានបញ្ញាច្រើន ១ ទេវសភត្រូវ ១។

ចប់ ទសមវគ្គ។

ឯកានសមវគ្គ

CS sut.kn.tha.01.v11 | ភាគទី ៥៦

(១១. ឯកានសមវគ្គ)

ពេលដ្ឋកានិត្រូវកាថា

(១. ពេលដ្ឋានិកត្ថេរគាថា)

[១០២] បុរសបុគ្គលល្ងង់ខ្លៅ លះបង់សភាពជាគ្រហស្ថ (ចូលកាន់ផ្នួស) ជាអ្នកមិនបានអប់រំខ្លួន ជាអ្នកមានមាត់ដូចជានង្គ័ល ខ្លួលច្រមុស បានតែខាងចិញ្ចឹមពោះ ដូចជ្រូកស្រុកធំ ដែលគេបំប៉នដោយចំណី តែងចូលទៅកាន់គភ៌រឿយ ។។

ពេលដ្ឋានិកត្ថេរ។

សេតុច្ចត្ថេរគាថា

(២. សេតុច្ចត្ថេរគាថា)

[១០៣] ជនទាំងឡាយ ដែលត្រូវមានបញ្ចេត សៅហ្មងក្នុងសង្គារ ត្រូវលាភៈ អលាភៈ ញាំញីហើយ រមែងមិនបាននូវសមាធិ។

សេតុច្ចត្ថេរ។

ពន្ធត្ថេរគាថា

(៣. ពន្ធត្ថេរគាថា)

[១០៤] ខ្ញុំមិនត្រូវការដោយលាភៈនេះទេ ខ្ញុំបានសេចក្តីសុខ ឆ្អែតដោយធម្មរស ក្រេបដឹករសដីប្រសើរថ្លៃថ្លា មិនធ្វើនូវការជាប់ដោយរសទេ។

ពន្ធត្ថេរ។

ខិតកត្ថេរគាថា

(៤. ខិតកត្ថេរគាថា)

[១០៥] ឱហ្ន៎ កាយរបស់ខ្ញុំស្រាល កាលខ្ញុំត្រូវបីតិ និងសុខដ៏ទូលាយពាល់ត្រូវហើយ កាយរបស់ខ្ញុំ រមែងអណ្តែតឡើងបានដូចប៉ុយដែលប៉ើង ដោយខ្យល់។

ខិតកត្ថេរ។

មលិតវម្មត្ថេរគាថា

(៥. មលិតវម្មត្ថេរគាថា)

[១០៦] បុគ្គលអ្នកឈ្លាសវៃ ទោះបីអផ្សុក រមែងមិននៅ (ក្នុងអាវាសដែលមិនសប្បាយ) សូម្បីកាលត្រេកអរក៏ចៀសចេញ មិនគប្បីនៅគ្រប់ គ្រងលំនៅ ដែលប្រកបដោយអំពើមិនជាប្រយោជន៍ទេ។

មលិតវម្មត្ថេរ។

សុហេមន្តត្ថេរគាថា

(៦. សុហេមន្តត្ថេរគាថា)

[១០៧] អត្ថមានអាថ៌កំបាំងច្រើន ទ្រទ្រង់លក្ខណៈដ៏ច្រើន ជនឥតប្រាជ្ញា ឃើញអង្គនៃអត្ថតែមួយ ចំណែកបណ្ឌិតជាអ្នកឃើញអត្ថដ៏ច្រើន។

សុហេមន្តត្ថេរ។

ធម្មសំវរត្ថេរគាថា

(៧. ធម្មសំវរត្ថេរគាថា)

[១០៨] ខ្ញុំរំពឹងឃើញហើយ ទើបចេញចាកផ្ទះ ចូលកាន់ផ្នួស ត្រៃវិជ្ជា ខ្ញុំបានហើយ ពុទ្ធសាសនា ខ្ញុំក៏បានធ្វើហើយ។

ធម្មសដបិតុត្ថេរគាថា

CS [sut.kn.tha.01.108](#) | ភាគទី ៥៦

(៨. ធម្មសដបិតុត្ថេរគាថា)

[១០៩] ខ្ញុំមានអាយុប្រកបដោយឆ្នាំ ១២០ ទើបចេញចាកផ្ទះ ចូលកាន់ផ្នួស ត្រៃវិជ្ជា ខ្ញុំបានហើយ ពុទ្ធសាសនា ខ្ញុំក៏បានធ្វើហើយ។

ធម្មសដបិតុត្ថេរ។

សង្សរក្ខិតត្ថេរគាថា

CS [sut.kn.tha.01.109](#) | ភាគទី ៥៦

(៩. សង្សរក្ខិតត្ថេរគាថា)

[១១០] ភិក្ខុនេះត្រេកអរក្នុងទិស្វាត់ហើយ តែក្រែងមិនអើពើនឹងសាសនារបស់ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះអង្គជាអ្នកអនុគ្រោះដោយប្រយោជន៍ដ៏ ក្រៃលែងទេ ភិក្ខុនេះ ជាអ្នកមានឥន្ទ្រិយតាំងនៅជាប្រក្រតី នៅក្នុងទិស្វាត់ដូច្នោះ ដូចជាម្រឹកញី ប្រកបដោយជាតិនៅក្មេង ដែលនៅក្នុងព្រៃ។

សង្សរក្ខិតត្ថេរ។

ឧសភត្ថេរគាថា

CS [sut.kn.tha.01.110](#) | ភាគទី ៥៦

(១០. ឧសភត្ថេរគាថា)

[១១១] ឈើទាំងឡាយ លូតលាស់ឡើងពង្រីកពូលក្នុង ត្រូវទឹកភ្លៀងបង្ហោរចុះថ្មី ៗ ស្រោចស្រប់ហើយ រមែងញ៉ាំងចិត្តគួរដល់ការនាកម្មឲ្យកើត ឡើងដោយក្រៃលែងដល់ភិក្ខុឈ្មោះឧសភៈ អ្នកប្រាថ្នាវិវេកធម៌ អ្នកមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងព្រៃ។

ឧសភត្ថេរ។

ឧទ្ទាន

និយាយអំពីពេលដ្ឋកានិត្ថេរ ១ សេតុច្ឆត្ថេរ ១ ពន្ធត្ថេរ ១ ខិតកត្ថេរ ជាតសី ១ មលិតរម្មត្ថេរ ១ សុហោមន្តត្ថេរ ១ ធម្មសំវរត្ថេរ ១ ធម្មសដបិតុត្ថេរ ១ សង្សរក្ខិតត្ថេរ ១ ឧសភត្ថេរ ជាមហាមុនី ១។

ចប់ ឯកាទសមវគ្គ។

ទ្វាទសមវគ្គ

CS [sut.kn.tha.01.v12](#) | ភាគទី ៥៦

(១២. ទ្វាទសមវគ្គ)

ជេន្តត្ថេរគាថា

CS [sut.kn.tha.01.111](#) | ភាគទី ៥៦

(១. ជេន្តត្ថេរគាថា)

[១១២] ការបួសជាការក្រពិច គ្រឹះស្ថានបុគ្គលគ្រប់គ្រងបានដោយក្រ ព្រះធម៌ ជាសភាពជ្រាលជ្រៅ ភោគៈទាំងឡាយ រកបានដោយក្រ ការ ប្រព្រឹត្តិ (ចិញ្ចឹមជីវិត) របស់យើង ដោយបង្ខំយតាមមាន តាមបាន ក៏ជាការក្រ យើងគួរគិតនូវអនិច្ចតាធម៌ឲ្យរឿយ ៗ វិញ។

ជេន្តត្ថេរ។

វច្ឆគោតត្ថេរគាថា

CS [sut.kn.tha.01.112](#) | ភាគទី ៥៦

(២. វច្ឆគោតត្ថេរគាថា)

[១១៣] ខ្ញុំមានវិជ្ជា ៣ មានការដុតកិលេសច្រើន ជាអ្នកឈ្លាសវៃក្នុងចេតោសមថៈ (ការស្ងប់រម្ងាប់ចិត្ត) ប្រយោជន៍របស់ខ្លួន ខ្ញុំបានដល់ ហើយ ពុទ្ធសាសនា ខ្ញុំក៏បានធ្វើហើយ។

វច្ឆគោតត្ថេរ។

វនវច្ឆត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.01.113 | ភាគទី ៥៦

(៣. វនវច្ឆត្ថេរគាថា)

[១១៤] ភ្នំច្នៃទាំងនោះ មានទឹកថ្លា មានច្នៃដីក្រាស់ ដែលប្រកបដោយម្រឹក មានកន្ទុយដូចគោ (ស្វាខ្មៅ) ដីដេរដាសដោយសារាយក្នុងទឹក តែងញាំងខ្ញុំឲ្យត្រេកអរ (សុខចិត្តនៅបាន)។

វនវច្ឆត្ថេរ។

អធិមុត្តត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.01.114 | ភាគទី ៥៦

(៤. អធិមុត្តត្ថេរគាថា)

[១១៥] កាលបើជីវិតសូន្យថយទៅ សេចក្តីល្អរបស់សមណៈ នឹងមានមកក្នុងទីណា ដល់បុគ្គលអ្នកឆ្លងក្នុងកាយដ៏អាក្រក់ ជាប់ដោយសេចក្តីសុខក្នុងសរីរៈ។

អធិមុត្តត្ថេរ។

មហានាមត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.01.115 | ភាគទី ៥៦

(៥. មហានាមត្ថេរគាថា)

[១១៦] អ្នកនុ៎ះ នឹងសាបសូន្យចាកភ្នំឈ្មោះនេសាទកៈ (ទីនៅនៃអ្នកនេសាទ) ជាភ្នំមានយស បិទបាំងដោយដើមខ្ពង់គង់ នឹងដើមពោនស្វា ជាច្រើន។

មហានាមត្ថេរ។

បារាបរិយត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.01.116 | ភាគទី ៥៦

(៦. បារាបរិយត្ថេរគាថា)

[១១៧] បុគ្គលគ្រប់គ្រងទ្វារ សង្គ្រមដោយល្អ ខ្ជាក់ចោលនូវបុសគល់នៃសេចក្តីទុក្ខ ព្រោះលះបង់ធម្មាយតនៈទាំង ៦ ប្រការ ការអស់ទៅនៃអាសវៈ ខ្ញុំក៏បានដល់ហើយ។

បារាបរិយត្ថេរ។

យសត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.01.117 | ភាគទី ៥៦

(៧. យសត្ថេរគាថា)

[១១៨] ខ្ញុំមានខ្លួនប្រោះព្រំល្អ ស្លៀកពាក់ល្អ ស្អិតស្អាងដោយគ្រឿងប្រដាប់គ្រប់យ៉ាង បាននូវវិជ្ជា ៣ ប្រការ ពុទ្ធសាសនា ខ្ញុំក៏បានធ្វើហើយ។

យសត្ថេរ។

កិម្ពិលត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.01.118 | ភាគទី ៥៦

(៨. កិម្ពិលត្ថេរគាថា)

[១១៩] វ័យ (របស់សត្វ) រមែងធ្លាក់ចុះ ហាក់ដូចជាត្រូវទេវតាបណ្តេញ រូប (របស់យើង) កាលមាននៅ ដោយប្រការដូច្នោះ តែហាក់ដូចជាប្រកបអ្នកដទៃ ខ្លួនខ្ញុំនោះ កាលមានពិត តែហាក់ដូចជាមិនមាន ខ្ញុំព្យកឃើញខ្លួន (របស់ខ្ញុំ) ហាក់ដូចជាព្យកឃើញខ្លួនរបស់អ្នកដទៃដែរ។

កិម្ពិលត្ថេរ។

វជ្ជិបុត្តត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.01.119 | ភាគទី ៥៦

(៩. វជ្ជិបុត្តត្ថេរគាថា)

[១២០] អ្នកចូលទៅកាន់គល់ឈើ និងព្រៃព្រាតស្អាត ហើយក្រសោបយកព្រះនិព្វាន (មកដាក់) ក្នុងហ្វូន្យបាន នៃគោតម អ្នកចូរពិនិត្យចុះ កុំមានសេចក្តីប្រមាទឡើយ សេចក្តីរាយមាយចិត្ត និងធ្វើអ្វីដល់អ្នកកើត។

វដ្តិបុត្តត្ថេរ។

ឥសិទត្ថត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.01.120 | ភាគទី ៥៦

(១០. ឥសិទត្ថត្ថេរគាថា)

[១២១] ខន្ធទាំង ៥ មានបួសគល់ដាច់ ដែលខ្ញុំកំណត់ដឹងច្បាស់ហើយ ការអស់ទៅនៃទុក្ខ ខ្ញុំបានដល់ហើយ ការអស់ទៅនៃអាសវៈ ខ្ញុំក៏បានដល់ហើយដែរ។

ឥសិទត្ថត្ថេរ។

ឧទ្ទាន

និយាយអំពីជេន្តត្ថេរ ១ វច្ឆគោត្តត្ថេរ ១ វនវច្ឆត្ថេរ អ្នកមាននាមដ៏ប្រសើរ ១ អធិមុត្តត្ថេរ ១ មហានាមត្ថេរ ១ បារាបរិយត្ថេរ ១ យសត្ថេរ ១ កិម្ពិលត្ថេរ ១ វដ្តិបុត្តត្ថេរ ១ ឥសិទត្ថត្ថេរ ជាអ្នកមានយសធំ ១។

ចប់ ទ្វានសមវគ្គ។

ឧទ្ទាន ក្នុងឯកនិបាតនោះ គឺ

ព្រះថេរៈ ១២០ អង្គ មានសោឡសកិច្ចធ្វើរួចហើយ ជាអ្នកមិនមានអាសវៈ ដែលព្រះសង្ឃីតិកាចារ្យ អ្នកស្វែងរកនូវគុណធំ បានប្រមូលទុកដោយល្អ ក្នុងឯកនិបាត។

ចប់ ឯកនិបាត។

ទុកនិបាត

CS sut.kn.tha.02 | ភាគទី ៥៦

(២. ទុកនិបាត)

ទុកនិបាត បឋមវគ្គ

CS sut.kn.tha.02.v1 | ភាគទី ៥៦

(១. បឋមវគ្គ)

ឧត្តរត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.02.001 | ភាគទី ៥៦

(១. ឧត្តរត្ថេរគាថា)

[១២២] ភពនីមួយ ជាសភាពទៀងទាត់មិនមានទេ សូម្បីសង្ខារទាំងឡាយ ជាសភាពទៀងទាត់ ក៏មិនមាន ខន្ធទាំងឡាយនោះ រមែងកើតឡើង ច្យុតទៅមក ។។ ខ្ញុំបានដឹងច្បាស់នូវទោសនេះហើយ ជាអ្នកមិនត្រូវការដោយភពទេ បានរលាស់ចាកកាយទាំងពួងហើយ ការអស់ទៅនៃអាសវៈ ខ្ញុំក៏បានដល់ហើយ។

ឮថា ឧត្តរត្ថេរមានអាយុ បានសំដែងនូវគាថាទាំងឡាយដោយប្រការដូច្នោះ។

បិណ្ណាលភារទ្វាជត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.02.002 | ភាគទី ៥៦

(២. បិណ្ណាលភារទ្វាជត្ថេរគាថា)

[១២៣] ជីវិត (របស់ខ្ញុំ)នេះ រមែងមិនមាន ព្រោះការមិនប្រព្រឹត្តិទៅ អាហារមិនមែនធ្វើឲ្យស្ងប់ដល់ហ្វូន្យបានទេ គ្រោងកាយ តាំងនៅបានដោយអាហារ ខ្ញុំប្រព្រឹត្តនូវការស្វែងរក ព្រោះឃើញដូច្នោះ។ ការសំពះ និងការបូជាណា ដែលមានក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ បណ្ឌិតទាំងឡាយ បានពោលនូវការសំពះ និងបូជានោះ ថាដូចជាកាក់ សរ គឺកិលេសដ៏ល្អិត គេដកបានដោយក្រ សក្ការៈ ក៏បុរសអាក្រក់លះបានដោយក្រ។

ឮថា បិណ្ណាលភារទ្វាជត្ថេរមានអាយុ បានសំដែងនូវគាថាទាំងឡាយដោយប្រការដូច្នោះ។

វណ្ណៈត្រៃកថា

CS sut.kn.tha.02.003 | ភាគទី ៥៦

(៣. វណ្ណៈត្រៃកថា)

[១២៤] ស្វា គឺចិត្ត តែងចូលទៅក្នុងខ្នង គឺអន្តរាព មានទ្វារ ៥ កាលញាប់ញ័រស្ទុះចុះឡើង តែងត្រាច់ទៅតាមទ្វារ។ នៃស្វា អ្នកចូរឈប់ អ្នកកុំស្ទុះទៅឡើយ ខ្នងរបស់អ្នកនោះ មិនមានដូចក្នុងកាលមុនទៀតទេ អ្នកត្រូវខ្ញុំសង្កត់សង្កិនដោយបញ្ញា អ្នកនឹងទៅកាន់ទីឆ្ងាយមិនបានទេ។

វណ្ណៈត្រៃកថា។

គង្គាតិរិយត្រៃកថា

CS sut.kn.tha.02.004 | ភាគទី ៥៦

(៤. គង្គាតិរិយត្រៃកថា)

[១២៥] ខ្នងដែលខ្ញុំធ្វើទៀបឆ្នេរទន្លេគង្គា ដោយស្លឹកត្នោត ៣ ធាង ក៏មាន បាត្ររបស់ខ្ញុំ ដូចជាឆ្នាំងស្រោចទឹកដោះស្រស់ឲ្យខ្មោច ក៏មានសំពត់បង្កកូលក៏មាន។ ក្នុងរាងពីរឆ្នាំ ខ្ញុំនិយាយវាចាតែ ១ មាត់ ក្នុងរាងឆ្នាំទី ៣ គំនរនៃឆ្នាំ (អរិយ្យ) ខ្ញុំក៏បានទំលាយហើយ។

គង្គាតិរិយត្រៃកថា។

អជិនត្រៃកថា

CS sut.kn.tha.02.005 | ភាគទី ៥៦

(៥. អជិនត្រៃកថា)

[១២៦] បើទុកជាបុគ្គលមានវិជ្ជា ៣ លះបង់មច្ចុបាន មិនមានអាសវៈ ពួកជនពាល អ្នកមិនចេះដឹង រមែងមើលងាយបុគ្គលនោះ ថាជាអ្នកមិនមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្បីល្បាញទៅវិញ។ បុគ្គលណា ក្នុងលោកនេះ លុះតែជាអ្នកស្លាប់លាភចំពោះបាយ ទឹក ទោះបីមានធម៌ដ៏លាមក បុគ្គលនោះ ទើបពួកជនពាលទាំងនោះធ្វើសក្ការៈ។

អជិនត្រៃកថា។

មេឡជិនត្រៃកថា

CS sut.kn.tha.02.006 | ភាគទី ៥៦

(៦. មេឡជិនត្រៃកថា)

[១២៧] កាលណាខ្ញុំបានស្តាប់សច្ចធម៌របស់ព្រះសាស្តា កាលទ្រង់សំដែង (កាលនោះ) ខ្ញុំមិនដឹងនូវសេចក្តីសង្ស័យ ជាបុគ្គលដឹងសព្វ ចំពោះព្រះសាស្តា ព្រះអង្គជាអ្នកឈ្នះមារ ជាអ្នកដឹកនាំពួក ជាមហាវីរបុរស ជាសារថីដ៏ប្រសើរខ្ពង់ខ្ពស់ជាងសារថីទាំងឡាយ ឬសេចក្តីសង្ស័យក្នុងអរិយមគ្គ និងបដិបទា ក៏មិនមានដល់ខ្ញុំដែរ។

មេឡជិនត្រៃកថា។

រាជត្រៃកថា

CS sut.kn.tha.02.007 | ភាគទី ៥៦

(៧. រាជត្រៃកថា)

[១២៨] ភ្លៀង រមែងលេចផ្ទះនូវផ្ទះដែលប្រក់មិនល្អ យ៉ាងណាមិញ រាគៈ រមែងចាក់ផ្ទះចិត្តដែលមិនបានអប់រំល្អ ក៏យ៉ាងនោះដែរ។ ភ្លៀង រមែងមិនលេចផ្ទះនូវផ្ទះដែលប្រក់ល្អ យ៉ាងណាមិញ រាគៈ រមែងមិនចាក់ផ្ទះចិត្តដែលបានអប់រំល្អ ក៏យ៉ាងនោះដែរ។

រាជត្រៃកថា។

សុរាជត្រៃកថា

CS sut.kn.tha.02.008 | ភាគទី ៥៦

(៨. សុរាជត្រៃកថា)

[១២៩] ជាតិរបស់ខ្ញុំអស់ហើយ សាសនាព្រះជិនត្រៃ ខ្ញុំបានប្រព្រឹត្តចប់ហើយ ឃ្លាប (បណ្តាញនៃទិដ្ឋិ) ខ្ញុំបានលះបង់ហើយ តណ្ហាក្រឿងនាំទៅកាន់ភព ខ្ញុំក៏ដកចោលហើយ កុលបុត្ត ចេញចាកផ្ទះ ចូលកាន់ផ្នួស ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់គុណវិសេសណា ប្រយោជន៍ គឺការអស់ទៅនៃសញ្ញាជនៈទាំងអស់នោះ ខ្ញុំក៏បានដល់ហើយ។

សុរាជត្រៃកថា។

គោតមត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.02.009 | ភាគទី ៥៦

(៩. គោតមត្ថេរគាថា)

[១៣០] ពាក្យសច្ចៈ ចំពោះស្ត្រីណា ដែលគេបង្កើតក្របខ័ណ្ឌកាលទាំងពួង ជាពាក្យដែលគេរកបានដោយក្រៃលែង ពួកជនណា មិនជាប់ ចំពាក់ចំពោះស្ត្រីទាំងនោះ ពួកជននោះ ឈ្មោះថាមុនី រមែងដេកនៅជាសុខ។

នៃកាម យើងបានប្រព្រឹត្តនូវការសម្លាប់អ្នកហើយ ឥឡូវនេះ យើងមិនជាប់បំណុលនឹងអ្នកទេ យើងនឹងទៅកាន់ព្រះនិព្វានឥឡូវនេះ ដែលជាទីទៅ ហើយមិនសោយសោក។

គោតមត្ថេរ។

វសភត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.02.010 | ភាគទី ៥៦

(១០. វសភត្ថេរគាថា)

[១៣១] កុហក បុគ្គលនោះសម្លាប់ខ្លួនឯង (ដោយការប្រព្រឹត្តិលាមក) មុន សម្លាប់បុគ្គលដទៃក្រោយ បុគ្គលបំផ្លាញខ្លួនឯង បំផ្លាញបាន ដោយងាយ ដូចព្រានបក្សីសម្លាប់ (សត្វស្លាប) ដោយធ្លាក់។ បុគ្គលមានតែវណ្ណៈខាងក្រៅ¹⁵⁾ មិនឈ្មោះថាព្រាហ្មណ៍ទេ លុះតែមានវណ្ណៈខាង ក្នុង¹⁶⁾ ទើបឈ្មោះថាព្រាហ្មណ៍ បពិត្រសុដម្បតិ បាបកម្មមានក្នុងបុគ្គលណា បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាបុគ្គលខ្មៅ។

វសភត្ថេរ។

ឧទ្ទាន

និយាយអំពីឧត្តរត្ថេរ ១ បិណ្ឌាលការទ្វាជត្ថេរ ១ វល្លិយត្ថេរ ១ គង្គាតិវិយត្ថេរ ជាតសី ១ អជិនត្ថេរ ១ មេឡជិនត្ថេរ ១ រាជត្ថេរ ១ សុរាជត្ថេរ ១ គោតមត្ថេរ ១ វសភត្ថេរ ១ ព្រះថេរៈទាំង ១០ នេះ ជាអ្នកមានប្ញទ្ធិច្រើន។

ចប់ បឋមវគ្គ។

ទុកនិបាត ទុតិយវគ្គ

CS sut.kn.tha.02.v2 | ភាគទី ៥៦

(២. ទុតិយវគ្គ)

មហាចុន្ទត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.02.011 | ភាគទី ៥៦

(១. មហាចុន្ទត្ថេរគាថា)

[១៣២] ការស្តាប់ដោយល្អ ជាការចំរើននៃអ្នកស្តាប់ ការស្តាប់ ជាការចំរើននៃបញ្ញា (ព្រោះ) បុគ្គល រមែងយល់សេចក្តីបានដោយសារបញ្ញា សេចក្តីដែលយល់ហើយ រមែងនាំសុខមកឲ្យ។

បុគ្គលគួរសេពសេនាសនៈស្ងាត់ គួរប្រព្រឹត្តិធម៌ ដែលជាហេតុរួចស្រឡះចាកសំយោជនៈ បើមិនបានសេចក្តីត្រេកអរក្នុងទីស្ងាត់នោះទេ គប្បីជាអ្នក មានសតិ រក្សាខ្លួននៅក្នុងពួកចុះ។

មហាចុន្ទត្ថេរ។

ជោតិទាសត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.02.012 | ភាគទី ៥៦

(២. ជោតិទាសត្ថេរគាថា)

[១៣៣] ពួកជនណា បៀតបៀនពួកមនុស្ស ដោយកម្ម ដែលច្រឡំដោយកម្មក្តៅក្តៅផង ដោយកម្មផ្សេងៗ ផង ពួកជនទាំងនោះ ឈ្មោះថា មានព្យាយាមអាក្រក់ ជនទាំងនោះ តែងត្រូវជន (ឯទៀត) ធ្វើ (ឲ្យដល់នូវសេចក្តីទុក្ខ) តាមដំណើរដូច្នោះ ព្រោះថា កម្ម (របស់ជននោះ) មិនចេះ វិនាសទេ។ ជនធ្វើនូវកម្មណា ទោះបីល្អ ឬអាក្រក់ ធ្វើនូវកម្មណា ៗ រមែងជាទាយាទ (ទទួលផល) នៃកម្មនោះៗ។

ជោតិទាសត្ថេរ។

ហេរញ្ញកានិត្ថេរគាថា

(៣. ហេរញ្ញកានិគ្រួសារ)

[១៣៤] ថ្ងៃ និងយប់ តែងកន្លងទៅ ជីវិត រមែងរលត់ទៅ អាយុរបស់សត្វទាំងឡាយ រមែងអស់ទៅ ដូចទឹកស្ទឹងតូចៗ ជនពាលដែលកំពុងធ្វើ កម្មដ៏លាមក ក៏មិនភ្ញាក់រលឹក (រហូតដល់) ផលដ៏ក្តៅក្រហាយមានដល់គេក្នុងកាលជាខាងក្រោយ ព្រោះថាវិបាករបស់កម្មនោះ ជាវិបាកដ៏ លាមក។

ហេរញ្ញកានិគ្រួសារ។

សោមមិត្តគ្រួសារ

(៤. សោមមិត្តគ្រួសារ)

[១៣៥] បុគ្គលតោងកំណត់ឈើតូច រមែងលិចចុះក្នុងជំនន់ធំ យ៉ាងណាមិញ បុគ្គលអាស្រ័យមនុស្សខ្ពស់ ទុកជាមានការរស់នៅដោយល្អ ក៏ រមែងលិចចុះ (ក្នុងសង្សារវដ្ត) យ៉ាងនោះដែរ។ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលគប្បីរៀនបុគ្គលខ្ពស់ អ្នកមានព្យាយាមថែកទាបនោះចេញ គប្បីនៅរួម ជាមួយនឹងពួកអរិយៈ ជាបុគ្គលស្ងប់ស្ងាត់ មានឈាន មានចិត្តស្ងួត (ទៅកាន់ព្រះនិព្វាន) ជាបណ្ឌិត មានព្យាយាមតឹងរឹងអស់កាលជានិច្ច។

សោមមិត្តគ្រួសារ។

សព្វមិត្តគ្រួសារ

(៥. សព្វមិត្តគ្រួសារ)

[១៣៦] ជន¹⁷ ទាក់ទងនឹងជន ជនអាស្រ័យនូវជន ជនត្រូវជនបៀតបៀនផង ជនបៀតបៀនជនផង។ ព្រោះថាប្រយោជន៍អ្វី ដោយជន របស់ជននោះ ឬដោយជនដែលឲ្យកើតហើយ អាត្មាអញ គប្បីលះនូវជន ដែលបៀតបៀនជនច្រើន ហើយទៅ។

សព្វមិត្តគ្រួសារ។

មហាកាឡគ្រួសារ

(៦. មហាកាឡគ្រួសារ)

[១៣៧] ស្រីឈ្មោះនាងកាឡី មានសរីរៈធំ មានរូបខ្មៅដូចក្អែក បំបាក់ភ្លៅម្ខាង ហើយបំបាក់ភ្លៅម្ខាងទៀត បំបាក់ដៃម្ខាង ហើយបំបាក់ដៃម្ខាង ទៀត ទំលាយនូវក្បាល (របស់មនុស្សស្លាប់ ធ្វើឲ្យមានខ្លួនហូរចេញ) ដូចឆ្នាំងទមិ ស្រីនុ៎ះអង្គុយរៀបចំ (សរីរៈសពនោះ) បុគ្គលណា អ្នកមិន ឈ្លាសវៃ តែងធ្វើនូវឧបធិកិលេស បុគ្គលនោះ ជាមនុស្សល្ងង់ រមែងដល់នូវសេចក្តីទុក្ខរឿយៗ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលកាលដឹង មិនគួរធ្វើឧបធិ ឡើយ អាត្មាអញ សូមកុំឲ្យមានក្បាលបែកធ្លាយ ដេក (ស្លូតស្ទឹង) ទៀតឡើយ។

មហាកាឡគ្រួសារ។

តិស្សគ្រួសារ

(៧. តិស្សគ្រួសារ)

[១៣៨] បុគ្គលអ្នកមានក្បាលត្រងោល ដណ្តប់សង្សារដ៏ ជាអ្នកបានបាយ ទឹក សំពត់ និងទីដេក ឈ្មោះថាបានវត្ថុជាសត្រូវច្រើន។ ភិក្ខុអ្នក មានសតិ លុះដឹងទោសនុ៎ះ ថាជាភ័យធំ ក្នុងសក្តារៈទាំងឡាយហើយ គួរជាអ្នកមានលាភតិច មិនឈ្នក់ដោយលាភ រៀនសូត្រឡោះ។

តិស្សគ្រួសារ។

កម្ពិលគ្រួសារ

(៨. កិមិលគ្រួសារ)

[១៣៩] សក្យបុត្តទាំងឡាយ ជាសំឡាញ់នឹងគ្នា បានលះបង់នូវភោគសម្បត្តិជាច្រើន (ទៅនៅ) ក្នុងព្រៃឈ្មោះបាចិនវង្សទាយៈ ត្រេកអរចំពោះ វត្ថុដែលតាំងនៅក្នុងបាត្រ ដោយការស្វែងរក មានព្យាយាមខ្ជាប់ខ្ជួន មានចិត្តស្ងួត មានការខ្ជិលខ្ជាត់មាំ អស់កាលជានិច្ច លះបង់នូវតម្រេកក្នុងផ្លូវ លោក ហើយត្រេកអរដោយតម្រេកក្នុងផ្លូវផង។

នន្ទត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.02.019 | ភាគទី ៥៦

(៩. នន្ទត្ថេរគាថា)

[១៤០] ខ្ញុំកាលប្រកបនូវគ្រឿងប្រដាប់ (កាយ) ជាបុគ្គលអណ្តែតអណ្តាង ឃ្មេងឃ្មោង ត្រូវកាមរាគបៀតបៀន ព្រោះមិនមានយោនិសោមនសិការ។ (ឥឡូវនេះ) ខ្ញុំដកចិត្តក្នុងភពបានហើយ ព្រោះប្រតិបត្តិដោយយោនិសោមនសិការ តាមព្រះពុទ្ធ ជាអាទិច្ចពន្ធុ ព្រះអង្គមានកុសលោបាយ (ឧបាយល្អ)។

នន្ទត្ថេរ។

សិរិមនុត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.02.020 | ភាគទី ៥៦

(១០. សិរិមនុត្ថេរគាថា)

[១៤១] បើពួកបរជន (មនុស្សផ្តេសផ្តាស) សរសើរនូវបុគ្គលដែលមិនតំកល់ខ្លួនខ្ជាប់ខ្ជួន ពួកបរជន សរសើរនូវបុគ្គលដែលមិនតំកល់ខ្លួនខ្ជាប់ខ្ជួននោះឯង ជាការណាត់អំពើ។ បើពួកបរជន គិះដៀលនូវបុគ្គលដែលតំកល់ខ្លួនខ្ជាប់ខ្ជួនល្អ ពួកបរជនគិះដៀលនូវបុគ្គលដែលតំកល់ខ្លួនខ្ជាប់ខ្ជួនល្អនោះឯង ជាការណាត់អំពើ។

សិរិមនុត្ថេរ។

ឧទ្ទាន

និយាយអំពីមហាចន្ទត្ថេរ ១ ជោតិទាសត្ថេរ ១ ហេរញ្ញកានិត្ថេរ ១ សោមមិត្តត្ថេរ ១ សព្វមិត្តត្ថេរ ១ មហាកាឡត្ថេរ ១ តិស្សត្ថេរ ១ កិម្ពិលត្ថេរ ១ នន្ទត្ថេរ ១ សិរិមត្ថេរ ១ រួមជាថេរៈ ១០ អង្គ មានប្បទ្ធិច្រើន។

ចប់ ទុតិយវគ្គ។

ទុកនិបាត តតិយវគ្គ

CS sut.kn.tha.02.v03 | ភាគទី ៥៦

(៣. តតិយវគ្គ)

ឧត្តរត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.02.021 | ភាគទី ៥៦

(១. ឧត្តរត្ថេរគាថា)

[១៤២] ខន្ធទាំងឡាយ ខ្ញុំកំណត់ដឹងហើយ តណ្ហា ខ្ញុំដកចេញស្រឡះហើយ ពោជ្ឈង្គ ខ្ញុំបានចំរើនហើយ ការក្ស័យទៅនៃអាសវៈ ខ្ញុំក៏បានដល់ហើយ។ ខ្ញុំនោះ លុះកំណត់ដឹងខន្ធហើយ លុះដកចេញនូវបណ្តាញ គឺតណ្ហាហើយ លុះចំរើនពោជ្ឈង្គហើយ ក៏ទៅជាអ្នកមិនមានអាសវៈ នឹងបរិនិព្វាន។

ឧត្តរត្ថេរ។

ភទ្ធិត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.02.022 | ភាគទី ៥៦

(២. ភទ្ធិត្ថេរគាថា)

[១៤៣] ប្រាសាទមាន ខាងទទឹង មានសន្ទុះនៃសរ ១៦¹⁸⁾ ខាងកំពស់ មានសន្ទុះនៃសរ ១ ពាន់¹⁹⁾ របស់ព្រះរាជាអង្គណា ព្រះរាជាអង្គនោះ ទ្រង់ព្រះនាមថា បនាទៈ។ ប្រាសាទនោះ មានសន្ទុះនៃសរ ១ពាន់ មានជាន់ជាច្រើន មានទង់ជ័យជាច្រើន សំរេចដោយកែវមណីខៀវ អ្នករាំ ក៏បានរាំលើប្រាសាទនោះ អ្នករាំ ៦.០០០ នាក់ (តែងរាំ) ក្នុងជាន់ទី៧។

ភទ្ធិត្ថេរ។

សោភិតត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.02.023 | ភាគទី ៥៦

(៣. សោភិតត្ថេរកាថា)

[១៤៤] ខ្ញុំជាភិក្ខុមានស្មារតី មានបញ្ញា មានកម្លាំងព្យាយាមម៉ឺងម៉ាត់ បានរលឹកឃើញអស់ ៥០០កប្ប ដូចមួយរាត្រី។ ខ្ញុំកាលចំរើនសតិប្បដ្ឋាន៤ ពោជ្ឈង្គ៧ និងមគ្គ៨ បានរលឹកឃើញអស់ ៥០០កប្ប ដូចមួយរាត្រី។

សោភិតត្ថេរ។

វណ្ណិយត្ថេរកាថា

CS sut.kn.tha.02.024 | ភាគទី ៥៦

(៤. វណ្ណិយត្ថេរកាថា)

[១៤៥] អំពើណាដែលបុគ្គលគួរធ្វើ ដោយព្យាយាមដ៏មាំ អំពើណាដែលបុគ្គលប្រាថ្នាដើម្បីគ្រាស់ដឹងគប្បីធ្វើ ខ្ញុំនឹងធ្វើអំពើនោះ។ មិននឿយណាយទេ អ្នកចូរមើលសេចក្តីព្យាយាម សេចក្តីប្រឹងប្រែងចុះ អ្នកចូរប្រាប់ផ្លូវ ដែលជាផ្លូវឈមទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ឈ្មោះអមតៈដល់ខ្ញុំ ខ្ញុំនឹងដឹងបានដោយញាណគ្រឿងដឹងដូចខ្សែទឹកទន្លេគង្គា (មិននឿយណាយ) និងសាគរ។

វណ្ណិយត្ថេរ។

វិតសោកត្ថេរកាថា

CS sut.kn.tha.02.025 | ភាគទី ៥៦

(៥. វិតសោកត្ថេរកាថា)

[១៤៦] កាលកប្បកប្បុរស ចូលមកនិយាយថា ខ្ញុំនឹងកោរសក់របស់ខ្ញុំ (លំដាប់នោះ) ខ្ញុំទាញយកកញ្ចក់អំពីដៃកប្បកប្បុរសនោះ ហើយឆ្លុះមើលសរីរៈ។ រាងកាយប្រាកដជាបស់ទេ ងងឹតក្នុងនឹងងងឹត គឺអវិជ្ជាក៏ប្រាសចេញហើយ ក៏លេសដូចជាកំណាត់សំពត់ទាំងអស់ ខ្ញុំបានផ្តាច់ចោលអស់ហើយ ឥឡូវនេះ ភពថ្មីមិនមានទេ។

វិតសោកត្ថេរ។

បុណ្ណមាសត្ថេរកាថា

CS sut.kn.tha.02.026 | ភាគទី ៥៦

(៦. បុណ្ណមាសត្ថេរកាថា)

[១៤៧] ខ្ញុំលះបង់និរណៈទាំង ៥ ដើម្បីដល់ព្រះនិព្វានដ៏ក្សេមកាកយោគៈ កាន់យកកញ្ចក់គឺធម៌ ជាញាណទស្សនៈរបស់ខ្លួន ឆ្លុះមើលរាងកាយនេះទាំងអស់ ទាំងខាងក្នុង ទាំងខាងក្រៅ កាយប្រាកដជាបស់ទេ ទាំងខាងក្នុង ទាំងខាងក្រៅ។

បុណ្ណមាសត្ថេរ។

នន្ទកត្ថេរកាថា

CS sut.kn.tha.02.027 | ភាគទី ៥៦

(៧. នន្ទកត្ថេរកាថា)

[១៤៨] គោអាជានេយ្យដ៏ចម្រើន ភ្លាត់ហើយ រមែងឈរស៊ប់ឡើងវិញ ទោះបីបាននូវសេចក្តីតក់ស្លុត ក៏ជាសត្វមានចិត្តមិនរួញរា រមែងនាំនូវផ្ទះទៅបាន យ៉ាងណាមិញ អ្នកទាំងឡាយ សូមជ្រាបនូវខ្ញុំ ថាជាអាជានេយ្យ បរិបូណ៌ដោយទស្សនៈ ជាសារីរករបស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាបុគ្គ ជាឱរសរបស់ព្រះពុទ្ធ ក៏យ៉ាងនោះដែរ។

នន្ទកត្ថេរ។

ភាវតត្ថេរកាថា

CS sut.kn.tha.02.028 | ភាគទី ៥៦

(៨. ភាវតត្ថេរកាថា)

[១៤៩] ម្ចាស់នន្ទកៈ អ្នកចូរមក យើងនឹងទៅកាន់សំណាក់នៃព្រះឧបជ្ឈាយ័យ នឹងបន្តិឡើងនូវសីហនាទ ក្នុងទីចំពោះព្រះភក្ត្រនៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ។ ព្រះពុទ្ធជាមុនី ទ្រង់បំបួសយើងដោយសេចក្តីអនុគ្រោះយើង ដើម្បីប្រយោជន៍ណា ប្រយោជន៍នោះ យើងបានដល់ហើយ ការអស់ទៅនៃសំយោជនៈទាំងពួង (យើងក៏បានដល់ហើយ)។

ភាវតត្ថេរ។

ការទ្វាជត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.02.029 | ភាគទី ៥៦

(៩. ការទ្វាជត្ថេរគាថា)

[១៥០] ពួកអ្នកប្រាជ្ញប្រកបដោយប្រាជ្ញា ជាអ្នកឈ្នះសង្គ្រាម គឺកិលេស ឈ្នះមារ ព្រមទាំងវាហនៈរបស់មារ តែងបន្លឺឡើងយ៉ាងនេះ ដូចជា សីហៈបន្លឺលើកំពូលភ្នំ។

ព្រះសាស្តា ខ្ញុំបានគោរពហើយ ព្រះធម៌ និងព្រះសង្ឃ ខ្ញុំបានបូជាហើយ មួយទៀត ខ្ញុំមានចិត្តត្រេកអររីករាយ ព្រោះឃើញកូនជាអ្នកមិនមាន អាសវៈ។

ការទ្វាជត្ថេរ។

កណ្តទិន្នត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.02.030 | ភាគទី ៥៦

(១០. កណ្តទិន្នត្ថេរគាថា)

[១៥១] ពួកសប្បុរស ខ្ញុំបានគប់រកហើយ ធម៌ ខ្ញុំបានស្តាប់ហើយរឿយ ។ លុះខ្ញុំស្តាប់ហើយ ក៏ដើរតាមផ្លូវធម៌ ដែលឈមទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ឈ្មោះអមតៈ។ ខ្ញុំត្រូវភរភកៈបៀតបៀន (ឥឡូវនេះ) ភរភកៈមិនមានដល់ខ្ញុំទៀតទេ ភរភកៈ (ក្នុងអតីតកាល) មិនមានហើយដល់ខ្ញុំ (ក្នុងអនាគត) ក៏នឹងមិនមានទេ ក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះទៀត ក៏មិនមានដល់ខ្ញុំដែរ។

កណ្តទិន្នត្ថេរ។

ឧទ្ទាន

និយាយអំពីឧត្តរត្ថេរ ១ ភទ្ធជិត្តេរ ១ សោភិតត្ថេរ ១ វល្លិយត្ថេរ ជាតសី ១ វិតសោកត្ថេរ ១ បុណ្ណមាសត្ថេរ ១ នន្ទកត្ថេរ ១ ភារតត្ថេរ ១ ភារទ្វាជត្ថេរ ១ កណ្តទិន្នត្ថេរ ជាមហាមុនី ១។

ចប់ តតិយវគ្គ។

ទុកនិបាត ចតុត្ថវគ្គ

CS sut.kn.tha.02.v04 | ភាគទី ៥៦

(៤. ចតុត្ថវគ្គ)

មិតសិរត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.02.031 | ភាគទី ៥៦

(១. មិតសិរត្ថេរគាថា)

[១៥២] កាលដែលខ្ញុំបួសក្នុងសាសនានៃព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ក៏បានរួចស្រឡះ (ចាកកិលេស) បានកន្លងកាមធាតុ កាលព្រះពុទ្ធជាបុគ្គលប្រសើរ កំពុងពិនិត្យពិចារណា ចិត្តរបស់ខ្ញុំ ក៏បានរួចផុតចាកកិលេស វិមុត្តិរបស់ខ្ញុំ លែងកំរើក ព្រោះអស់ទៅនៃសំយោជនៈទាំងពួង។

មិតសិរត្ថេរ។²⁰⁾

សិរកត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.02.032 | ភាគទី ៥៦

(២. សិរកត្ថេរគាថា)

[១៥៣] ផ្ទះ គឺអត្តភាពទាំងឡាយ (ដែលកើត) រឿយៗ ក្នុងភពនោះ ។ ជារបស់មិនទៀង ឥឡូវនេះ អាត្មាអញ កំពុងតែខំស្វែងរកជាង គឺ តណ្ហា អ្នកធ្វើផ្ទះ គឺអត្តភាព ការកើតរឿយ ។ ជាហេតុនាំមកនូវសេចក្តីទុក្ខ។ នៃជាងផ្ទះ អ្នក គឺយើងបានឃើញច្បាស់ហើយ អ្នកនឹងធ្វើផ្ទះទៀត មិនបានឡើយ ឆ្លឹងជំនីវ គឺកិលេសទាំងអស់របស់អ្នក យើងបានបំបាក់អស់ហើយ ទាំងហោជាង គឺអវិជ្ជាទៀតសោត យើងបានរុះរើចោលអស់ ហើយ ចិត្តដែលយើងធ្វើឲ្យរឹងស្អិត ក៏នឹងរលត់ក្នុងភពនេះឯង។

សិរកត្ថេរ។

ឧបរាណត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.02.033 | ភាគទី ៥៦

(៣. ឧបវណ្ណត្ថេរកាថា)

[១៥៤] ព្រះមុនី ជាព្រះអរហន្ត មានព្រះដំណើរល្អ ក្នុងលោក ទ្រង់អាពាធព្រោះខ្យល់ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ប្រសិនបើអ្នកមានទឹកក្តៅ ចូរអ្នកថ្វាយ ដល់ព្រះមុនី។

(ព្រោះថា) ព្រះពុទ្ធ ត្រូវពួកបុគ្គលនយោបាយបុគ្គលជាហើយ ត្រូវពួកសក្តុនយោបាយបុគ្គល (បុគ្គលដែលគេគប្បីធ្វើសក្ការៈ) ធ្វើសក្ការៈហើយ ត្រូវ ពួកអបចិនេយ្យបុគ្គល (បុគ្គលដែលគេគប្បីកោតក្រែង) កោតក្រែងហើយ អាត្មាប្រាថ្នានឹងនាំទឹកក្តៅទៅថ្វាយព្រះអង្គ។

ឧបវណ្ណត្ថេរ។

ឥសិទិន្ទត្ថេរកាថា

CS sut.kn.tha.02.034 | ភាគទី ៥៦

(៤. ឥសិទិន្ទត្ថេរកាថា)

[១៥៥] ពួកឧបាសក អ្នកទ្រទ្រង់ព្រះបរិយត្តិធម៌ដែលខ្ញុំជួបហើយ បាននិយាយថា កាមទាំងឡាយ ជាបស់មិនទៀង តែពួកឧបាសកនោះ នៅត្រេកអរក្រៃពេក ក្នុងកែវមណី និងកណ្តាលទាំងឡាយផង ជាអ្នកអាឡោះអាត់យកកូន និងប្រពន្ធផង។ ពួកឧបាសកទាំងនោះ មិនទាន់ដឹង ធម៌ពិតទេ គ្រាន់តែចេះនិយាយថា កាមទាំងឡាយជាបស់មិនទៀង ឧបាសកទាំងនោះ មិនទាន់មានកម្លាំងញាណដើម្បីកាត់ផ្តាច់នូវរាគៈទេ ព្រោះ ហេតុនោះ បានជានៅជាប់ស្អិតចំពោះកូន ប្រពន្ធ និងទ្រព្យសម្បត្តិ។

ឥសិទិន្ទត្ថេរ។

សម្មលកច្ឆានត្ថេរកាថា

CS sut.kn.tha.02.035 | ភាគទី ៥៦

(៥. សម្មលកច្ឆានត្ថេរកាថា)

[១៥៦] ភ្លៀងបង្ករចុះផង មេឃគ្រហឹមលាន់គ្គីល ។ ផង (ក្នុងពេលនោះ) អាត្មាអញនៅតែម្នាក់ឯងក្នុងរូងភ្នំដែលគួរខ្លាច កាលដែលអាត្មាអញ នោះ នៅក្នុងរូងភ្នំដែលគួរខ្លាចតែម្នាក់ឯង ភ័យក្តី សេចក្តីតក់ស្លុតក្តី សេចក្តីព្រើរោមក្តី មិនមានទេ។ កាលអាត្មាអញនៅម្នាក់ឯងក្នុងរូងភ្នំដែលគួរ ខ្លាច ភ័យក្តី សេចក្តីតក់ស្លុតក្តី សេចក្តីព្រើរោមក្តី មិនមានឡើយ នេះជាធម្មតារបស់អាត្មាអញ។

សម្មលកច្ឆានត្ថេរ។

ខិតកត្ថេរកាថា

CS sut.kn.tha.02.036 | ភាគទី ៥៦

(៦. ខិតកត្ថេរកាថា)

[១៥៧] ចិត្តរបស់ភិក្ខុណាមួយ មានឧបមាដោយដុំថ្ម តាំងនៅស៊ប់ រមែងមិនញាប់ញ័រ (ដោយលោកធម៌) ចិត្តដែលប្រាសចាកសេចក្តីត្រេកអរ ក្នុងវត្ថុទាំងឡាយ ដែលគួរត្រេកអរ រមែងមិនប្រទូស្តក្នុងវត្ថុដែលគួរប្រទូស្ត។ បុគ្គលណា អប់រំចិត្តបានយ៉ាងនេះ បុគ្គលនោះ នឹងដល់នូវសេចក្តីទុក្ខ អំពីណាបាន។ ចិត្តរបស់អាត្មាអញ មានឧបមាដោយដុំថ្ម តាំងនៅស៊ប់ រមែងមិនញាប់ញ័រ ចិត្តអាត្មាអញ ប្រាសចាកសេចក្តីត្រេកអរក្នុងវត្ថុ ទាំងឡាយ ដែលគួរត្រេកអរ រមែងមិនប្រទូស្តក្នុងវត្ថុដែលគួរប្រទូស្ត។ អាត្មាអញ អប់រំចិត្តបានយ៉ាងនេះ អាត្មាអញនឹងដល់នូវសេចក្តីទុក្ខអំពីណា បាន។

ខិតកត្ថេរ។

សោណបោជិរិយបុត្តត្ថេរកាថា

CS sut.kn.tha.02.037 | ភាគទី ៥៦

(៧. សោណបោជិរិយត្ថេរកាថា)

[១៥៨] រាត្រី ជារបៀបនៃនក្ខត្តប្បក្ស (មានដរាបណា) វិញ្ញាជនមិនគួរដេកលក់ដរាបនោះទេ រាត្រីនេះ វិញ្ញាជនគួរប្រាថ្នាដើម្បីប្រតិបត្តិ។ ប្រសិនបើដំរីជាន់អញ ដែលធ្លាក់ចុះចាកកន្លែងដំរី សេចក្តីស្លាប់របស់អញ ក្នុងសង្គ្រាម (យ៉ាងនេះ) ប្រសើរជាង អាត្មាអញដែលចាញ់ហើយរស់នៅ មិនប្រសើរសោះឡើយ។

សោណបោជិរិយបុត្តត្ថេរ។

និសភត្ថេរកាថា

CS sut.kn.tha.02.038 | ភាគទី ៥៦

(៨. និសភត្ថេរកាថា)

[១៥៩] វិញ្ញាណ គប្បីលះបង់កាមគុណទាំង ៥ ដែលមានសភាពគួរស្រឡាញ់ គួររីករាយនៃចិត្ត ហើយចេញអំពីផ្ទះ (ទៅបួស) ដោយសទ្ធា ហើយធ្វើនូវទិប័ត្តនៃទុក្ខ។ ខ្ញុំមិនត្រេកអរនឹងសេចក្តីស្លាប់ ខ្ញុំមិនត្រេកអរនឹងការរស់នៅទេ ខ្ញុំ (គ្រាន់តែ) ជាអ្នកដឹងខ្លួន មានស្មារតី រង់ចាំតែកាល (បរិនិព្វាន) ប៉ុណ្ណោះ។

និសភត្ថេរ។

ឧសភត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.02.039 | ភាគទី ៥៦

(៩. ឧសភត្ថេរគាថា)

[១៦០] ខ្ញុំធ្វើចីរ មានពណ៌ដូចជាពណ៌នៃគ្រឿងស្វាយលើស្នាហើយ ជិះលើ ក នៃដំរី ចូលទៅកាន់ស្រុកដើម្បីបិណ្ឌបាត។ ខ្ញុំចុះពីកដំរី ក៏បាន នូវសេចក្តីសង្កេតក្នុងកាលណោះ តែខ្ញុំនោះ ជាមនុស្សកំពុងស្រវឹង (ដោយជាតិជាដើម) ហើយខ្ញុំបានដល់នូវធម៌ជាក្រឿងអស់ទៅនៃអាសវៈ ក្នុង កាលណោះដែរ។

ឧសភត្ថេរ។

កប្បដកុរត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.02.040 | ភាគទី ៥៦

(១០. កប្បដកុរត្ថេរគាថា)

[១៦១] កប្បដកុរៈ (មានសេចក្តីត្រិះរិះខុសកើតឡើងយ៉ាងនេះ) ថា នេះជាកន្លបរបស់អាត្មាអញ កាលបើក្នុងសម្រាប់ដាក់ទឹកអម្រឹត (របស់ តថាគត) ពេញហើយក្រៃពេក (តថាគតសំដែងធម៌ដើម្បីឲ្យបាននូវទឹកអម្រឹត) កប្បដកុរភិក្ខុ ក៏ដល់នូវការឃ្នាងអំពីធម៌ (របស់តថាគត) នេះជា សាសនារបស់តថាគត ជាផ្លូវការនាផ្សេង ៗ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីចំរើននូវឈានទាំងឡាយ។ ម្ចាស់កប្បដកុរៈ អ្នកកុំងោកងក់ តថាគតមិនបានវាយ ត្រូវអ្នកក្នុងទីជិតត្រចៀកទេ ម្ចាស់កប្បដកុរៈ ព្រោះថា អ្នកមិនស្គាល់ប្រមាណ បានជាអ្នកចេះតែងោកងក់ក្នុងកណ្តាលសង្ឃ។

កប្បដកុរត្ថេរ។

ឧទ្ទាន

និយាយអំពីមិគសិរត្ថេរ ១ សិរកត្ថេរ ១ ឧបវណ្ណបណ្ឌិតត្ថេរ ១ ឥសិទិន្ទត្ថេរ ១ សម្មលកច្ឆានត្ថេរ ១ ខិតកត្ថេរមានវសិធំ ១ សោណបោជិរិយ បុត្តត្ថេរ ១ និសភត្ថេរ ១ ឧសភត្ថេរ ១ កប្បដកុរត្ថេរ ១។

ចប់ វគ្គ ទី៤។

ទុកនិបាត បញ្ចមវគ្គ

CS sut.kn.tha.02.v05 | ភាគទី ៥៦

(៥. បញ្ចមវគ្គ)

កុមារកស្សបត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.02.041 | ភាគទី ៥៦

(១. កុមារកស្សបត្ថេរគាថា)

[១៦២] ឱ! ព្រះពុទ្ធ ឱ! ព្រះធម៌ ឱ! សម្មទាររបស់ព្រះសាស្តានៃយើងទាំងឡាយ ដែលសារីរកនឹងធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវធម៌ប្រាកដដូច្នោះ។ សក្តាយ គឺបញ្ចុប្បាទានក្នុង អាត្មាអញបានហើយក្នុងកប្បទាំងឡាយរាប់មិនបាន រាងកាយនេះ ជាទីបំផុតរបស់បញ្ចុប្បាទានក្នុងទាំងនោះ រាងកាយ នេះ ជាខាងក្រោយរបស់បញ្ចុប្បាទានក្នុងទាំងនោះ សង្សារប្រកបដោយជាតិ និងមរណៈ ឥឡូវនេះ ភពថ្មីមិនមានទេ។

កុមារកស្សបត្ថេរ។

ធម្មបាលត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.02.042 | ភាគទី ៥៦

(២. ធម្មបាលត្ថេរគាថា)

[១៦៣] ភិក្ខុណានៅក្មេង ប្រកបព្យាយាមក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា នាកាលពួកសត្វកំពុងដេកលក់ ភិក្ខុនោះ ជាអ្នកភ្ញាក់រលឹក ជីវិតរបស់ភិក្ខុនោះ មិនសោះសូន្យទេ។ ហេតុនោះ អ្នកមានប្រាជ្ញា កាលរលឹកឃើញនូវសាសនានៃព្រះពុទ្ធទាំងឡាយហើយ គួរប្រកបរឿយៗ នូវសទ្ធា សីល សេចក្តី ជ្រះថ្លា និងការឃើញធម៌។

ព្រហ្មលីត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.02.043 | ភាគទី ៥៦

(៣. ព្រហ្មលីត្ថេរគាថា)

[១៦៤] ភិក្ខុណាមួយបានលះបង់មានៈ ជាអ្នកមិនមានអាសវៈ មានឥន្ទ្រិយដល់នូវសេចក្តីស្ងប់រម្ងាប់ ដូចសេះដែលសារីបង្ហាត់ល្អហើយ ទុកជាពួកទេវតា ក៏ស្រឡាញ់ភិក្ខុអ្នកមិនញាប់ញ័រនោះ។ អាត្មាអញបានលះបង់មានៈ មិនមានអាសវៈ មានឥន្ទ្រិយដល់នូវសេចក្តីស្ងប់រម្ងាប់ ដូចសេះដែលនាយសារីបង្ហាត់ល្អហើយ ទុកជាទេវតាទាំងឡាយ ក៏ស្រឡាញ់អាត្មាអញអ្នកមិនញាប់ញ័រដែរ។

ព្រហ្មលីត្ថេរ។

មោឃរាជត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.02.044 | ភាគទី ៥៦

(៤. មោឃរាជត្ថេរគាថា)

[១៦៥] (ព្រះសាស្តាទ្រង់សួរថា) ម្ចាស់មោឃរាជ ជាអ្នកមានសម្បុរអាក្រក់ តែមានចិត្តល្អ អ្នកជាភិក្ខុមានចិត្តដ៏កល់មាំឆ្អើយ ៗ អស់រាត្រី ទាំងឡាយ ក្នុងកាលត្រជាក់ ប្រកបដោយហេមន្តរដូវ តើអ្នកនឹងធ្វើដោយបការដូចម្តេច។

(មោឃរាជត្ថេរ ក្រាបទូលថា) ខ្ញុំព្រះអង្គបានឮដូច្នោះថា ដែនមគធៈទាំងមូល ជាដែនមានសន្តិភាពបរិបូណ៌ ពួកភិក្ខុដទៃ មានការរស់នៅជាសុខ (ដោយកម្រាល និងគ្រឿងស្លៀកដណ្តប់ដីល្អ) យ៉ាងណា ខ្ញុំព្រះអង្គ (ក្រាល) បិទបាំងស្លឹកឈើ សម្រេចនូវការដេក (យ៉ាងនោះដែរ)។

មោឃរាជត្ថេរ។

វិសាខបញ្ចាលីបុត្តត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.02.045 | ភាគទី ៥៦

(៥. វិសាខបញ្ចាលីបុត្តត្ថេរគាថា)

[១៦៦] បុត្តលមិនគប្បីលើកដំកើងខ្លួន មិនគប្បីបង្ហាប់គេ មិនគប្បីច្រោលទោសនៃពួកបុត្តលដទៃ មិនគប្បីបៀតបៀនបុត្តលអ្នកដល់នូវត្រើយ គឺព្រះនិព្វាន មិនគប្បីអួតគុណរបស់ខ្លួនក្នុងកណ្តាលពួកបរិសុទ្ធ គប្បីជាអ្នកប្រោសចាកខន្ធច្នះ ជាអ្នកពោលពាក្យល្អមកំណត់ ជាអ្នកមានវត្តល្អ ចុះ។ ព្រោះថា បុត្តលមានប្រាជ្ញារាងវៃ បានឃើញអត្ថដ៏សុខុមក្រៃលែង បានប្រព្រឹត្តបន្ទាបបន្ថន់ខ្លួន សេពនូវសីលដ៏ចម្រើន មិនមែនបានព្រះនិព្វាន ដោយក្រឡើយ។

វិសាខបញ្ចាលីបុត្តត្ថេរ។

ចូឡកត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.02.046 | ភាគទី ៥៦

(៦. ចូឡកត្ថេរគាថា)

[១៦៧] ពួកភោគជាសត្វមានកំបោយល្អ មានសំណុំកន្ទុយល្អ មានកខៀវល្អ មានមុខល្អ មានសម្រែកពីរោះ តែងបន្លឺឡើងផង ទេសភាពធំ នេះ មានស្មៅខៀវល្អ មានទឹកជ្រូតជ្រាបល្អផង អាភាសមានពពកល្អផង។ អ្នកជាបុត្តលមានសភាពគួរសមដោយប្រពៃ (ចូរចំរើន) នូវឈានរបស់ ព្រះយោគាវចរអ្នកមានចិត្តល្អ ចូរមានព្យាយាមល្អ ក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនាដោយប្រពៃ ចូរបាននូវព្រះនិព្វាន ជាបទដ៏ទៀងខត្តម ជាធម៌មានពណ៌ស ល្អក្រៃពេក ជាធម៌ល្អិត ជាធម៌ដែលគេកម្រឃើញដោយងាយ។

ចូឡកត្ថេរ។

អនុបមត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.02.047 | ភាគទី ៥៦

(៧. អនុបមត្ថេរគាថា)

[១៦៨] ចិត្តមកកាន់សេចក្តីត្រេកត្រអាល ដែលកម្មកិលេសលើកឡើងហើយ កាន់ដែកស្រួច គឺភព ដែកស្រួចគឺភព និងកំណាត់ឈើ គឺកាម គុណ មាននៅក្នុងទីណា អ្នកតែងទៅក្នុងទីនោះ ៗ។ នៃចិត្តចង្រៃ អញប្រាប់ឯង នៃចិត្តកំណាច អញប្រាប់ឯង ព្រះសាស្តាដែលគេបានដោយក្រ (ឥឡូវនេះ) អ្នកបានហើយ អ្នកកុំដឹកនាំអញទៅក្នុងអំពើឥតប្រយោជន៍ឡើយ។

អនុបមត្ថេរ។

វដ្តិតត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.02.048 | ភាគទី ៥៦

(៨. វដ្តិតត្ថេរគាថា)

[១៦៩] អាត្មាអញ កាលនៅជាបុត្រជន មានងងឹត គឺអវិជ្ជាកើតហើយ មិនបានឃើញអរិយសច្ចទាំងឡាយ ក៏អន្ទោលទៅអស់កាលជាអង្វែង តែងវិលទៅក្នុងគតិទាំងឡាយ។ អាត្មាអញនោះ ជាអ្នកមិនប្រមាទ បានធ្វើសង្សារទាំងឡាយ ឲ្យវិនាសហើយ បានកាត់ផ្តាច់គតិទាំងពួងអស់ ហើយ ឥឡូវនេះ ភពថ្មីមិនមានឡើយ។

វដ្តិតត្ថេរ។

សន្និទ្ធតត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.02.049 | ភាគទី ៥៦

(៩. សន្និទ្ធតត្ថេរគាថា)

[១៧០] ខ្ញុំជាបុគ្គលមានសតិដឹកលំខ្លាប ក៏បាននូវសញ្ញាមួយ ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងពុទ្ធកុណ ជិតដើមអស្សត្ថព្រឹក្ស²¹) ជាលើមានពន្លឺខៀវ លូតលាស់ត្រសាយត្រសុំល្អ។ ក្នុងកប្ប ៣១ អំពីក្រចកប្បនេះទៅ កាលនោះ ខ្ញុំបាននូវសញ្ញាណា ខ្ញុំបានដល់នូវការអស់ទៅនៃអាសវៈ ព្រោះ នាំមកនូវសញ្ញានោះ។

សន្និទ្ធតត្ថេរ។

ឧទ្ទាន

និយាយអំពីកុមារកស្សបត្ថេរ ១ ធម្មបាលត្ថេរ ១ ព្រហ្មាលីត្ថេរ ១ មោយរាជត្ថេរ ១ វិសាខត្ថេរ ១ ចូឡកត្ថេរ ១ អនុបមត្ថេរ ១ វដ្តិតត្ថេរ ១ សន្និទ្ធតត្ថេរ កំចាត់បង់នូវធូលី គឺកិលេស ១។

ចប់ វគ្គទី៥។

គាថាក្នុងទុកនិបាត មាន៩៨ ព្រះចេះ ៤៩អង្គ អ្នកឈ្លាសក្នុងន័យ បានពោលហើយ។

ចប់ ទុកនិបាត។

តិកនិបាត

CS sut.kn.tha.03 | ភាគទី ៥៦

(៣. តិកនិបាត)

អង្គណិកភារទ្វាជត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.03.001 | ភាគទី ៥៦

(១. អង្គណិកភារទ្វាជត្ថេរគាថា)

[១៧១] កាលខ្ញុំស្វែងរកសេចក្តីបរិសុទ្ធិ ដោយខុសទំនង បានបំរើភ្លើងក្នុងព្រៃ មិនទាន់ដឹងនូវផ្លូវនៃសេចក្តីបរិសុទ្ធិ ហើយក៏ធ្វើនូវតបៈដទៃ (ដែលញាំងខ្លួនឲ្យលំបាក)។ និព្វានសុខនោះ អាត្មាអញបានដោយស្រួលហើយ អ្នកចូរមើលនូវភាពនៃធម៌ដ៏ល្អចុះ វិជ្ជា ៣ អាត្មាអញបានដល់ ហើយដោយលំដាប់ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ អាត្មាអញបានធ្វើហើយ។ ពីដើម អាត្មាអញ ជាដៅពង្សនៃព្រហ្ម (ជាព្រហ្មណ៍ ដោយសម្មតិ) ឥឡូវ នេះ អាត្មាជាព្រហ្មណ៍មែន ព្រោះអាត្មាអញ ជាអ្នកបានវិជ្ជា ៣ ផង មានមន្ទិល គឺកិលេសបានលាងហើយផង ជាអ្នកមានស្មស្មីផង ដល់ នូវវេទផង។

អង្គណិកភារទ្វាជត្ថេរ។

បច្ចយត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.03.002 | ភាគទី ៥៦

(២. បច្ចយត្ថេរគាថា)

[១៧២] ខ្ញុំបួសបាន ៥ ថ្ងៃ នៅជាសេក្ខបុគ្គល មិនទាន់សម្រេចព្រះអរហត្តនៅឡើយ កាលខ្ញុំចូលទៅក្នុងកុដិ មានចិត្តតាំងមាំថា អាត្មាអញនឹង មិនបរិភោគ នឹងមិនផឹក មិនចេញអំពីកុដិ កាលបើសរ គឺតណ្ហា អាត្មាអញមិនទាន់ដកចេញទេ អាត្មាអញ នឹងមិនប្រែប្រួលឡើយ។ អ្នកចូរមើល សេចក្តីព្យាយាមប្រឹងប្រែងរបស់ខ្ញុំនោះ កាលនៅយ៉ាងនេះចុះ វិជ្ជា ៣ អាត្មាអញ បានដល់ដោយលំដាប់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ អាត្មាអញក៏បានធ្វើហើយ។

ពាក្យសុំ

CS sut.kn.tha.03.003 | ភាគទី ៥៦

(៣. ពាក្យសុំ)

[១៧៣] បុគ្គលណា (មិនធ្វើ) នូវអំពើដែលគួរធ្វើក្នុងកាលមុន ហើយចង់ធ្វើក្នុងកាលក្រោយវិញ បុគ្គលនោះ រមែងឃ្លាតចាកឋានៈជាសុខផង តែងក្តៅក្រហាយរឿយ ។ ក្នុងកាលជាខាងក្រោយផង បុគ្គលធ្វើអំពើណា ត្រូវនិយាយតែអំពើនោះ មិនធ្វើអំពើណា មិនត្រូវនិយាយអំពើនោះ ឡើយ បណ្ឌិតទាំងឡាយ តែងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវបុគ្គលកាលមិនធ្វើ បានតែនិយាយ។ សេចក្តីទុក្ខរលត់ទៅក្នុងព្រះនិព្វានណា ព្រះនិព្វាននោះ ដែលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធច្រង់សំដែងហើយ ជាគុណជាតិមិនមានសេចក្តីសោក ប្រាសចាកផ្លូវ ជាទីក្សេមក្សាន្ត នាំមកនូវសេចក្តីសុខ ដោយ ប្រព្រឹត្តិមែនពិត។

ពាក្យសុំ

ធនិយសុំ

CS sut.kn.tha.03.004 | ភាគទី ៥៦

(៤. ធនិយសុំ)

[១៧៤] បើបុគ្គលស្រឡាញ់ក្នុងភាពជាសមណៈ ប្រាថ្នាដើម្បីរស់នៅស្រួល មិនគប្បីមើលងាយចីរវរ ទឹក និងភោជនជាប់សង្ស័យទេ។ បើ បុគ្គលស្រឡាញ់ក្នុងភាពជាសមណៈ ប្រាថ្នាដើម្បីរស់នៅស្រួល គប្បីសេពទីដេក និងទីអង្គុយ ដូចជាពស់សេពនូវនូវរបស់កណ្តុរ។ បើបុគ្គល ស្រឡាញ់ក្នុងភាពជាសមណៈ ប្រាថ្នាដើម្បីរស់នៅស្រួល គប្បីត្រេកអរដោយបច្ច័យតាមមានតាមបានផង គប្បីចម្រើនធម៌ឯកផង។

ធនិយសុំ

មាតង្គបុគ្គសុំ

CS sut.kn.tha.03.005 | ភាគទី ៥៦

(៥. មាតង្គបុគ្គសុំ)

[១៧៥] ខណៈរមែងប្រព្រឹត្តកន្លងនូវមាណពទាំងឡាយ ដែលមានការងារលះចោល (ដោយគិតអាងថា) ត្រជាក់ពេក ក្តៅពេក ល្ងាចពេក។ បុគ្គលណាមួយ កាលធ្វើនូវកិច្ចរបស់បុរស មិនអើពើចំពោះត្រជាក់ និងក្តៅឲ្យក្រៃលែងជាងស្មៅ បុគ្គលនោះ រមែងមិនសាបសូន្យចាកសេចក្តីសុខ ឡើយ។ អាត្មាអញ កាលចម្រើននូវវិវេក នឹងកំចាត់បង់បាននូវស្មៅចិញ្ចៀន ស្បូវ គុម្មុលើមានបន្លា ស្បូវរណ្តាស ស្មៅដំណែកទន្សាយ និងស្មៅ យាប្លុង (កិលេសគ្រោតគ្រោត កណ្តាល ល្អិត) ដោយទ្រូង (សេចក្តីព្យាយាម)។

មាតង្គបុគ្គសុំ

ខុដ្ឋសោភិតសុំ

CS sut.kn.tha.03.006 | ភាគទី ៥៦

(៦. ខុដ្ឋសោភិតសុំ)

[១៧៦] ពួកសមណៈណា ជាអ្នកមានសំដីវិចិត្រ ជាពហុស្សូត នៅក្នុងក្រុងបាតលិបុត្តជាប្រក្រតី បណ្តាពួកសមណៈទាំងនោះ ខុដ្ឋសោភិតសុំមានអាយុនេះ ជាសមណៈមួយរូបដែរ ឈរជិតទ្វារ។

ពួកសមណៈណា ជាអ្នកមានសំដីវិចិត្រ ជាពហុស្សូត នៅក្នុងក្រុងបាតលិបុត្តជាប្រក្រតី បណ្តាសមណៈទាំងនោះ ខុដ្ឋសោភិតសុំមានអាយុនេះ ជាសមណៈមួយរូបដែរ ជាអ្នកមកដោយខ្យល់ គឺមកដោយកម្លាំងនៃប្រិទ្ធិ ហើយឈរជិតទ្វារ។

ខុដ្ឋសោភិតសុំនេះ បានដល់នូវសេចក្តីសុខ ដោយការច្បាំង (នឹងពួកកិលេស) ផង ដោយបូជាល្អផង ដោយការឈ្នះសង្គ្រាមផង ដោយការសន្សំ នូវព្រហ្មចរិយធម៌ផង។

ខុដ្ឋសោភិតសុំ

វារណសុំ

CS sut.kn.tha.03.007 | ភាគទី ៥៦

(៧. វារណសុំ)

[១៧៧] បណ្តាពួកមនុស្សក្នុងលោកនេះ ជនណាមួយបៀតបៀនសត្វដទៃ ជននោះ រមែងសាបសូន្យ ចាកប្រយោជន៍ និងសេចក្តីសុខក្នុង លោកទាំងពីរ គឺលោកនេះ និងលោកខាងមុខ។ លុះតែជនណា អនុគ្រោះដល់សត្វទាំងពួង ដោយចិត្តប្រកបដោយមេត្តា ជនប្រាកដដូច្នោះនោះ

ទើបទទួលបុណ្យដើម្រើន។ បុគ្គលគប្បីសិក្សាសុភាសិតផង នូវការចូលទៅរកសមណៈផង នូវការអង្គុយតែម្នាក់ឯងក្នុងទីស្ងាត់ផង នូវការញ៉ាំងចិត្ត ឲ្យស្ងប់រម្ងាប់ផង។

រាណត្ថេរ។

បស្សិកត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.03.008 | ភាគទី ៥៦

(៨. បស្សិកត្ថេរគាថា)

[១៧៨] បុគ្គលអ្នកមានសទ្ធា មានប្រាជ្ញា ចិតនៅក្នុងធម៌ បរិបូណ៌ដោយសីល សូម្បីតែម្នាក់ឯង ក៏រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ពួក ញាតិ និងជនជាតិ ដែលជាអ្នកមិនមានសទ្ធា។ ញាតិទាំងឡាយ ដែលខំផ្គត់ផ្គង់ រំព្រកដាស់តឿន ដោយសេចក្តីអនុគ្រោះ ក៏បានធ្វើសក្ការៈ ចំពោះពួកភិក្ខុ ដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ ថាជាញាតិ ជាជនជាតិ។ ពួកញាតិទាំងនោះ លះធ្វើមរណកាលកន្លងលោកនេះទៅហើយ ក៏បានដល់នូវ សេចក្តីសុខក្នុងទេវលោក ទាំងបងប្អូន និងមាតារបស់ខ្ញុំ ក៏ជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយកាមគុណ រមែងត្រេកអរដែរ។

បស្សិកត្ថេរ។

យសោជត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.03.009 | ភាគទី ៥៦

(៩. យសោជត្ថេរគាថា)

[១៧៩] (ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា) នរៈ គឺយសោជត្ថេរនេះ មានអរយៈប្រាកដស្មើដោយច្បាំងនៃវល្លិ មានខ្លួនស្តុមរឹមរាមដោយ សរសៃ ដឹងប្រមាណក្នុងបាយ និងទឹក ជាអ្នកមានចិត្តមិនរួញរា។

យសោជត្ថេរពោលថា ភិក្ខុ (នៅ) ក្នុងព្រៃតូច ឬព្រៃធំ បើទុកជាសត្វរមោម និងមូសខាំហើយ ក៏គប្បីជាអ្នកមានស្មារតី អត់ទ្រាំចំពោះអន្តរាយ មាន រមោមជាដើម ក្នុងព្រៃនោះ ដូចដំរីដើរស្រី អត់ទ្រាំក្នុងទីជាប្រធាននៃសង្គ្រាម។ ភិក្ខុតែម្នាក់ឯង (រមែងនៅជាសុខ) ដូចគ្នានឹងព្រហ្ម ភិក្ខុនៅរួមគ្នា ពីររូប (រមែងមានសេចក្តីខ្លាំងខ្ជាប់) ដូចគ្នានឹងទេវតា ភិក្ខុ (នៅរួមគ្នា) ៣ រូប ដូចគ្នានឹងជនអ្នកស្រុក ភិក្ខុមានចំនួនច្រើនរូបលើសពីនោះទៅ ជា ហេតុនាំឲ្យជ្រួលជ្រើម (ដូចគ្នានឹងពួកមហាជនដែលប្រជុំគ្នា)។

យសោជត្ថេរ។

សាដិមត្តិយត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.03.010 | ភាគទី ៥៦

(១០. សាដិមត្តិយត្ថេរគាថា)

[១៨០] សន្ទារបស់អ្នក មានក្នុងកាលមុន ប៉ុន្តែក្នុងថ្ងៃនេះ សន្ទានោះ បែរជាមិនមានដល់អ្នកវិញ បច្ច័យណា ដែលជាបស់អ្នក បច្ច័យនោះ ចូរ ជាបស់អ្នកវិញចុះ ទុច្ចរិត មិនមានដល់អាត្មាទេ។ ព្រោះថា សន្ទា (របស់បុគ្គល) ជាធម្មជាតិឃ្លៀងឃ្លាត មិនទៀង សន្ទាយ៉ាងនេះ អាត្មាបាន ឃើញជាក់ច្បាស់ហើយ សត្វទាំងឡាយ ជួនកាលត្រេកអរ ជួនកាលប្រាសចាកសេចក្តីត្រេកអរ (ព្រោះហេតុនោះ) អ្នកប្រាជ្ញនឹងឈ្នះចំពោះការ ត្រេកអរ និងមិនត្រេកអរនោះ ដូចម្តេចកើត។ ភត្តិដែលគេចមិនបំរុងអ្នកប្រាជ្ញបន្តិច ៗ រាល់ ៗ ត្រកូល អាត្មានឹងត្រាច់ទៅ ដើម្បីដុំបាយ (ព្រោះ) កម្លាំងស្បែករបស់អាត្មា មាននៅឡើយ។

សាដិមត្តិយត្ថេរ។

ឧបាលីត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.03.011 | ភាគទី ៥៦

(១១. ឧបាលីត្ថេរគាថា)

[១៨១] កុលបុត្ត ចេញ (ចាកយរាវាស) ដោយសន្ទា ហើយបួសថ្មី ជានរភិក្ខុ គប្បីគប់រកកល្យាណមិត្តទាំងឡាយ ដែលជាអ្នកមានការចិញ្ចឹម ជីវិតដោយបរិសុទ្ធិ អ្នកមិនខ្ជិលច្រអូស។ កុលបុត្ត ចេញ (ចាកយរាវាស) ដោយសន្ទា បួសថ្មី ជានរភិក្ខុ អ្នកមានប្រាជ្ញា កាលនៅក្នុងពួក គប្បី សិក្សានូវវិន័យ។ កុលបុត្ត ចេញ (ចាកយរាវាស) ដោយសន្ទា បួសថ្មី ជានរភិក្ខុ ជាអ្នកឈ្លាសក្នុងហេតុដែលគួរ និងមិនគួរទាំងឡាយ គប្បីប្រព្រឹត្ត កុំឲ្យ (ពួកកិលេស មានតណ្ហាជាដើម) ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងខាងមុខបាន។

ឧបាលីត្ថេរ។

ឧត្តរបាលត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.03.012 | ភាគទី ៥៦

(១២. ឧត្តរបាលត្ថេរគាថា)

[១៨២] ឱហ្ន៎ កាមគុណទាំង ៥ ញ៉ាំងអាត្មាអញជាបណ្ឌិតមានសមត្ថភាព គិតនូវប្រយោជន៍ ឲ្យធ្លាក់ចុះក្នុងលោក ព្រោះតែសេចក្តីរង្វង
ទេតើ។ អាត្មាអញ ចូលទៅក្នុងវិស័យនៃកិលេសមារ ត្រូវសរ គឺរាគៈមុតជាប់ហើយ តែអាចស្ទុះរួចចាកអន្ទាក់នៃមច្ឆារជបាន។ កាមទាំងពួង
អាត្មាអញបានលះបង់ហើយ ភពទាំងពួង អាត្មាអញបានទំលាយចោលហើយ ជាតិសង្សារអស់ហើយ ឥឡូវនេះ ភពថ្មីមិនមាន។

ឧត្តរបានឆ្លើយ។

អភិភូតត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.03.013 | ភាគទី ៥៦

(១៣. អភិភូតត្ថេរគាថា)

[១៨៣] នៃពួកញាតិទាំងអស់ ដែលមកជួបជុំក្នុងទីនេះ អ្នកទាំងឡាយ ចូរស្រឡាត់ចុះ អាត្មាសូមសំដែងធម៌ដល់អ្នកទាំងឡាយថា ការកើត
រឿយ ៗ ជាហេតុនាំមកនូវទុក្ខ។ អ្នកទាំងឡាយ ចូរប្រាញព្យាយាម ចូរគេចចេញ (ចាកសេចក្តីខ្ជិល) ចូរប្រកប (នូវសិក្ខា មានអធិសីលសិក្ខា
ជាដើម) ក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ចូរកំចាត់បង់នូវសេនានៃមច្ឆា ឲ្យដូចជាជីវិតកំចាត់បង់នូវផ្ទះ ដែលធ្វើដោយដើមបុសដូច្នោះចុះ។ បុគ្គលណា ជាអ្នក
មិនមានសេចក្តីប្រមាទក្នុងធម្មវិន័យនេះ បុគ្គលនោះ នឹងលះបង់នូវជាតិសង្សារ ធ្វើនូវទីបំផុតនៃទុក្ខបាន។

អភិភូតត្ថេរ។

គោតមត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.03.014 | ភាគទី ៥៦

(១៤. គោតមត្ថេរគាថា)

[១៨៤] អាត្មាអញ កាលអន្ទោលទៅ (ក្នុងសង្សារ) បានទៅកាន់នរកញ្ចយ ៗ ផង ទៅកាន់ប្រេតវិស័យញ្ចយ ៗ ផង បានកើតក្នុងកំណើត
តិរច្ឆានរងទុក្ខជាញ្ចយ ៗ ផង ហើយអាត្មាអញនៅ (រងទុក្ខ) អស់កាលយូរអនេក។ ម្យ៉ាងទៀត ភពជាបស់មនុស្ស អាត្មាអញ ធ្លាប់បានហើយ ចូរ
កាល អាត្មាអញបានទៅកើតក្នុងពួកនៃទេវតាក្នុងឋានសួគ៌ ចូរកាលអាត្មាអញបិតនៅក្នុងរូបភព ក្នុងអរូបភព ក្នុងនេវសញ្ញិភព ក្នុងអសញ្ញិភព
(និងនេវសញ្ញិនាសញ្ញិភព)។ ភពទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយបច្ច័យ អាត្មាបានដឹងច្បាស់ហើយ ថាជាបស់ឥតខ្ចី ជាបស់បច្ច័យតាក់តែង
ហើយ ជាបស់ឃ្លេងឃ្លាង (ដោយអំណាចផរ ជាដើម) ជាបស់ប្រព្រឹត្តទៅ ដោយការបែកធ្លាយសព្វ ៗ កាល អាត្មាអញ ដឹងច្បាស់នូវសភាវៈនៃ
សង្ខតធម៌នោះ ជាសភាវៈកើតក្នុងខ្លួន ហើយជាអ្នកមានស្មារតី បាននូវសេចក្តីស្ងប់រម្ងាប់មែនពិត។

គោតមត្ថេរ។

ហារិតត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.03.015 | ភាគទី ៥៦

(១៥. ហារិតត្ថេរគាថា)

[១៨៥] បុគ្គលណា មិនធ្វើនូវកិច្ចដែលគួរធ្វើក្នុងកាលមុន ហើយចង់ធ្វើក្នុងកាលក្រោយវិញ បុគ្គលនោះ រមែងឃ្លាតចាកឋានៈជាសុខផង ក្តៅ
ក្រហាយរឿយ ៗ ក្នុងកាលជាខាងក្រោយផង។ បុគ្គលធ្វើអំពើណា ត្រូវនិយាយចំពោះតែអំពើនោះ មិនធ្វើអំពើណា មិនត្រូវនិយាយចំពោះអំពើ
នោះទេ បណ្ឌិតទាំងឡាយ តែងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវបុគ្គលមិនធ្វើ បានតែនិយាយ។ សេចក្តីទុក្ខរលត់ទៅក្នុងព្រះនិព្វានណា ព្រះនិព្វាននោះ ដែល
ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់សំដែងហើយ ជាគុណជាតិមិនមានសេចក្តីសោក ប្រាសចាកធូលី ជាទិក្សមក្សាន្ត នាំមកនូវសុខដោយប្រពៃមែនពិត។

ហារិតត្ថេរ។

វិមលត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.03.016 | ភាគទី ៥៦

(១៦. វិមលត្ថេរគាថា)

[១៨៦] កុលបុត្រ កាលប្រាថ្នាសេចក្តីសុខមិនកម្រើក គប្បីចៀសវាងនូវបាបមិត្តទាំងឡាយ ហើយគប់រកនូវបុគ្គលខ្ពង់ខ្ពស់ទាំងឡាយផង
គប្បីតាំងនៅក្នុងឱវាទរបស់កល្យាណមិត្តនោះផង។ បុគ្គលតោងកំណត់ឈើតូច រមែងលិចចុះក្នុងសមុទ្រធំយ៉ាងណា កុលបុត្រអាស្រ័យនូវបុគ្គល
ខ្ជិលច្រអូសហើយ ទោះជាវស់នៅស្រួល ក៏រមែងលិចចុះ យ៉ាងនោះដែរ។ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលគប្បីចៀសវាងនូវបុគ្គលអ្នកខ្ជិលច្រអូស មាន
ព្យាយាមចោកទាបនោះចេញ។ កុលបុត្រ គប្បីនៅរួមជាមួយនឹងពួកអរិយៈ អ្នកមានចិត្តស្ងប់ស្ងាត់ អ្នកចំរើនឈាន មានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់ព្រះ
និព្វាន ជាបណ្ឌិត មានព្យាយាមតឹងរឹងជានិច្ច។

វិមលត្ថេរ។

និយាយអំពីលោកអ្នកស្វែងរកគុណ គឺអង្គណិកភារទ្វាជត្ថេរ ១ បច្ចយត្ថេរ ១ ពាកុលត្ថេរ ១ ធនិយត្ថេរ ១ មាតង្គបុត្តត្ថេរ ១ ខុដ្ឋសោភិតត្ថេរ ១ វារណត្ថេរ ១ ម្យ៉ាងទៀត លោកអ្នកធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះនិព្វាន គឺបស្សិកត្ថេរ ១ យសោជត្ថេរ ១ សាដិមត្តិយត្ថេរ ១ ឧបាលិត្ថេរ ១ ឧត្តរហាលត្ថេរ ១ អភិភូតត្ថេរ ១ គោតមត្ថេរ ១ ហារិតត្ថេរ ១ វិមលត្ថេរ ១ ព្រះថេរៈទាំងឡាយ ១៦ អង្គ បានសំដែងនូវគោតម ៤៨ ដែលមកក្នុងតិកនិបាត។

ចប់ តិកនិបាត។

ចតុក្កនិបាត

CS sut.kn.tha.04 | ភាគទី ៥៦

(៤. ចតុក្កនិបាត)

នាគសមាលត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.04.001 | ភាគទី ៥៦

(១. នាគសមាលត្ថេរគាថា)

[១៨៧] ស្រ្តីរបាំម្នាក់ មានខ្លួនស្អិតស្អាងហើយ មានសំពត់ស្លៀកល្អ ទ្រទ្រង់ផ្កាកម្រង ប្រោះព្រំដោយខ្លឹមចន្ទន៍ រាំក្នុងត្បូងត្រី ត្រង់កណ្តាលផ្លូវ ធំ។ អាត្មាអញកំពុងដើរចូលទៅ (កាន់ក្រុង) ដើម្បីបិណ្ឌបាត ហើយក្រឡេកមើលទៅឃើញស្រ្តីរបាំនោះ ដែលមានខ្លួនស្អិតស្អាងហើយ មានសំពត់ស្លៀកល្អ ហាក់ដូចជាអន្ទាក់នៃមច្ចុដ៍ដែលមច្ចុដ៍ឡើងហើយ។ លំដាប់នោះ ការធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយឧបាយនៃប្រាជ្ញា ក៏កើតឡើងដល់អាត្មាអញ ទោសក៏កើតឡើងប្រាកដដល់អាត្មាអញ និព្វិទាញាណក៏តាំងនៅព្រម។ ចិត្តរបស់អាត្មាអញ ក៏រួចស្រឡះ (ចាកកិលេស) ព្រោះវិបស្សនាញាណនោះ អ្នកចូរមើលនូវភាពនៃធម៌ ជាធម៌ល្អ វិជ្ជា ៣ អាត្មាអញ បានដល់ដោយលំដាប់ហើយ សាសនានៃព្រះពុទ្ធ អាត្មាអញបានធ្វើហើយ។

នាគសមាលត្ថេរ។

ភគុត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.04.002 | ភាគទី ៥៦

(២. ភគុត្ថេរគាថា)

[១៨៨] ខ្ញុំព្រះអង្គត្រូវមិទ្ធុគ្របសង្កត់ហើយ ចេញអំពីវត្ត ឡើងកាន់ទីចង្រ្កម ក៏ដួលចុះលើផែនដីក្នុងទីចង្រ្កមនោះឯង។ ខ្ញុំព្រះអង្គ មានចិត្តដក់លំដាប់ខាងក្នុង ហើយបោសសំអាតខ្លួន ឡើងកាន់ទីចង្រ្កម ដើរចង្រ្កមក្នុងទីចង្រ្កមម្តងទៀត។ លំដាប់នោះ ការធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយឧបាយនៃប្រាជ្ញា ក៏កើតឡើងដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ ទោសក៏កើតប្រាកដ និព្វិទាញាណក៏តាំងនៅព្រម។ ចិត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ក៏រួចស្រឡះ (ចាកកិលេស) ព្រោះវិបស្សនាញាណនោះ អ្នកចូរមើលនូវភាពនៃធម៌ ជាធម៌ល្អ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំព្រះអង្គ បានដល់ដោយលំដាប់ហើយ សាសនានៃព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំព្រះអង្គបានធ្វើហើយ។

ភគុត្ថេរ។

សភិយត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.04.003 | ភាគទី ៥៦

(៣. សភិយត្ថេរគាថា)

[១៨៩] បរជនទាំងឡាយ រមែងមិនដឹងថា យើងទាំងឡាយ នឹងវិនាសក្នុងកណ្តាលនៃពួកនេះ ដូច្នោះឡើយ ចំណែកឯជនទាំងឡាយណា ជាបណ្ឌិតក្នុងពួកនោះ រមែងដឹងច្បាស់ ឯការឈ្លោះប្រកែក តែងស្ងប់រម្ងាប់អំពីសំណាក់នៃជនទាំងឡាយជាបណ្ឌិតនោះ។ កាលណាបើជនទាំងឡាយមិនដឹង (នូវឧបាយនៃការស្ងប់រម្ងាប់នៃវិវាទ) រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ហាក់ដូចជាមិនស្ងប់ (កាលនោះ វិវាទក៏មិនស្ងប់ឡើយ) ចំណែកជនទាំងឡាយណា ដឹងច្បាស់ធម៌ (ជនទាំងឡាយនោះ) កាលបើពួកសត្វមានសេចក្តីក្តៅក្រហាយ ខ្លួនជាអ្នកមិនមានសេចក្តីក្តៅក្រហាយឡើយ។ កម្មណាមួយធូរថយក្តី វត្តណាមួយសៅហ្មងក្តី ព្រហ្មចរិយៈណាមួយដែលបុគ្គលលើក ដោយសេចក្តីរង្រៀសក្តី កម្ម ៣ យ៉ាងនោះ ជាប់សម្រាប់មិនមានផលច្រើនឡើយ។ បុគ្គលណា មិនមានសេចក្តីគោរពក្នុងព្រហ្មចរិយៈបុគ្គលទាំងឡាយ (បុគ្គលនោះ) រមែងជាអ្នកឆ្ងាយចាកព្រះសង្ឃ ដូចជាមេឃឆ្ងាយអំពីផែនដី។

សភិយត្ថេរ។

នន្ទកត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.04.004 | ភាគទី ៥៦

(៤. នន្ទកត្ថេរគាថា)

[១៩០] ថ្វីយ! នែនាងជាស្រីពេញ (ដោយរបស់មិនស្អាត) មានក្លិនស្អុយ ជាពួកនៃមារ មានកាយទទឹក (ដោយកិលេស) រន្ធទាំង៩ ក្នុងកាយ របស់នាង តែងហូរហៀរសព្វ ។ កាល។ នាងកុំសំគាល់រឿងចាស់ កុំញាំងព្រះតថាគតទាំងឡាយ ឲ្យត្រេកអរឡើយ សូម្បីក្នុងឋានសួគ៌ម្តេច ព្រះ តថាគតទាំងឡាយនោះ ក៏មិនត្រេកអរទៅហើយ នឹងបាច់និយាយទៅថ្វី ក្នុងឋានមនុស្ស។ ចំណែកបុគ្គលទាំងឡាយណា ជាមនុស្សល្ងង់ខ្លៅ ឥត ប្រាជ្ញា មានគំនិតអាក្រក់ ដែលមោហៈបិទបាំងហើយ ពួកបុគ្គលប្រាកដដូច្នោះ ទើបត្រេកអរក្នុងអន្ទាក់ដែលមារដំឡើងហើយនោះ។ រាគៈ ទោសៈ និងអវិជ្ជា ជនទាំងឡាយណា លះបង់បានហើយ ជនទាំងឡាយនោះ ឈ្មោះថា មានខ្សែនៃតណ្ហាកាត់ផ្តាច់ហើយ ឈ្មោះថា មិនមានចំណង រមែង មិនត្រេកអរក្នុងអន្ទាក់នៃមារនោះឡើយ។

នន្ទកត្ថេរ។

ជម្ពុកត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.04.005 | ភាគទី ៥៦

(៥. ជម្ពុកត្ថេរគាថា)

[១៩១] ខ្ញុំព្រះអង្គទ្រទ្រង់នូវក្តែល បរិភោគភត្តិ ១ ខែម្តង បានដកសក់ និងពុកមាត់អស់ ៥៥ឆ្នាំ។ ខ្ញុំបានឈរដោយជើងតែម្ខាង រៀបការអង្គុយ ស៊ីលាមកក្រៀម មិនត្រេកអរនឹងការនិមន្តន៍ចំពោះ។ ខ្ញុំបានធ្វើបាបកម្មដ៏ច្រើន ដែលជាអំពើនាំទៅកាន់ទុក្ខតិប្រាកដដូច្នោះ ក៏ត្រូវជំនន់ធំ គឺទិដ្ឋិ បន្ទាត់ទៅហើយ បានដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីពឹង។ អ្នកចូរមើលនូវការដល់សរណៈ ចូរមើលភាពនៃធម៌ ជាធម៌ល្អ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានដល់ដោយលំដាប់ ហើយ សាសនានៃព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានធ្វើហើយ។

ជម្ពុកត្ថេរ។

សេនកត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.04.006 | ភាគទី ៥៦

(៦. សេនកត្ថេរគាថា)

[១៩២] ឱ អាត្មាអញមកល្អហើយ ដើម្បីគយផ្កុមហោស្រព²²²) ជិតកំពង់ឈ្មោះគយ អាត្មាអញ បានឃើញព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធកំពុងតែសំដែងធម៌ដ៏ ខត្តម ព្រះអង្គមានពន្លឺច្រើន ជាគណាចារ្យ ដល់នូវឋានៈដ៏ប្រសើរ ដឹកនាំសត្វលោក ទ្រង់ឈ្នះមនុស្សលោក ព្រមទាំងទេវលោក ទ្រង់មានការ ឃើញថ្លឹងមិនបាន ជាមហានាគ មានព្យាយាមធំ មានសេចក្តីរុងរឿងធំ មិនមានអាសវៈ មានអាសវៈទាំងពួងអស់រលីងហើយ ជាសាស្ត្រា មិន មានភ័យអំពីណាឡើយ។ ព្រះមានព្រះភាគអង្គនោះ បានញាំងអាត្មាអញឈ្មោះសេនកៈ អ្នកមានសេចក្តីសៅហ្មងអស់កាលយូរ ដែលចំណង គឺទិដ្ឋិចងទុកហើយ ឲ្យរួចស្រឡះចាកកិលេសគ្រឿងចាក់ស្រែទាំងពួងបាន។

សេនកត្ថេរ។

សម្ពុតត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.04.007 | ភាគទី ៥៦

(៧. សម្ពុតត្ថេរគាថា)

[១៩៣] បុគ្គលណា ប្រញាប់ប្រញាល់ក្នុងកាលដែលគួរសន្សឹម បែរជាសន្សឹមក្នុងកាលដែលគួរប្រញាប់ប្រញាល់ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាពាល រមែងបាននូវទុក្ខ ព្រោះការចាត់ចែងមិនមែនដោយឧបាយនៃប្រាជ្ញា។ ប្រយោជន៍ទាំងឡាយរបស់បុគ្គលនោះ រមែងសាបសូន្យ ដូចព្រះចន្ទ ក្នុងកាឡបក្ខ បុគ្គលនោះ រមែងដល់នូវភាពជាអ្នកមិនមានយសផង បែកចាកពួកមិត្តផង។ បុគ្គលណា សន្សឹមក្នុងកាលដែលគួរសន្សឹម ប្រញាប់ ប្រញាល់ក្នុងកាលដែលគួរប្រញាប់ប្រញាល់ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាបណ្ឌិត រមែងបានសេចក្តីសុខ ព្រោះការចាត់ចែងដោយឧបាយនៃប្រាជ្ញា។ ប្រយោជន៍របស់បុគ្គលនោះ រមែងពេញបរិបូណ៌ ដូចជាព្រះចន្ទក្នុងសុក្ខបក្ខ បុគ្គលនោះ រមែងដល់នូវយស និងកេរ្តិ៍ឈ្មោះផង មិនបែកចាកពួក មិត្តផង។

សម្ពុតត្ថេរ។

រាហុលត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.04.008 | ភាគទី ៥៦

(៨. រាហុលត្ថេរគាថា)

[១៩៤] សព្វហុតារីបុគ្គលទាំងឡាយ ស្គាល់ច្បាស់នូវអាត្មាអញ ថារាហុលដ៏ចំរើន ជាអ្នកប្រកបដោយគុណទាំងពីរយ៉ាងគឺ ជាតិ និងប្រតិបត្តិ ព្រោះអាត្មាអញ ជាកូននៃព្រះពុទ្ធផង ជាអ្នកមានបញ្ញាចក្ខុក្នុងធម៌ទាំងឡាយផង អាសវៈរបស់អាត្មាអញអស់ហើយផង ភព្វថ្ងៃទៀត អាត្មាអញមិន មានផង អាត្មាអញ ជាព្រះអរហន្ត គួរដល់ទក្ខិណា មានវិជ្ជា ៣ ឃើញព្រះនិព្វានឈ្មោះអមតៈ។ សត្វទាំងឡាយ ជាអ្នកងងឹតព្រោះកាម ត្រូវ បណ្តាញរូបរឹតហើយ ត្រូវដំបូល គឺតណ្ហាបិទបាំងហើយ ត្រូវមារចងហើយ ដូចត្រីជាប់នៅក្នុងមាត់លបដូច្នោះ។ អាត្មាអញ លះបង់កាមនោះ ហើយ បានកាត់នូវចំណងនៃមារ ដកតណ្ហា ព្រមទាំងប្រសចេញហើយ ជាអ្នកមានសេចក្តីត្រជាក់កើតហើយ មានទុក្ខរលត់ហើយ។

ចន្ទនត្ថេរកថា

CS sut.kn.tha.04.009 | ភាគទី ៥៦

(៩. ចន្ទនត្ថេរកថា)

[១៩៥] ប្រពន្ធ (របស់ខ្ញុំ) ស្អិតស្អាងដោយមាស មានពួកទាសីដើរចោមរោម ពកូនដោយចង្កេះ ចូលមករកខ្ញុំ។ លុះខ្ញុំឃើញមាតារបស់កូនខ្លួន នោះ ប្រដាប់ដោយគ្រឿងអាករណៈ មានការស្លៀកពាក់ល្អ ហើយដើរមក ហាក់ដូចជាអន្ទាក់នៃមច្ចុដែលមានដំឡើងហើយ។ លំដាប់នោះ ការធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយឧបាយនៃប្រាជ្ញា ក៏កើតឡើងដល់ខ្ញុំ ទោសក៏កើតឡើងប្រាកដ សេចក្តីទ្រាន់ណាស់ ក៏តាំងនៅមាំ។ តពីនោះមក ចិត្តរបស់ខ្ញុំរួចស្រឡះ អ្នកចូរមើលនូវភាពនៃធម៌ ជាធម៌ល្អ ត្រូវវិជ្ជា ខ្ញុំបានដល់ដោយលំដាប់ហើយ សាសនានៃព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានធ្វើហើយ។

ចន្ទនត្ថេរ្យ

ធម្មិកត្ថេរកថា

CS sut.kn.tha.04.010 | ភាគទី ៥៦

(១០. ធម្មិកត្ថេរកថា)

[១៩៦] ធម៌ រមែងរក្សាបុគ្គលអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ដោយពិត ធម៌ដែលបុគ្គលសន្សំល្អហើយ រមែងនាំមកនូវសេចក្តីសុខ នេះជាអានិសសង្សក្នុងធម៌ដែលបុគ្គលសន្សំល្អហើយ បុគ្គលអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ រមែងមិនទៅកាន់ទុក្ខតិ។ សភាវៈទាំងពីរ គឺកុសលធម៌ ១ អកុសលធម៌ ១ មិនមែនមានផលស្មើគ្នាទេ អកុសលធម៌ នាំសត្វទៅកាន់នរក កុសលធម៌ញ៉ាំងសត្វឲ្យដល់នូវសុគតិ។

ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលកាលមានចិត្តរីករាយចំពោះព្រះសុគត ជាតានិបុគ្គលយ៉ាងនេះ គប្បីធ្វើសេចក្តីពេញចិត្តក្នុងធម៌ទាំងឡាយ សាវ័កទាំងឡាយរបស់ព្រះសុគតដ៏ប្រសើរ បិតនៅក្នុងធម៌ ជាអ្នកប្រាជ្ញ បានដល់នូវទីពឹងដ៏ប្រសើរលើស រមែងនាំខ្លួនចេញ (ចាកវដ្តទុក្ខបាន)។ បុគ្គលនៃបូស គឺអវិជ្ជា ខ្ញុំព្រះអង្គបានកំចាត់បង់ហើយ បណ្តាញ គឺតណ្ហា ខ្ញុំព្រះអង្គបានដកចោលហើយ។

ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ មានសង្សារអស់ហើយ កិលេសជាគ្រឿងខ្វល់ មិនមានដល់ខ្ញុំព្រះអង្គឡើយ ដូចជាព្រះចន្ទក្នុងថ្ងៃពេញបូណ៌មី ដែលប្រាសចាកទោស គឺពពកជាដើម។

ធម្មិកត្ថេរ្យ

សប្បកត្ថេរកថា

CS sut.kn.tha.04.011 | ភាគទី ៥៦

(១១. សប្បកត្ថេរកថា)

[១៩៧] កុកមានស្លាបសស្អាត ត្រូវភ័យអំពីមេឃខ្មៅគម្រាមហើយ ក៏ស្វែងរកសំបុក ហើរទៅកាន់សំបុកក្នុងកាលណា កាលណោះ ទន្លេឈ្មោះអជករណី ក៏ញ៉ាំងអាត្មាអញ្ជូនត្រេកអរ។ កុកមានស្លាបសស្អាត ត្រូវភ័យអំពីមេឃខ្មៅគម្រាមហើយ មិនឃើញទីពឹង ក៏ស្វែងរកទីពឹងក្នុងកាលណា កាលណោះ ទន្លេឈ្មោះអជករណី ញ៉ាំងអាត្មាអញ្ជូនត្រេកអរ។ ដើមព្រឹងទាំងឡាយ ញ៉ាំងច្រាំងនៃទន្លេទាំងពីរ ក្នុងទីនោះ (ដែលបិតនៅ) ខាងក្រោយនៃគុហារធំឲ្យល្អ មិនមែនញ៉ាំងសត្វណាមួយក្នុងទីនោះឲ្យត្រេកអរបានទេ។

កង្កែបទាំងឡាយ មានសំឡេងពីរោះ ប្រាសចាកពួកនៃពស់ រមែងយំកងរំពង។ ថ្ងៃនេះ មិនមែនជាសម័យនៅប្រាសចាកភ្នំ និងទន្លេទេ ព្រោះទន្លេអជករណី ជាទីក្សេមសប្បាយរីករាយដោយប្រពៃ។

សប្បកត្ថេរ្យ

មុទិតត្ថេរកថា

CS sut.kn.tha.04.012 | ភាគទី ៥៦

(១២. មុទិតត្ថេរកថា)

[១៩៨] ខ្ញុំត្រូវការចិញ្ចឹមជីវិត បញ្ចេញ បានឧបសម្បទាហើយ តែតពីនោះមក ក៏ត្រឡប់បាននូវសទ្ធា មានព្យាយាមមាំ ខំប្រឹងប្រែងមាំ។ កាយនេះ ចូរហែកឆ្ងាយចុះ ដុំនៃសាច់ទាំងឡាយ ចូរខ្ចាត់ខ្ចាយទៅចុះ ស្នងទាំងឡាយរបស់ខ្ញុំ ចូររហូតធ្លាក់ចាកតំណនៃជង្គង់ទាំងពីរចុះ។ កាលបើសរ គឺតណ្ហា មិនទាន់ខ្ចាត់ចេញទេ ខ្ញុំនឹងមិនស៊ី មិនផឹក និងមិនចេញអំពីកុដិ ទាំងមិនទម្រេត សូម្បីតែមួយបង្អៀងឡើយ។ អ្នកចូរមើលសេចក្តីព្យាយាមប្រឹងប្រែងដ៏មាំរបស់ខ្ញុំនោះ កាលនៅយ៉ាងនេះ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានដល់ដោយលំដាប់ហើយ សាសនានៃព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានធ្វើហើយ។

មុទិតត្ថេរ្យ

និយាយអំពីព្រះចៅទាំងឡាយ ជាសាវ័កនៃព្រះពុទ្ធ ១០²³) អង្គនេះ គឺនាគសមាលត្ថេរ ១ ភត្តត្ថេរ ១ សភិយត្ថេរ ១ នន្ទត្ថេរ ១ ជម្ពុកត្ថេរ ១ សេនកត្ថេរ ១ សម្ពុតត្ថេរ ១ រាហុលត្ថេរ ១ ចន្ទត្ថេរ ១។ ព្រះចៅ: ៣ អង្គទៀតគឺ ធម្មិកត្ថេរ ១ សប្បកត្ថេរ ១ មុទិតត្ថេរ ១ ឯគាថាមាន ៥២²⁴) ចំណែកខាងព្រះចៅទាំងអស់ មាន ១៣²⁵) អង្គ។

ចប់ ចតុក្កនិបាត។

បញ្ចកនិបាត

CS sut.kn.tha.05 | ភាគទី ៥៦

(៥. បញ្ចកនិបាត)

រាជទត្ថត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.05.001 | ភាគទី ៥៦

(១. រាជទត្ថត្ថេរគាថា)

[១៩៩] ភិក្ខុទៅកាន់ទិស្វសាន បានឃើញសាកសពស្រ្តីដែលគេលះបង់ចោលក្នុងព្រៃស្វសាន ត្រូវពួកដង្កូវរុករកជញ្ជាំងស៊ីឆ្កែឆ្កាយ។ ពួកជនខ្លះ ដែលឃើញសាកសពស្លាប់ដ៏លាមក ក៏ខ្ពើមរើម តែកាយភាគ:កើតឡើងប្រាកដ (ក្នុងសាកសពនោះ) ដូចជាបុគ្គលខ្លាត់ អសុចិហ្សរហៀរ (តាមទ្វារ ទាំង៩)។ តែអាត្មាអញច្រៀសចេញពីទីនោះ ថយជាងមួយចំអិនបាយ ជាអ្នកមានស្មារតីដឹងខ្លួន ចូលទៅកាន់ទិសមគ្គរ។ លំដាប់នោះ ការធ្វើទុក ក្នុងចិត្តដោយឧបាយប្រាជ្ញា ក៏កើតឡើងដល់អាត្មាអញ ទោសក៏កើតប្រាកដ (ដល់អាត្មាអញ) សេចក្តីនឿយណាយ ក៏តាំងនៅព្រម (ក្នុងហ្មឺនយ នៃអាត្មាអញ) លំដាប់នោះ ចិត្តរបស់អាត្មាអញក៏រួចស្រឡះ (ចាកកិលេស) អ្នកចូរមើលនូវភាពនៃធម៌ ជាធម៌ល្អ វិជ្ជាទាំង ៣ អាត្មាអញបានដល់ ដោយលំដាប់ហើយ សាសនានៃព្រះពុទ្ធ អាត្មាអញ ក៏បានធ្វើហើយ។

រាជទត្ថត្ថេរ។

សុភូតត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.05.002 | ភាគទី ៥៦

(២. សុភូតត្ថេរគាថា)

[២០០] បុរសអ្នកប្រាថ្នានូវកិច្ច ប្រកបខ្លួនក្នុងអំពើដែលមិនគួរប្រកប ប្រសិនបើត្រាច់ទៅ មិនគប្បីបាន (នូវប្រយោជន៍នោះទេ) នោះឯង ជា លក្ខណៈនៃចំណែកខាងអាក្រក់។

ការដែលរស់នៅដោយលំបាក អាត្មាអញបានដកចោលហើយ បើបុគ្គលណា លះបង់ធម៌យ៉ាងឯក គឺអប្បមាទ បុគ្គលនោះ ទុកដូចជាមនុស្សចង្រៃ ម្យ៉ាងទៀត បើបុគ្គលណា លះបង់នូវតន្ត្រីយទាំងអស់ (សទ្ធា វិរិយ: សតិ សមាធិ បញ្ញា) បុគ្គលនោះ ទុកដូចជាមនុស្សខ្លាត់ ព្រោះមិនឃើញនូវ របស់ដែលស្មើគ្នា និងមិនស្មើគ្នា។

ពិតណាស់ បុគ្គលធ្វើអំពើណា ត្រូវនិយាយចំពោះតែអំពើនោះ មិនធ្វើនូវអំពើណា មិនត្រូវនិយាយចំពោះអំពើនោះទេ បណ្ឌិតទាំងឡាយ តែង កំណត់ដឹងនូវបុគ្គលអ្នកមិនធ្វើ បានតែនិយាយ។ ផ្កាដ៏រុងរឿង មានពណ៌ល្អ តែមិនមានក្លិនក្រអូបយ៉ាងណា វាចាជាសុភាសិត រមែងឥតផល ដល់ បុគ្គលអ្នកមិនធ្វើតាម ក៏យ៉ាងនោះដែរ។ ផ្កាដ៏រុងរឿង មានពណ៌ល្អ ប្រកបដោយក្លិនក្រអូប យ៉ាងណា វាចាជាសុភាសិត រមែងមានផលដល់បុគ្គល អ្នកធ្វើតាម ក៏យ៉ាងនោះដែរ។

សុភូតត្ថេរ។

សុភូតត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.05.003 | ភាគទី ៥៦

(៣. គិរិមានន្ទត្ថេរគាថា)

[២០១] ភ្លៀងបង្ហូរចុះតាមសមគួរដល់ការគ្រហឹមនៃមេឃដ៏ពិរោះ កុដិអាត្មាប្រក់ស្រួលហើយ ឥតមានខ្យល់ចេញចូលបានទេ អាត្មាមានចិត្ត ស្ងប់រម្ងាប់ នៅក្នុងកុដិនោះ ម្ចាស់មេឃ ម្តេចហ៎ បើអ្នកប្រាថ្នា ចូរបង្ហូរភ្លៀងមកចុះ។

ភ្លៀងបង្ហូរចុះតាមសមគួរដល់ការគ្រហឹមនៃមេឃដ៏ពិរោះ កុដិអាត្មាប្រក់ស្រួលហើយ ឥតមានខ្យល់ចេញចូលបានទេ អាត្មាមានចិត្តស្ងប់រម្ងាប់ នៅ ក្នុងកុដិនោះ ម្ចាស់មេឃ ម្តេចហ៎ បើអ្នកប្រាថ្នា ចូរបង្ហូរភ្លៀងមកចុះ។ បេ។ អាត្មាជាអ្នកប្រាសចាកភាគ: នៅក្នុងកុដិនោះ។ បេ។ អាត្មាជាអ្នកប្រាស ចាកទោស: នៅក្នុងកុដិនោះ។ បេ។ អាត្មាជាអ្នកប្រាសចាកមោហ: នៅក្នុងកុដិនោះ ម្ចាស់មេឃ ម្តេចហ៎ បើអ្នកប្រាថ្នា ចូរបង្ហូរភ្លៀងមកចុះ។

គិរិមានន្ទត្ថេរ។

សុមនគ្រូរកាថា

CS sut.kn.tha.05.004 | ភាគទី ៥៦

(៤. សុមនគ្រូរកាថា)

[២០២] បណ្តាធម៌ទាំងឡាយ ព្រះឧបជ្ឈាយ៍ប្រាថ្នាចំពោះធម៌ណា អនុគ្រោះខ្ញុំ អ្នកប្រាថ្នាព្រះនិព្វានឈ្មោះអមតៈ សោឡសកិច្ចដែលគួរធ្វើខ្ញុំ ក៏បានធ្វើហើយ។ មគ្គធម៌ ជាធម៌មិនមានអន្តរាយ ខ្ញុំបានដល់ដោយលំដាប់ហើយ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយដោយខ្លួនឯង ខ្ញុំមានញាណដ៏ បរិសុទ្ធតតសង្ស័យ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ក្នុងសំណាក់នៃលោក។ ខ្ញុំដឹងនូវបុព្វនិវាស ទិព្វចក្ខុ ខ្ញុំបានជំរះស្អាតហើយ ប្រយោជន៍របស់ខ្លួន គឺព្រះ អរហត្ត ខ្ញុំបានដល់ដោយលំដាប់ហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ។ ខ្ញុំជាអ្នកមិនប្រមាទ បានស្តាប់ បានរៀនសូត្រសិក្ខា ក្នុងពាក្យ ប្រៀនប្រដៅរបស់លោក អាសវៈទាំងពួងរបស់ខ្ញុំអស់ហើយ ឥឡូវភពថ្មីមិនមានទេ។ លោកប្រៀនប្រដៅខ្ញុំដោយវតីប្រសើរ ជាអ្នកអនុគ្រោះ ទំនុកបម្រុង (នូវខ្ញុំ) ឱវាទរបស់លោកមិនឥតអំពើឡើយ ខ្ញុំជាសិស្សបានរៀនសូត្រហើយ។

សុមនគ្រូរ។

វឌ្ឍគ្រូរកាថា

CS sut.kn.tha.05.005 | ភាគទី ៥៦

(៥. វឌ្ឍគ្រូរកាថា)

[២០៣] មានសេចក្តីដំណាលថា ឱវា មាតាបានបង្ហាញនូវជន្លួន (ឱវាទ) ដល់អាត្មាអញ អាត្មាអញដែលមាតាប្រៀនប្រដៅ បានស្តាប់ពាក្យ របស់លោកហើយ ជាអ្នកមានព្យាយាមមុតមាំហើយ មានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់ព្រះនិព្វាន បានដល់នូវសម្តែងដ៏ឧត្តម។ អាត្មាអញជាអរហន្ត ទក្ខិណេយ្យបុគ្គល មានត្រៃវិជ្ជា ឃើញព្រះនិព្វានឈ្មោះអមតៈ អាត្មាអញឈ្នះសេនានៃមារ ជាអ្នកមិនមានអាសវៈ។ អាសវៈទាំងឡាយណារបស់ អាត្មាអញ ខាងក្នុងក្តី ខាងក្រៅក្តី អាសវៈទាំងអស់នោះ អាត្មាអញកាត់ផ្តាច់ហើយ ឥតមានសេសសល់ ទាំងមិនកើតទៀតទេ។ បងស្រីមាន សេចក្តីក្លៀវក្លា បានពោលនូវសេចក្តីនេះ នាងទំនងជាមិនមានសេចក្តីស្រឡាញ់ចំពោះអាត្មាដោយពិត ព្រៃ (មានអវិជ្ជាជាដើម) មិនមាន (ក្នុង សន្តានរបស់នាង) ទេ។ សេចក្តីទុក្ខ មានទីបំផុតជុំវិញ អាត្មាបានធ្វើហើយ រាងកាយនេះ ជាទីបំផុត (របស់អាត្មា) សង្សារ គឺជាតិ និងមរណៈមិន មាន ឥឡូវនេះ ភពថ្មីមិនមានទេ។

វឌ្ឍគ្រូរ។

នទីកស្សបគ្រូរកាថា

CS sut.kn.tha.05.006 | ភាគទី ៥៦

(៦. នទីកស្សបគ្រូរកាថា)

[២០៤] អាត្មាអញបានស្តាប់ធម៌របស់ព្រះពុទ្ធណា ហើយរៀបរយបង្ហាញទិដ្ឋិ ព្រះពុទ្ធនោះ យាងមកហើយកាន់ស្ទឹងនេរញ្ឆា ដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់អញមែនពិត។ អាត្មាអញ បានបូជាយំញទាំងឡាយខ្ពស់ និងទាប បានបូជាភ្លើង កាលនៅជាបុត្រជន្ល ងងឹតងងល់ សំគាល់ថា ការបូជា នេះឯង ជាសេចក្តីបរិសុទ្ធ។ អាត្មាអញ ស្ទុះទៅកាន់ព្រៃស្សាត គឺទិដ្ឋិ ត្រូវសេចក្តីស្នាបអង្កែល (ខុស) ឲ្យដល់នូវសេចក្តីរង្វេង ងងឹតមិនដឹង សំ គាល់ផ្លូវមិនបរិសុទ្ធ ថាជាផ្លូវបរិសុទ្ធ។ មិច្ឆាទិដ្ឋិ អាត្មាអញបានលះបង់ហើយ ភពទាំងពួង អាត្មាអញបានទំលុះទំលាយហើយ អាត្មាអញបូជាភ្លើង គឺព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ជាទក្ខិណេយ្យបុគ្គល ថ្វាយបង្គំនូវព្រះតថាគត។ មោហៈទាំងពួង អាត្មាអញបានលះបង់ហើយ ភវតណ្ហា អាត្មាអញបានទំលុះ ទំលាយចេញហើយ ជាតិសង្សារអស់រលីងហើយ ឥឡូវនេះ ភពថ្មីទៀតនៃអាត្មាអញមិនមានទេ។

នទីកស្សបគ្រូរ។

គយាកស្សបគ្រូរកាថា

CS sut.kn.tha.05.007 | ភាគទី ៥៦

(៧. គយាកស្សបគ្រូរកាថា)

[២០៥] អាត្មាអញចុះទឹកក្នុងកំពង់ឈ្មោះគយា ក្នុងមួយថ្ងៃ ៣ ដង គឺពេលព្រឹក ថ្ងៃត្រង់ ល្ងាច ក្នុងកាលមហោស្រពឈ្មោះគយផគ្គ បាបណា ដែលអាត្មាអញធ្វើហើយ ក្នុងជាតិទាំងឡាយដទៃ អំពីកាលមុន ឥឡូវនេះ អាត្មាអញបណ្តែតចោលនូវបាបនោះ ក្នុងកំពង់ឈ្មោះគយានេះ ទិដ្ឋិ យ៉ាងនេះ មានហើយក្នុងកាលមុន។ អាត្មាអញ ស្តាប់វាថាជាសុភាសិត ជាបទប្រកបដោយធម៌ និងអត្ថ ហើយពិចារណានូវសេចក្តីតាមគួរដល់ការ ពិត ដោយឧបាយនៃប្រាជ្ញា។ អាត្មាអញ មានបាបទាំងពួងលាងចេញហើយ មិនមានមន្ទិល មានកិលេសលាងចេញហើយ ជាអ្នកស្អាតបរិសុទ្ធ ជាពុទ្ធាយាទ (អ្នកគួរទទួលនូវមតិកនៃព្រះពុទ្ធ) ជាកូនកើតអំពីព្រះឧរៈនៃព្រះពុទ្ធ។ អាត្មាអញ ចុះកាន់ខ្សែនៃមគ្គ ប្រកបដោយអង្គ ៨ ហើយ បណ្តែតចោលនូវបាបទាំងពួង ដល់នូវវិជ្ជា ៣ ហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ អាត្មាអញ បានធ្វើហើយ។

គយាកស្សបគ្រូរ។

វក្កលិគ្រូរកាថា

CS sut.kn.tha.05.008 | ភាគទី ៥៦

(៨. វក្កលិគ្រូរកាថា)

(៨. វគ្គលិក្ខណ៍)

[២០៦] (ព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់សួរថា) ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវរោគដែលកើតអំពីខ្យល់គ្របសង្កត់ហើយ នៅក្នុងព្រៃធំ មានគោចរលះបង់ហើយ (ក្រចតុប្បថ្នយ) ជាទីសៅហ្មង តើនឹងធ្វើដូចម្តេច?

(ព្រះវគ្គលិក្ខណ៍ ក្រាបបង្គំទូលថា) ខ្ញុំព្រះអង្គ ផ្សាយចិត្តទៅកាន់កាយទាំងមូល ដោយសុខៈ ដែលកើតអំពីបីតិដ៏លើសលុប អត់ទ្រាំនូវបច្ច័យដ៏សៅហ្មងនៅក្នុងព្រៃធំ។ ខ្ញុំព្រះអង្គចំរើនសតិប្បដ្ឋានទាំងឡាយផង សម្មប្បធានផង ឥន្ទ្រិយផង ឥន្ទ្រិយផង ពលៈផង ចំរើនពោជ្ឈង្គផង អដ្ឋង្គិកមគ្គផង នៅក្នុងព្រៃធំ។ ខ្ញុំព្រះអង្គឃើញ (នូវសព្វហុចារីបុគ្គលទាំងឡាយ) អ្នកមានព្យាយាមតឹងតែងហើយ មានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់ព្រះនិព្វាន មានព្យាយាមប្រឹងប្រែងដ៏មាំអស់កាលជានិច្ច មានសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នា ប្រកបដោយភាពជាសមណៈនៅក្នុងព្រៃធំ។ ខ្ញុំព្រះអង្គនឹករៀប ៗ នូវព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គមានខ្លួនទូន្មានបានហើយ មានព្រះទ័យតាំងមាំហើយ មិនខ្ជិលច្រអូសអស់យប់ និងថ្ងៃ នៅក្នុងព្រៃធំ។

វគ្គលិក្ខណ៍។

វិជិតសេនត្ថេរកាថា

CS sut.kn.tha.05.009 | ភាគទី ៥៦

(៩. វិជិតសេនត្ថេរកាថា)

[២០៧] ម្ចាស់ចិត្ត អញ្ជូននឹងហាមឃាត់ឯង ដូចជាគេបង្ខាំងដំរីទុកក្នុងក្រោល មានទ្វារប្រកបដោយរន្ធក ទាំងមិនបណ្តោយឯង ដែលជាបណ្តាញនៃកាម ដែលកើតអំពីសីមា ឲ្យទៅក្នុងបាបធម៌ទេ។ ឯង អញ្ជូនហាមឃាត់ហើយ នឹងទៅណាមិនបានទេ ដូចជាដំរីដែលមិនបាននូវចន្លោះទ្វារ (ដើម្បីចេញ) ម្ចាស់ចិត្តខិតខំ ឯងនឹងប្រព្រឹត្តឈ្នានពាន ត្រេកអរក្នុងបាបធម៌រៀប ៗ ទៀតមិនបានទេ។ ហ្នឹង អ្នកមានកំឡាំង ធ្វើដំរីដែលមិនទាន់ពង្រាបទើបចាប់បានថ្មី ជាសត្វមិនប្រាថ្នាឲ្យត្រឡប់វិលបានយ៉ាងណា អញ្ជូនឲ្យឯងវិលត្រឡប់យ៉ាងនោះដែរ។ នាយសារថីដ៏ប្រសើរ ជាអ្នកឈ្លាសក្នុងការបង្កាត់សេះដ៏ប្រសើរ បង្កាត់សេះអាជានេយ្យយ៉ាងណា អញ្ជូនតាំងនៅក្នុងពលធម៌ ៥ ហើយទូន្មានឯងយ៉ាងនោះដែរ។ អញ្ជូនឯងឯងដោយសតិ អញ្ជូនមានខ្លួនប្រុងប្រយ័ត្នហើយ នឹងទូន្មានឯង ម្ចាស់ចិត្ត ឯង អញ្ជូនសង្កត់សង្កិនក្នុងផ្ទះ គឺព្យាយាម កុំទៅឆ្ងាយអំពីទីនេះឡើយ។

វិជិតសេនត្ថេរ។

យសទត្ថត្ថេរកាថា

CS sut.kn.tha.05.010 | ភាគទី ៥៦

(១០. យសទត្ថត្ថេរកាថា)

[២០៨] បុគ្គលអំប្បឥតប្រាជ្ញា មានចិត្តប្រកួតប្រណាំង ទុកជាស្លាប់ពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះជិនស្រី គង់ជាអ្នកឆ្ងាយអំពីព្រះសទ្ធម្ម ដូចផែនដីឆ្ងាយអំពីមេឃ។ បុគ្គលអំប្បឥតប្រាជ្ញា មានចិត្តប្រកួតប្រណាំង ទុកជាស្លាប់ពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះជិនស្រី ក៏គង់សាបសូន្យចាកព្រះសទ្ធម្ម ដូចព្រះចន្ទក្នុងកាឡប័ក្ខ (រនោច)។ បុគ្គលអំប្បឥតប្រាជ្ញា មានចិត្តប្រកួតប្រណាំង ទុកជាស្លាប់ពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះជិនស្រី ក៏គង់រឹងស្ងួតក្នុងព្រះសទ្ធម្ម ដូចជាត្រីរឹងស្ងួតក្នុងទីមានទឹកតិច។ បុគ្គលអំប្បឥតប្រាជ្ញា មានចិត្តប្រកួតប្រណាំង ទុកជាស្លាប់ពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះជិនស្រី គង់មិនលូតលាស់ក្នុងព្រះសទ្ធម្ម ដូចជាពូជស្កមមិនដុះក្នុងស្រែ។ លុះតែបុគ្គលណា មានចិត្តគ្រប់គ្រងហើយ ស្លាប់ពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះជិនស្រី បុគ្គលនោះ ទើបញ្ចាំងអាសវៈទាំងពួងឲ្យអស់ទៅ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវធម៌ មិនកំរើក (អរហត្តផល) ដល់នូវសេចក្តីស្ងប់ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ គឺអនុបាទិសេសនិព្វាន ជាអ្នកមិនមានអាសវៈ រមែងបរិនិព្វាន។

យសទត្ថត្ថេរ។

សោណកុដិកណ្ណត្ថេរកាថា

CS sut.kn.tha.05.011 | ភាគទី ៥៦

(១១. សោណកុដិកណ្ណត្ថេរកាថា)

[២០៩] ខ្ញុំបានឧបសម្បទាផង បានផុតស្រឡះ ជាអ្នកមិនមានអាសវៈផង ខ្ញុំបានឃើញព្រះមានព្រះភាគអង្គនោះផង ទាំងបាននៅជាមួយក្នុងកុដិផង។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើរាត្រីជាច្រើន (យប់ជ្រៅ) ឲ្យកន្លងទៅក្នុងទីវាល ព្រះសាស្តាណ្ណសក្តិការនៅ បានស្តេចចូលទៅកាន់កុដិក្នុងពេលនោះ។ ព្រះគោតមទ្រង់ក្រាលសង្សារ ហើយសម្រេចសីហសេយ្យា ដូចជាសត្វសីហៈ ដែលលះបង់សេចក្តីភ័យស្ងប់ស្ងែង ដេកក្នុងគុហាថ្មកែវ។ លំដាប់នោះ ព្រះសោណៈ ជាសារីរកនៃព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ អ្នកពោលពាក្យពីរោះ បានពោលនូវព្រះសទ្ធម្មចំពោះព្រះភក្ត្រព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ។ បានកំណត់ដឹងនូវបញ្ចក្ខន្ធ បានចំរើននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ហើយដល់នូវទីស្ងប់ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ជាបុគ្គលមិនមានអាសវៈ នឹងបរិនិព្វាន។

សោណកុដិកណ្ណត្ថេរ។

កោសិយត្ថេរកាថា

CS sut.kn.tha.05.012 | ភាគទី ៥៦

(១២. កោសិយត្ថេរគាថា)

[២១០] បុគ្គលណាជាអ្នកប្រាជ្ញ អ្នកដឹងឱវាទរបស់គ្រូទាំងឡាយ គប្បីនៅក្នុងឱវាទរបស់គ្រូនោះផង គប្បីញ៉ាំងសេចក្តីស្រឡាញ់ឲ្យកើតផង បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាជាអ្នកមានភក្តីផង ឈ្មោះថាជាអ្នកប្រាជ្ញផង ទាំងបុគ្គលនោះ មុខជានឹងមានសេចក្តីវិសេសក្នុងធម៌ទាំងឡាយ ព្រោះដឹង (នូវសច្ចធម៌)។ អន្តរាយទាំងឡាយដ៏ខ្លាំងក្លា កើតឡើងហើយ តែមិនបានគ្របសង្កត់នូវបុគ្គលណា ជាអ្នកពិចារណា បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាជាអ្នកមានកំឡាំងផង ឈ្មោះថាជាអ្នកមានប្រាជ្ញាផង ទាំងជាអ្នកវិសេសក្នុងធម៌ទាំងឡាយ ព្រោះដឹង (នូវសច្ចធម៌)។ បុគ្គលណា នឹងដឹងមិនញាប់ញ័រ ជាអ្នកមានបញ្ញាជ្រៅដូចសមុទ្រ ឃើញនូវសេចក្តីដ៏ស្អិត បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាជាអ្នកដែលកិលេសដឹកនាំមិនបានផង ជាអ្នកប្រាជ្ញផង ទាំងជាអ្នកវិសេសក្នុងធម៌ទាំងឡាយ ព្រោះដឹង (នូវសច្ចធម៌)។

បុគ្គលណា ជាអ្នកចេះដឹងច្រើន ជាអ្នកចងចាំនូវធម៌ ទាំងជាអ្នកប្រព្រឹត្តនូវធម៌ដ៏សមគួរដល់ធម៌ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាជាអ្នកប្រាកដស្មើដោយគ្រូនោះផង ជាអ្នកប្រាជ្ញផង ទាំងជាអ្នកវិសេសក្នុងធម៌ទាំងឡាយ ព្រោះដឹង (នូវសច្ចធម៌)។

បុគ្គលណា ដឹងនូវសេចក្តីនៃភាសិតផង លុះដឹងនូវសេចក្តីនៃភាសិតហើយ ធ្វើតាមផង បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាជាអ្នកឆ្លងផុតនូវសេចក្តីសង្ស័យផង ជាអ្នកប្រាជ្ញផង ទាំងជាអ្នកវិសេសក្នុងធម៌ទាំងឡាយ ព្រោះដឹង (នូវសច្ចធម៌)។

កោសិយត្ថេរ។

ឧទ្ទាន

គាថា ៦៥ ក្នុងគាថាទាំងនោះ ព្រះថេរៈ ១២ អង្គ សំដែង គឺ រាជទត្តត្ថេរ ១ សុភូតត្ថេរ ១ គិរិមានន្ទត្ថេរ ១ សុមនត្ថេរ ១ វឌ្ឍត្ថេរ ១ ននីកស្សបត្ថេរ ១ គយាកស្សបត្ថេរ ១ វក្កលិត្ថេរ ១ វិជិតសេនត្ថេរ ១ យសទត្តត្ថេរ ១ សោណកុដិកណ្ណត្ថេរ ១ កោសិយត្ថេរ ១។

ចប់ បញ្ចកនិបាត។

ឆក្កនិបាត

CS sut.kn.tha.06 | ភាគទី ៥៦

(៦. ឆក្កនិបាតោ)

ឧរុវេលកស្សបត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.06.001 | ភាគទី ៥៦

(១. ឧរុវេលកស្សបត្ថេរគាថា)

[២១១] ខ្ញុំឃើញបាដិហារ្យរបស់ព្រះគោតម ព្រះអង្គមានយសដល់ម៉្លោះ ក៏នៅតែមិនក្រាបសំពះ ព្រោះតែសេចក្តីច្រណែន និងសេចក្តីប្រកាន់ឲ្យភាន់ច្រឡំ។ ព្រះសាស្តា ជាសារថីរបស់ជន ទ្រង់ជ្រាបសេចក្តីត្រិះរិះរបស់ខ្ញុំហើយ បានដាស់តឿន លំដាប់នោះ ខ្ញុំមានសេចក្តីសង្វេគ និងសេចក្តីព្រឺរោម ដែលមិនធ្លាប់កើត ៗ ហើយ។ កាលខ្ញុំនៅជាជដិលក្នុងកាលមុន ការសម្រេចលាភសក្ការៈណាតិចតួច គ្រានោះ ខ្ញុំលុះបង្អួកការសំរេច គឺលាភសក្ការៈនោះហើយ មកបួសក្នុងសាសនាព្រះជិនស្រី។ កាលពីដើម ខ្ញុំជាអ្នកត្រេកអរដោយការបូជា ធ្វើកាមធាតុជាប្រធាន កាលខាងក្រោយមក ខ្ញុំបានដកភាគៈ ទោសៈ និងមោហៈ ចោលហើយ។ ខ្ញុំដឹងខន្ធដែលធ្លាប់អាស្រ័យនៅក្នុងកាលពីដើម បានជម្រះទិព្វចក្ខុឲ្យស្អាត ជាអ្នកមានប្ញទ្ធិ ដឹងចិត្តអ្នកដទៃ ទាំងបានសម្រេចទិព្វសោត។ មួយទៀត កុលបុត្រចេញចាកផ្ទះ មកបួសក្នុងធម៌វិន័យ ដើម្បីប្រយោជន៍ណា ប្រយោជន៍នោះ ខ្ញុំបានដល់ហើយតាមលំដាប់ ទាំងធ្វើឲ្យអស់សំយោជនធម៌ទាំងពួង។

ឧរុវេលកស្សបត្ថេរ។

តេកិច្ចការិត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.06.002 | ភាគទី ៥៦

(២. តេកិច្ចការិត្ថេរគាថា)

[២១២] (មារនិយាយថា) ស្រូវគេនាំទៅទុកដាក់ហើយ ស្រូវគេគន់ទុកក្នុងលានហើយ ខ្ញុំនៅតែមិនបានដុំបាយ តើខ្ញុំនឹងធ្វើដូចម្តេច។

(ព្រះថេរៈនិយាយថា) អ្នកចូរជ្រះថ្លារពួកចំពោះព្រះពុទ្ធមានគុណមិនមានប្រមាណ អ្នកនឹងជាបុគ្គលមានសរីរៈដែលបីតិពាល់ត្រូវ មានចិត្តរីករាយរឿយ ៗ មិនខាន។ ចំពោះធម៌មានគុណមិនមានប្រមាណ។ ចំពោះសង្ឃមានគុណមិនមានប្រមាណ។ បេ។

(មារនិយាយថា) លោកនៅក្នុងទីវាលល្អល្អផង រាត្រីនេះត្រជាក់ មានសន្លឹមធ្លាក់ ចុះផង។ លោកកុំបណ្តោយឲ្យត្រជាក់គ្របសង្កត់ឲ្យលំបាកឡើយ ចូរលោកចូលទៅក្នុងកុំដី ដែលមានទ្វារគន្លឹះជាប់មាំ។

(ព្រះថេរៈតបថា) អាត្មាពាល់ត្រូវអប្បមញ្ញាទាំង ៤ ដល់នូវសេចក្តីសុខដោយសារអប្បមញ្ញាទាំងនោះ មិនញាប់ញ័រ មិនលំបាកដោយត្រជាក់ទេ។

មហានគត្តកថា

CS sut.kn.tha.06.003 | ភាគទី ៥៦

(៣. មហានគត្តកថា)

[២១៣] បុគ្គលដែលមិនមានសេចក្តីគោរពក្នុងពួកសព្វព្រហ្មចារី រមែងសាបសូន្យចាកព្រះសង្ឃ ដូចត្រីក្នុងទីមានទឹកតិច។ បុគ្គលដែលមិនមានសេចក្តីគោរពក្នុងពួកសព្វព្រហ្មចារី រមែងមិនលូតលាស់ក្នុងព្រះសង្ឃ ដូចពូជស្កុយ (ដែលមិនលូតលាស់) ក្នុងស្រែ។ បុគ្គលដែលមិនមានសេចក្តីគោរព ក្នុងពួកសព្វព្រហ្មចារី រមែងមិនសាបសូន្យចាកព្រះសង្ឃ ដូចត្រីនៅក្នុងទីមានទឹកច្រើន។ បុគ្គលដែលមានសេចក្តីគោរព ក្នុងពួកសព្វព្រហ្មចារី រមែងមិនសាបសូន្យចាកព្រះសង្ឃ ដូចពូជដីល្អ (លូតលាស់) ក្នុងស្រែ។ បុគ្គលដែលមានសេចក្តីគោរពក្នុងពួកសព្វព្រហ្មចារី រមែងបិតនៅក្នុងទីជិតព្រះនិព្វាន ក្នុងសាសនានៃព្រះពុទ្ធជាស្តេចហេតុផល។

មហានគត្តកថា

កុល្លត្ថកថា

CS sut.kn.tha.06.004 | ភាគទី ៥៦

(៤. កុល្លត្ថកថា)

[២១៤] កុល្លត្ថ ទៅកាន់ព្រៃខ្មោច បានឃើញខ្មោចស្រីដែលគេចោលបោះបង់ក្នុងព្រៃស្មសាន មានដង្កូវកំពុងតែប្រដែងគ្នាស៊ីដេរដាស។ (ព្រះសាស្តាត្រាស់ថា) ម្ចាស់កុល្លៈ អ្នកចូរមើលសរីរៈដែលក្តៅរោលរាលមិនស្អាត មានក្លិនស្អុយ មានរតុមិនស្អាត ដែលហូរឡើង ហូរចុះ ជាសរីរៈដែលពួកមនុស្សពាល តែងត្រេកអរក្រៃពេក។

(ព្រះកុល្លត្ថពោលថា) ខ្ញុំកាន់កញ្ចក់ គឺធម៌ ឆ្លុះមើលកាយនេះ ជាបរិសុទ្ធគោលទាំងខាងក្នុងខាងក្រៅ ព្រោះបានសម្រេចដោយញាណទស្សនៈ។ សរីរៈនៃខ្ញុំនេះយ៉ាងណា សរីរៈនៃស្រីនេះយ៉ាងនោះដែរ សរីរៈស្រីនេះយ៉ាងណា សរីរៈនៃខ្ញុំនេះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ សភាវៈខាងក្រោមយ៉ាងណា សភាវៈខាងលើយ៉ាងនោះ សភាវៈខាងលើយ៉ាងណា សភាវៈខាងក្រោមយ៉ាងនោះដែរ។ វេលាថ្ងៃយ៉ាងណា វេលាយប់យ៉ាងនោះដែរ វេលាយប់យ៉ាងណា វេលាថ្ងៃយ៉ាងនោះដែរ ខាងមុខយ៉ាងណា ខាងក្រោយយ៉ាងនោះដែរ ខាងក្រោយយ៉ាងណា ខាងមុខយ៉ាងនោះដែរ។ សេចក្តីត្រេកអរដោយតុរិយតន្ត្រីប្រកបដោយអង្គ ៥ ប្រាកដដូច្នោះ ក៏មិនដូចសេចក្តីត្រេកអររបស់អ្នកមានចិត្តមូលតែមួយ ឃើញច្បាស់នូវធម៌ដោយប្រពៃទេ។

កុល្លត្ថ

មាលុក្សបុត្តត្ថកថា

CS sut.kn.tha.06.005 | ភាគទី ៥៦

(៥. មាលុក្សបុត្តត្ថកថា)

[២១៥] តណ្ហាតែងចំរើនដល់មនុស្ស អ្នកប្រព្រឹត្តប្រមាទជាប្រក្រតី ដូចព្រៃ បុគ្គលនោះ តែងស្ទុះទៅកាន់ភពតូចភពធំ ដូចស្វាកាលប្រាថ្នាផ្លែឈើ ស្ទុះទៅក្នុងព្រៃដូច្នោះ។ តណ្ហានេះ ជាទោសជាតិដ៏លាមក ផ្សាយទៅក្នុងអារម្មណ៍ផ្សេងៗ ក្នុងលោក គ្របសង្កត់បុគ្គលណា សេចក្តីសោកតែងចំរើនដល់បុគ្គលនោះ ដូចស្បូវរណ្តាសដែលត្រូវភ្លៀងធ្លាក់ចុះជញ្ជីងហើយ តែងចំរើនឡើងដូច្នោះ។ ចំណែកជនណា គ្របសង្កត់តណ្ហាដ៏លាមកក្នុងលោក ដែលឆ្លងដោយកម្រនេះបាន សេចក្តីសោក តែងធ្លាក់ចេញចាកជននោះឯង ដូចដំណក់ទឹក ធ្លាក់ចុះចាកស្លឹកឈូក។ ហេតុនោះបានជាគិតប្រាប់ដល់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ មានប៉ុន្មានរូប ដែលមកប្រជុំក្នុងទីនេះ សេចក្តីចំរើន ចូរមានដល់អ្នកទាំងឡាយទាំងប៉ុណ្ណោះរូបចុះ អ្នកទាំងឡាយ ចូររំលឹកប្រសិនបើតណ្ហាចោលចេញ ដូចបុគ្គលដែលត្រូវការដោយស្បូវភ្លៀង ដឹកស្បូវរណ្តាសចោលចេញ មានកុំរុករានអ្នកទាំងឡាយរឿយ ៗ ដូចខ្សែទឹកកាច់បំបាក់ដើមបុសដូច្នោះឡើយ។ អ្នកទាំងឡាយ ចូរធ្វើតាមនូវពុទ្ធវិចារៈ កុំខ្វះខាត កន្លងនូវអ្នកទាំងឡាយបាន ព្រោះថា បុគ្គលទាំងឡាយ ដែលខណៈកន្លងហើយ តែងសោកសៅពេញបន្តក្នុងនរក។ សេចក្តីប្រមាទទុកជាធូលី ធូលីកើតឡើង ព្រោះសេចក្តីប្រមាទ (ព្រោះហេតុនោះ) បុគ្គលគួរតែដកនូវសរ គឺសេចក្តីប្រមាទរបស់ខ្លួនចេញ ដោយសេចក្តីមិនប្រមាទដោយវិជ្ជា។

មាលុក្សបុត្តត្ថ

សប្បទាសត្ថកថា

CS sut.kn.tha.06.006 | ភាគទី ៥៦

(៦. សប្បទាសត្ថកថា)

[២១៦] ចាប់ដើមតាំងពីខ្ញុំបួសមក ២៥ ឆ្នាំ មិនដែលបានសេចក្តីស្ងប់ចិត្តអស់កាលសូម្បីត្រឹមតែ ១ ផ្កាតម្រាមដែរសោះ។ ខ្ញុំត្រូវកាមរាគគ្របសង្កត់ មិនបាននូវឯកត្តាចិត្ត ផ្តងដែកន្តក់កន្តេញ ហើយចេញពីលំនៅទៅ។ អាត្មាអញ (នឹងម្នាក់ខ្លួនអំពីដើមឈើ) ឬនឹងយកកាំបិតមក (ចាក់

សម្លាប់) ប្រយោជន៍អ្វី ដោយការរស់នៅរបស់អញ មនុស្សប្រហែលយ៉ាងអញ មិនសមបើធ្វើមរណកាលដោយការលាសិក្ខាទេ។ គ្រានោះ ខ្ញុំយកកាំបិតកោរ ចូលទៅអង្គុយលើគ្រែ ធ្លាប់កាំបិតកោរ (ត្រង់បំពង់ក) ដើម្បីអារសរសៃបំពង់ក របស់ខ្លួន។ លំដាប់នោះ ខ្ញុំមានការធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ដោយឧបាយប្រាជ្ញា ទោសកើតឡើងប្រាកដ សេចក្តីនឿយណាយ ក៏តាំងឡើងព្រម។ តពីនោះមក ចិត្តខ្ញុំក៏ផុតស្រឡះ អ្នកចូរឃើញធម៌ជាធម៌ល្អ វិជ្ជា ៣ អាត្មាអញបានសម្រេចហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ អាត្មាអញបានធ្វើស្រេចហើយ។

សប្បទាសត្ថេរ។

កាតិយានត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.06.007 | ភាគទី ៥៦

(៧. កាតិយានត្ថេរគាថា)

[២១៧] (ព្រះសាស្តា ត្រាស់ថា) ម្ចាស់កាតិយាន ចូរអ្នកក្រោកអង្គុយឡើង កុំដេកច្រើនពេក ចូរភ្ញាក់រលឹកឡើង មច្ចុរាជជាមារ ចូរកុំឈ្នះអ្នកជា បុគ្គលខ្ជិលច្រអូស ដូចជានាយនេសាទ ប្រហារសត្វដោយញញួរ។ ជាតិ និងជរា តែងប្រព្រឹត្តកន្លងអ្នក ដូចជាកំឡាំងមហាសមុទ្រ អ្នកនោះ ចូរធ្វើ នូវទីពឹងដ៏ល្អដល់ខ្លួន ព្រោះថា គ្រឿងការពារដទៃរបស់អ្នកក្នុងលោកនេះ មិនមានទេ។ ដ្បិតព្រះសាស្តា ទ្រង់ចង្អុលប្រាប់អរិយមគ្គនុ៎ះ ថាជាផ្លូវ កន្លងចាកគ្រឿងជាប់ ចាកភ័យ គឺជាតិ និងជរា ចូរអ្នកកុំប្រមាទអស់រាត្រីខាងដើម និងខាងចុង ចូរប្រឹងធ្វើព្យាយាមឲ្យមាំមួន។ ខ្លួនអ្នកជាអ្នក ទ្រទ្រង់សង្ស័យ កោរសក់ដោយកាំបិតកោរ និងបរិភោគភិក្ខុហារ ចូរលះបង់កាមគុណ ដែលជាចំណងក្នុងកាលមុនចេញ ម្ចាស់កាតិយាន អ្នកកុំ ប្រកបការត្រេកអរក្នុងល្បែងផង កុំប្រកបការលក់ផង ចូរចម្រើនឈាន។ ម្ចាស់កាតិយាន អ្នកចូរដុត ចូរឈ្នះ (នូវកិលេស) អ្នកជាមនុស្សឈ្លាសវៃ ក្នុងផ្លូវជាទីក្សេមចាកយោគៈ នឹងដល់នូវព្រះនិព្វានដ៏បរិសុទ្ធត្រៃលែង ហើយរលត់ដូចជាកំនរភ្លើងដែលរលត់ដោយទឹក។ ម្ចាស់តន្តសគោត្រ កាលបើអ្នកមិនប្រកាន់យ៉ាងនេះ ចូរកំចាត់បង់មារឲ្យអស់ចេញ ដូចប្រទីបដែលមានពន្លឺតិច ឬដូចរល្លីតូច ដែលខ្យល់កំចាត់បង់បានដូច្នោះ។ អ្នក នោះប្រាសចាកតម្រេកក្នុងវេទនាទាំងឡាយ ដែលខ្លួនទទួលហើយ មានសេចក្តីត្រជាក់ ចូររង់ចាំនិព្វានកាល ក្នុងទីនេះចុះ។

កាតិយានត្ថេរ។

មិតជាលត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.06.008 | ភាគទី ៥៦

(៨. មិតជាលត្ថេរគាថា)

[២១៨] មគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ដែលព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចពន្ធន មានចក្ខុ ទ្រង់សំដែងហើយដោយប្រពៃ ជាធម៌កន្លងចាកសំយោជនៈ ទាំងអស់ ញ៉ាំងរដ្ឋៈទាំងអស់ឲ្យរំលាយនាំសត្វចេញចាករដ្ឋៈ ញ៉ាំងសត្វឲ្យឆ្លងចាកឱយៈ ញ៉ាំងបុសគល់នៃទុក្ខ គឺតណ្ហាឲ្យរឹងស្ងួត ទំលាយនូវតណ្ហា មានបុសជាពិស ជាគ្រឿងបៀតបៀន ញ៉ាំងសត្វអោយដល់នូវទីរលត់ទុក្ខ ជាគ្រឿងកំចាត់បង់នូវយន្ត គឺអត្តភាពដែលកើតអំពីកម្ម ព្រោះទំលាយ នូវបុសគល់នៃអវិជ្ជាបាន ជាទីធ្លាក់ចុះនៃញាណដ៏មុត ដូចកែវដើរ ក្នុងកិរិយាកំណត់នូវវិញ្ញាណ ញ៉ាំងសត្វឲ្យដឹងនូវវេទនាទាំងឡាយ ដោះសត្វ អោយរួចចេញចាកឧបាទាន ជាគ្រឿងឃើញភពដូចជារណ្តៅរងកំរើកភ្លើង ដោយបញ្ញាញាណ ជាធម៌មានរសដ៏ប្រសើរ ជាធម៌ជ្រៅ ជាធម៌ហាមឃាត់ នូវជរា និងមច្ចុ ជាធម៌ម្យាបបង់នូវកងទុក្ខ ជាធម៌ដ៏ក្សេម ជាទីឃើញនូវពន្លឺតាមពិត ព្រោះដឹងនូវកម្ម ថាជាកម្ម នូវផលថាជាផលនៃធម៌ទាំងឡាយ អាស្រ័យបច្ច័យកើត ត ។ គ្នា រមែងជាធម៌ដល់នូវទីដ៏ក្សេមប្រសើរ ជាធម៌ស្ងប់ចាកកិលេស ជាធម៌ចម្រើនក្នុងទីបំផុត។

មិតជាលត្ថេរ។

ជេន្តបុរោហិតបុត្តត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.06.009 | ភាគទី ៥៦

(៩. បុរោហិតបុត្តជេន្តត្ថេរគាថា)

[២១៩] ខ្ញុំស្រវឹងដោយសេចក្តីស្រវឹងព្រោះជាតិផង ដោយភោគៈ និងឥស្សរិយយសផង ដោយសណ្ឋានវណ្ណៈ និងរូប (ល្អ) ផង ខ្ញុំជាបុគ្គល ប្រព្រឹត្តស្រវឹងជ្រប់ហើយ។ ខ្ញុំត្រូវអតិមានៈកំចាត់បង់ហើយ ជាមនុស្សពាល ជាអ្នករឹងរូស មានមានៈដូចជានង្គជ័យ ដែលគេលើកឡើងហើយ មិន បានសំគាល់អ្នកណាមួយ ថាជាបុគ្គលស្មើនឹងខ្លួនផង ថាជាបុគ្គលក្រៃលែងជាងខ្លួនផង។ ខ្ញុំជាអ្នកមានមានៈរឹងរូស មិនអើពើ មិនក្រាបសំពះអ្នក ណាមួយ ទោះជាមាតាក្តី បិតាក្តី ឬអ្នកដទៃដែលសន្មតថាគួរគោរព។ ខ្ញុំបានឃើញព្រះសាស្តា ជាអ្នកទូន្មានសត្វប្រសើរខ្ពង់ខ្ពស់ជាងនាយសារទី ទាំងឡាយ ព្រះអង្គរុងរឿងដូចព្រះអាទិត្យ មានភិក្ខុសង្ឃចោមរោម ក៏មានចិត្តជ្រះថ្លា បានលះមានៈ និងសេចក្តីស្រវឹងចេញអស់ហើយ ទើបថ្វាយ បង្គំព្រះសាស្តា ព្រះអង្គខ្ពង់ខ្ពស់ជាងសព្វសត្វដោយត្បូង។ ខ្ញុំបានលះបង់ គាស់រំលើងនូវសេចក្តីប្រកាន់ថា រិសេសជាងគេផង នូវសេចក្តី ប្រកាន់ថា ថោកទាបជាងគេផង បានផ្តាច់ផ្តិលអស្មិមានៈចោលអស់ហើយ ទាំងមានៈផ្សេង ៗ ទាំងអស់ ខ្ញុំក៏បានកំចាត់បង់ស្រឡះហើយ។

ជេន្តបុរោហិតបុត្តត្ថេរ។

សុមនត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.06.010 | ភាគទី ៥៦

(១០. សុមនត្ថេរគាថា)

[២២០] ខ្ញុំមានអាយុ ៧ ឆ្នាំ អំពីកំណើត ទើបនឹងបួសថ្មី ៗ បានសង្កត់សង្កិននាគរាជមានប្តូរច្រើន ដោយប្តូរ ហើយដងយកទឹកពីស្រះធំ ឈ្មោះអនោតត្ត មកប្រគេនព្រះឧបជ្ឈាយ៍ក្នុងគ្រាណា គ្រានោះ ព្រះសាស្តាទ្រង់ទតឃើញខ្ញុំហើយ បានត្រាស់ព្រះពុទ្ធដីកានេះថា ម្ចាស់សារីបុត្ត អ្នកចូរមើលកុមារតូចនេះ កំពុងនាំយកនូវក្អមទឹកមក មានចិត្តតាំងខ្ជាប់ខ្ជួនខាងក្នុង។ សាមណេរបស់ព្រះអនុរុទ្ធ មានវត្តគួរជ្រះថ្លា មានឥរិយាបថ បរិបូណ៌ និងជាអ្នកក្លៀវក្លាដោយប្តូរ ជាបុរសអាជានេយ្យ ដែលព្រះអនុរុទ្ធ ជាបុរសអាជានេយ្យ ជាសប្បុរស ឲ្យធ្វើតែអំពើល្អ ណែនាំតែខាងផ្លូវល្អ មានកិច្ចធ្វើរួចហើយ មានសិក្ខាឲ្យសិក្សាហើយ សុមនសាមណេរនោះ បានដល់នូវព្រះនិព្វាន ជាទីស្ងប់រម្ងាប់ក្រៃលែង បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវ អរហត្តផល ជាធម៌មិនកម្រើក ប្រាថ្នាថា សូមកុំឲ្យជនណាមួយស្គាល់អញឡើយ។

សុមនត្ថេរ។

សុមនត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.06.011 | ភាគទី ៥៦

(១១. ន្ទាតកមុនិត្ថេរគាថា)

[២២១] (ព្រះសាស្តាត្រាស់សួរថា) ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវរោគខ្យល់គ្របសង្កត់ហើយ កាលនៅក្នុងព្រៃធំ មានគោចរលះបង់ហើយ ជាព្រៃសៅហ្មង និងធ្វើដូចម្តេចកើត។

(ព្រះន្ទាតកមុនិត្ថេរទូលថា) ខ្ញុំព្រះអង្គមានបីតិ និងសុខៈបរិបូណ៌ផ្សាយទៅកាន់រាងកាយ ហើយអត់សង្កត់នូវអារម្មណ៍ដីសៅហ្មង ទាំងនៅក្នុងព្រៃ ធំ។ ខ្ញុំព្រះអង្គចំរើនពោជ្ឈង្គ ៧ ផង ឥន្ទ្រិយផង ពលៈផង បរិបូណ៌ដោយឈានដីសុខុម ជាអ្នកមិនមានអាសវៈ។ ខ្ញុំព្រះអង្គបានពិចារណាឃើញ ចិត្តដីស្អាត ផុតស្រឡះចាកកិលេស ជាចិត្តមិនល្អកំរើយ។ ជាអ្នកមិនមានអាសវៈ។ អាសវៈទាំងឡាយណា ខាងក្នុងក្តី ខាងក្រៅក្តី ចាក់ដោត ហើយដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ អាសវៈទាំងអស់នោះ ខ្ញុំព្រះអង្គបានផ្តាច់ផ្តិលមិនឲ្យសេសសល់ មិនកើតទៅទៀតបានទេ។ បញ្ចក្ខន្ធ ខ្ញុំព្រះអង្គកំណត់ដឹង ហើយ ខ្ញុំព្រះអង្គកាត់បួសគល់ដាច់ហើយ ខ្ញុំព្រះអង្គបានដល់នូវការអស់ទុក្ខហើយ ឥឡូវនេះ ភពថ្មី មិនមានទៀតទេ។

ន្ទាតកមុនិត្ថេរ។

ព្រហ្មទត្តត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.06.012 | ភាគទី ៥៦

(១២. ព្រហ្មទត្តត្ថេរគាថា)

[២២២] បុគ្គលមិនមានសេចក្តីក្រោធ បានទូន្មានចិត្ត ចិញ្ចឹមជីវិតស្មើ (ត្រូវ) មានចិត្តរួចចាកអាសវៈ ព្រោះដឹងដោយប្រពៃ មានចិត្តស្ងប់ចាក កិលេស មិនញាប់ញ័រ ដោយលោកធម៌ នឹងមានសេចក្តីក្រោធពីណា។ បុគ្គលណាខឹងតបចំពោះបុគ្គលដែលខឹង បុគ្គលនោះ នឹងមានសេចក្តី អាហ្មក់ ព្រោះតែការខឹងតបនោះ បុគ្គលមិនខឹងតបនឹងបុគ្គលដែលខឹង ឈ្មោះថា ឈ្នះសង្គ្រាមដែលគេឈ្នះបានដោយក្រ។

បុគ្គលណាដឹងថា បុគ្គលដទៃខឹងហើយ មានស្មារតីខំអត់សង្កត់ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាប្រព្រឹត្តនូវប្រយោជន៍ ដើម្បីជនទាំងពីរ គឺដើម្បីខ្លួន ១ ដើម្បី អ្នកដទៃ ១។ ពួកជនមិនឈ្លាសក្នុងធម៌ រមែងសំគាល់ជនទាំងពីរ គឺខ្លួន ១ អ្នកដទៃ ១ ដែលជាអ្នកព្យាបាលព្យាធិ គឺក្រោធបាន ថាជា មនុស្សពាល។ បើសេចក្តីក្រោធកើតឡើងដល់អ្នក ចូរអ្នកពិចារណានូវឱវាទ ដែលឧបមាដោយរណារ បើចំណងក្នុងរសកើតឡើងដល់អ្នក ចូរអ្នក រលឹកនូវឱវាទ ដែលឧបមាដោយការបរិភោគសាច់កូន។ បើចិត្តរបស់អ្នកស្ទុះទៅក្នុងកាមទាំងឡាយក្តី ក្នុងភពទាំងឡាយក្តី ចូរអ្នកប្រញាប់ សង្កត់សង្កិនចិត្តនោះដោយសតិ ដូចជាបុរសសង្កត់សង្កិនគោកាចដែលស៊ុសំណាប។

ព្រហ្មទត្តត្ថេរ។

សិរិមណ្ឌត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.06.013 | ភាគទី ៥៦

(១៣. សិរិមណ្ឌត្ថេរគាថា)

[២២៣] ភ្លៀង គឺអាបត្តិ តែងធ្លាក់ស្រោចនូវបុគ្គលអ្នកបិទបាំងអាបត្តិទុក មិនធ្លាក់ស្រោចនូវបុគ្គលអ្នកបើកអាបត្តិ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គល ត្រូវបើកអាបត្តិ ដែលខ្លួនបិទបាំងហើយ កាលបើធ្វើយ៉ាងនេះ ទើបភ្លៀង គឺអាបត្តិ មិនធ្លាក់ស្រោចនូវបុគ្គលនោះ។ សត្វលោកត្រូវមធ្យមកំចាត់បង់ ហើយ ត្រូវជរាចោមរាមហើយ ត្រូវសរ គឺតណ្ហាមុតហើយ ត្រូវឥច្ឆា ឲ្យក្តៅក្រហាយហើយសព្វកាល។ សត្វលោកត្រូវមធ្យមកំចាត់បង់ហើយ ត្រូវជរាបិទបាំងហើយ ជាសត្វតតមានទីពឹង តែងលំបាកជានិច្ច ដូចជាមនុស្សអ្នកធ្វើកំហុសនោះដែលមានអាជ្ញាសំរេចហើយ។ មធ្យម ព្យាធិ និងជរា ទាំង ៣ នេះ ដូចជាគំនរភ្លើងកំពុងរាលមក កំឡាំងដើម្បីទប់ទល់មិនមាន សន្ទុះសម្រាប់រត់ចេញ ក៏មិនមាន។ បុគ្គលគប្បីធ្វើថ្ងៃ កុំឲ្យឥតអំពើ ដោយកិច្ចតិចក្តី ច្រើនក្តី រាត្រីរមែងអស់ទៅយ៉ាងណា ៗ ជីវិតរបស់បុគ្គលនោះ រមែងថយទៅយ៉ាងនោះ ៗ ដែរ។ រាត្រីខាងក្រោយរបស់បុគ្គលអ្នក ដើរក្តី ឈរក្តី អង្គុយក្តី ដេកក្តី រមែងកង្វើញចូលមកជិត កាលនេះ មិនមែនជាកាលគួរអ្នកប្រមាទទេ។

សិរិមណ្ឌត្ថេរ។

សិរិមណ្ឌត្ថេរគាថា

CS sut.kn.tha.06.014 | ភាគទី ៥៦

(១៤. សព្វកាមត្ថេរាថា)

[២២៤] កាយមានជើងពីរនេះ មិនស្អាត មានក្លិនស្អុយ ពេញដោយសាកសពផ្សេង ៗ បង្ក (នូវវត្ថុមិនស្អាត) ចេញតាមទ្វារនោះ ៗ ដែល មនុស្សខំរក្សាថែទាំ (ជានិច្ច)។ រូប សំឡេង ក្លិន រស និងផោដ្ឋព្វៈ ជាទីត្រេកអរនៃចិត្ត តែងបៀតបៀនបុគ្គជន ដូចអ្នកនេសាទធ្វើវត្ថុឲ្យកំបាំងហើយ (ចាប់) ម្រឹកដោយគ្រឿងចង²⁶ (ចាប់) ត្រីដោយសន្ទុច (ចាប់) ស្វាដោយដំរី កាមគុណទាំង ៥ នេះឯង តែងប្រាកដក្នុងរូបនៃស្រី។ ពួក បុគ្គជនណា មានចិត្តត្រេកអរ ហើយចូលទៅគប់រកស្រីទាំងនោះ ពួកបុគ្គជននោះ ឈ្មោះថា ធ្វើសង្សារវដ្ត ដែលមានទុក្ខដ៏ពន្លឺក ឲ្យចំរើនឡើង ទាំង ឈ្មោះថា សន្សំនូវភពថ្មី។ មួយទៀត បុគ្គលណា រៀបចេញចាកស្រីទាំងនោះបាន ដូចគេជៀសវាងក្បាលពស់ដោយជើង បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា ជា អ្នកមានស្មារតី ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវតណ្ហាជាគ្រឿងផ្សាយទៅក្នុងលោកនេះបាន។ ខ្ញុំឃើញទោសក្នុងកាមទាំងឡាយ ឃើញការចាកចេញកាម ដោយ ក្សេមក្សាន្ត រលាស់ចេញចាកកាមទាំងអស់ បានដល់នូវការអស់អាសវៈហើយ។

សព្វកាមត្ថេរា។

ឧទ្ទាន

និយាយអំពីឧបសគ្គសម្រាប់ត្ថេរា ១ តិកិច្ចកានិត្ថេរា ១ មហានាគត្ថេរា ១ កុល្លត្ថេរា ១ មាលុដ្ឋបុត្តត្ថេរា ១ សប្បទាសត្ថេរា ១ កាតិយានត្ថេរា ១ មិគ ជាលត្ថេរា ១ ជេន្តបុរោហិតបុត្តត្ថេរា ១ សុមនត្ថេរា ១ ន្ទាតកមុនិត្ថេរា ១ ព្រហ្មទត្តត្ថេរា ១ សិរិមណ្ឌលត្ថេរា ១ សព្វកាមត្ថេរា ១ ក្នុងឆត្តនិបាតនេះ ព្រះ ថេរៈ ១៤ អង្គ (បានពោល) គាថា ៨៤។

ចប់ ឆត្តនិបាត។

ចប់ ភាគ៥៦។

មាតិកា

	លេខ ទំព័រ	លេខសម្គាល់
សុត្តន្តបិដក		sut
ខុទ្ទកនិកាយ បញ្ចមភាគ	១	sut.kn
បេតវគ្គ	១	sut.kn.pev
ឧរគវគ្គ ទី១	១	sut.kn.pev.1
រឿងខេត្តបមាប្រេត ទី១	១	sut.kn.pev.1.01
រឿងសូករប្រេត ទី២	២	sut.kn.pev.1.02
រឿងបូតិមុខប្រេត ទី៣	២	sut.kn.pev.1.03
រឿងបិដ្ឋធីតលិកប្រេត ទី៤	៣	sut.kn.pev.1.04
រឿងតិរោកុដ្ឋប្រេត ទី៥	៤	sut.kn.pev.1.05
រឿងបញ្ចបុត្តខាទិកប្រេត ទី៦	៦	sut.kn.pev.1.06
រឿងសត្តបុត្តខាទិកប្រេត ទី៧	៨	sut.kn.pev.1.07
រឿងគោណប្រេត ទី៨	១០	sut.kn.pev.1.08
រឿងមហាបេសការប្រេត ទី៩	១១	sut.kn.pev.1.09
រឿងខណ្ឌាតប្រេត ទី១០	១២	sut.kn.pev.1.10
រឿងនាគប្រេត ទី១១	១៤	sut.kn.pev.1.11
រឿងឧរគប្រេត ទី១២	១៨	sut.kn.pev.1.12
ឧព្វវិវគ្គ ទី២	២១	sut.kn.pev.2
រឿងសំសារមោចកប្រេត ទី១	២១	sut.kn.pev.2.01
រឿងប្រេតជាមាតានៃព្រះសារីបុត្ត ទី២	២៥	sut.kn.pev.2.02
រឿងនាងមត្តាប្រេត ទី៣	២៧	sut.kn.pev.2.03

រឿងនន្ទាប្រេត ទី៤	៣៣	sut.kn.pev.2.04
រឿងមជ្ឈកុណ្ណាលីប្រេត ទី៥	៣៦	sut.kn.pev.2.05
រឿងកណ្ណប្រេត ទី៦	៣៦	sut.kn.pev.2.06
រឿងធនបាលប្រេត ទី៧	៣៦	sut.kn.pev.2.07
រឿងចូឡសេដ្ឋីប្រេត ទី៨	៤២	sut.kn.pev.2.08
រឿងអង្ករប្រេត ទី៩	៤៥	sut.kn.pev.2.09
រឿងឧត្តរមាតុប្រេត ទី១០	៥៦	sut.kn.pev.2.10
រឿងសុត្តប្រេត ទី១១	៥៧	sut.kn.pev.2.12
រឿងកណ្ណមុណ្ណប្រេត ទី១២	៥៩	sut.kn.pev.2.12
រឿងឧញីប្រេត ទី១៣	៦២	sut.kn.pev.2.13
ចូឡវគ្គ ទី៣	៦៦	sut.kn.pev.3
រឿងអភិជ្ជមានប្រេត ទី១	៦៦	sut.kn.pev.3.01
រឿងសានុវាសីប្រេត ទី២	៦៩	sut.kn.pev.3.02
រឿងរថការីប្រេត ទី៣	៧៤	sut.kn.pev.3.03
រឿងភុសប្រេត ទី៤	៧៦	sut.kn.pev.3.04
រឿងកុមារប្រេត ទី៥	៧៨	sut.kn.pev.3.05
រឿងសេរិនីប្រេត ទី៦	៨០	sut.kn.pev.3.06
រឿងមិតលុទ្ធប្រេត ទី៧	៨៣	sut.kn.pev.3.07
រឿងទុតិយមិតលុទ្ធប្រេត ទី៨	៨៥	sut.kn.pev.3.08
រឿងកូដវិនិច្ឆ័យប្រេត ទី៩	៨៦	sut.kn.pev.3.09
រឿងធាតុវិវណ្ណប្រេត ទី១០	៨៨	sut.kn.pev.3.10
មហាវគ្គ ទី៤	៩០	sut.kn.pev.4
រឿងអម្ពសក្ខរិប្រេត ទី១	៩០	sut.kn.pev.4.01
រឿងសេរិស្សកប្រេត ទី២	១១១	sut.kn.pev.4.02
រឿងនន្ទិកាប្រេត ទី៣	១១១	sut.kn.pev.4.03
រឿងវេតីប្រេត ទី៤	១១៩	sut.kn.pev.4.04
រឿងឧច្ចុប្រេត ទី៥	១១៩	sut.kn.pev.4.05
រឿងកុមារប្រេត ទី៦	១២២	sut.kn.pev.4.06
រឿងរាជបុត្រប្រេត ទី៧	១២៣	sut.kn.pev.4.07
រឿងគូថខាទកប្រេត ទី៨	១២៥	sut.kn.pev.4.08
រឿងគូថខាទកប្រេត ទី៩	១២៦	sut.kn.pev.4.09
រឿងគណប្រេត ទី១០	១២៧	sut.kn.pev.4.10
រឿងបាដលីបុត្រប្រេត ទី១១	១២៩	sut.kn.pev.4.11
រឿងអម្ពរនប្រេត ទី១២	១៣០	sut.kn.pev.4.12
រឿងអក្ខរក្ខប្រេត ទី១៣	១៣១	sut.kn.pev.4.13
រឿងភោគសំហារប្រេត ទី១៤	១៣២	sut.kn.pev.4.14
រឿងសេដ្ឋីបុត្រប្រេត ទី១៥	១៣២	sut.kn.pev.4.15

រឿងសង្ឃក្នុងសហស្សវត្ស ទី១៦	១៣៣	sut.kn.pev.4.16
ថេរគាថា	១៣៥	sut.kn.tha
ឯកនិបាត	១៣៥	sut.kn.tha.01
វគ្គ ទី១	១៣៥	sut.kn.tha.01.v01
គាថា ព្រះសុភ័តិស្តេ	១៣៥	sut.kn.tha.01.001
គាថា ព្រះមហាកោដ្ឋិតស្តេ	១៣៦	sut.kn.tha.01.002
គាថា ព្រះកង្ខារវេទស្តេ	១៣៦	sut.kn.tha.01.003
គាថា ព្រះមន្តានីបុត្តស្តេ	១៣៦	sut.kn.tha.01.004
គាថា ព្រះទព្វស្តេ	១៣៦	sut.kn.tha.01.005
គាថា ព្រះសីតវនិយស្តេ	១៣៧	sut.kn.tha.01.006
គាថា ព្រះភណ្ឌិយស្តេ	១៣៧	sut.kn.tha.01.007
គាថា ព្រះវីរស្តេ	១៣៧	sut.kn.tha.01.008
គាថា ព្រះបិណ្ឌិវច្ឆស្តេ	១៣៨	sut.kn.tha.01.009
គាថា ព្រះបុណ្ណមាសស្តេ	១៣៨	sut.kn.tha.01.010
វគ្គ ទី២	១៣៩	sut.kn.tha.01.v02
គាថា ព្រះចូឡវច្ឆស្តេ	១៣៩	sut.kn.tha.01.011
គាថា ព្រះមហាវច្ឆស្តេ	១៣៩	sut.kn.tha.01.012
គាថា ព្រះវនវច្ឆស្តេ	១៣៩	sut.kn.tha.01.013
គាថា សាមណេរិនព្រះវនវច្ឆស្តេ	១៣៩	sut.kn.tha.01.014
គាថា ព្រះកុណ្ឌធានស្តេ	១៤០	sut.kn.tha.01.015
គាថា ព្រះពេលដួសីសស្តេ	១៤០	sut.kn.tha.01.016
គាថា ព្រះទាសកស្តេ	១៤០	sut.kn.tha.01.017
គាថា ព្រះសិង្គាលបិតុស្តេ	១៤១	sut.kn.tha.01.018
គាថា ព្រះកុលស្តេ	១៤១	sut.kn.tha.01.019
គាថា ព្រះអជិតស្តេ	១៤១	sut.kn.tha.01.020
វគ្គ ទី៣	១៤២	sut.kn.tha.01.v03
គាថា ព្រះនិគ្រោធស្តេ	១៤២	sut.kn.tha.01.021
គាថា ព្រះចិត្តកស្តេ	១៤២	sut.kn.tha.01.022
គាថា ព្រះគោសាលស្តេ	១៤២	sut.kn.tha.01.023
គាថា ព្រះសុគន្ធស្តេ	១៤២	sut.kn.tha.01.024
គាថា ព្រះនន្ទិយស្តេ	១៤៣	sut.kn.tha.01.025
គាថា ព្រះអភយស្តេ	១៤៣	sut.kn.tha.01.026
គាថា ព្រះលោមសកង្កិយស្តេ	១៤៣	sut.kn.tha.01.027
គាថា ព្រះជម្ពុគាមិកបុត្តស្តេ	១៤៣	sut.kn.tha.01.028
គាថា ព្រះហារិតស្តេ	១៤៤	sut.kn.tha.01.029
គាថា ព្រះខត្តិយស្តេ	១៤៤	sut.kn.tha.01.030
វគ្គ ទី៤	១៤៥	sut.kn.tha.01.v04

គាថា ព្រះគហុរតិវិយត្ថេរ	១៤៥	sut.kn.tha.01.031
គាថា ព្រះសុប្បិយត្ថេរ	១៤៥	sut.kn.tha.01.032
គាថា ព្រះសោបាកត្ថេរ	១៤៥	sut.kn.tha.01.033
គាថា ព្រះបោសិយត្ថេរ	១៤៥	sut.kn.tha.01.034
គាថា ព្រះសាមញ្ញកាមិត្ថេរ	១៤៦	sut.kn.tha.01.035
គាថា ព្រះកុមាបុត្តត្ថេរ	១៤៦	sut.kn.tha.01.036
គាថា ព្រះចេរៈជាសំឡាញ់នៃព្រះកុមាបុត្តត្ថេរ	១៤៦	sut.kn.tha.01.037
គាថា ព្រះគរម្បតិត្ថេរ	១៤៧	sut.kn.tha.01.038
គាថា ព្រះតិស្សត្ថេរ	១៤៧	sut.kn.tha.01.039
គាថា ព្រះវឌ្ឍមានត្ថេរ	១៤៧	sut.kn.tha.01.040
វគ្គ ទី៥	១៤៩	sut.kn.tha.01.v05
គាថា ព្រះសិរីវឌ្ឍត្ថេរ	១៤៩	sut.kn.tha.01.041
គាថា ព្រះខទិរនិយត្ថេរ	១៤៩	sut.kn.tha.01.042
គាថា ព្រះសុមង្គលត្ថេរ	១៤៩	sut.kn.tha.01.043
គាថា ព្រះសានុត្ថេរ	១៥០	sut.kn.tha.01.044
គាថា ព្រះរមណិយវិហារិត្ថេរ	១៥០	sut.kn.tha.01.045
គាថា ព្រះសមិទ្ធិត្ថេរ	១៥០	sut.kn.tha.01.046
គាថា ព្រះខជ្ជយត្ថេរ	១៥១	sut.kn.tha.01.047
គាថា ព្រះសញ្ជយត្ថេរ	១៥១	sut.kn.tha.01.048
គាថា ព្រះរាមណោយ្យកត្ថេរ	១៥១	sut.kn.tha.01.049
គាថា ព្រះវិមលត្ថេរ	១៥១	sut.kn.tha.01.050
វគ្គ ទី៦	១៥៣	sut.kn.tha.01.v06
គាថា ព្រះគោធិកត្ថេរ	១៥៣	sut.kn.tha.01.051
គាថា ព្រះសុពាហុត្ថេរ	១៥៣	sut.kn.tha.01.052
គាថា ព្រះវល្លិយត្ថេរ	១៥៣	sut.kn.tha.01.053
គាថា ព្រះខត្តិយត្ថេរ	១៥៤	sut.kn.tha.01.054
គាថា ព្រះអញ្ញនាវនីយត្ថេរ	១៥៤	sut.kn.tha.01.055
គាថា ព្រះកុដិវិហារិត្ថេរ	១៥៤	sut.kn.tha.01.056
គាថា ព្រះកុដិវិហារិត្ថេរ	១៥៤	sut.kn.tha.01.057
(គាថា ព្រះខទិរនិយត្ថេរ ឃ្លាលើស)	១៥៤	sut.kn.tha.01.057
គាថា ព្រះរមណិយកុដិកត្ថេរ	១៥៥	sut.kn.tha.01.058
គាថា ព្រះកោសល្យវិហារិត្ថេរ	១៥៥	sut.kn.tha.01.059
គាថា ព្រះសិរលិត្ថេរ	១៥៥	sut.kn.tha.01.060
វគ្គ ទី៧	១៥៦	sut.kn.tha.01.v07
គាថា ព្រះវប្បត្ថេរ	១៥៦	sut.kn.tha.01.061
គាថា ព្រះវជ្ជិបុត្តកត្ថេរ	១៥៦	sut.kn.tha.01.062
គាថា ព្រះបក្កត្ថេរ	១៥៦	sut.kn.tha.01.063

គាថា ព្រះវិមលកោណ្ឌញ្ញត្ថេរ	១៥៦	sut.kn.tha.01.064
គាថា ព្រះឧក្ខេបកដវច្ឆត្ថេរ	១៥៧	sut.kn.tha.01.065
គាថា ព្រះមេឃីយត្ថេរ	១៥៧	sut.kn.tha.01.066
គាថា ព្រះឯកធម្មស្សវនិយត្ថេរ	១៥៧	sut.kn.tha.01.067
គាថា ព្រះឯកុទានិយត្ថេរ	១៥៧	sut.kn.tha.01.068
គាថា ព្រះឆន្ទត្ថេរ	១៥៨	sut.kn.tha.01.069
គាថា ព្រះបុណ្ណត្ថេរ	១៥៨	sut.kn.tha.01.070
វគ្គ ទី៨	១៥៩	sut.kn.tha.01.v08
គាថា ព្រះវច្ឆបាលត្ថេរ	១៥៩	sut.kn.tha.01.071
គាថា ព្រះអាតុមត្ថេរ	១៥៩	sut.kn.tha.01.072
គាថា ព្រះមាណវត្ថេរ	១៥៩	sut.kn.tha.01.073
គាថា ព្រះសុយាមនត្ថេរ	១៦០	sut.kn.tha.01.074
គាថា ព្រះសុសារទត្ថេរ	១៦០	sut.kn.tha.01.075
គាថា ព្រះបិយញ្ចហត្ថេរ	១៦០	sut.kn.tha.01.076
គាថា ព្រះហត្ថារោហបុត្តត្ថេរ	១៦០	sut.kn.tha.01.077
គាថា ព្រះមេណ្ឌសិរត្ថេរ	១៦១	sut.kn.tha.01.078
គាថា ព្រះវក្ខិតត្ថេរ	១៦១	sut.kn.tha.01.079
គាថា ព្រះឧគ្គត្ថេរ	១៦១	sut.kn.tha.01.080
វគ្គ ទី៩	១៦២	sut.kn.tha.01.v09
គាថា ព្រះសមិទិត្តត្ថេរ	១៦២	sut.kn.tha.01.081
គាថា ព្រះកស្សបត្ថេរ	១៦២	sut.kn.tha.01.082
គាថា ព្រះសីហត្ថេរ	១៦២	sut.kn.tha.01.083
គាថា ព្រះនីតត្ថេរ	១៦២	sut.kn.tha.01.084
គាថា ព្រះសុនាគត្ថេរ	១៦៣	sut.kn.tha.01.085
គាថា ព្រះនាគិតត្ថេរ	១៦៣	sut.kn.tha.01.086
គាថា ព្រះបរិដ្ឋត្ថេរ	១៦៣	sut.kn.tha.01.087
គាថា ព្រះអជ្ជនត្ថេរ	១៦៣	sut.kn.tha.01.088
គាថា ព្រះទេវសភត្ថេរ	១៦៣	sut.kn.tha.01.089
គាថា ព្រះសាមិទត្តត្ថេរ	១៦៤	sut.kn.tha.01.090
វគ្គ ទី១០	១៦៥	sut.kn.tha.01.v10
គាថា ព្រះបរិបុណ្ណកត្ថេរ	១៦៥	sut.kn.tha.01.091
គាថា ព្រះវិជយត្ថេរ	១៦៥	sut.kn.tha.01.092
គាថា ព្រះឯវកត្ថេរ	១៦៥	sut.kn.tha.01.093
គាថា ព្រះមេត្តជិត្ថេរ	១៦៦	sut.kn.tha.01.094
គាថា ព្រះចក្ខុបាលត្ថេរ	១៦៦	sut.kn.tha.01.095
គាថា ព្រះខណ្ឌសុមនត្ថេរ	១៦៦	sut.kn.tha.01.096

គាថា ព្រះតិស្សត្ថេរ	១៦៦	sut.kn.tha.01.097
គាថា ព្រះអរាយត្ថេរ	១៦៧	sut.kn.tha.01.098
គាថា ព្រះខត្តិយត្ថេរ	១៦៧	sut.kn.tha.01.099
គាថា ព្រះទេវសភត្ថេរ	១៦៧	sut.kn.tha.01.100
វគ្គ ទី១១	១៦៨	sut.kn.tha.01.v11
គាថា ព្រះពេលដ្ឋកានិត្ថេរ	១៦៨	sut.kn.tha.01.101
គាថា ព្រះសេតុច្ឆត្ថេរ	១៦៨	sut.kn.tha.01.102
គាថា ព្រះពន្ធរត្ថេរ	១៦៨	sut.kn.tha.01.103
គាថា ព្រះខិតកត្ថេរ	១៦៨	sut.kn.tha.01.104
គាថា ព្រះមសិតវម្មត្ថេរ	១៦៩	sut.kn.tha.01.105
គាថា ព្រះសុហោមន្តត្ថេរ	១៦៩	sut.kn.tha.01.106
គាថា ព្រះធម្មសំវរត្ថេរ	១៦៩	sut.kn.tha.01.107
គាថា ព្រះធម្មសដបិត្ថេរ	១៦៩	sut.kn.tha.01.108
គាថា ព្រះសង្ឃវក្ខិតត្ថេរ	១៦៩	sut.kn.tha.01.109
គាថា ព្រះខសភត្ថេរ	១៧០	sut.kn.tha.01.110
វគ្គ ទី១២	១៦៨	sut.kn.tha.01.v12
គាថា ព្រះជេន្តត្ថេរ	១៧១	sut.kn.tha.01.111
គាថា ព្រះវច្ឆគោតត្ថេរ	១៧១	sut.kn.tha.01.112
គាថា ព្រះវនវច្ឆត្ថេរ	១៧១	sut.kn.tha.01.113
គាថា ព្រះអធិមុត្តត្ថេរ	១៧១	sut.kn.tha.01.113
គាថា ព្រះមហានាមត្ថេរ	១៧២	sut.kn.tha.01.114
គាថា ព្រះបារាបរិយត្ថេរ	១៧២	sut.kn.tha.01.115
គាថា ព្រះយសត្ថេរ	១៧២	sut.kn.tha.01.116
គាថា ព្រះកិម្ពិលត្ថេរ	១៧២	sut.kn.tha.01.117
គាថា ព្រះវជ្ជិបុត្តត្ថេរ	១៧៣	sut.kn.tha.01.118
គាថា ព្រះឥសិទ្ធត្ថេរ	១៧៣	sut.kn.tha.01.119
ទុកនិបាត	១៧៤	sut.kn.tha.02
វគ្គ ទី១	១៧៤	sut.kn.tha.02.v01
គាថា ព្រះខត្តរត្ថេរ	១៧៤	sut.kn.tha.02.001
គាថា ព្រះបិណ្ណោលភារទ្វាជត្ថេរ	១៧៤	sut.kn.tha.02.002
គាថា ព្រះវល្លិយត្ថេរ	១៧៥	sut.kn.tha.02.003
គាថា ព្រះគង្កាតិរិយត្ថេរ	១៧៥	sut.kn.tha.02.004
គាថា ព្រះអធិនត្ថេរ	១៧៥	sut.kn.tha.02.005
គាថា ព្រះមេឡជិនត្ថេរ	១៧៥	sut.kn.tha.02.006
គាថា ព្រះរាធត្ថេរ	១៧៦	sut.kn.tha.02.007
គាថា ព្រះសុរាធត្ថេរ	១៧៦	sut.kn.tha.02.008
គាថា ព្រះគោតមត្ថេរ	១៧៧	sut.kn.tha.02.009

គាថា ព្រះវសភត្ថេរ	១៧៧	sut.kn.tha.02.010
វគ្គ ទី២	១៧៨	sut.kn.tha.02.v02
គាថា ព្រះមហាចុន្ទត្ថេរ	១៧៨	sut.kn.tha.02.011
គាថា ព្រះជោតិទាសត្ថេរ	១៧៨	sut.kn.tha.02.012
គាថា ព្រះហេរញ្ញកានិត្ថេរ	១៧៩	sut.kn.tha.02.013
គាថា ព្រះសោមមិត្តត្ថេរ	១៧៩	sut.kn.tha.02.014
គាថា ព្រះសព្វមិត្តត្ថេរ	១៧៩	sut.kn.tha.02.015
គាថា ព្រះមហាកាឡត្ថេរ	១៨០	sut.kn.tha.02.016
គាថា ព្រះតិស្សត្ថេរ	១៨០	sut.kn.tha.02.017
គាថា ព្រះកិម្ពិលត្ថេរ	១៨០	sut.kn.tha.02.018
គាថា ព្រះនន្ទត្ថេរ	១៨១	sut.kn.tha.02.019
គាថា ព្រះសិរិមន្តត្ថេរ	១៨១	sut.kn.tha.02.020
វគ្គ ទី៣	១៨២	sut.kn.tha.02.v03
គាថា ព្រះខត្តរត្ថេរ	១៨២	sut.kn.tha.02.021
គាថា ព្រះភទ្ធជិត្ថេរ	១៨២	sut.kn.tha.02.022
គាថា ព្រះសោភិតត្ថេរ	១៨២	sut.kn.tha.02.023
គាថា ព្រះវល្លិយត្ថេរ	១៨៣	sut.kn.tha.02.024
គាថា ព្រះវីតសោកត្ថេរ	១៨៣	sut.kn.tha.02.025
គាថា ព្រះបុណ្ណមាសត្ថេរ	១៨៣	sut.kn.tha.02.026
គាថា ព្រះនន្ទកត្ថេរ	១៨៤	sut.kn.tha.02.027
គាថា ព្រះភារតត្ថេរ	១៨៤	sut.kn.tha.02.028
គាថា ព្រះភារទ្វាជត្ថេរ	១៨៤	sut.kn.tha.02.029
គាថា ព្រះកណ្ណទិន្ទត្ថេរ	១៨៥	sut.kn.tha.02.030
វគ្គ ទី៤	១៨៦	sut.kn.tha.02.v04
គាថា ព្រះមិគសិរត្ថេរ	១៨៦	sut.kn.tha.02.031
គាថា ព្រះសិរកត្ថេរ	១៨៦	sut.kn.tha.02.032
គាថា ព្រះឧបវាណត្ថេរ	១៨៦	sut.kn.tha.02.033
គាថា ព្រះឥសិទិន្ទត្ថេរ	១៨៧	sut.kn.tha.02.034
គាថា ព្រះសម្ពុលកច្ឆានត្ថេរ	១៨៧	sut.kn.tha.02.035
គាថា ព្រះខិតកត្ថេរ	១៨៨	sut.kn.tha.02.036
គាថា ព្រះសោណបោដិវិយត្ថេរ	១៨៨	sut.kn.tha.02.037
គាថា ព្រះនិសភត្ថេរ	១៨៩	sut.kn.tha.02.038
គាថា ព្រះឧសភត្ថេរ	១៨៩	sut.kn.tha.02.039
គាថា ព្រះកប្បដកុរត្ថេរ	១៩០	sut.kn.tha.02.040
វគ្គ ទី៥	១៩១	sut.kn.tha.02.v05
គាថា ព្រះកុមារកស្សបត្ថេរ	១៩១	sut.kn.tha.02.041
គាថា ព្រះធម្មបាលត្ថេរ	១៩១	sut.kn.tha.02.p42

គាថា ព្រះព្រហ្មលីត្ថេរ	១៩១	sut.kn.tha.02.043
គាថា ព្រះមោឃរាជត្ថេរ	១៩២	sut.kn.tha.02.045
គាថា ព្រះវិសាខបញ្ញាលីបុត្តត្ថេរ	១៩២	sut.kn.tha.02.046
គាថា ព្រះចូឡកត្ថេរ	១៩៣	sut.kn.tha.02.047
គាថា ព្រះអន្តបមត្ថេរ	១៩៣	sut.kn.tha.02.048
គាថា ព្រះវជ្ជិតត្ថេរ	១៩៤	sut.kn.tha.02.049
គាថា ព្រះសន្និទ្ធិតត្ថេរ	១៩៤	sut.kn.tha.02.050
តិកនិបាត	១៩៦	sut.kn.tha.03
គាថា ព្រះអង្គណិកភារទ្វាជត្ថេរ	១៩៦	sut.kn.tha.03.001
គាថា ព្រះបច្ចយត្ថេរ	១៩៦	sut.kn.tha.03.002
គាថា ព្រះពាកុលត្ថេរ	១៩៧	sut.kn.tha.03.003
គាថា ព្រះធនិយត្ថេរ	១៩៧	sut.kn.tha.03.004
គាថា ព្រះមាតង្គបុត្តត្ថេរ	១៩៨	sut.kn.tha.03.005
គាថា ព្រះខុជ្ឈសោភិតត្ថេរ	១៩៨	sut.kn.tha.03.006
គាថា ព្រះវារណត្ថេរ	១៩៩	sut.kn.tha.03.007
គាថា ព្រះបស្សិកត្ថេរ	១៩៩	sut.kn.tha.03.008
គាថា ព្រះយសោជត្ថេរ	២០០	sut.kn.tha.03.009
គាថា ព្រះសាដិមត្តិយត្ថេរ	២០១	sut.kn.tha.03.010
គាថា ព្រះខបាលីត្ថេរ	២០១	sut.kn.tha.03.011
គាថា ព្រះខត្តរិបាលត្ថេរ	២០១	sut.kn.tha.03.012
គាថា ព្រះអភិភូតត្ថេរ	២០២	sut.kn.tha.03.013
គាថា ព្រះគោតមត្ថេរ	២០២	sut.kn.tha.03.014
គាថា ព្រះហារិតត្ថេរ	២០៣	sut.kn.tha.03.015
គាថា ព្រះវិមលត្ថេរ	២០៤	sut.kn.tha.03.016
ចតុក្កនិបាត	១៩៦	sut.kn.tha.04
គាថា ព្រះនាគសមាលត្ថេរ	២០៥	sut.kn.tha.04.001
គាថា ព្រះភគុត្ថេរ	២០៥	sut.kn.tha.04.002
គាថា ព្រះសភិយត្ថេរ	២០៦	sut.kn.tha.04.003
គាថា ព្រះនន្ទកត្ថេរ	២០៧	sut.kn.tha.04.004
គាថា ព្រះជម្ពុកត្ថេរ	២០៧	sut.kn.tha.04.005
គាថា ព្រះសេនកត្ថេរ	២០៨	sut.kn.tha.04.006
គាថា ព្រះសម្ពុតត្ថេរ	២០៨	sut.kn.tha.04.007
គាថា ព្រះរាហុលត្ថេរ	២០៩	sut.kn.tha.04.008
គាថា ព្រះចន្ទនត្ថេរ	២១០	sut.kn.tha.04.009
គាថា ព្រះធម្មិកត្ថេរ	២១០	sut.kn.tha.04.010
គាថា ព្រះសប្បកត្ថេរ	២១១	sut.kn.tha.04.011
គាថា ព្រះមុទិតត្ថេរ	២១២	sut.kn.tha.04.012

បញ្ចកនិបាត	២១៤	sut.kn.tha.05
គាថា ព្រះរាជទត្តត្ថេរ	២១៤	sut.kn.tha.05.001
គាថា ព្រះសុត្តតត្ថេរ	២១៤	sut.kn.tha.05.002
គាថា ព្រះគិរិមានន្ទត្ថេរ	២១៥	sut.kn.tha.05.003
គាថា ព្រះសុមនត្ថេរ	២១៦	sut.kn.tha.05.004
គាថា ព្រះវង្សត្ថេរ	២១៧	sut.kn.tha.05.005
គាថា ព្រះនទីកស្សបត្ថេរ	២១៨	sut.kn.tha.05.006
គាថា ព្រះគយាកស្សបត្ថេរ	២១៩	sut.kn.tha.05.007
គាថា ព្រះវក្កលីត្ថេរ	២១៩	sut.kn.tha.05.008
គាថា ព្រះវិជិតសេនត្ថេរ	២២០	sut.kn.tha.05.009
(គាថា ព្រះវិជិតសេនត្ថេរ ឃ្លាលើស)	២២០	sut.kn.tha.05.009
គាថា ព្រះយសទត្តត្ថេរ	២២១	sut.kn.tha.05.010
គាថា ព្រះសោណកុដិកណ្ណត្ថេរ	២២២	sut.kn.tha.05.011
គាថា ព្រះកោសិយត្ថេរ	២២៣	sut.kn.tha.05.012
ឆក្កនិបាត	២២៥	sut.kn.tha.06
គាថា ព្រះឧរុវលកស្សបត្ថេរ	២២៥	sut.kn.tha.06.001
គាថា ព្រះតកិច្ចកានិត្ថេរ	២២៥	sut.kn.tha.06.002
គាថា ព្រះមហានាគត្ថេរ	២២៦	sut.kn.tha.06.003
គាថា ព្រះកុល្លត្ថេរ	២២៧	sut.kn.tha.06.004
គាថា ព្រះមាលុង្កបុត្តត្ថេរ	២២៨	sut.kn.tha.06.005
គាថា ព្រះសប្បទាសត្ថេរ	២២៩	sut.kn.tha.06.006
គាថា ព្រះកាតិយានត្ថេរ	២៣០	sut.kn.tha.06.007
គាថា ព្រះមិគជាលត្ថេរ	២៣២	sut.kn.tha.06.008
គាថា ព្រះជេន្តបុរោហិតត្ថេរ	២៣៣	sut.kn.tha.06.009
គាថា ព្រះសុមនត្ថេរ	២៣៤	sut.kn.tha.06.010
គាថា ព្រះន្ទាតកមុនិត្ថេរ	២៣៤	sut.kn.tha.06.011
គាថា ព្រះព្រហ្មទត្តត្ថេរ	២៣៥	sut.kn.tha.06.012
គាថា ព្រះសិរិមណ្ឌត្ថេរ	២៣៦	sut.kn.tha.06.013
គាថា ព្រះសព្វកាមត្ថេរ	២៣៧	sut.kn.tha.06.014

- 1) បានជាព្រះបាទអជាតសត្រូវ ទ្រង់សួរប្រេតនោះយ៉ាងនេះ ព្រោះទ្រង់ឃើញក្បាលប្រេតនោះត្រងោលដូចអ្នកបួស (អដ្ឋកថា)។
- 2) មានបាតដៃទឹក សំដៅយកអ្នកធ្វើឧបការៈ។
- 3) សំដៅយកទេវបុត្តនោះ។
- 4)

ក្នុងអង្គកថា សំដៅយកព្រះកង្ខារវត្ថុត្រូវ។

5)

កាលនៅក្នុងតូច តែងនៅលើចង្កេះរបស់ញាតិ និងមេនំ មិនដែលដើរផ្ទាល់ផែនដី។ អដ្ឋកថា។

6)

សំដៅយកពួកក្រុមស្តេចលិច្ឆរី។

7)

គ្រឿងជាប់ចំពាក់ ៥យ៉ាង គឺរាគៈ១ ទោសៈ១ មោហៈ១ មានៈ១ ទិដ្ឋិ១។

8)

អាជានេយ្យ មាន៣យ៉ាង គឺគោអាជានេយ្យ១ សេរអាជានេយ្យ១ ជំរីអាជានេយ្យ១។ អដ្ឋកថា។ ទីខ្លះថា មាន៤យ៉ាង រាប់យកបុរសអាជានេយ្យ ចូលផង។

9)

ក្នុងបាលី ប្រើពាក្យថា កណ្តុៈ គឺជាឈ្មោះរបស់មារ ហេតុនោះ ក្នុងទីនេះ ទើបប្រែថា មារ មានចិត្តអាក្រក់ ឬចិត្តខ្មៅ ក៏បាន។ អដ្ឋកថា។

10)

សេចក្តីសុខក្នុងគាថានេះ សំដៅយកនិរាមិសសុខ គឺព្រះនិព្វាន។

11)

គឺប្រយោជន៍ក្នុងលោកនេះ លោកខាងមុខ និងប្រយោជន៍ដ៏ប្រសើរ គឺព្រះនិព្វាន។ អដ្ឋកថា។

12)

នាងសារីព្រាហ្មណី មានកូន ៧នាក់ គឺឧបតិស្សកុមារ (សារីបុត្ត) ១ ចុន្ទៈ ១ ឧបសេន ១ ឧទិរនិយត្ថេរ ១ នាងហលា ១ ឧបហលា ១ សិសុបហលា ១។ គម្ពីរខ្លះថា ចាលា ឧបចាលា សិសុបចាលា។

13)

ពាក្យថា អាការគមក្នុងទីនេះ សំដៅយកពាក្យចំអក ឬបន្ទុះបង្ហាប់ ព្រោះថា ការកាន់កណ្តៀវច្រូតស្រូវ កាន់យាមនង្គ័លក្នុងដី និងការដែលកាន់ចប កាប់ដីទាំងអស់នេះ សុទ្ធតែឱនបន្ទន់ខ្លួន ដូចមនុស្សគម។ អដ្ឋកថា។

14)

គ្រែមានជ្រុង ៤ មានជើងដ៏ខ្ពស់ហួសប្រមាណ គឺតាំងអំពី ១ហត្ថកន្លះឡើងទៅ ដែលភិក្ខុអាចអង្គុយបាន តែដេកមិនគួរ។ អដ្ឋកថា។

15)

វណ្ណៈខាងក្រៅ សំដៅការរៀបចំដោយឥរិយាបថឲ្យស្រគត់ស្រគំជាដើម។

16)

វណ្ណៈខាងក្នុង សំដៅយកគុណសម្បត្តិ មានសីលជាដើម។ អដ្ឋកថា។

17)

ពាក្យថាជន ក្នុងគាថានេះ សំដៅយកមនុស្សអន្តពាល។ អដ្ឋកថា។

18)

សន្ទុះសរ ១៦នោះ បើគិតជាយោជន៍ ត្រូវកន្លះយោជន៍។

19)

សន្ទុះសរ ១ពាន់ បើគិតជាយោជន៍ បាន ៥យោជន៍។ អដ្ឋកថា។

20)

បានជាឈ្មោះថា មិគសិរត្ថេរ ព្រោះលោកកើតក្នុងខែមិគសិរ។ អដ្ឋកថា។

21)

បានជាហៅថា ដើមអស្សត្ថ ព្រោះជាកន្លែងធ្វើនូវការដកដង្ហើមស្រួលរបស់ពួកសត្វឲ្យកើត។ អដ្ឋកថា។

22)

ជាឈ្មោះមហោស្រព ១ ដែលលេងខាងចុងខែធីត្ថុណ នៅកំពង់គយរាល់ឆ្នាំ។ អដ្ឋកថា។

23)

ចំនួនព្រះថេរៈក្នុងឧទ្ទាននេះ ដែលថា ១០អង្គនោះ ឃើញតែ ៩ទេ។

24)

ឃើញតែ ៥០គាថាទេ។

25)

ដែលរួមជា ១៣អង្គនោះ ឃើញតែ១២អង្គទេ។

26)

មានអន្ទាក់ និងបង្កាត់ជាដើម។

